Primo ṽbum bti Fráciſci in ſua rl̃a.ca.6.que
cũ dixiſſet.frẽs nihil ſibi approprieñt nec do.ꝛc.
q: nullá mẽtioné fecerat de vſu paupe:ſ3 tm̃ ꝺ
nõ appropriatiõe a ſrib⁹tá in ſpáli q̃3 in cõi.Jõ
ſubdit.hec eſt illa celſitudo altiſſime pa.ꝛc.vt
ex hocipſe inuat altiſſimá pauptaté i ſola abdi
catiõe dñij oiu3 rex ꝯſiſtere ꝛ nõ i nõ vti reb⁹
vel ſtricte vel moderate vti. ¶ Scdm ṽbũ eſt
in declaratiõe do.Ni.q ait:ꝙ abdicatio ꝓprie/
tatis oiu3 rex tá in ſpáli q̃3 in cõi meritoria eſt
ꝛ ſcá:quá ꝛ xp̃s viá pfectiõis dñs ṽbo docuit ꝛ
exẽplo firmauit:ꝛ ibidẽ nõ loq̃r ꝺ arctatiõe vl̃
de moderatiõe vſus. ¶ Tertiũ verbũ eſt eiuſ/
dẽ declaratiõis iſerius cũ ſubdit.Cõdecẽs ve/
re fuit ei ꝓfeſſiõi:q̃ ſic ſpõte xp̃m pauperẽ duo
uit in táta pauptate ſectari oium rex abdicare
dñiu3.Nota.n.ꝙ inquãtũ dicit:in táta paup/
tate:inuit hãc eẽ altiſſimá pauptaté ſic ꝛ imi/
nẽte ſupius hoc inuit.cũ ait. Nulla ꝓſus põt
eẽ ꝓfeſſio q̃ a ſe vſum nec̃ie ſuſtẽtationis exclu
dat:ex hoc inuẽs altiſſimá paupertaté ad hoc
ſolũmõ ꝓuenire ad abdicationẽ.v3.ois rei tá
in ſpeciali ꝙ in cõi. ¶ Duodecimo huic ꝯcor/
dat vita apoſtolox:quos ꝯſtat nũq̃3 a pauper/
tate altiſſima deuiaſſe. Legiť enim in hiſtorijs
Bartho.veſte purpurea vſu3 fuiſſe ꝛ xp̃m in/
cõſutili veſte.vt dictum eſt.ꝛ hec ꝑ.j.arti.

Circa ſcd3 articulũ. An fr̃ minor ex voto hui⁹ altiſſime pau/
pertatis eẽntialr̃ teneať adviſus paupe
res. Dicẽdũ ꝙ nõ eẽntialr̃ ſ3 ſolũ condecẽter.
Primũ p3 ſic. Vouẽs altiſſimá pauptaté non
teneť eẽntialr̃ ꝛ ex voto ad actus aliax ṽtutu3
(Nõ.n.vouet vſus paupes)ſed vſus paupes q̃
ꝯſiſtũt in arctatiõe ꝛ moderatiõe vſus rex re/
ducunť ad alias ṽtutes ꝛ nõ ad pauptaté:pau
ptas.n.eſt ꝓuatiua dñij ꝛ nõ moderatiua vſus
(vt multiplr̃ eſt deductũ)ergo vouens altiſſi/
má pauptaté nõ teneť ex voto ad vſus paupe/
res. ¶ Vñ ꝯſiderãdũ eſt diligẽter ꝙ vouẽs al/
tiſſimá pauptaté nõ vouet ſũmá auſteritaté:q̃
ꝓpter nec vſum pauperẽ circa cibũ vel lectu3.
Ad hec vouẽs extremá pauptaté nõ vouet ſũ/
má hũilitaté:ꝛ idcirco nec induivtliſſimis ve/
ſtimẽtis. ¶ Scd3 p3 ſic.quecũq3 virtus ꝯſiſtit
in aliquo ſtatu vouẽs illá virtuté ꝛ illũ ſtatu3:
obligať ex ꝯdecẽtia ad actus virtutũ illi virtu/
ti ꝛ ſtatui ãnexax:verbi grá vouens ṽginitaté
teneť ad verecũdiam ꝛ ad nõ diſcurrẽdũ p do/
mos:ſ3 ṽtuti pauptatꝫ ãnexať hũilitas auſteri/
tas ꝛ pſimõia.Ná vnũ de abhoiabilib⁹ ẽ paup
ſupbus:ꝛ vna de abuſionib⁹pauper delicatus:
ergo vouẽs pauptaté teneť ex ꝯdecẽtia ad hu/
manitaté:ꝛ ita vt iduať vilib⁹ ad pſimonia3 ꝛ
auſteritaté:ꝛ ita vt nolit aſſidue epulari lautis
quá vouẽs pauptaté ad hmõi vſus paupes ex
vi voti nõ alr̃ q̃3 ꝯdecenter vel ex ꝯdecẽtia te/
neť.Et iõ ꝯſiderãdũ ꝙ ſicut nõ lediť ṽginitas
itrinſece lic3 in ãnexis ṽtutib⁹lederet ſic dictũ
fuit:ſic nec pauptas lediť itrinſece p defectũ vl̃
ꝓciu3 circa paupes vſus.Vñ paup hñs veſtes
ꝓcioſas vel volens vti ꝯtinue cibis delicatis le
dit itrinſece tẽperãtiá ꝛ hũilitaté:manet tñ in
eo integra ipſa pauptas ſi ſit imẽdiate oimoda
abdicatio iuris ꝛ dominij illius rei:vt ſatis ex
dictis patet.Et hec de.ij.articulo.

Circa tertiũ articulu3.An fr̃ mi/
nor ad vſus paupes teneať
ꝛ ad quos vſus:ꝛ ex q̃ vi:q: non ex vi
voti pauptatis.Dicẽdũ ꝙ ex vi voti obie quá
btõ Frá.ꝓmittit teneť ad ſeruandũ vſus pau/
peres q̃s in rl̃a btũs Frá.ꝓceptorie vel inhibi/
torie idicit.Hmõi aũt vſus ſunt.Nõ vti dena/
rijs vel pecunia:q: dicit.firmiter ꝓcipio ꝛc.ꝛ
multa alia ad vſu3 paupem ꝑtinẽtia q̃ forſitan
cadũt ſub ꝓcepto:lic3 hoc determinare ad dñ3
papá ꝑtineat. Q3 aũt ab hmõi vſus pauperes
frẽs minores ex vi voti pauptatis nõ teneanť
p3 ex ſupradictis q: altiſſima pauptas ad nul/
lũ vſum pauperẽ ſe extendit:ſ3 ad ſolá abdica/
tionẽ ꝛ nõ appropriationẽ tá in ſpáli q̃3 in cõi:
q̃re ad hmõi vſus paupes vel nõ nec̃io teneť:
vel ſi teneť ex obia quá btõ Frá.ꝓmittit teneť.
¶ Vñ ꝯſiderãdũ ꝙ tota rl̃a ſm declarationẽ3
nõ cadit ſub ꝓcepto:ſ3 ſolũ illa tria paupertas
altiſſima obia ꝛ caſtitas. Regula ṽo ad obiam
reduciť ſeu ad obie votũ:ꝛ ideo ꝓcepta obligát
vt ꝓcepta:ꝯſilia vt ꝯſilia ſicut explicat decreta/
lis. ¶ Preterea ſi vſus pauper ſit de rõne pau
pertatis ſtatus pauptatis erit mutabilis:ꝛ pau
per erit cameleõca.Na3 Petrus fuiſſet magis
pauper euãgelicus dũ fuit in carcere Herodis
q̃3 fuerat i domo ad quá poſtea acceſſit vbi fuit
cũ gaudio receptus.vt hꝫ in actib⁹:ſtatũ aũte3
paupis eſſe mutabilẽ ſicut camelionis colorem
eſt incõueniẽs.ſicut arguit Ariſto.ꝑ⁹ethicox.
de ſolice

de ſolice. ¶ Preterea ſi vſus paup ſit de rõne
euãgelice pauptatis:pauptas nõ hẽbit termi/
nũ nec erit dare altiſſimá pauptaté:q: non eſt
adeo ſtrict⁹in vſu qn poſſit ſe vlteri⁹ reſtrigeř.
Vñ nec pauptas quam deſcribũt euãgelia erit
ſũma:q: nõ deſcribũt ſtrictiſſimũ vſu3. Et ꝓdi
ctis p3 quõ in religiõib⁹diuerſi ſũt grad⁹ paup
tatis:ꝛ ꝙ nulla religio poſſet eẽ altior iſta i ṽtu
te pauptatis ẽt ſi poſſit eẽ pfectior in auſterita/
te vel pnia vl̃ deiectiõe ꝛ hũilitate. ¶ Gradus
eni pauptatis ſumiť ſic. Pauptas q̃dẽ formalr̃
eſt abdicatio dñij ois rei.aut ğ ql3 in ſingulari
ĥ dñiu3 abdicat:ſ3 nõ tota cõitas abdicat dñiũ
ois rei:imo nulli⁹rei nec mobilis nec imobilis
cuiuſcũq3:ſiue ſint caſtra:ſiue reddit⁹:ſiue alia:
ꝛ hec abdicatio cõpetit ſtatui monachox.Ali/
qñ ṽo cõitas abdicat dñium ois rei:ſ3 alicui⁹
certe rei imobilis puta reddituũ villax vel ca/
ſtrox:ꝛ adhuc iſta pauptas eſt altior.Vltimus
aũt gradus pauptatis eſt cũ cõitas abdicat oẽ
ius ꝛ oẽ dñiũ ois rei:ſiue mobilis:ſiue imobi/
lis:ꝛ hec eſt altiſſima pauptas quá btũs Fran.
indicit in rl̃a:frẽs nihil ſibi approprient ꝛc.Et
hac pauptatis ꝓfeſſiõe exñte p3 ꝙ ea nulla põt
eẽ paupior:q: ſi dicať ꝙ eẽt tũc ſi cũ abdicatõe
oium rex tá in ſpáli q̃3 in cõi arctaret ſe ad pe/
nurioſum vſum puta ad comeſtionẽ fabax vel
ad ieiuniũ triũ diex in pane ꝛ aq̃ i ebdomada.
Vtiq3 illa religio eẽt auſterior vel in parſimo/
nia potior:imo q bñ põderat determiare ſe ad
certá q̃litaté cibox:aliqualr̃ derogat pauptati:
cũ cibos diſcernere ꝛ eligere ꝓſupponit aliquẽ
hře qꝺ in illos certos cibos valeat cõmutari:ꝛ
hec de põne ſufficiát p hec. ¶ Ad argumẽta.
¶ Ad ꝑm dõ3:ꝙ pauptas vouẽtis abdicatiõ/
nem cũ arctatione ad paupes vſus:ꝛ ſi eẽt au/
ſterior vel humilior vel deiectior:nõ tñ paupe/
rior. ¶ Ad 2m dõm:ꝙ pauptas q̃ in oimoda
abdicatõe ꝯſiſtit nõ eſt mathematica nec abſq3
experientia pauptatis:lic3 nõ arctet ad paupe
rem vſu3. ¶ Tolliť.n.multiplr̃ matheſis iſta.
Primo q̃dẽ q: ex abdicatiõe dñij ſine vſu ior/
dinat⁹amor vel ſolicitudo iordinata in acqren
do ꝛ ꝯſuãdo tolliť q̃3tũ eſt ex ná rei:q: nullus
nãlr̃ ſic amat rẽ nõ ſuá ſicut ſuá. In hoc aũt bo
nũ pauptatis ꝯſiſtit:q: ſupfluu3 amorẽ ꝛ ſolici/
tudinẽ tpaliũ tollit ꝛ h3 p effectũ illud ſalua/
toris ꝯſiliu3.Nolite ſoliciti eẽ ꝛc. ¶ Scdo ṽo
tolliť:q: talr̃ abdicás a ſe dñium ois rei:a ſe ſe/
curitatẽ ꝛ ſpe3 de ꝓprijs excludit vt ipleat illꝺ
ꝓpheticũ. Jacta cogitatũ ꝛc.Vñ q̃3tũ eſt ex ſe
aliqñ exponit ſe ad vſu3 lautũ:aliqñ miſex:ali
qñ opulẽtũ:aliqñ penurioſu3:aliqñ defectuo/
ſu3:ſicut dñs dabit:nõ excludẽdo modũ ꝓuiſio
nis hũane:talr̃ aũt ſe exponẽ pp deũ eſt valde
meritorium ad eterna. ¶ 3° tolliť:q: talis oia
abdicás ꝓuat ſe iure ſuo ꝛ oi dñio pp deu3.Ex
quo ſeq̃r ꝙ ei non cõpetit aliq̃ actio vel ꝓſecu/
tio vel repetitio in iudicio vl̃ ex̃ iudiciũ auctẽ
ꝓpa alicui⁹rei.Vñ breuiter fecit ſe nihil hñte3
pp deũ:ꝛ ĥ nõ ẽ mathematicũ:imo ſũme meri
toriũ vt in declaratione Ni.p3. ¶ 4° tolliť:q:
ſic abdicás oia h3 q̃cq̃d ꝑtim ad virtuté paup/
tatis:vt ſup̃ dcm̃ eſt.Ná vti nõ ſuo:tali vl̃ tali
mõ ſic vel ſic:nõ ꝑtim ad pauptaté:dũ tñ non
ſit ſuũ:nõ eſt ğ talis pauptas mathematica cu3
icludat totũ illud qꝺ eſt mãlr̃ ꝛ formalr̃ de rõ/
ne pauptatꝫ. ¶ 5° tolliť:q: pauptas nõ eſt ſine
vſu ſibi corñdẽte.Nõ.n.vſus paup ꝛ ſtrict⁹vl̃
moderat⁹vel penurioſus eſt act⁹ ṽtutis paup/
tatis:ſ3 alteri⁹ ṽtutis vt ſepe ſupradictũ eſt:ſed
vſus pauptatꝫ eſt vti reb⁹vt nõ ſuis:ꝛ hũc vſũ
h3 q ex ṽo corde oia abdicat pp deũ. ¶ Ad 3m
dõm:ꝙ ſicut vouẽs caſtitaté teneť eẽntialr̃ ad
actũ caſtitatis ꝛ nõ ad act⁹ aliax ṽtutũ:ſic vo/
uẽs pauptaté non teneť ad vſus artos ſtrictos
vel penurioſos vel moderatos vt ſic(cum hij
vſus reducanť in alias ṽtutes)ſ3 teneť ad vtẽ/
dũ reb⁹vt nõ ſuis.Et vt vno ṽbo ꝯcludá hře
ſimplicẽ vſũ in reb⁹ꝛ eẽ ꝯtẽtũ ꝛ nõ q̃rere in re/
b⁹aliud q̃3 vti de facto ſic paup aduena vtiť do
mo vel auis cibo. ¶ Ad 4m dõ3:ꝙ vſus pau/
peres q in euá.taxanť reducũť in alias ṽtutes:
ꝛ iõ ex voto hui⁹altiſſime pauptatis ad hmõi
vſus paupes vouẽs pauptatem nõ obligať ex
hmõi voto:ſi q tñ vſus in ꝓceptiõe vel obliga
tiõe idicunť ad illos ṽtute obie obligať.Et idẽ
dico de his q̃ ad vſum paupem ꝑtinẽt q̃ in rl̃a
bti Frá.ponũť ſub ꝓcepto:ꝛ p ĥ p3 ſolutio ad
q̃ntũ. ¶ Ad 6m dõ3:ꝙ vſus nec̃i⁹ ſeu nec̃itas
in vſu i tota declaratiõe accipiť ꝓ ſimplici facti
vſu q ꝓ eo dr̃ nec̃ius:q: eo táq̃3 nec̃io eget:lic3
alijs carere poſſit vita mortaliũ:non ğ accipiť
nec̃i⁹vſus vel nec̃itas:ꝓ vſu vel ſtricto vel mo
derato:ſ3 ꝓ vſu rex de fcõ q eſt nec̃ius vt ꝓdi/
ciť oi mortali:ꝛ iõ hoc argm facit fallaciam eq/

nocatiōis ſic appropriando ⁊ hec religio dꝫ eē
ꝯtenta nec͞io vſu rer ſibi ꝯceſſaꝝ vt in vſu ap/
pareat nec͞itas:ergo vſus paup arctus vel mo/
derat⁹ eſt huic ꝓfeſſioni annexus:non tenet qꝛ
in añcedēte accipit nec͞ius vſus ꝑ ſimplici fa/
cti vſu. Et p̄terea Argᵐ deficit qꝛ in ꝯſequēte
ponit determinatio q̄ nō ponit in añcedente.
Nō.n.dr̄ in añcedente ꝙ vſus neceſſarius vel
nec͞itas i vſu ſint eēntialr̄ ānexa huic religiōi:
⁊ tñ argᵐ iſert ꝙ vſus paup ſit eēntialr̄ ānex⁹.
¶ Ad.vij.dōm ꝙ maior nō eſt ꝟa:qꝛ ſtat⁹ reli
gioſoꝝ nō diſtinguit a ſtatu cōiter viuētiū ex
vſu paupe vel lauto:ſꝫ ex ꝓfeſſione pauptatis.
Uex eſt tñ ꝙ virtutes moderātes vſus paupe
res cōcomitari dn̄t ſtatū religioſoꝝ ⁊ deuotoꝝ
⁊ ecōuerſo pluſq̄ꝫ ſtatū cōiter viuētiū. ¶ Pre/
terea illud argᵐ nō plus eſt de vouēte hāc pau
ptatē q̄ꝫ ſit de alijs religioſis. Item arguo ſic.
Pauptas altiſſima cū cadat ſub voto ꝯſiſtit in
certo ⁊ ſolido:⁊ nō in medio rōnis qꝺ eſt oino
incertum etiā ad iueniendū ⁊ ad exequēdū cū
inuētū eſt. Uñ pp difficultatē iuentiōis medij
rōnis ſufficit paꝝ deuiare ab iſto medio. Pa/
tēt hec oia.ij. Ethicoꝝ ſꝫ virtutes q̄ reſpiciunt
vſus paupes cōſiſtunt in medio rōnis:qꝛ vſus
iſte ſtrict⁹ vel laut⁹ determinādus eſt rl̄a rōnis:
ꝓut vtiq̄ꝫ ſapiens determinabit:ḡ pauptas ſu/
per quā cadit votum nō moderat nec reſpicit
pauperes vſus cū non poſſīt punctualr̄ ⁊ cer/
titudinaliter taxari que dom⁹ debeat dici pau/
per ⁊ que non:quis cibus ſit pauper ⁊c̄.

¶ Explicit q̄ſtio de pauptate ⁊ vſu paupe
edita a dn̄o cardinali. F. Petro Aureoli ordis
frm̄ minoꝝ. De cui⁹ q̄dē Aureoli ingenij ⁊ vir
tutū excellētia ponit ordis cronica:⁊ dn̄s An/
tonius recitat in ſua cronica pte tertia. Q̄ꝛ. vꝫ.
idē Aureoli in cap. gn̄ali celebrato in Neapoli
erat elect⁹ tpe miſtri gn̄al:tūc ēt electi nouiter
.ſ. F. Michaelis ꝺ Ceſana:ad lecturā pariſieñ.
ꝑ ſentētijs legēdis (quas miro mō explanatas
ꝯuēt⁹ Sagieñ. cuſtodie normānie ꝯſuat) poſt/
quā q̄dē electionē de dicto Aureoli factā ad p̄/
fatā lecturā Pariſieñ. ſuggeſtuꝫ a nōnullis eſt
antedicto Michaeli gn̄ali miſtro:ꝙ ideꝫ Au/
reoli ſe oppoſuerat ſue electioni:⁊ ḡ nō debere
ab eo ꝯfirmari. Qui. F. Michael gn̄alis mini/
ſter rn̄dit talib⁹ ſic ſibi ſuggerētib⁹. Abſit abſit
frēs:vt ob q̄ꝫlibet in me cōiectam iniuriaꝫ:tm̄

ordinis abſcondat lumē. Quib⁹ ex ꝟbis vtri/
uſq̄ꝫ ꝑfecto excellentie claritas:vnius. vꝫ. gn̄a/
lis miniſtri ꝑfecta mittitas:alterius lr̄ature ac
vite luminoſitas:patet.
¶ Aug. xvij. de ciuitate dei. c. iiij. ſp illō Mat.
xix. Ecce nos reliq̄m⁹ oia ⁊ ſecuti ſum⁹ te loq̄ns
de apl̄is ait:h̄ votū potētiſſimi vouerāt. Sed
vñ h̄ eis niſi ab illo de quo dcm̄ eſt:dās votum
vouēti ⁊c̄. ¶ Bartho. Brixieñ. ſup ca. viden
tes. xij. q. j. epi tenēt locū apl̄oꝝ vt hic quoad
dignitatē Monachi quoad renūciationē pro/
prioꝝ ⁊ cōeꝫ vitā. xvj. q. j. c. ex auc͞te. Sacerdo
tes quoad ſacroꝝ diſpēſationē. xj. q. ij. c. abſit
xxj. ꝺ. nouo. 68. ꝺ. c. quoꝝ vices. ¶ Btūs Gre.
iij. moralium ꝓpōne p̄ª dicit. Qui textū ꝯſide/
rat ⁊ ſenſum ſacre lectiōis ignorat:nō tā ſe eru
ditiōe inſtituit:q̄ꝫ ambiguitate ꝯfundit:qꝛ nō/
nunq̄ꝫ ſibi lr̄e verba ꝯ̄dicūt:ſꝫ dū a ſemetipſis
ꝑ ꝯ̄trietatem diſſidūt:lectorē ad itelligētiam ve
ritatis mittūt maiorē hui⁹ ꝺclarationē q̄re ibi.
¶ Et pius papa ſcd̄s in rn̄ſione data Bohe/
mis volentibus miniſtrare corpus chriſti ſub
vtraq̄ꝫ ſpē ſimplici populo. Non eſt maior oc/
caſio errandi q̄ꝫ inſequi textum ſacre ſcripture
litteraliter vel grāmaticaliter.
¶ Incipit vtilis ⁊ breuis diſputatio iter zela/
torē pauptatis ⁊ inimicū domeſticū ei⁹ edita a
venerabili p̄re frē Hugone ꝺ digna q p⁹ mortē
claruit miraculiſ. ¶ Ini. domeſtic⁹ pauptatis.

NOn ſolum diuitijs tpalib⁹
renūciaui a iuuentute mea:ſꝫ ēt
carnis voluptatib⁹:⁊ qꝺ magis
eſt his oib⁹:volūtatē ꝓpriā ab/
negaui. Uñ ꝑ diuitijs paupta/
tem:pro delitijs caſtitatē aſſumpſi:⁊ dimiſi vo
luntatem ꝓpriam:⁊ noui facere alienam.
¶ Zela. pau. ¶ Si cepo tibi loq forſitā mole/
ſte accipies. Sꝫ ſi vis patiēter audire:ego ꝓferā
q̄ ſentio:⁊ tibi q̄ corde video lucidabo. Uia. n.
quā elegiſti breuis ē ⁊ ſecura:ſꝫ nō min⁹ ardua
⁊ ſtricta ⁊ pauci itrāt p eā. Sūmope ḡ cauēdū
eſt ne ab ea aliq̄ten⁹ deuiem⁹. Ego āt oro te dul
citer vt de ipſa aliq̄d ꝯferam⁹ ad iuicē:ne igno
rātia ſeu negligētia ſit nobis occaſio delinquē
di:⁊ ne dicat ꝯ̄ nos illud dcm̄ ꝓpheticū. No/
luit itelligē vt bn̄ ageret:aſtitit oi vie nō bone.
¶ Ini. domeſ. Ut video in celum vis ponere
os tuum

os tuū:dū loq̄ p̄ſumis ꝯ̄ tot ⁊ tātos ordines in
tāta pauptate:caſtitate ⁊ hūilitate fundatos:⁊
tanq̄ꝫ a via ꝟitatis errātes rectificare credis ⁊
ipſis te viā oſtēdere inuis:q̄ſi viā ciuitatꝫ habi
taculi neſciāt iuenire. ¶ Zela. pau. ¶ Abſit a
me h̄:vt aduerſum queq̄ꝫ ordinuꝫ ore polluto
audeā diſputare. Sꝫ potius ꝑ oi ordine loq̄ cu/
pio:nō ſapie pitia:nō ſcie gl̄ia:non ꝓp̄e iuſtitie
fiducia:ſꝫ ſola q̄ ſcio deū aīa ⁊ mēte ꝯtemplari:
charitas ipſa cōpellit q̄ me pctōreꝫ ⁊ ignaꝝ ad
dicēdū:ita hortat ⁊ ꝓuocat:vt cū loq̄ neſciam
tacē nō poſſim. Nō. n. aduerſus ordinē queq̄ꝫ:
ſꝫ ꝑ oi ordine diſputare volo. Et nō ordineꝫ in
hoib⁹:ſꝫ hoium exceſſus deteſtabor. Multa. n.
in ordie fiunt:⁊ de ordie nō ſūt. Nullus q̄ppe
ordo q̄ppiā recipit inordinatū. Qꝺ ꝟo īordina
tū ē:ordo nō eſt. ¶ Ini. ¶ O p̄ſūptio neq̄ſſi/
ſima:vñ creata es? Multa audiui de p̄ſūptiōe
tua ⁊ audacia ⁊ ſil̄r tibi:ſꝫ maior eſt tua vt vi/
deo q̄ꝫ audiui nec vidi in terra:dū tot ſeniores
⁊ antiquos iuuenis cū ſis rep̄hēdere nō vere/
ris. ¶ Zela. pau. ¶ Si me itelligeres forſitan
in ꝟbis iniurioſis mime ꝓrupiſſes. Nō. n. dixi
nec dico aliquē hoiem directe rep̄hēdere i ſpā/
li:ſꝫ zelo iuſtitie q̄ h̄ri nō pōt ſine odio iniq̄ta/
tis ſalteꝫ ꝯ̄ exceſſus hoium murmurare:ſꝫ ſm
xp̄i ⁊ apl̄i ſniam poſſem hoies rep̄hēdere. No
lite iq̄t ampli⁹ cōicare īfructuoſis opib⁹ tenebra
rū:magis aūt redarguite. Quā ſniam declarat
Aug. His duob⁹ modis nō te maculat malus:
ſi nō ꝯſentis ⁊ eū redarguis. Exēplū ēt hēmus
ab ipſo apl̄o q̄ nō ſolū rep̄hēdit ſubditos:ſꝫ ēt
p̄latū ipm̄. ſ. apl̄oꝝ p̄ncipem:ſicut h̄r ad gala.
Qua p̄ſūptiōe me arguis? Quā p̄ſūptionē di/
cis ꝓuenire ex iuuenili etate:ñ verēdo ſenectu/
tē? Ego aūt dico ꝙ ſi tales ſeniores ſunt ꝟe ſe/
niores:digni ſūt oi reuerētia ⁊ honore. Si for/
te (qꝺ abſit) etate ſūt ſenes ⁊ moribus pueriles:
iuuenib⁹ ſūt icōparabilr̄ deteriores. Et taleſ nō
honore:ſꝫ vitupio digni ſūt:dū ſua auc͞te ordi/
nē ipm̄ reſoluunt ⁊ deſtruunt:⁊ ſuo malo exē/
plo iuuenes poſt ſe trahūt. Q̄ꝛ ſi iuuenis q̄ſq̄ꝫ
ab oi voluptate ſe abſtinet carnali:⁊ i oib⁹ ima
culatū ⁊ irrep̄hēſibilē ſe cuſtodit:hic nimiꝝ ſe/
nioris dignitate ⁊ noie cēſendus eſt. Iuxta qꝺ
dicit ſcriptura. Senect⁹ venerabilis eſt nō diu/
turna:nec annoꝝ nūero cōputata. Uñ dicit ſa/
piens. Non aduenit defectus ex pte tpis:ſꝫ pp

vſuꝫ vite in morib⁹ ꝑuerſis. Nullus itaq̄ꝫ ſēiex
in etate tpis ſi ꝑ diſſolutionē vite ſit in eo pue/
ritia mētis. ¶ Ini. do. Nolite iudicare ⁊ non
iudicabimini. Nolite ꝯdēnare ⁊ nō ꝯdēnabi/
mini. Merito ḡ dign⁹ es iudicio eterne dāna/
tionis:duꝫ ꝯ̄ ꝟba xp̄i p̄miſſa alios iudicas:de/
ſpicis ⁊ ꝯdēnas. Eo. n. ipſo quo alium iudicā/
do temere deſpicis:in illius cōparatione ſup/
biēdo te extollis:qꝺ eſt ſuperbia deteſtabilis.
Propter qꝺ ꝯſule iuuentuti tue ⁊ deſine talia
loq̄:qꝛ dum mens ad aliena iudicanda ducit:
prius iudicij lumie ꝓuat. ¶ Zela. pau. ¶ Ip/
ſe dn̄s quē dixiſti qꝺdā iudiciū ꝓhibet ⁊ qꝺdā
ꝯcedit. Propter qꝺ alibi ipſe dixit. Nolite iu/
dicare ſm faciem:ſꝫ iuſtuꝫ iudicium iudicate.
Prohibet ergo iudiciuꝫ de occultis:ſꝫ ꝯcedit
de manifeſtis. Et h̄ eſt qꝺ dicit ille doctor pre/
cipuus. De manifeſtis inq̄t iudicādum eſt. ſed
nō de occultis. Et iō nō de occultis:ſꝫ de ma/
nifeſtꝫ ego iudico:ſi tñ iudiciū dici pt ⁊ ñ poti⁹
zel⁹ iuſtitie ⁊ ꝟitatꝫ. Nihil ibi iuenies ꝺ ꝯditiōi
b⁹ iudicij temerarij:qꝛ taleſ ñ mouēt iuidia ſeu
ſupbia:ſꝫ charitate ⁊ beniuolētia. Nec iudicāt
eos eē dignos pēa eterna nec (vt dcm̄ ē) ꝺ q̄b⁹
iudicāt ſt̄ occl̄ta:ſꝫ māifeſta. ¶ Ini. do. ¶ In
quo. n. putas iprobar ſniaꝫ meā:viā apis ad re
probādū tuā ꝑ ꝟba auctoris a te adducta. Naꝫ
ibidē ꝺclarat q̄ ſūt occl̄ta ⁊ q̄ māifeſta. Maīfe/
ſta. n. ſūt q̄ bono aio fieri ñ pn̄t ſic adulteria p/
iuriū ⁊ ſil̄ia. Occulta ꝟo ſūt q̄ bono ⁊ malo aio
fieri pn̄t:ſic mādūcar carnes ⁊ ſil̄ia ꝺ q̄b⁹ iudi/
cas. Per qꝺ pꝫ clariſſime ꝙ ꝺ occl̄tꝫ iudicas ñ
ꝺ māifeſtꝫ. ¶ Zela. pau. ¶ Quedā ſūt reᵘ ali/
quoꝝ occl̄ta:⁊ q̄dā māifeſta reᵘ aliquoꝝ. verbi
gr̄a. Secl̄ares vxorē ducē occultū ē vtꝝ bono
añ malo aio fiat:ſꝫ mōachos vxorē ducē māife
ſtū ē ꝙ bono aio fieri ñ pt. Ita dico tibi. Secl̄a
res vſū diuitē hr̄e:ē occl̄tū iudicar vtꝝ bñ vel
male faciāt:qꝛ pauptatē ñ vouerīt publice:ſꝫ ꝓ/
feſſores pauptatis vſū diuitē hr̄e:nō pōt bono
aio fieri. Et tāto ſūt magis tranſgreſſoreſ:q̄ꝫto
altioris vl̄ ſtrictioris pauptatꝫ fuerit ꝓfeſſores.
De talib⁹ ḡ iudicare nō eſt temerariū iudiciū:
qꝛ ꝺ manifeſtis eſt fcm̄. Et iō de talib⁹ licitū eſt
oibus iudicare:⁊ maxie cum mouet iudicans
zelo cōis iuſtitie ⁊ charitatis fraterne. ¶ Ini.
do. ¶ Quō hec charitatis ordine fieri pn̄t nō
video:cū non ſolū ea q̄ dicis ⁊ ſentis multum

diſpliceant:imo etiam q̃ꝫplurimi p̱ ea ſcandali
zant ⁊ mltis modis ꝑturbāt maxie cū timeāt
ex h̄ ı̄ ꝓxio igētia ſcādala exoꝛiri. ¶ Zela.pau.
¶ Diligētibꝰ q̄dē oꝛdinē ſuū in h̄ moleſtū me
foꝛe nō timeo:qnimo gratum ꝓculdubio acce
pturi ſūt. Si hec ſibi diſpliceant ⁊ me pſequā/
tur:ipſi ſe manifeſtāt ꝙ oꝛdinē ſuū nō diligunt
cuius ⁊ coꝛruptionē ⁊ dāna volunt. Ipſis ḡ ex
ſnia doctoꝝ rn̄deo ꝙ melius eſt vt ſcandalum
oꝛiat:q̃ꝫ ꝙ veritas relinquat. Certū eſt.n.ꝙ tā
xp̄s q̃ꝫ Helyas charitate maxia mouebant. Et
nec xp̄s ꝓp phariſeoꝝ ſcādalū veritatē tacuit:
nec Helyas ꝓp turbationē iſrael veritatē dicē
reliqt. ſꝫ regi ſibi dicenti ꝙ ipſe turbabat iſrael
rn̄dit. Nō ego turbo:ſꝫ tu q dereliqſti mādata
dn̄i. Un̄ vere ⁊ recte rn̄dit. Qꝛ nō ab illo q ve/
ritatē facit ⁊ loqt:ſꝫ ab illo a quo veritas ⁊ iu
ſtitia detinet ſcandalū ꝑpetrat. Si ḡ nō vis ti/
mere ſcandalū muta vite ꝓpoſitū:emēda deli/
ctum:⁊ obſerua votuꝫ. Nihil aliud regro:ni
hil aliud dico niſi ꝙ votū obſues ad puꝛ. Nā
iſta facere nō eſt periculū:qꝛ nec ꝯ diuinū p̄ce/
ptum nec ꝯ tuū m votū. Quid ḡ dimittis ſiue
ꝑmittis tam ingētia ſcandala euenire:q̃ꝫ velis
dimittere cupita:⁊ dimittis an̄ veritatē q̃ꝫ ve/
lis relinq̄re voluptatē. Per qd̄ pꝫ manifeſte ꝙ
nō ſm ſpm̄:ſed ſm carneꝫ vadis:⁊ idcirco nō
que dei ſunt:ſed que carnis ſunt ſapis. ¶ Ini/
micus domeſti. ¶ Singularitatē fuge ⁊ com/
munitate eſto ꝯtentus. Uia.n.ſecurioꝛ eſſe vi/
det que a pluribꝰ pſonis tenetur. ¶ Zela.pau.
¶ Peto a te ſi induere vilia veſtimēta come/
dere groſſa ⁊ vilia cibaria:⁊ velle hr̄e deſpica/
bilia edificia:magis ꝯſonēt pauptati q̃ꝫ oia hr̄e
pꝛecioſa ⁊ delicata? ¶ Inimicus domeſticus.
¶ Negat nō poſſū. ¶ Zelatoꝛ paupe. ¶ Er/
go magis ꝯſonant ꝓfeſſioni tue rl̄e:p quā ꝓmi
ſiſti pauptatē. ¶ Inimicus domeſticꝰ. ¶ Bn̄
ſeqt. ¶ Zela.pau. ¶ Si ergo ꝓp iſta ſingularē
me dicis:ꝑfecto manifeſte inuis cōitatem a rl̄a
deuiare. Nunq̄ꝫ.n.ſingulare eſſet ſm rl̄am vi/
uere:ſi cōmunitas ad puruꝫ rl̄am obſeruaret.
Qd̄ aūt via q̄ tenet a pluribꝰ foꝛe melioꝛē ⁊ ſe/
curioꝛem aſſeris:iſto mō tenēda eſſet via q̄ du
cit ad moꝛteꝫ. Nā arcta eſt via que ducit ad vi
tam(vt dicit xp̄s q eſt veritas)⁊ pauci intrant
per eam. Juxta qd̄ accipiamus illud ſcripture
ſancte ſalutifeꝝ ꝯſilium. Non ſequeriſ turbam
ad faciendum malum:⁊ in iudicio plurimoꝝ
non acq̄eſces ſnie vt a veritate deuies. Illa er/
go vita dicēda eſt ſingularis ⁊ extranea: que a
ꝓfeſſiōe ſua ſeu ꝑfectione ⁊ a rl̄a deuiat. Et illa
potius cōis ⁊ ſcā que p oia regule ſe cōcoꝛdat.
¶ Inimicus domeſticus. ¶ Nō video iſtas
deuiationes:nec iſtos exceſſus ſeu periculoſas
impuritates:ꝯtra quas clamare nō ceſſas. Dic
ergo vbi ſunt hec oia? ¶ Zela.paupe. ¶ Tua
eni vt dixiſti volūtate ꝓpꝛia ꝓmiſiſti.ſ.paupta
tem caſtitatem ⁊ obiam. Et dimiſſis duobꝰ vl/
timis. ¶ De p̄mo.ſ.de pauptate dicēdum eſt:
eo ꝙ in his duobꝰ vltimis.ſ.in caſtitate ⁊ obia
quātum ad exterioꝛa nō depꝛehēdit notabilis
exceſſus:ſicut in p̄mo. Et cā eſt: qꝛ in p̄dictis
duobꝰ manifeſtus eſt terminus:quem trāſgre/
dientes manifeſte:imediate fiunt tam caſtitatꝫ
q̃ꝫ obedientie trāſgreſſoꝛes:⁊ p iuſticiam gra/
uiter puniunt:⁊ ſic p rigoꝛē ipſiꝰ iuſtitie a trāſ/
greſſoꝛibꝰ ꝓhibent. Utrum aūt abſtineant ab
illis ꝓpter deum pure aut ꝓp timoꝛeꝫ iuſtitie:
eſſet temerarium iudicare:quāq̄ꝫ de obia mul
ta ſigna mala appareant manifeſte. De his aūt
nihil aliud ad p̄ſens. De p̄mo ergo.ſ.de paup/
tate eſt dicēduꝫ:eo ꝙ ipſa eſt totius ſpūalis edi
ficij fundamētum p̄marium:cui ſic ois ſtructu
ra religionis inititur:vt ipſius firmitate ſtabi/
liatur ⁊ ipſius euerſione funditꝰ euertat. Et iō
videre potes ꝙ iſti oꝛdines q relicta pauptate
diuitijs adheſerūt:hoꝛribilr̄ dilapſi ſunt. Ha/
bito ergo fundamento h̄ ⁊ firmato:facilr̄ hr̄r
alia duo ⁊ etiam tota fabꝛica deſuper edificata.
Ut ergo ad ꝓpoſitum redeamꝰ:dic mihi quid
per pauptatem itelligis? Nulluꝫ ergo ſignū in
te video pauptatis:ſed ecōtra habes vſum co/
pioſum:curioſum:ſumptuoſuꝫ:⁊ in multis ſu
ꝑfluum. ¶ Ini.do. Eteni qd ſit vera pauptas
non itelligis:iō inſipiens tu mirabilr̄ ꝑturba/
ris. Nō.n.cōſiſtit pauptas in his exterioꝛibus:
ſed potiꝰ in coꝛde interius:ꝓpter qd̄ dicit dn̄s.
Beati paupes ſpū:⁊ nō paupes rebꝰ. ¶ Zela.
pau. ¶ Cōfiteoꝛ ꝙ vera pauptas ⁊ euāgelica
nō ꝯſiſtit p̄ncipalr̄ in pꝛiuatione illius actꝰ rex
tpalium:ſed in coꝛde:ſicut caſtitas non cōſiſtit
pꝛincipalr̄ in pꝛiuatione illius actus: ſꝫ in coꝛ/
de ⁊ volūtate. Poſſet.n.homo incaſtus eſſe:⁊
actuꝫ illū minime exercere:ſm qd̄ ſaluatoꝛ dicit.
Qui viderit mulierem ad ꝯcupiſcēdum eam:
iam me

iam me.eſt cum ea.in coꝛ.ſuo. Et iō vtrū hō ſit
vere caſtꝰ:p aliqd̄ ſignū exteriꝰ nll̄us hō cogno
ſcere pōt:qꝛ vt dcm̄ eſt:ſine actu exterioꝛi pōt
eē incaſtꝰ:ſiue ꝓp ꝯcupiſcētiā quā dicit dn̄s:vl̄
etiā ꝓp triſtitiā quā ponit ph̄s. Tā.n.ꝯcupiſcē
tia q̃ꝫ triſtitia occulta ſūt nobis. Sꝫ vtrū aliqs
ſit icaſtꝰ optie cognoſcit p aliqd̄ ſignū exteriꝰ:
ſicut eſt de foꝛnicatione. Sil̄e eſt.n.in ꝓpoſito.
Qꝛ qs ſit verꝰ paup nemo cognoſcit niſi deꝰ:ſꝫ
an ſit nō paup bn̄ cognoſcit p aliqd̄ ſignū exte/
rius. Et hic eſt diues vſus.ſ.delitioſus:curio/
ſus ſumptuoſus ⁊ ſupfluꝰ. Un̄ paupem ſeſe di/
cere volūtarie ⁊ volūtarie vſum diuiteꝫ hr̄e ac
ſolicite q̄rere:ſil̄e eſt ac ſi hō diceret ſe caſtuꝫ ⁊
ꝯtrarium caſtitati cōmitteret actū. Un̄ eē paupe/
rem ⁊ diuitē vſuꝫ hr̄e ac ſolicite q̄rere:eſt oino
impoſſ̄e. Et ꝓpea nō ſolū dicit ſaluatoꝛ. Beati
paupes ſpū:ſꝫ ēt bti q nūc eſuritis:qꝛ ſaturabi
mini:⁊ ve vobis q ſaturati eſtis ⁊ ve vobis di/
uitibꝰ ⁊c̄. Nō.n.dicit:q coꝛde poſſidetis diui/
tias:ſꝫ q talē vſum hētis ad ꝯſolatiōes veſtras.
¶ Ini.domeſ. ¶ Quātūcūq̄ꝫ coneris oſn̄dere
me vſum diuitē nō poſſe hr̄e ꝓpꝛia voluntate:
poſſum tn̄ h̄ hr̄e p̄lati auc̄te. Et idcirco oia ha
beo ⁊ oibꝰ vtoꝛ de ſupioꝛis auc̄te. ¶ Zela.pau.
¶ Ad hoc aūt ꝙ cū aliquo diſpenſet circa ꝓ/
pꝛias obſuātias:reqrit auc̄tas ex parte p̄lati:⁊
cā rōnabilis ex parte ſubditi. Cum.n.volūtas
pꝛelati q̃ꝫ ſubditi eſt ꝓpꝛijs ⁊ canonicis obſuā/
tijs cuiuſlꝫ religiōis obligata. Et iō nullus p̄/
latꝰ diſpēſare pōt circa ꝓpꝛias obſuātias:niſi vi
geat cā rōnabilis. ¶ Ini.domeſ. ¶ Libet qd̄
dicis:ſꝫ in oibꝰ qbꝰ vtimur oſtēdaꝫ tibi cām ra/
tionabilem ⁊ pꝛelati diſpēſationē. Siue.n.ſint
illa que ꝑtinent ad tegumētuꝫ:ſicut edificia ⁊
veſtimēta ſiue que ad vitā vt cibꝰ ⁊ potus:ſiue
que ad diuinū ⁊ ſapientiale ſtudiuꝫ ſicut libꝛi.
omnibus his vtoꝛ de cōſcientia ⁊ cōſenſu pꝛe/
lati ⁊ auc̄te:ſicut oibus euidenter apparet. Qꝛ
etiam ibi ſit cauſa rationabilis patet ſic.
¶ Pꝛio in edificijs. Nā pulchꝛa ⁊ p̄cioſa ⁊ cu
rioſa edificia magis hoies alliciunt:ac p h̄ faci
lius ſua relinquūt:⁊ ad ſeruiendū deo nobiſcū
citius veniunt:quoꝝ aduētus ⁊ ꝯuerſio ē ma/
gna edificatio in ꝓplo. Et maxie cū notabiles
ꝑſone q̃ꝫplures oꝛdineꝫ itrent:q in ſeculo pul
chꝛa edificia hēbant. Pꝫ ḡ ex p̄dictis ꝙ meliꝰ
eſt hr̄e pulchꝛa edificia ⁊ curioſa: q̃ꝫ turpia ⁊
defoꝛmia. Et ſic pꝫ cā rōnabilis. Eadē.n.ratio
manet in oibus alijs que ad vſum accepimus.
¶ Zela.pau. ¶ Jam.n.vehementer admiroꝛ
ſup cecitatē coꝛdis tui ⁊ aialitatē tuam: dū nō
ſpūalr̄:ſꝫ carnalr̄ ſapis:vt q̄ſi humana induſtria
velis totū oꝛdinē gubernare. Hec ſapia nō eſt
de ſurſum:ſꝫ potius eſt aialis ⁊ terrena cuꝫ po/
nas ⁊ dicas vtile:qd̄ eſt multū ac magnū ſpūa/
libus viris detrimētum. Ponis.n.an̄ oculos
hoium maximū offendiculū ifringēdo finem
veꝝ:⁊ illis falſuꝫ ⁊ vaniſſimū p̄ſentādo. Quid
eſt.n. aliud h̄ q̃ꝫ dicere hoibꝰ:nō itretis in reli
gionem pure ꝓp deum:ſꝫ ꝓp edificiū pulchꝛū.
Talium itētio ⁊ finis aliqn̄ talibꝰ vanitatibus
mundi ifringit:⁊ finis verus aliqn̄ ipedit ſiue
mutat. Quāto.n.talis finis intēdit:tanto am/
plius finis eternꝰ ꝑuertitur ⁊ ipedit. Qui ḡ ꝓp
iſtas ⁊ ꝯſil̄es vanitates ad oꝛdinē venit:ad oꝛ/
dinem nō venit:ſꝫ ab oꝛdine recedit ⁊ fugit ve
lociſſime:q ꝓp iſta i oꝛdine pſeuerat. Multi.n.
ꝓp hmōi vanas ſpes ſe nobis iungūt:q vtinaꝫ
in ſeculo remanerēt. Propterea nō ſolum ipſa
curioſa edificia venientibꝰ ad oꝛdineꝫ nocent:
verūetiā habitātes in eis offendūt mūdo ma/
lum exēplum oſtēdunt:⁊ xp̄i euāgelio offendi
culū ſubmiſtrant. Dico igit ꝙ he curioſitates
inhabitātes offendūt:qd̄(ſi ſpūalis eſſes)expe
rientia te doceret. Nō aūt mihi:ſꝫ ſcis ſpū ſcō
inſpiratis crede. Unde Bern̄. Subintrāte ere
alieno ſumptuoſa ⁊ ambicioſa edificatōe cella/
rū:reiecta ſcā pauptate ⁊ pia humilitate. verū
decoꝛē domꝰ dei alienantes ⁊ a nobis ⁊ a cellis
nr̄is p manꝰ artificiū exqſitoꝝ cellas nō q̄ſi he
remiticas:ſꝫ q̄ſi aromaticas edificamꝰ ⁊c̄. Er/
go ego obſecro vt in ꝑegrinatione huiꝰ ſeculi q̄
milicia eſt ſup terrā edificemꝰ nobis nō domos
ad habitādū:ſꝫ tabernacula ad deſerēdū:vtpu
ta ide cito euocādi ⁊ migraturi in patriaꝫ ⁊ ci/
uitatē nr̄aꝫ domū eternitatꝫ nr̄e. In alieno.n.
habitamꝰ ⁊ in alieno laboꝛamꝰ:nā nr̄m non eſt
qd̄ nobiſcū poꝛtare nō poſſumꝰ. Credite ergo
mihi fr̄es:⁊ vtinā vobis experiri nō ꝯtingat:
qꝛ pulchꝛytudines iſte ⁊ foꝛēſes honeſtates ci
to virile ꝓpoſitū eneruant:⁊ maſculinū aium
effemināt:mūdo p̄bent malū exēplū nō ſoluꝫ
ad lr̄am:ſicut iā itellexi de multis ſecularibꝰ q
a nobis exēplū accipiunt domificādi:ſꝫ ēt exē/
plū eis dat vt h̄ nō deſpiciant:ſed vt faciant:fa/

cta ꝯſeruent ⁊ de eis curaȝ hn̄t ⁊ in illis cor
apponāt: ⁊ iam in celis vbi nr̄a ꝯuerſatio ⁊ ha
bitatio eſſe dȝ nō aſpiciant. Et cū dicat aplꝯ ꝙ
nō hēmꝰ hic ciuitatē manētem: ſȝ futurā inq̄/
rimꝰ: ꝑ talia opa eis ſuademꝰ: vt. ſ. hic maneāt:
⁊ ꝙ hic cū ſolicitudine magna edificēt: qꝛ nos
futurā nō inq̄rimꝰ. Et idcirco talr̄ edificamꝰ.
Ita ꝙ ꝑ habitatiōe pn̄te diligēda multiplr̄ of/
fendimꝰ ꝑegrinationē terre euāgelio xp̄i offen
diculū ſubminiſtrātes. Hec. n. ſumptuoſa edifi
cia fieri nō pn̄t ſine multa pecunia. Pecuniaȝ
vō multam paupes hr̄e non pn̄t ſine multa di/
ſtractiōe multoꝝ q̄ſtuum ⁊ diuerſoꝝ. Hec eni
fieri nō pn̄t: niſi a multis pecunia q̄rat ⁊ acci/
piat. Et cū illis p̄dicamꝰ ꝙ ſm̄ doctrinā euan
gelicaȝ hec oia deſpiciant ⁊ ꝯtēnant: doctrine
v̄bo ꝯ̄riū ſuademꝰ facto ⁊ exēplo: illas ſolici/
te regrēdo ⁊ auide recipiēdo. Et ſic euāgeliuȝ
xp̄i offendit: ⁊ exēplar ꝑfecte vite ⁊ aplice oſſu
ſcat. ¶ Ini. dome. ¶ Inter edificia memora/
ta pulchritudinē eccleſiaꝝ icludis. ¶ Zelator
panpertatis. ¶ Eccleſiaꝝ ſuperfluitates in lō
gitudine: latitudine: ⁊ curioſitate que fiunt re/
ſpectu māe multiplicis ⁊ curioſe diuerſimode
polite: diſpoſite ac colorate penitꝰ nō excludo.
Honeſtates aūt quaſdā vtpote imagines cru/
cifixi: ⁊ virginis matris eiꝰ ⁊ btōꝝ Ioānis ba/
ptiſte ⁊ euāgeliſte ⁊ ſilia excipio. ¶ Inimicus
domeſticꝰ. ¶ Nec deū times nec hoiem reue/
reris: dū nō ſolū q̄ ad vſum hoiuȝ ſpectant re/
darguis: ſȝ ēt q̄ ad cultū diuinū ptinent repre/
hendis: cū oia q̄ in eccleſia facta ſunt ſm̄ conſi
lium apl̄i ad honorem ⁊ gloriam dei facta ſint.
¶ Zelator pauptatis. ¶ Hoiem. n. reuerentia
dignū q̄s ſit ille ſupius memini. ſ. virtuoſuȝ vi
rū q̄lem honorare cupio ⁊ reuereri. Deū vtiq̄ȝ
ille timet q̄ qd̄ ſibi vouit ſiue ꝓmiſit totis viri/
bus ſuare ſtudet. Sȝ ille ꝓ certo ⁊ ſtultꝰ eſſet ⁊
deuȝ nō timeret: q̄ votū qd̄ deo vouit trāſiret:
vt ip̄m deū honoraret. Vn̄ tales ſil̄es ſūt ſauli
q̄ nō iuxta v̄bū dn̄i oia gladio pemit: ſȝ ecōtra
oues ⁊ boues meliores ſuauit: vt eas dn̄o in ſa
crificium ꝯſumeret: pp̄ qd̄ tꝑale regnū amiſit.
Et qꝛ tu dicis h̄ facē ad laudē ⁊ gl̄iam dn̄i nr̄i
ieſu xp̄i ſm̄ ſniaȝ apl̄i: ille aplꝯ alia ſnia tibi rn̄/
det ꝙ nō ſunt faciēda mala vt veniant q̄q̄ȝ bo
na. Licet. n. honor diuinus ſit de ſe bonꝰ: tn̄ ꝓ/
feſſoribꝰ pauptatis ſupfluitates ⁊ curioſitates
hr̄e ⁊ facē eſt malū. Qꝛ ſicut dixit ille magiſter
magnus ſupfluitas ⁊ curioſitas: etiam in eccle
ſijs: nec in calicibus: nec in altariuȝ paramētis
nec in alijs vtēſilibꝰ eſt aliqualr̄ admittenda: qꝛ
directe obuiant pauptati. Potiꝰ aūt eēnt alta/
ria denudāda: q̄ȝ pauptati p̄miſſe modicū con
traire: ſm̄ ꝙ btūs. F. maximꝰ zelator pauptatis
cuidā fratri ſibi ſuadenti vt aliqd in craſtinum
ſeu futuꝝ ſeruaret ꝓ aliq̄bꝰ neceſſitatibꝰ occur/
rentibꝰ rn̄dit: dicēs ſe potius tꝑe illius neceſſi/
tatis altare virginis Marie denudare: q̄ȝ ꝯtra
pauptatē facere. Addēs ꝙ acceptiꝰ hr̄et virgo
maria ꝙ altare ſuū denudaret: q̄ȝ ꝯtra ꝯſilium
filij ſui aliqd cōmittat. ¶ Ini. do. ¶ Certum
eſt ꝙ tēpluȝ dn̄i qd̄ Salomon edificauit: ſpūs
ſci iſtinctu factuȝ fuit curioſum. Qd̄ ergo fecit
Salomō ſpū ſcō plenꝰ ⁊ in lege dn̄i ſapientiſſi/
mꝰ: ⁊ in mādatis eiꝰ doctiſſimꝰ: vr̄ ꝙ ad imita
tionē ipſius poſſum facere illud ideȝ. ¶ Zela.
pau. ¶ Lȝ curioſitates ⁊ ſupfluitates duȝ hor/
rētium in ſe retorquēt aſpectū ipediant ⁊ affe/
ctū: ⁊ ſi nō ſimpliciū ⁊ deuotoꝝ: tn̄ bn̄ facit in
mūdi vanitate ⁊ curioſis delectātiū. Verūtn̄ ſi
aliq̄s p̄nceps magnꝰ vel q̄ſq̄ȝ p̄diues vel quos
velis q̄ pauptatē nō vouiſſent deuȝ vellent de
ſuis diuitijs honorare: ſicut ille rex Salomon
potētiſſimꝰ in diuitijs ſuis honorauit: nō eſſet
multū curādū: q̄ȝq̄ȝ ⁊ ſtatui illi ⁊ ppl̄o ⁊ magis
ſicut patebit ꝯgruerent q̄ȝ moderno. Sȝ ridi/
culoſum eſt valde dicē ꝙ paupes de ſemiūcijs
ſnis (vt ita dicā) vellēt talr̄ honorare deū. Im/
mo potius ſicut ille cū diuitijs ſuis deū hono/
rauit: debemus ⁊ nos ip̄m dn̄m honorare nr̄is
inopijs. Vt ſicut nihil erat in tēplo qd̄ nō au/
ro tegeret puriſſimo: ita nec i nobis nec i nr̄is
actibꝰ eē aliqd dȝ: qd̄ nō ſcā pauptate venuſtet.
Nec eſt ſil̄e de ppl̄o illo ⁊ de ſtatu iſto: qꝛ pplꝰs
ille carnalis ⁊ rudis ⁊ valde ſenſualis erat: ⁊ ꝓ
ꝯ̄ns ꝓnus ad idolatriā. Voluit ḡ dn̄s tēplum
illud ſic pulcherrimū ſibi fieri iter alias cāſ: vt
illum ppl̄m retraheret a peſſima cultura ido/
loꝝ. Nō ꝙ ipſe in talibꝰ delectaret: ſicut etiam
nec in beſtiaꝝ imolatione: ſȝ hoc p̄cepit ſibi of/
ferri: vt ab idoloꝝ imolatiōe penitꝰ abſtinent.
Poſtq̄ȝ aūt venit plenitudo tꝑis ⁊ dei filiꝰ de/
ſcēdit de celis: nō ſic. Quia ipſe nos hec ſenſibi
lia exteriora ⁊ viſibilia iſeriora docuit deſpiciē/
da: vt auerſi ab exterioribꝰ viſibilibꝰ ⁊ inferiori/

bus ad interiora inuiſibilia ⁊ ſupiora conuerta
mur. Et ex parte nr̄a (vt hoc poſſemꝰ) a culpa
nr̄a nos purgauit: virtute nos iſtituit: ⁊ gr̄am
infudit: ꝑ quā nr̄i illuminant affectꝰ: accēdunt
⁊ corroborant effectꝰ: ac ꝑ h̄ hō totus totalr̄ re
nouat ⁊ ab his ſenſibilibus non modicū ſuble
uatur. Et idcirco idolis extinctis ⁊ nos taliter
ſubleuati talibus adminiculis quibus illi am/
plius non indigemus.

¶ An expediat veſtimenta precioſa hr̄e.

¶ Ini. do. ¶ De veſtimētis ſaltem dicere po
teris ꝙ vtenti nō obſunt: ſicut de edificijs dixi
ſti: ſȝ multū ꝓſunt. Cū. n. bonas tunicas habeo
minꝰ frigꝰ timeo: ac ꝑ h̄ meliꝰ paſſum in eccleſia
diuinū offm̄ pſallere: ⁊ ibidē in oratione meliꝰ ꝑ/
noctare. Nec mūdo malū exēplū oſ̄dūt: qꝛ vt
plurimū iferius deportant. Nec ēt euangelica
p̄dicatio offendit: qꝛ maior q̄ȝtitas pecunie re/
quirit in vilibꝰ veſtimētis q̄ȝ in p̄cioſis: qꝛ vna
p̄cioſa tunica ⁊ delicata ꝑ ml̄tos ānos durabit:
⁊ vilis vix ꝑ annū. Minor ēt nūerus ſufficit ꝺ
p̄cioſis ⁊ bonis q̄ȝ de vilibꝰ. Per qd̄ ſatis pȝ ꝙ
induere veſtimēta precioſa eſt magis rōnabile
induere q̄ȝ vilia. ¶ Zela. pau. ¶ Liquet ſatis
ꝑ ea q̄ dicta ſunt ſupius ꝙ ois vſus diues illici
tus eſt ꝓfeſſoribus pauptatis. Qȝ aūt vti veſti/
mētis mollibꝰ ⁊ p̄cioſis ſit vſus diuitum ⁊ non
paupeꝝ ſatis oſtēdit dn̄s cū btm̄ Ioānē bapti
ſtam cōmēdaret dicēs: veſtimēta mollia regibꝰ
⁊ regalibꝰ curijs ꝯuenire. Ait. n. Quid exiſtis
in deſertū videre? hoiēȝ mollibꝰ veſtitū? Quaſi
dicat nō. Qꝛ h̄ eēt vituperabile. Nā ſm̄ Ber/
nardū. Mollia veſtimēta animi molliciēȝ idi/
cant. Sup quo Greg. Cameloꝝ. n. pilis ꝯtex/
tis veſtitꝰ Ioānes fuiſſe deſcribit. Et qd eſt di
cere. Ecce q̄ mollibꝰ veſtiunt in domibꝰ reguȝ
ſunt: niſi aperta ſnia demōſtrare ꝙ non celeſti
regno: ſȝ terreno militant hi: q̄ ꝓ deo perpeti
aſpera fugiunt: ſȝ ſolū exterioribꝰ dediti pn̄tis
vite molliciem ⁊ delectationē q̄rūt. Nemo eni
exiſtimet in ſtudio veſtiū pctm̄ deeſſe. Qꝛ ſi h̄
culpa nō eſſet: nullo mō dn̄s Ioānem de veſti/
mēti ſui aſperitate laudaſſet. Si h̄ ēt culpa nō
eēt: nequaq̄ȝ Petrꝰ aplꝯ ꝑ eplaȝ ſuā feminas a
p̄cioſaꝝ veſtiū appetitu cōpeſceret dicēs. Nō i
p̄cioſa veſte. Peſate ḡ frēs q̄ culpa ſit hec ēt vi
ros appetere: a quo curauit paſtor eccl̄ie femi/
nas ꝓhibere. Si ḡ hoc pctm̄ eſt ſecularibꝰ ⁊ di
uitibus: q̄ȝto magis pauptatis ꝓfeſſoribus.

¶ Reſpondet ad obiectiones.

¶ Porro licȝ de manifeſtis ſupfluitatibꝰ ſit di
ſputatio: hic tn̄ cogor ad repellēdas tuas terre
nas ⁊ aiales obiectiōes tibi iuxta tuā ſtultitiaȝ
rn̄dere. Cū ḡ dicis ꝙ vtēti meliꝰ eſt hr̄e p̄cioſa
veſtimēta q̄ȝ vilia: ſi de vtilitate carnis h̄ itelli
gis: aſſentio ſatis. Sȝ talis vtilitas ⁊ ꝓuiſio eſt
ipſiꝰ ſpūs magna ꝺſtructio. Sicut. n. corpꝰ mol
libꝰ: ita ſpūs duris ⁊ aſperis nutrit. Et ibi ſpūs
deficit: vbi caro regeſcit. Nō. n. hec tm̄ ſūt ici/
tamēta luxurie: ſicut ſapiēs inuit: ſȝ ēt fomenta
ſupbie ſicut ſci dicūt. Vn̄ Iſaac in libro ſuo de
ꝯtēplatiōe ait. Diligite vilia veſtimēta vt orien
tes in te cogitatiōes elationis abijcias. Nā qui
ſplēdida diligit humiles cogitatōes hr̄e nō pt:
qꝛ cor exterioribꝰ ꝯfigurationibꝰ ꝯformat. Qd̄
v̄o dicis pp̄ bona veſtimēta melius poſſe orare
⁊ melius poſſe pſallere: ſi qd̄ dicis, melius, hoc
eſt morofius ſi ſic itelligis: vtruȝ poſſis negare
nō curo: ſȝ an hec facias nō credo penitꝰ qꝛ con
trarium in te video. Si aūt meliuſ. i. efficatius
intelligis: falſum eſt oino. Quia ois oro effica/
ciā hȝ ab amore diuino. Et ſm̄ Greg. Tāto q̄s
a ſupno amore diſiungit: q̄ȝto in his iſerioribꝰ
delectat. Et ecōtra fit ꝙ mala q̄ nos hic p̄mūt:
ad deum nos ire compellunt. Vlterius cum di
cis: ⁊ proximū non ſcandalizari ꝑ malū exem/
plum: ſi de proximo interiori intelligis: falſum
eſt cum hoc illi abſcondere nō poſſis. Quia ⁊
ego ꝓximus tuus ſum ⁊ habeo malū exemplū
⁊ valde malū: ⁊ idem de fratribꝰ tuis itelligen
dum. Si vero de exterioribꝰ dicis ꝙ illa eis ab/
ſcōdis dum hoc ſcandalū talr̄ fugis: turpiꝰ in/
comparabilr̄ peccatum incurris. Eo eniȝ ipſo
ꝙ ꝓximo abſcondit: hypocriſis vitium dete/
ſtabile ꝑpetratur. Nō enim tu imitaris beatuȝ
Franciſcum qui adeo vitium iſtud horruit: ꝙ
cum infirmaret fruſtum pellis itrinſecus po/
nere noluit ante pectꝰ: niſi etiam poneret exte
rius. Et qꝛ dicis maiorem quātitatem pecunie
reqri ad vilia q̄ȝ ad p̄cioſa: quia plus durant.
⁊ ideo rarius emuntur ⁊ paucioribus indiget
homo: quia a frigoribus melius ſe defendunt.
Et ſi hoc veꝝ eſſet qd̄ nō credo: ēt ſi hoc face/
res qd̄ nō video: tolerabilius malū puto. Sed
non pp̄ hoc excuſabile: ſȝ eo magis vitupabile:
qꝛ dcm̄ malū talibus apparētijs conaris defen

dere ⁊ doloſis rõnibus excuſare. Porro dixi ꝙ
id nõ video: q: vt in plurib⁹ video illos q me/
lioribus vtunt̃ frequentius emere ⁊ plurimas
hr̃e: ⁊ ecõtra illi q viles hñt: vtunt̃ paucioribꝰ
⁊ emunt rarius: q: vel amore pauptatis plu/
ribus vti nolunt: vt indigẽtia ⁊ inopia plures
hr̃e nõ poſſunt. ¶ Inimicus do. ¶ Et ſi cãm
rõnabilem hẽam: negas p̃latuꝫ meũ poſſe diſ/
penſare mecũ. ¶ Zelator pauper. ¶ Si cãm
rõnabilẽ habes: tecũ diſpenſare poteſt. Sꝫ que
ſit cã rõnabilis in qua diſpenſare põt p̃latus in
oĩbus diligẽter attẽdendũ eſt. Eſt.n. duplex.ſ.
nec̃itas ⁊ vtilitas. Porro nec̃itas eſt duplex.ſ.
priuata ⁊ cõis. Priuata qdẽ neceſſitas eſt cum
pſone ſine diſpẽdio nature vel grẽ: niſi ſecũ diſ
penſet̃ tranſire non põt. Cõis v̾o neceſſitas eſt
cũ vniuerſitas abſq; diſpẽdio cõis boni: niſi per
diſpenſationẽ ei ſubueniat̃ ptranſire nõ valet.
Utilitas eſt duplex: p̃uata.vꝫ.⁊ cõmunis: ⁊ in
vtraq; qñq; diſpenſat̃ cũ.ſ. priuati: vel cõis bo/
ni ſpũalis p̃cipue ⁊ non mediocre certis iudi/
cijs: ⁊ ꝓbabilibus ab eo q diſpẽſat futuꝝ ſpera/
tur emolimentũ. Uñ ſcias firmiter ꝙ multi di
cũt ſe neceſſitatẽ hr̃e: ⁊ ideo veſtimẽtis emptis
indigere. Si modicũ dolet caput: dicũt ſe ne/
ceſſitatẽ pati: ac p hoc idigere cibis ⁊ potibus
delicatis. Sepe.n. imo ſepiſſime hodie edendi
delectatio ſeruit gule: ⁊ ſuire ſimulat idigẽtie
nature. Uñ ad tãtam paulatim deueniſti miſe/
riã: ꝙ ſine idigẽtia alia apparẽti vel vera ad ci
baria: ⁊ vina delicata: ⁊ ad quecũq; alia p̃cioſa
voluptuoſe te diffundis. Et qđ verecundũ eſt
dicere: ſꝫ verecũdius facere: nõ ꝯtẽt⁹ vno gñe
ciboꝝ: nec vna manerie paratoꝝ corpis infir/
mantis ruinas reficere pro icõmodo ſꝫ diuerſi/
mode p̃paratis: carnis luxuriantis curã pficis
in deſiderio. Rogo ergo te dic q̃ eſt hec ſecuri/
tas iter frendẽtium vndiq; hoſtiũ fulgurantes
haſtas: ⁊ circũuolantiũ arma vndiq; ꝯſiſtere ⁊
dicere pax pax ⁊ nõ eſt pax? Cũ dixerint (inqt
Apl̃s) pax ⁊ ſecuritas: tũc repẽtinus eis iteri/
tus ſupueniet: ſicut dolor in vtero hñtis ⁊ nõ
effugiẽt. Uñ timẽdũ eſt valde illud quod dicit
Ambroſius. Uix vidi ꝯtinẽtẽ quẽ nõ vidi ab/
ſtinentem. Si ergo caſtitatis cupis hr̃e pfecte
triũphũ delitias tp̃ales fuge: vt poſſis celeſtes
⁊ ppetuas obtinere. Q: ſꝫ Hiero. ipoſſibile eſt
vt qs p̃ñtib⁹ ⁊ futuris fruat̃ bonis: vt hic ven/
trẽ ⁊ ille mẽtem ipleat: ⁊ de delitijs ad delitias
trãſeat. ¶ Inimicus domeſticus. ¶ Cõtra et
illa q̃ ad vite nãlis ꝯſeruationẽ ptinẽt obloque
ris. Nullus.n. hõ q legis nãlis p̃cepto ad eſſe
nature ꝯſeruandũ indiſpẽſabilr̃ obligatus: his
ſine qbus eẽ nãe nõ ꝯſeruat̃ renũciare põt. Cũ
ergo p̃cepto legis nãlis ſim idiſpẽſabiliter ob/
ligatus vſui iſtaꝝ rerũ: ſine qbus eſſe nãe non
ꝯſeruat̃ renũciare nõ potui nec poſſuꝫ. Igitur
eſt mihi licitus vſus iſtaꝝ reꝝ: ⁊ non ſolũ vſus
iſtaꝝ reꝝ q̃ ſpectãt ad ꝯſeruationẽ vite licitus
eſt mihi: ſꝫ ẽt ea que faciunt ad voti ꝯſumatio/
nẽ. Q: voto vno emiſſa ꝓhibent̃ oĩa vota in/
cõpaſſibilia. Uoto.n. emiſſo de celebrãdo diui/
nũ offm̃ renũciatio vſus ꝓhibet̃ eoꝝ: ſine qb⁹
diuinũ offm̃ nõ ꝯſumat̃: ſicut ſunt libri eccl̃ia/
ſtici: calices ⁊ ſilia: ⁊ eodẽ mõ ꝓbari põt de his
que ptinẽt ad offm̃ p̃dicatiõis. ¶ Zelator pau
ptatis. ¶ Nõ.n. ꝯtra illa q̃ ad vite nãlis ꝯſer/
uationẽ ſunt ſeu voti ꝯſumationẽ vllatenus lo
qui volo: ſed ꝯtra ſupflua q̃ ſunt in his ⁊ ſiunt
ſermone ſimplici loq intẽdo. Uſus.n. reꝝ quẽ
dixiſti: nõ ſolũ eſt tibi licitus ſꝫ ẽt neceſſarius:
ſicut optime oñdiſti. Sed ſuperfluus vſus ſiue
ſit in his q̃ ptinent ad victũ ⁊ veſtitũ ſiue que
ptinẽt ad ſapiẽtiale ſtudiũ: ſiue q̃ ſpectãt ad di/
uinũ offm̃: ſiue in vtẽſilibus alijs q̃ ptinent ad
hũanũ cõmodũ ꝓfeſſorib⁹ pauptatis illicitus
eſt: vt ſupius eſt oñſum. ¶ Inimicus domeſti/
cus. ¶ Ubi ſunt hec ſupflua non video: ⁊ que
ſint penitus ignoro. ¶ Zelator paupertatis.
¶ Supfluũ ꝯſiſtit maxime in nũero quãtita/
te: ſumptuoſitate ⁊ decore. Supfluũ.n. eſt quo
ablato ſufficit reliquũ qđ remanet. Duo igitur
ſupfluũt ſi vnũ remaneat ⁊ ſufficit: multũ ſi pa
rum: p̃cioſuꝫ ſi vile: ⁊ ſpecioſum ſi deſpicabile.
Si igit̃ in p̃dictis ſupfluitatẽ nõ aduertis: ce/
cus es ⁊ ſenſu ⁊ pena idiges: ⁊ illi aſſimilaris q
vtrũ nix ſit alba: ⁊ an deus ſit colẽdus dubitat
atq; negat. Uñ ſi forte ex certa malitia veritatẽ
impugnas: grauiter ⁊ in ſpm̃ ſcm̃ peccas. Qđ
pctm̃ in hoc ſeculo nõ remittit̃: nec in futuro
vllatenus relaxat̃. Ui v̾o adeo a ſpũalib⁹ receſ/
ſiſti carnalib⁹ inherẽdo. Ut tibi cooptũ ſit hoc
⁊ occultũ potes cũ illis nõ imerito cõputari: d
qb⁹ Apl̃s dicit. Et ſi aptũ eſt euãgeliũ: tñ his q
pereũt nõ eſt aptũ. ¶ Inimicus domeſticus.
¶ Ut quid tot verba multiplicas. Non.n. in

rebus

rebus eſt vitiũ ſꝫ in voluntate. Uñ ſi volũtas
fuerit mala ⁊ oĩa opa eius erũt. Et ſi bona fue/
rit oĩa opa eius erunt bona. Propter qđ Sal/
uator dicit. ꝙ non põt arbor mala fructus bo/
nos facere: nec arbor bona fructus malos face/
re. ¶ Zelator pauptatis. ¶ Certũ eſt ſicut di/
xiſti: pctm̃ ſolũ ꝯſiſtere in volũtate ⁊ nõ in re/
bus: ſꝫ res qñq; occaſio pcti ſunt in volũtate.ſ.
qñ volũtas ad res creatas inordinate ſe ꝯuer/
tit. Et tunc vitiũ eſſe in voluntate cognoſcit̃:
qñ hõ ad illicita manifeſte ꝯuertit. Illicitũ aũt
eſt aliqd agere qđ deus ꝓhibuit vel p̃latus qui
vicẽ dei gerit: vel q: volũtas p votũ ad ꝯ̃ria ſe
obligauit. Ergo ſuppoſito ꝙ deus vel p̃latus
nõ ꝓhibuit vſum ſupfluũ: ꝓhibet tñ ipm̃ vo/
tum volũtarie emiſſum. Nã vſus taliũ vt ſu/
pradictũ eſt pauptati obuiat manifeſte: ideo il/
licitus eſt oĩno ꝓfeſſorib⁹ pauptatis. ¶ Inimi
cus domeſticus. ¶ Supfluũ in nũero ⁊ quã/
titate ſatis videri põt qñ admittit̃: licꝫ vti ci/
bis ⁊ potib⁹ delicatis ſupfluũ eẽ nõ credo nec
illicitũ. Quoniã dicit ſcriptura: ꝙ bona bonis
creata ſunt ab initio: pctõr v̾o nõ eſt dignus pa
ne quo veſcit̃. Uñ bonus hõ poſſet comedere
auꝝ purum. ¶ Zelator pauptatis. ¶ Quãuis
auc̃tas illa de bonis ſpũalib⁹ itelligat̃: tñ de bo/
nis tp̃alibus tibi exponẽti: rñdeo ꝙ eo ipſo ꝙ
ſub certo titulo bonitatis talib⁹ ⁊ delicatis ve/
ſceris pctõr efficeris. ¶ Dũ.n. credis vt aſſeris
te bonũ indubitãter laberis in p̃ſumptionis ⁊
ſupbie vitiũ: ac p hoc nõ es dignus ijs delitijs:
ſꝫ nec pane ẽt quo veſceris iuxta tuã ſniam ſu/
pradictã. Et nõne icidis in grãde pctm̃ duꝫ p̃/
ſumis te dicere iuſtũ: qđ ille q vſq; ad tertiũ ce
luꝫ raptus fuerat dicere nõ audebat? Nihil in/
quit mihi ꝯſcius ſum: ſꝫ nõ in hoc iuſtificatus
ſum. Sciebat.n. illud ſapiẽtis ꝙ nemo ſcit vtꝝ
ſit dignus amore dei vel odio: ſꝫ oĩa in futuruꝫ
ſeruant̃ icerta. ¶ Ini. do. ¶ Et vſquequo ha/
bebũt ſinẽ verba tua p̃ſumptuoſa? Si.n. vides
exceſſum recurre ad p̃latuꝫ ⁊ ſufficit tibi: ⁊ ne
tm̃ loq̃ris. Tu forte ordineꝫ rectificabis. ¶ Ze.
pau. ¶ Uerba mea in te nõ capiũt vt video: ſꝫ
propter hoc nõ tacebo qn ſemp ⁊ verbis tuis
dũ audire volueris rñdebo: nõ ſeruire cupiẽs
ſtudio ꝯtẽtionis: ſꝫ zelo iuſtitie ⁊ v̾itatis. Et cũ
dicis ꝙ ad p̃latum recurrere debeã. Rñdeo ꝙ
p̾lati cã ſunt oĩuꝫ p̃dictoꝝ effectiua vel per/
miſſiua: ⁊ ideo nihil mihi ꝓderit recurrere ad
eos cũ multi: nõ ſolũ dedignant̃ audire: ſꝫ etiaꝫ
loquẽtes crudelr̃ pſequunt̃. Et q: me circa iſtã
mãm loquẽtẽ dicis dico tibi: ꝙ valde parũ lo/
quor de mã ſupradicta niſi cũ amatorib⁹ paup/
tatis. Sed multũ ⁊ multotiẽs talia verſant̃ in
corde meo: aliqñ tñ ex abũdãtia cordis loquor
non p̃ſumptuoſe ſeu ſtultitia deceptus: ſꝫ ſcõꝝ
ꝯſilio ⁊ ſententijs p̃munitus. Et qđ maius eſt
oĩb⁹ credit̃ firmiter: ⁊ expimẽto ſenſibilr̃ ſentit̃
multos iſta loq: ⁊ ſentire ſpiritu ſcõ mirabilr̃: ⁊
nouiter iſpiratos: ſicut a plurib⁹ ⁊ diuerſis plu
ries verbis ⁊ lr̃is itellexi. Uñ recte poſſum di/
cere illud dcm̃ apl̃i. Ille eſt q teſtimoniũ phi/
bet ſpũi nr̃o ꝙ ſum⁹ filij dei. Qui qdẽ ſpũs ita
iã fortificauit p̃dictos: vt hẽant pro nihilo pe/
nas tuas: qđ eſt magnũ ſignum ipſos hr̃e ſpm̃
ſcm̃ ſecũ. Iuxta qđ dicit Greg. de apl̃is. Mun
di ptãtibus ꝯtraire nõ p̃ſumerẽt: niſi eos ſpũs
ſci grã fortitudo ſolidaſſet. ¶ Q: ãt dicta mea
ab alijs ſentẽtijs ſcõꝝ nõ deuiãt: ſꝫ ꝙ per oĩa ſe
ꝯcordãt videam⁹. Uñ Bernar. ſmone bti Ioã
nis baptiſte. ſup illud. Erat.n. lucerna ardens
ait. Ligat⁹ quoq; ⁊ Ioãneꝫ in carcer̃ truſus ni/
hilomin⁹ ſtetit in v̾itate: ⁊ occubuit p veritate.
Ferueat ergo in nobis iſte zelus charitatiꝫ: fer/
ueat ⁊ amor iuſtitie ſugiẽdo odium iniqtatis.
Nemo fratris ſui vitia palpet: pctã diſſimulet.
Nõ dicat. Nũqd fr̃is mei cuſtos ſuꝫ ego? Ne/
mo ẽt inquãtũ in ſe eſt eq̃nimiter ferat cuꝫ vi/
derit ordinẽ depire: iminui diſciplinã. Eſt eniꝫ
ꝯſentire ad ſil̃e cũ arguere poſſis. Et ſcimus: q:
ſil̃is pena maculat ꝯſentiẽtes ſꝫ illud apl̃i. Ad
Roma. j. Digni ſunt morte nõ ſolũ q faciũt: ſꝫ
etiã q ꝯſentiũt faciẽtibus. Uñ Aug. in libro de
verbis dñi ait. His duob⁹ modis non te macu
lat malus: ſi nõ ꝯſentis ⁊ redarguis. Utrũq; ãt
amplexus eſt Apl̃s dicẽs ephehijs. Nolite cõi/
care opib⁹ ifructuoſis tenebraꝝ: magis aũt re/
darguite. Propter qđ dicit Greg. ſup illđ Iob
in oĩb⁹ his nõ peccauit Iob labijs ſuis. Duob⁹
modis labijs delinqmus. Uel cuꝫ iniuſta loq/
mur: vel cũ iuſta reticemus. Si.n. tacere aliqñ
culpa nõ eẽt ꝓpheta nõ diceret. Ueh mihi q:
tacui. Et q: vltimo de rectificatiõe ordis ironi/
ce ⁊ deriſiue me iterrogas: ſcias q: de deriſiõe
tua nõ curo: q: deluſores deus deludet. Firmi/
ter tñ credo ꝙ p tales ordo rectificabit̃ quo

nunc tui ſimiles quātum in ſe eſt deprimunt ⁊ deſtruūt quātū pñt. Et hoc hēo pro magno argumēto: qꝛ vt ſupius tactum eſt pp zelū ordis nec tuas minas: nec tuas truſas timēt: nec obprobꝛia formidāt. Sed mox aplico in tribulatiōe ꝯſolanť: ⁊ iō finalr̄ tuas ipuritates ⁊ miſerias ꝓ modico ſuſtinebunt. ⁋ Jni. do. ⁋ Diſcede a me ⁊ amplius de iſta mā nō loquaris. ⁋ Zela. pau. ⁋ Veh mihi qꝛ tacui: ⁊ veh dñe tacētibꝰ de te: qꝛ loq̄ces multi ſunt. Ad te ergo Jeſu dulciſſime dirigant verba mea: q tua pietate digneris ordinē iſtū rectificare: vt deuoti tibi fideliter poſſint ſeruire. Amen.

⁋ Explicit diſputatio inter zelatorē paupꝫtatis ⁊ inimicum domeſticum eius.

⁋ Jncipit tabula qōnū ſequentiū ⁊ titulorꝫ libelli ſequētis q iſcriptus eſt: ſerena ꝯſcia Jac.

Gumelli Prov. Brixia

An religioſus teneať eē pfectꝰ ⁊ vbi ꝯſiſtit hoīs pfectio: ⁊ an frēs minores ex ſue rl̄e pfeſſiōe ad oēm teneanť euangelij pfectionē. q. j.
An traſgreſſio eorꝫ que ponunť in rl̄a ſub mō pcepti vel alio mō ſit pctm̄ mortale: ⁊ qūo intelligať ꝯtemptus. Particulariter aūt an frēs minores obligenť ex pfeſſione ſub pcepto ad ꝯtenta in ſua regula. q. ij.
An ignorātia rl̄e vel ſtatutorꝫ excuſet traſgreſſionē pcepti vl̄ ihibitiōis a mortali pctō. iij.

⁋ De obia primo capl̄o regule.

An religioſus ⁊ pfertiz fr̄ minor teneať obedire in oibꝰ plato pcipiēti. q. iiij.
Ad quam obedientiam religioſi ex voto pfeſſionis ſue obligentur. q. v.
An religioſi teneāť obedir̄ ſuis ꝯſtōnibꝰ. q. vj.
An ois iobia religioſorꝫ ſit mōtalis cl̄pa. q. vij

⁋ De paupertate.

Ad quā paupertatē teneāť frēs minores. q. viij.
Qui vſus rerꝫ fribꝰ a rl̄a ꝯcediť. q. ix.
Que edificia liceāt fribꝰ ex pfeſſiōe rl̄e. q. x.
Que paramanta: calices: ⁊ palia liceat fratribus habere. q. xj.
Que expēſe circa res emēdas liceāt fribꝰ. q. xij
An ſit ꝯ votuz paupertatis p libito elemoſynas pecuniarias deponi: vel expēdi facē. q. xiij.
An ipetrata puilegia drogēt paupertati. q. xiiij.
An platis frm̄ mino. idiſtincte liceat fribꝰ dare lniaz ꝙ faciāt p ſe pecuniā deponere. q. xv.
An fratres ſubditi poſſint ſine licētia prelatorꝫ pecunias deponi facere. q. xvj.
An fratres minores inſtituti heredes ſint capaces hereditatis. q. xvij.
An ſi relinquať fribꝰ pecūia ſint capaces. q. xviij
An fratribus minoribus liceat recipere annuū legatum eis relictum. q. xix.
Ad quātū tp̄s annuū legatū qñ nō eſt ppetuū intelligiť fribꝰ eſſe phibitum. q. xx.
An liceat fratribus recipere quod relinquitur eis edificandi cauſa. q. xxj.
Quid ſi relinquať fratribus ager ad colēdum vel domus ad habitandum. q. xxij.

⁋ De caſtitate.

Ad quā ꝯtinentiā frēs mino. obligēť. q. xxiij.

⁋ Capitulo ſecundo regule.

An ſoli miniſtri poſſint ad ordinez recipere fugientes a ſeculo. q. xxiiij.
Miniſtri ꝟo examinent eos de fide catholica: vtrum hoc ſit preceptum. q. xxv.
An frēs poſſint aliqd recipe p modū elemoſyne ꝺ bōis volētiū igredi religionē. q. xxvj.
Quis igredi valeat religionē vt ſit nouicꝰ. 17.
An ſi ſit pſona valde vtilis veniēs: poſſint illi daŕ hitū pfeſſorꝫ ſine miſtri lnia. q. xxviij.
Qualr̄ igrediēs religionē frm̄ min. ifra annuz efficiať tacite pfeſſus vel non. q. xxix.
An ſi volēs itrare religionē petat a fribꝰ ſibi dari habitū pfeſſorꝫ dādus ſit ei. q. xxx.
An volentes ingredi religionem frm̄ minoruz poſſint abſolui a ſententijs excōmunicationis ſuſpenſionis ⁊c. q. xxxj.
Quis poſſit ad pfeſſionē recipe. q. xxxij.
An poſſit ſubtrahi fr̄ minor de obſuātia ſuorꝫ platorꝫ p aliquē eccl̄ie platuz. q. xxxiij.
Qui iā pmiſerūt obiam hēant vnā tunicā cū caputio ⁊c. An hoc ſit pceptum. q. xxxiiij.
Ob quam neceſſitatem ſm regulam liceat calciamēta portare. q. xxxv.
Qua licentia fratres propter neceſſitatem vti poſſunt calciamentis. q. xxxvj.
An ſit pceptū rl̄e portaŕ vilia veſtimēta. xxxvij

⁋ Capitulo tertio regule.

An hoc ſit pceptū ꝙ frēs diuinū offm̄ faciāt ſꝫ romanam eccleſiam. q. xxxviij.
An frēs debeant vel teneanť dicere diuinum officium in eccleſia ſeu choro. q. xxxix.
An frēs pp ifirmitatē dinū offm̄ nō pſoluētes teneanť reſtituti ſanitati reficere illō. q. xl.
An clerici teneanť dicere pprium offm̄ ſi ipſi interſint officio aliorꝫ. q. xlj.
An frēs poſſint ex profeſſione habere vſum rerum ⁊ librorum. q. xlij.
Quare beatus Franciſcus tam breue offm̄ dedit laicis in ordine noſtro. q. xliij.
Et ieiunent a feſto omnium ſanctorꝫ. An hoc ſit preceptum regule. q. xliiij.
Qualiter ad hoc preceptum non equitandi itelligantur fratres obligati. q. xlv.

⁋ Capitulo quarto regule.

Que dr̄ia ſit iter denarios ⁊ pecuniā. q. xlvj.
Quid ſit recipe pecuniam. q. xlvij.
Per ſe vel per iterpoſitaz perſonam. Quomodo hoc intelligatur. q. xlviij.
Quid agere dñt frēs qñ i loco vbi ſūt volūt aliqd emere de elemoſyna pecuniaria. q. xlix.
Quid ſi res emēda a fratribꝰ nō habeť in terra illa vbi fratres morantur. q. l.
Quid ſi dñs pecūie moriať anteq̄z pecunia pro frm̄ necitatibꝰ depoſita ſit expēſa. q. lj.
Quid agēdum qñ elemoſyna pecuniaria ſupfluit ⁊c. ⁊ ꝙ frēs nullo mō petāt ⁊c. q. lij.
An frēs poſſint acceptaŕ elemoſynā pecūiariā cꝰ ppetatē dāz nl̄lo mō vult apō ſe retinē. liij.
An fratres poſſint rogare offerentes elemoſynam pecuniariam. q. liiij.
An fratres pro ſuis neceſſitatibus poſſint recurrere ad eum ⁊c. q. lv.
An liceat fribꝰ ire p viā cū burſarijs. q. lvj.
Quid ꝺ pecūiarijs el̄ynis ſr̄ altare poſitꝫ. lvij.
Nungd idifferēter liceat fribꝰ recurrere ad depoſitariū elemoſynarꝫ pecūiariarꝫ. q. lviij.
Nunquid fratres poſſunt eſſe cuſtodes pecunie vel diſpenſatores. q. lix.
Qūo frēs poſſint mutuo pecūiā accipe. q. lx.
Quo vſu liceat pecunia vti ⁊ de pena fratrum recipientium. q. lxj.
De procuratore frm̄ quem quilibet locus ſiue conuentus debet habere. q. lxij.
An miniſtri ⁊ cuſtodes prouidere fratribus ex precepto regule teneantur. q. lxiij.
De cura ⁊ diligētia hñda circa ifirmos. q. lxiiij
An liceat fratribus facere ꝯgregationem rerū ad victum neceſſariarꝫ. q. lxv.
An frēs poſſint vti de lnia platorꝫ plibus tunicis. q. lxvj.

⁋ Capitulo. v. regule.

An frēs hñtes grām laborandi teneantur pro habendo victu laborare. q. lxvij.
Qūo itelligatur gratia laborandi ⁊ quotuplex eſt labor. q. lxviij.
Qūo intelligatur ꝙ frēs non extinguant ſpm̄ deuotionis ⁊ orationis. q. lxix.
An frater p obiam occupatus teneať orare pro receptis elemoſynis. q. lxx.
Quā mercedē p labor ſuo pñt frēs recipe. lxxj.
Quid ſit appropriare ſibi rem alienaz ⁊ ad quē ſpectat dominium. q. lxxij.
An fratres poſſint emere vel ſolutionem facere pro re iam empta. q. lxxiij.
An liceat fratribus vendere. q. lxxiiij.
An liceat fratribus mutuare. q. lxxv.
Quid de ꝯctu cōmodati. an liceat fribꝰ. lxxvi.
An frēs poſſint locare opas ſuas. q. lxxvij.
An frēs poſſit ꝯmutaŕ reſ ſuaſ q̄s hñt i vſū. 78
An fratres poſſint donare. q. lxxix.
An frēs poſſint res impignorare. q. lxxx.
Nungd oporteat frēs pro pēnis filo: acubus ⁊ hmōi minutis ire ſemp ad platū. q. lxxxj.
An platus poſſit aligd diſponeŕ de elemoſyna pecuniaria pro fratre deputata. q. lxxxij.
Quā paupertatē frēs tanq̄z pegrini in hoc mundo ſeruare tenentur. q. lxxxiij.
An frēs teneāť hr̄e diligētē curā frm̄ ifirmātiū. q. lxxxiiij.

⁋ Capitulo. vij. regule.

Qūo gñalis ⁊ prouinciales miniſtri poſſunt ſibi caſus reſeruare. q. lxxxv.
Qui ſunt caſus miſtris reſeruati. q. lxxxvj.
A gbus cēſuris poſſint abſolui fratres per priuilegia impetrata. q. lxxxvij.
An frēs ſub pcepto teneāť recurreŕ q̄z pmū ad miſtros p illis pcis ⁊c. 88.

⁋ Ca. viij. rl̄e.

Qualr̄ electio gñal miſtri ſit celebrāda. lxxxix.
An generalis miniſter poſſit imutare ordinata in generali capitulo. q. xc.
Qualr̄ vicarij gñal fiat electio ⁊ ꝯfirmatio. xcj
Qualiter cuſtodum ſeu vicariorꝫ puincialiuz electio ſit facienda. q. xcij.
Quibꝰ cāis poſſit alter miſter gñal eligi. xciij.

⁋ Capitulo. ix. regule.

Qūo frēs ſm rl̄az itelligātur phiberi ne pdicēt in epatu alicuius epi. q. xciiij.
Quis valeat inſtituere ⁊ deſtituere pdicatores in ordine. q. xcv.
An priuilegia impetrata circa pdicatores iſtituendos ſint ꝯtra puritatē regule. q. xcvj.

Qūo itelligēdū ſit aliquē icurrere penas excōi
catiōis ꝓuatiōis offōꝝ ⁊ ſuſpēſiōis. q.xcvij.
De mō recipiendi ꝯuentuales ad familiaꝫ ⁊ ꝙ
inferior ꝓlatus non poſſit ⁊c. q.xcviij.
Capl'o.x.regule.
De viſitatiōe ⁊ correctione miſtroꝝ. q.xcix.
An frater qui ſolus ſcit defectum ꝯſocij fris te/
neatur illud prelato reuelare. q.c.
Quod accuſans fratrem ⁊ non ꝓbans eidem
pene ſubiaceat. q.cj.
Quid de falſo accuſant aut dicta ſue accuſatio
nis reuocante. q.cij.
Quis poteſt abſoluere reuelantes ſcienter no/
mina accuſantium. q.ciij.
Quē ordinem viſitandi prouincias generalis
miniſter debet obſeruare. q.ciiij.
Quomodo intelligatur quis nō poſſe regulaꝫ
ſpiritualiter obſeruare. q.cv.
Capitulo.xj.regule.
Qūo frēs ñ poſſit igredi moñ.monialiū.q.cvj
Capitulo.xij.regule.
Qūo idonei eē dñt q̄ ſūt ad ptes ifideliū mittē
di:⁊ in qb⁹ dñs cardinalis ꝓtector ordinis
noſtri habeat ſe de nobis impedire. q.cvij.

Incipit ꝓlog⁹ i titulos ſeq̄ntes ſiue q̄ōnes.

PLorās plorauit i nocte ⁊
lachrymę ei⁹ i ma
xillis ei⁹ q̄m ñ ē q̄ ꝯſolet eā ex oi
b⁹ charis ei⁹. Oēs amici ei⁹ ſpre
rūt eā ⁊ fcī ſr̄ ei inimici. Uide dñe
q̄m tribulor vēter me⁹ ꝯturbat⁹
ē: ſbuerſū ē cor meū i memetipa q̄m amici mei
cog̃ſcētes malū meū letati ſr̄ ⁊ a me abiert lōge.
Jō amaritudie plēa ſū ⁊ ml'ti gēit⁹ mei. Quis
dabit capiti meo aq̄ꝫ: ⁊ oculis meis fōtē lachry
maꝝ ⁊ plorabo die ac nocte iterfectos ppl'i mei
Hiere. dolēteꝫ igemiſcēteꝫ ⁊ vehemētiſſime lamē
tāteꝫ v̄ba ſr̄ iſta. Orat m̄ra patiēs ⁊ ꝺ malo liba
ri ꝯſiderās. Supeſt vt audiam⁹ i quo malo po
ſit⁹ ſit vt cū noſſe cepim⁹ cōicata tribulatōe orō
nem pariter iungamus ⁊ lachrymas ne ſi forte
ꝓ nobis dolentem neglexerius ꝯtingat ⁊ ſup/
nos vt ſunt iterfectos ppl'i ſui filios lachrymis
irremediabilibus illachrymari. Jāq̄ꝫ fortaſſis
tanti doloris cām diſcere incipiamus.

In noīe dñi. Incipit libellus ſup re/
gulam frm̄ minoꝝ q̄ ſerena
ꝯſcia nūcupat: i quo ⁊ ſūmoꝝ pōtificuꝫ ⁊ ordis
nr̄i doctoꝝ ꝺclaratōes itēq̄ꝫ ⁊ ſtatuta ponunt:
ac nōnulla ſparſim ordis ꝓuilegia ⁊ aliq̄ docto
rū alioꝝ nō iutilia ad laudē dei ſcripta. Qō.j.

Queritur p° ſi religioſus tenet eē
pfectus. Rñdet beatus
Tho. ſcda.ij.q.clxxxvj.ar.j.in rñ.iij.argumti.
Nō opꝫ ꝙ q̄cūq̄ꝫ ē i religiōe ſit pfect⁹: ſꝫ ꝙ ad
pfectionē itēdat. Et in eodē articl'o dicit. Per
fectio hois ꝯſiſtit i hͦ ꝙ total'r hō adhereat dō.
Et ſm̄ hͦ religio noiat pfectiōis ſtatū: ſubditq̄ꝫ
in ſequēti articulo. Qui ſtatū religiōis aſſumit
nō tenet ſtati hr̄e pfectā charitatem. ſed tenet
ad hoc tēdere ⁊ operā dare vt hēat pfectā cha
ritatē. Et eadē rōne nō tenet ad hoc ꝙ illa im/
pleat que pfectionē charitatis ꝯſequunt: tenet
tñ vt ad ea implēda tēdat: qꝺ nō facit ꝯtēnēs:
Uñ nō peccat ſi ea ꝓtermittat: ſed ſi ea ꝯtēnat.
Silr̄ nō tenet ad oīa exercitia qb⁹ ad pfectionē
ꝑuenit: ſed ad illa determinate q̄ ſunt ei taxata
ſm̄ rl'am quā ꝓfeſſus eſt. Hec Tho. Ceteꝝ.
Querit an frēs minores ex rl'e ſue ꝓfeſſione te/
neant ad oēm euāgelij pfectionē. Rñdet ſcūs
Boñ. in expōne ſua ſup rl'am: ꝙ nō cū in ea re
gula quā vouent q̄dā monitorie ⁊ exhortato/
rie ſubiūgant. Cū igit nō oēm rl'e ptē vouea nt
obſuare multo magis nō vouent qꝺ nō expri/
mitur in eadē. Uñ tota pfectio euāgelica non
vouet ab hmōi rl'e ꝓfeſſorib⁹: ſꝫ tm̄ illa ei⁹ pars
que ex rl'e intētiōe illis iponit obligatorie ob/
ſeruāda. Uouēt.n. totā rl'am ſm̄ itētionē man
datoris: ptim ad obſuātiam vt ꝓceptorie ipoſi
tam: ptim ad reuerētiam ⁊ approbationē illoꝝ
que nō tam ꝓceptorie imponunt q̄ꝫ monitorie
illi ſtatui ſpāl'r emulanda: ſicut eſt illud. Orare
ſemp ad deum puro corde ⁊ hr̄e humilitatem.
Hec ſcūs Boñ. Cui dñs Clemēs papa.v. i ſua
declaratiōe ꝯcordans ait. Cū votū determina/
tum cuiuſlꝫ hēat cadere ſub certo vouēs rl'am
nō pōt dici teneri ex vi voti hmōi ad ea conſi/
lia euāgelica que in rl'a nō ponunt. Et q̄dē bti
Frā. ꝯditoris regule: hec ꝓbat fuiſſe intētio: ex
hoc ꝙ q̄dam ꝯſilia euāgelica in regula poſuit
alijs ꝓtermiſſis. Si.n. ꝑ hec verba: regula ⁊ vi
ta minoꝝ fratruꝫ hec eſt. ſ. dñi nr̄i Jeſu chriſti
ſcm̄ euāgelium ob intendiſſet eos obligare ad
oīa ꝯſilia euāgelica: ſupflue ⁊ nugatorie q̄dā eo
rū alijs ſuppſſis i rl'a expſſiſſet. Hec Cle. Quā
q̄ꝫ ybertinus ꝯtrium aſſerere videat. Qō.ij.
Queritur

Queritur ſcdo. Si religioſus trāſ/
grediēdo ea q̄ ponunt in
rl'a ſua mortal'r peccet. Rñdet. ſ. Tho. ij.ij.q.
eadē.ar.ij. Uotuꝫ ꝓfeſſionis ꝓncipal'r reſpicit
tria. ſ. pauptatē ꝯtinentiā ⁊ obiam. Alia v̄o oia
ad hec ordinant. Et ideo tranſgreſſio nō obli/
gat ad mortale: niſi vel ꝓpter ꝯtēptū rl'e: q̄r hoc
directe ꝯtrariat ꝓfeſſioni ꝑ quam q̄s vouit re/
gularē vitā: vel ꝓpter ꝓceptū ſiue ore tenus a
ꝓlato factū ſiue in rl'a expſſum: q̄r hoc eēt face/
re ꝯtra obie votū. Ex ꝯtēptu aūt q̄s trāſgredi/
tur: q̄n eius volūtas renuit ſubijci ordinationi
legis vel rl'e: ⁊ ex hoc ꝓcedit ad faciendū ꝯtra
legē vel regulā. Qñ v̄o ecōuerſo ꝓpter aliquā
particularē cām: puta ꝯcupiſcentiā vel irā in/
ducit ad aliq̄d faciendū ꝯtra ſtatuta legis vel
rl'e: nō peccat ex ꝯtēptu ſꝫ aliq̄ alia cā: etiā ſi fre
quenter ex eadē cā vel alia ſil'i iteret pctm̄. Fre
quentia tñ peccādi diſpoſitiue iducit ad ꝯtem/
ptuꝫ. Hec. ſ. Tho. Particulariter aūt de fra
tribus minorib⁹. dicit Aſtenſis in ſūma. li.vj.ti
tu.xlvij. ſm̄ Guilelmū de marra. In rl'a beati
Franciſci aliqua ꝯtinent ꝑ modū precepti: ali/
qua ꝑ modū ſtatuti rōnabilis: aliq̄ per moduꝫ
monitionis ⁊ exhortatiōis. Frēs ergo minores
trāſgrediēdo ea q̄ per modū ꝓcepti vel inhibi
tionis tm̄ ponunt in illa: peccāt mortal'r: non
aūt ꝑ alios modos quātū eſt ex virtute rl'e: niſi
forte rōne exceſſus libidinis vel ꝯtēptus. Et ſic
per ſūmos pōtifices declaratū eſt. vꝫ. Greg.ix.
Innocentiū.iiij. Nicolaū.iiij. ⁊ Alexādrū.iiij.
Nec ꝓdictis ꝯtrat: ꝙ religioſi ex voto ſue ꝓfeſ/
ſionis aſtringunt ad obſeruātiā ſue rl'e ⁊ ſic ad
oia ꝯtēta in ea: ergo trāſgrediēdo quolꝫ eorum
peccāt mortal'r: q̄r religioſi ex voto ſue ꝓfeſſio/
nis nō equaliter aſtringunt ad oia ꝯtēta in rl'a:
ſed differēter ꝓut differēter in ea ponunt. ſ. ꝓ/
cepta vt ꝓcepta: ⁊ mōita vt monita: ⁊ vt ꝓfati
pōtifices declarauerunt. Et ſi ēt dicat ꝙ facere
ꝯtra votuꝫ eſt pctm̄ mortale: dicēdū eſt ꝙ hoc
eſt veꝝ q̄n vouēs intēdit ſe ſimpl'r ad illud fa/
ciendū obligare: hoc eſt obligatione nec̄itatis:
ita ꝙ ꝯtra veniēdo peccat mortal'r: ⁊ hoc eſſet
q̄n vouēs ſe obligaret ad oia ꝯtenta in rl'a: non
niſi per modū ꝓcepti vel inhibitiōis. Sed cuꝫ
vouēs hoc nō intēdat: ideo minus recte dixe/
runt aliq̄ ꝙ igrediens religionē nō oꝫ regulā:
ſed vitaꝫ ſm̄ regulam vel obiam ſm̄ regulam
vouere. Hec Guilelmus. Queſtio tertia.

Queritur tertio. Si ignorātia regu
le excuſat religioſū a trāſ
greſſione eius ꝓcepti vel inhibitiōis. Rñdent
quattuor magiſtri. vꝫ. Alexāder de ales. Joan/
nes de rupella. Robertus de baſcia: ⁊ Ricar/
dus in ꝓlogo declarationis rl'e frm̄ minoꝝ: ꝙ
ignorātia rl'e quā q̄s ꝓfeſſus eſt nullū excuſat.
Sed nec ignorātia ſtatutoꝝ vt ponit reueren/
dus archieps Florētinus fr Antoninus ordis
predicatoꝝ in ſuo iterrogatorio. Sꝫ an frēs mi
nores obligent ad obſeruantiā teſtamēti beati
Franciſci: vide infra in.xxiij. queſito.

De obia que eſt primū ꝓncipale votū. Ca/
pitulum primū regule. Queſtio quarta.

Queritur quarto. An religioſi ⁊ ꝓ/
ferti frēs minores teneā/
tur in oib⁹ obedire ꝓlatis ſuis. Rñdet ſanctus
Boñ. in.ij. diſ. vlt. ⁊. q. vltima dicēs. Quia ob/
tēperare in oibus nō tm̄ non eſt facile: imo ⁊ i/
poſſibile: ideo fines imponunt ꝓmiſſiōi obis.
Uñ ⁊ btūs Frāciſcus nō ꝓcepit ſimpl'r fribus
ſuis ꝓlatis in oibus obedire: ſed in oibus que
ꝓmiſerūt dño obſeruare ⁊ nō ſunt ꝯtra aīe ſue
⁊ regule nr̄e. Cōtra aīam dicunt quattuor ma/
giſtri eſt nō ſolum pctm̄: imo illud qꝺ eſt incen
tiuum ⁊ ꝓximuꝫ ad pctm̄: vt audiēdo ꝯfeſſio/
nes vbi fragilitas carnis impugnat acriter ali/
quem. Cōtra regulā videt eſſe nō ſolum qꝺ eſt
ꝯtra ꝓcepta: imo ꝯtra ſtatuta ordīs ad obſeruā
dam rl'e puritatē. Hec illi. Eodē quoq̄ꝫ mō au/
ctor conformitatum ſm̄ Boñ. declarat hāc rl'e
obiam dicēs. Precipio vt obediāt in oibus. ſ.
ad que ſe voto aſtrinxerunt: vel ad ipſoꝝ obſer
uātiā ſpectāt: vel trāſgreſſionis eoꝝ vitationē.
Nec videt btm̄ Frā. ponere ſeu arctare ad illā
perfectā obiam q̄ legeꝫ neſcit nec eis coarctat:
nec eſt ꝯtenta ꝓfeſſionis anguſtijs: ſꝫ fert in la
titudine charitatis: que pōt dici obia ſupero/
gationis. Hec ille. Cōcordat cum eo. S. Tho/
mas in.ij. ſeñ. dicens. Ad obſeruātiaꝫ perfectā
ſm̄ quaꝫ ſubditus obedit ſimpliciter in omni/
bus que non ſunt contraria legi diuine vel re/
gule quam profeſſus eſt: nullus tenetur debi/
to neceſſitatis: ſed ſolum ex honeſtate qua/
dam: ſicut ſemper tenemur emulari chariſ/
mata meliora. Idem Alexan. lombar. in.ij. diſt.
vlt. q. vlt. Queſtio quinta.

Queritur quinto. Ad quaʒ obiam
teneanẽ religioſi ex pſeſ/
ſione ſua? Rñdet Alexan. ea. q. ꝙ obia ſm ne/
ceſſariaʒ obligationẽ aliqua ↄtinet explicite ⁊
aliqua iplicite. Primo modo vt ſi ꝑlatus p̄ceci
piat aliqd ſꝫ regulã: puta in regula frm̃ mino/
rum ponit ſub obligatiõe p̄cepti ꝙ frẽs nõ re/
cipiant pecuniã: vel ꝙ veſtimẽtis vilib⁹ iduan
tur: ⁊ claruʒ eſt ꝙ ſubditi teneñ obedire. Se/
cũdo mõ. ſ. implicite ſunt: vt obſequia cõia: ſi/
cut facere coquinã: ſacriſtiã: ⁊ alia domus offi/
cia: ⁊ negocia ordis ꝓmouenda: ſine qbus non
põt regularis obſeruãtia ſeruari: ⁊ in iſtis etiaʒ
ſubditi tenenẽ obedire. Alia ẽt dicũtur ſm re/
gulam: q: faciũt ad rle obſeruãtiaʒ pleniorẽ vt
ſilentiũ: diſcipline: culpaꝝ recognitio: ⁊ ſimilia
⁊ ſic ẽt tenenẽ. Ueꝝ eſt ꝙ ſi p̄ceptũ hmõi ſit in
longũ tp̄s: dʒ fieri de ↄſenſu ſubditoꝝ vel illoꝝ
qui ↄueniũt ad capl'a. Hec Alexãder. Et Aſtẽ/
ſis li. vj. ti. lij. Addit monal. in ſũma. Si p̄cipit
infra regulã ſicut reficere corpus ſuũ: teneẽ obe
dire: q: bonũ etiã dʒ p̄termitti per obiam ſi nõ
eſt de necitate ſalutis. xj. q. iij. c. qd igiẽ. Sed ſi
p̄cipiat ꝙ ſubdit⁹ ieiunet in pane ⁊ aqua ter
in hebdomada q: videt nãm eius ad luxuriaʒ
ſic nõ teneẽ: niſi eẽt in tali caſu ꝙ nõ poſſet vi/
tare pctm̃: vel ſi p̄ciperet in pcti cõmiſſi pnia
q: tunc teneẽ. Si vo ꝑlatus p̄ciperet aliqd ſu
pra regulã vt recipe martyriũ ⁊ hmõi: ſubdi/
tus nõ teneẽ obedire. Alexãder quoqʒ in. ij. in
tractatu de pplexitate ↄſcie dicit. Prelatus in
ijs q̃ exp̄ſſe rl'a ꝓhibet vel p̄cipit nõ põt mu/
tare: neqʒ ipſi mutãti eſt obediẽdum: niſi qua/
tenus rl'a pmittit. Si ergo queraẽ. Utrũ abbas
poſſit p̄cipere monacho q multum laborat vt
carnes comedat: dicẽdum ꝙ ſeruata lege cha/
ritatis: ⁊ inſtitutiõe regule: ⁊ cognita neceſſi/
tate pſone hoc ei p̄cipere põt: aliter nõ. Nec
etiaʒ teneẽ ſubditus obedire ꝑlato p̄cipienti
vt in negocijs ſecularibus ſe exerceat: niſi ho/
neſta eſſent ⁊ nõ ad malã ꝓximi edificationem
nec ↄ̃ deũ vel regulã: tũc eniʒ nõ eſt ei obediẽ/
dum. Hec Alexander. Queſtio ſexta.

Queritur ſexto. An religioſi teneã/
tur obedire ſuis cõſtitu/
tionib⁹? Rñdet Alexãder de Ales in. ij. in tra
ctatu de ↄſcia. q. ij. ꝙ ſic in obligatorijs ad cul/
pam que fiunt ab eccleſia ſup ipſos: vel a capl'o
generali cum ↄſenſu ꝑlatoꝝ. Hec Alexan. Sed
de hoc quattuor magri ſup octauo capl'o regu/
le dicunt. Cũ ex intẽtione rl'e ſit ꝙ celebreẽ ca/
pitulum gñale: ad capl'm vo ptinet ordinare ea
per que poſſunt religiõis puritas ⁊ pfectio cu/
ſtodiri: ergo ſi capl'm ꝓpter vitandũ religiõis
periculũ coarctat gñalis ptãtem aut ꝓuincia/
lium miſtroꝝ ⁊ aliqua alia ſalubria ordinat per
frẽs gñal'r obſeruanda auc̃te regule que p̄ſtat
auc̃tem capitulo gñali: per gñalẽ miſtrum non
poterũt infirmari. Pari etiã rõne ſi de ↄſenſu
ſupioꝝ ⁊ iferioꝝ ordis fuerit gñal'r ordinatũ in
capl'o gñali ⁊ p põtifices ſedis apl'ice approba/
tũ fuerit: nõ poterit p ſolos inferiores nec p ſo/
los ſupiores aliq̃tenus imutari: maxie i illis in
qb⁹ eſt cõmutatio: ordiatio: vel limitatio pote/
ſtatis. Hec magri. Ceteꝝ nouiſſime ↄſtitutiões
Martini qnti circa eaꝝ finẽ ſic dicũt. In oib⁹
aũt alijs ſtatutis: ↄſtitutionibus: ordinationi/
bus: ⁊ declarationib⁹ ſũmoꝝ pontificũ q̃ʒ alio/
rum auc̃te apl'ica diſpẽſamus: nolentes aliquẽ
dicti ordis ex p̄dictis ſtatutis aut declaratiõi/
bus: de qbus in his pñtibus nõ ſit mẽtio mor/
talis pcti vinculo alligari: niſi tales eẽnt caſus
vel exceſſus q diuina lege ſeu ſacroſancte roma
ne eccleſie ſtatuto gñali merito inducerent ad
mortale. Et vbicũqʒ in alijs ſtatutis eiuſdẽ or/
dinis papalib⁹ ſeu gñalibus pena excõicatiõis
imponiẽ quatenus in aliã penã valeat cõmuta/
ri: arbitrio p̄ſidentiũ reſeruamus: cõmittimus
⁊ relaxamus: in ↄ̃rium faciẽtib⁹ nõ obſtãtib⁹ q/
buſcũqʒ. Predicta ãt ſtatuta: ↄſtõnes: ordiatio
nes: ⁊ declaratiões volumus ab oibus tã p̄la
tis q̃ʒ ſubditis itegre ⁊ inuiolabil'r obſeruari:
mandãtes ⁊ diſtricte p̄cipientes oibus p̄latis
ordinis quibuſcũqʒ: ꝙ oia ⁊ ſingula ſupradicta
ſeruent ⁊ faciãt ab oibus obſeruari. Q: ſi in p̄/
dictis fuerint negligẽtes: ipo facto officijs ſuis
ſint puati. Et ne ignorãtia ſit alicui occaſio de/
linquẽdi: ſub iterminatiõe diui iudicij mãda/
mus ꝑlatis p̄dictis: quatenus per quẽlibet cõ
uentum ſiue locũ ad minus ſemel in mẽſe hec
legi faciãt ⁊ diuulgari. Hec ibi. Que qdẽ maxi
me ſunt hic in fine notanda dum dicit: ꝙ ſi in
p̄dictis fuerint negligentes ⁊c. Et potiſſime
cuʒ in bulla ſciſſimi dñi nr̃i Calixti. iij. que nu
per eſt dictata contineatur ꝙ regularibus in/
ſtitutis dicti ordinis nihilomin⁹ in ſuo robore
permanentibus.

permanentibus. Queſtio ſeptima.

Queritur ſeptimo. Utꝝ ois inobia
religioſorum ſit mortalis
culpa? Reſpõdet Aſtẽſis li. 6. titu. 47. art. 3. ꝙ
non: ſʒ ſolũ qñ ꝓcedit ex deliberatiõe vel ↄtẽ/
ptu: nõ qñ ex ſurreptione. Uñ Berñ. in lib. de
diſpẽſatione ⁊ p̄cepto dicit. Nõ qualiſcũqʒ mã
dati p̄terito criminalẽ inobiam facit: ſed repu/
gnare ⁊ nolle obedire. Si. n. iubẽte ſeniore ver
bũ elabiẽ: reum me fateor: ſʒ venialiter. Si aũt
ex ↄtẽptu ſciens ⁊ deliberãs ſpõte in verba ꝓ/
rumpo: p̄uaricatorẽ me conſtituo ⁊ crimina/
liter. Et. S. Boñ. in. 2. diſt. vlt. q. vlt. Quãuis
nõ teneamur ꝑlatis in oib⁹ obedire: tenemur
tñ nullũ mãdatũ eoꝝ ſpnere. Uñ dr̃ in iure: ꝙ
ſnia paſtoris ſiue iuſta ſiue iniuſta ſp timẽda eſt.
¶ Paupertas eſt ſm p̄ncipale votũ rl'e: vt pꝫ
in primo capl'o eiuſdẽ. Queſtio octaua.

Queritur octauo. Ad quẽ paupta/
teʒ tenenẽ frẽs minores?
Rñdent Greg. ix. Inno. iiij. Nico. iij. ⁊ Cle. v.
ꝙ nec in ꝓprio nec in cõi frẽs dñt hre reꝝ tpa/
lium ꝓprietatẽ: ſed ſimplicẽ vſum facti: ⁊ ſic i/
telligunt illud qd̃ poniẽ in. 6. ca. regule. Frẽs
nihil ſibi appropriẽt ⁊c. Sed ⁊ ꝓprietas ⁊ do/
minium reꝝ qbus frẽs vtunẽ: dñt eſſe eccleſie
romane. Et idẽ poſtea ↄfirmauit Martin⁹. v.
in ſuis ↄſtitutionibus. quamuis Ioãnes. xxij.
in extrauaganti: que incipit. Ad ↄditorẽ cano/
num prius dixiſſet: ꝙ in dñium eccl'ie ſolũ reci
pere eccleſias frm̃: oratoria: officinas habitatio
nes vaſa ⁊ veſtimẽta diuis officijs dedicata: ſʒ
nõ alias res frib⁹ ↄceſſas. Queſtio nona.

Queritur nono. Qui vſus reꝝ frib⁹
a rl'a ↄcedaẽ. Rñdet ideʒ
Nico. iij. ꝙ vſus reꝝ nõ dʒ habere aliquã ſup/
fluitatem q̃ deroget pauptati: vel vt ea diſtra/
hant in futuro. Et ſup hoc miſtri diſponant ⁊
cuſtodes cũ diſcretiõe ꝓut perſonaꝝ q̃litas: lo
coꝝ ↄditio: tp̄m varietas ⁊ alie circũſtãtie plus
vel minus ꝓuidere reqrunt. Sic tñ ꝙ ſemper
pauptas ſancta reluceat in eis: ꝓut ex coꝝ rl'a
inueniẽ idicta. Hec ille. Sʒ vt Cle. in ſua decla
ratiõe di. Frẽs ad arctũ vſum tenenẽ. Qd̃ au/
ctor ↄformitatũ ordis itelligit dicens. Seqẽ ꝙ
illa q̃ ſunt necitatis ↄcedunẽ ⁊ pñt frẽs hre: ⁊
nõ ſupflua. Supfluitaʒ igiẽ frib⁹ eſt iterdicta: q̃
attẽdit in numero. Nã ſi vnũ ſufficit: duo ſup/
fluunt. In quãtitate multũ ſupfluit (ſi paꝝ ſuf/
ficit) In ſũptu: ſumptuõſuʒ (ſi vile) In decore:
ſpecioſuʒ (ſi deſpicabile) Et de quo dicit fr̃ Hu
go in ſua rl'e declaratiõe addẽs. Ordo minoꝝ
aſtrictus ad obſeruãdũ pauperẽ reꝝ vſuʒ in ſi/
gnũ extreme pauptatis: qd̃ eſt euidenter in rl'a
notatũ. Nã p̄muʒ veniẽtib⁹ ad ordinẽ idiciẽ in
vſus paupeꝝ erogãda facultas. Scd̃ʒ eſt hitus
deformitas. Tertiũ veſtimẽtoꝝ vilitas. Quartũ
iniurijs terre ⁊ aeris peduʒ expoſita nuditas.
Quitũ iterdicta eqtãdi ptãs. Sextũ vict⁹ mẽ/
dicata necitas. Septimũ acgrẽdi pecuniã ſub/
lata ptãs ſiue poſſibilitas. Octauũ nois deſpi/
cabilitas. Hec ille. Et de hoc ſcũs Boñ. in lr̃a
quã de ↄſenſu ⁊ diffinitiõe capl'i gñalis miſit p
totũ ordinẽ dic̃. Et qm̃ pauptas eſt nr̃a p̄roga/
tiua ſublimis: ſic ſũptuoſitatẽ edificioꝝ: libroꝝ
veſtiũ ac ciboꝝ ſtudeas ãputare: qd̃ a ꝓfeſſiõis
excellẽtia vite obſuãtia nõ diſcordet. Fedũ. n. ⁊
ꝓphanũ mẽdaciũ eſt: pauptatis ſe ꝓfeſſorẽ aſſe
rere ⁊ reꝝ penuriã pati nolle. Interi⁹ diuitũ i/
ſtar velle affluere: ⁊ exteri⁹ more paupis mẽdi/
care. Hec Boñ. Qui ⁊ i legẽda maiori dicit. b.
Frã. qñ videbat domos frm̃ alic⁹ appentie q̃ tñ
nũc reputareẽ viliſſime ⁊ paupcule: nolebat ve
niẽ ad eas dicẽs eẽ ↄ̃ rl'aʒ: ⁊ eas mãdabat dirui
⁊ vt paupeꝝ more paupculas caſas erigerẽt: vl'
frẽs ide amoueri ſiqd ſũptuoſitatꝭ ibi cerneret
qd̃ pauptati ñ p oia ↄſonaret. Hec ibi. Fr̃ Ioã/
nes de picano olim ep̄s cãtuarieñ. de pauptate
frm̃ min. i libello de euãgelica pauptate ſic ait.
Nec reb⁹ qbuſcũqʒ pñt vti: ſʒ illis q̃ modũ nõ
excedũt altiſſime pauptatꝭ. Uñ fateor mł'ta edi
ficia ordis eẽ mõſtruoſa. Et breuiter frẽs nihil
pñt i vſu domeſtico: qd̃ ditias redoleat vel fo/
ueat. Sʒ ⁊ dñs Nico. iij. i decre. exijt. i multis
locis dic̃ ꝙ rl'a nũq̃ʒ ↄcedit niſi neciuʒ reꝝ de/
terminataꝝ vſum. Uñ dicit ꝙ ſemp ſit quoad
dñium oimoda abdicatio: ⁊ in vſu neceſſitas.
Sed ⁊ magiſter Henri. de gãdauo. in. vij. quo.
q. xxix. di. Pauptatis ſãctiſſime ſectatores ⁊c.
Cõſtat autem ꝙ ſi abunde delitioſa vel curio/
ſa ⁊ mollia in vſu ſunt: talis paupertas magis
ridiculoſa q̃ʒ ſanctiſſima cenſeẽ. Poſſint repe/
ciare de ſaccis ⁊ alijs petijs cũ bñdictione dei.
Quaſi dicat: ꝙ non obſtãtibus maledictioni/
bus alioꝝ qui vilitatem abhorrent: qui aio hu
mili faciũt: illi diuine bñdictiõis ſingulari ẽ grãm

conſequētur.Hec ille.Et de hoc quattuor ma/
giſtri dicunt. Pauptas frm̄ minoꝝ que in rl̄a
determinat᷑:attendit᷑ in duobus. Unū eſt vt
nō habeāt aliqd fixum ſicut redditū.⁊ hoc eſt
qđ di.ꝙ tanꝗ̄ pegrini ⁊ aduene in paupertate
dn̄t dn̄o famulari.Aliud eſt ꝙ dn̄t hr̄e paupta/
tem quantū ad vſum:⁊ taliter paupes ꝙ etiā
ſint mēdici.Un̄ addit.Uadant pro elemoſyna
ꝯfidenter.hec ibi. Sed ⁊ hāc pauptatē regule
ſic notat.Uberti.di.Prorūpit btūs Frāciſcus
in tantā cōmendationē ſublimitatis regule no
ſtre quoad altiſſimā pauptatē oñdens eā eſſe
excellentiſſime fructuoſam:⁊ ꝙ ea altior nulla
pōt iueniri.Al's nequaꝗ̄ ſūmus pōtifex ſuſti/
neret:ꝙ ſub bulla ſua ſic p̄dicaret᷑ altiſſima.Et
cuius pꝫ:ꝙ ſine vſu ſtricto reꝝ hec cōmēdatio
falſa ⁊ friuola appareret.hec Uber. Addit au/
ctor ꝯformitatū.Sciendū ꝙ a fribus minorib⁹
nō eſt mēdicādum niſi ad neceſſitatē ⁊ non ad
ſupfluitatē:qm̄ ſic eſt alienū accipe:ac p̄tende/
re humilitatē vbi non eſt:hypocriſis eſt. Poſ/
ſunt vō frēs cōmorari in terris excōicatorū ⁊
petere ab eis neceſſaria ⁊ accipere:vt habet᷑ in
oibus mare magnis Alexādri Bonifacij Cle/
mentis.⁊ in priuilegio Innocētij quarti quod
incipit:vobis extremam patiētibus pro chriſti
noie paupertatem. Queſtio decima.

Queritur decimo.Que edificia li/
ceant fribus ex ꝓfeſſiōe
regule. Rn̄det papa Clemēs in ſua declaratio/
ne.Uolumus ꝙ vbiꝗ̄ in dicto ordine deinceps
tēperatis ⁊ humilibus edificijs ſint ꝯtenti:ne
huic tāte pauptati qđ oculis pꝫ ꝯtrium foris cla
met.Ita ꝙ ꝯſiderato frm̄ inhabitantiū nume/
ro:exceſſiua in multitudine vel magnitudine
non debeāt reputari.Frēs quoꝗ̄ poſſint hor/
tos ⁊ hortalicia eis decentia hr̄e:non tn̄ ꝙ ole/
ra ex eis vendant᷑.Addit Aluarus in li.de plā/
ctu eccleſie in ſecūda parte ſui operis.Non licꝫ
fratribus habere magna viridaria magnos vel
plures hortos ſuperfluas officinas.aluearia ⁊
piſcinas.hec ille. Queſtio vndecima.

Queritur vndecimo. Que para/
mēta:calices:⁊ pallia li/
ceat fratribus hr̄e. Rn̄det idē Clemēs ꝙ de/
bent ſufficere paramēta ⁊ vaſa eccl'iaſtica in nu
mero ⁊ magnitudine ſufficiētia. Sed p̄cioſitas
vel quecūꝗ̄ curioſitas frm̄ ꝓfeſſioni non ꝯue/
nit:ſapiunt enim aliquā theſaurizationē ꝯtra/
riam pauptati.Addit Ubertinus in ſua regu/
le declaratiōe.In his vō que ad victū ⁊ veſti/
tum:diuinū cultū ⁊ ſapiētiale ſtudiū ſpectant:
ſub rōnabili circūſtantiaꝝ moderātia vſū ar/
ctat ⁊ reſtringit:qua pſonaꝝ q̄litas:tēpoꝝ va/
rietas:locoꝝ ꝯditio:officioꝝ nr̄i ſtatus execu/
tio:⁊ nōnulle alie circūſtantie plus minuſue ac
aliter ꝓuideri reqrunt.Hanc aūt moderātiam
(que nihil aliud eſt q̄ꝫ virtutis pauptatis me/
dium:nō ſm rem ſed ſm rōnis adequationē)
ſumptus nō intelligimus ſic p̄ciſe icludi in vo
to nr̄e regule ⁊ pauptatis euāgelice:ꝙ ois ex/
ceſſus ac imoderantia ſit mortale pctm̄ ac voti
ſubſtantiā interimēs:ſed ſolū qñ eſt talis ac tā/
ta ꝙ merito cēſeri debeat enormiter ledere ſta/
tum euāgelice pauptatis.Alie aūt imoderātie
tanꝗ̄ pctā venialia cēſebunt᷑.Et credimus vo
luntatē btī Frāciſci fuiſſe ⁊ dn̄i Nicolai in ſua
declaratiōe.Hec Ubertinus. Queſtio.xij.

Queritur duodecimo. Si quelibꝫ
expēſe circa res emēdas
liceat fribus. Rn̄det fr̄ Aluarus ordis minoꝝ
⁊ decretoꝝ doctor vbi ſupra:ꝙ quedā ſunt ex/
penſe voluptuoſe:⁊ hec oibus prohibite ſunt.
Quedā vtiles:⁊ hec ſecularibus ꝯceſſe ſunt.
Quedā necīe ſine qbus vita iſta ꝯſiſtere nō po
teſt:⁊ hec religioſis maxime frib⁹ ſunt ꝯceſſe.
¶ Quid de fribus emētibus iocalia:⁊ p̄cioſa:
vel qui ſcribere faciūt libros delicatos ⁊ vtun/
tur ferculis delicatis ⁊ lautis cū diuite epulone
ꝯtra.c.nō cogant᷑.xlj.di. Queſtio.xiij.

Queritur tertiodecimo.An ſit cō/
tra votū pauptatis pro
libito elemoſynas pecuniarias deponi vel ex/
pendi facere. Rn̄det idē Aluarus ꝙ oino fra/
tribus ꝓhibitū eſt niſi pro ſuis veris necitati/
bus emergētibus vel igruētibus elemoſynam
pecuniariā facere recipi vel deponi vel eā ex/
pendi facere niſi ex vera necitate iminente vel
emergēte.Nec vllatenus licꝫ de pecunia ꝓ ne/
ceſſitate depoſita exeniare:aut munuſcula em/
pta de illa pecunia dare:nec ſic depoſitā pecu/
niam ꝓ fratris necitate cum lnia vel ſine lnia
p̄lati alteri cuiꝗ̄ dare:qr p̄lati nō poſſunt lniā
dare cū nihil hēant in illa pecunia niſi habeat
lnia illius a quo eſt depoſita ⁊ pro quo retinet
dicto.c.Exijt.Cū nec miſter gn̄alis cum toto
capitulo

caplo gn̄ali poſſent vnū denarium etiā amo/
re dei dare:qr nō eſt dn̄s nec adminiſtrator:nec
diſpēſator eius:ſicut clare colligit᷑ ex dicta Cle
mētina.Exiui.⁊ ex dicto.c.Exijt. Nā diſpēſa/
tor ꝓ dn̄o dāte pecuniā frib⁹ ꝓ eoꝝ necitatib⁹
tenēs illā pecuniā eſt miſter vel depoſitari⁹ nō
gn̄alis miſter:vel prouincialis:vel cuſtos:ſiue
guardianus.Et multo min⁹ qlibet frater ſim/
plex de illa pecunia ſic d̄poſita i aliquo ſe itro/
mitter pōt:ſꝫ ſolū famulo tenēti pecuniā ꝓ dn̄o
dāte necitates ſuas pn̄tes ⁊ ſꝫ d̄claratōes emer
gētes ſimpl'r nūciare pōt.Hec Aluar⁹. Qō.14.

Queritur xiiij.An ipetrata priuile/
gia derogēt paupertati.
Rn̄det idē Aluar⁹.Nulla maior ꝓprietas eſt
frib⁹ minorib⁹ q̄ꝫ priuilegiū qđ eſt ex ꝓuata.di.
iij.c.Priuilegia.Cū ipſi tāꝗ̄ euāgelici viri de/
beāt eē ſubiecti oi hūane creature maxie p̄latis
pp deū:ex̄ de maioritate ⁊ obe.c.Solite.Cū oi
iuri nedū ꝓuilegio renūciauerit pp deū.Quid
ergo faciunt in mūdo frēs minores maiores fa
cti ꝑ ꝓuilegia?Ergo vere ꝯ nomen ⁊ eoꝝ ꝓfeſ/
ſionē ſunt:vt certū eſt claro ⁊ puro oculo ſpe/
culāti ſtatū iſtū ⁊ oia priuilegia excepto ꝓuile/
gio ꝯfirmatiōis rl̄e.Ex occaſiōe igit᷑ d̄claratio/
num ab eccleſia ſcā factaꝝ data eſt occaſio cōi/
ter frib⁹ ifirmis ꝯtra eoꝝ rl̄am pecunias habē/
di:recipiendi ⁊ eis abutēdi:lꝫ eccleſia ſcā Ro/
mana ſcē ⁊ ſcā intētione eas ediderit pp fratrū
multitudinē relaxatā:qb⁹ arcta via maxie de
facto pecunie ſcē rl̄e videbat᷑.Et qr in ordie te/
puerat feruor p̄mus ap'licus ⁊ Frā.⁊ a via di/
ſceſſerat ſimplicitatis:⁊ viam acceperat ſcie cu
rioſitatis:inde eſt vt dixi ꝙ data occaſione pe/
cuniaꝝ pp declaratōes:vere facta eſt in ordine
pauptatis regule preuaricatio cōmuniter gn̄a/
lis.Hec Aluarus.Addens ꝙ ad nullū ordinis
prelatum ſpectat aut poteſt regula declarari vl'
diſpenſari.Hec idem Aluarus. Queſtio.xv.

Queritur xv.An p̄latis frm̄ mino
rum idiſtincte liceat fri/
bus dare lniā ꝙ faciant ꝑ ſe pecuniā deponē.
Rn̄det idē Aluarus.Nec p̄lati nec tot⁹ ordo
ſimul iunct⁹ pōt dare lniam ꝙ pecunia depona
tur ꝓ fribus in ſpāli vel cōi:niſi ſm declaratio/
nes.c.Exijt.⁊ clemētine Exiui.Sꝫ lnia iō pe/
titur a p̄lat⁊s:qr ipſi debēt ſcire d̄terminare pu
re ⁊ fidel'r ꝑ qb⁹ veris necitatib⁹ ingruentibus
frm̄ nō alioꝝ pecunia deponat᷑:qr declaratiōes
al'r nō ꝯcedūt.Un̄ mortal'r peccāt p̄lati ⁊ ꝓua/
ricatores rl̄e ſunt ⁊ ſunt occaſio pcti mortalis
ſubditoꝝ:ſi al'r q̄ꝫ in p̄dictis declarationib⁹ cō/
tinet᷑ lniam dāt ſubditis ꝙ ꝓ eis aliq̄ pecunia
deponat᷑.Et dupl'r peccāt p̄lati:tū qr dant licē
tiam frib⁹ hn̄di pecuniā ꝯtra rl̄ā ⁊ eius decla/
ratiōes:tū qr in peculio ꝓ eis diſpēſat᷑:qđ nec
p̄lati religioſoꝝ q in cōi viuūt facere pn̄t.c.ij.
⁊.c.Cū ad mōaſteriū d̄ ſta.mona.⁊c̄. Qō.xvj.

Queritur xvj.Si ſubditi frēs poſ/
ſint ſine lnia p̄latoꝝ pecu
niam deponi facere. Rn̄det idem Aluarus ſm
declaratiōes rl̄e ꝙ nō.Quid ergo de fribus q ſine
aliq̄ lnia p̄latoꝝ ſuoꝝ faciunt pecuniā depone/
re ⁊ diſpenſant ꝓ libito volūtatis ſue maxime
ſine vera neceſſitate?Bis mortal'r peccāt:qr ꝯ
rl̄am ⁊ declaratōes faciunt pecuniā recipiēdo:
⁊ qr ſine lnia faciūt:ſunt ꝓprietarij.Et ſicut ꝓ/
prietarij puniri pn̄t tam ꝑ eoꝝ ꝯſtōnes q̄ꝫ ꝑ ca
nonicas ſanctiōes.xij.q.j.c.Non dicatis:⁊ ex̄
de ſta.mona.c.Sup quodā. Et ſciendū ꝙ fra/
ter modicā q̄ꝫtitatē pecunie ſine necitate vera
ꝓ ſe deponere faciens:mortal'r peccat illam ſic
tenēdo.xiiij.q.vlti.c.Furtū.Qr nec vn⁹ dena/
rius deponi dꝫ ꝓ frē minore niſi ꝓ vera ⁊ emer
gente neceſſitate:vt ꝓbāt declaratiōes regule.
Neceſſitas vero ſm Remigiū eſt ꝓpe necē ⁊
ſine qua qs nō pōt viuere:que circa victum, ⁊
veſtitum eſt ſꝫ Apoſtolum.j.ad Thi.vj. Hec
Aluarus. Queſtio.xvij.

Queritur xvij.An frēs minores i/
ſtituti heredes ſint capa/
ces hereditatū?Rn̄det Petr⁹ de ancharrano
ſm Bartholū in libro minoricaꝝ ꝙ nō:vt pꝫ
in clemē.Exiui de paradiſo.c.d̄ vbo.ſigni.Sꝫ
dicta hereditas ptinet ad coheredē ſi euꝫ hn̄t:
vel ſubſtitutū:vel aduenientē abiteſtato.ff.de
ijs q ꝓ nō ſcriptis hn̄r.l.ſi.in metallum.C.de
here.iſti.l.j.C.de cadu.tol.l.j.§.j.in ꝓn°.Sed
an in foro ꝯſcie tales venientes abinteſtato co/
heredes ⁊ ſubſtituti poſſint dictā hereditatem
tenere:dicit Bartho.ꝙ ſi certificati ſunt teſta/
torē voluiſſe teſtm̄ ſuū iure recto teſtari tātū ⁊
nō mō codicilloꝝ valere:pn̄t in foro ꝯſcie he/
reditatem tenere.Secus vō vbi de ꝯtrario cer
tificati ſunt vel nullatenus certificari pn̄t. Et
ita rn̄derunt multi theologi:vt ipſe Bartho.

dicit. Qđ tñ dño meo Baldo videt ridiculo/
ſum eſſe. Frēs quoqꝫ mime capaces ſūt ſi teſta/
toꝛ dixerit. Si heres meꝰ deceſſerit: ad eos he/
reditas deueniat: vt ex mēte ꝑdicte clemētine
colligit. Item nec frēs capaces ſunt ſm Bal.
in auctē. igreſſi. C. de ſacro. eccleſijs. ſi iſtituan
tur adiecta clauſula ꝙ in eoꝝ necitates heredi
tas ꝯuertat: qꝛ non ſunt pſona in qua fundari
nomē hereditatis poſſit. Et addit. Idem eſt ſi
locus vel ēt eccleſia iſtituat. Qđ etiā tenet Ioā
nes de ligniano. ꝛ Pe. de ancharrano adducēs
rōnē hāc. Qꝛ aut ſumimꝰ eccleſiā vel locum ꝓ
collegio frm̄ vt ſumit in. l. ſicut. ff. qđ cuiuſqꝫ
vniuer. noie. Et certū eſt ꝙ nō valet vt in cle.
Exiui. Aut ſumimꝰ eccleſiā ꝓ parietibꝰ circun
datā ꝛ tūc idē. ſ. ꝙ nō valet: ꝙ in additiōe he/
reditatis reqrit aius vt. l. poſſideri. ff. de acqui.
poſſeſſiōe. Sꝫ eccleſia dicto mō ſumpta nō hꝫ
animū. Et h̄ tenet Bal. in dicta auctē. ingreſ/
ſi: q̄ꝫuis Bartho. ꝯ̄ ſentiat. Qui etiam dicit ꝙ
ſi hereditas nō iure directo ſꝫ iure fidei cōmiſ
ſi fribꝰ relinquat non tenet: qꝛ iſta eſt ſucceſſio
vlis: ꝛ talis ſucceſſoꝛ eſt heres in effectu: vt. ff.
qđ cū eo. l. ſi filius. Poꝛrigit. n. hec ſucceſſio ad
mobilia ad imobilia: ꝛ ad iura. l. ſcā ad trebel.
Tñ heres tenetur ad eſtimationē dicte heredi
tatis: ſi nō excedit magnā q̄ꝫtitatē ꝯ̄riam pau/
pertati fratruꝫ minoꝝ. Sed Bal. huic vltimo
cōtradicit multū efficacibꝰ rōnibus quas cau/
ſa bꝛeuitatis omitto: ꝛ eum ſequit dñs Petrus
de ancharrano. Queſtio. xviij.

Queritur xviij. An ſi relinquat fri
bꝰ pecunia ſint capaces.
Rñdet idē Petrus ꝙ ſic. vt in. c. Exijt. §. Ce
teꝝ. cū in eadē regula. Qđ itellige veꝝ ſi fuerit
q̄ꝫtitas moderata nō exceſſiua. vt in cle. Exiui
§. Cupiētes. eo. ti. ꝛ. §. ad h̄. Ubi ſolū ſe reſtri/
git ad ea q̄ fribꝰ ꝓ eoꝝ neceſſitatibꝰ ſunt necia.
Sed etiā miſtri ꝛ cuſtodes ſimul ꝛ ſeparatim
in ſuis admiſtrationibꝰ ꝛ cuſtodijs arbitrabun
tur que ſit q̄ꝫtitas moderata vel nō. Et qđ mo
derate q̄ꝫtitatis ſupfluum erit: frēs petere non
pn̄t donec imineat neceſſitas: ꝛ tunc tantū po
terūt petere ꝑ modū elemoſyne extra iudiciū.
Et hoc idē ſic itelligit dñs meꝰ Bal. poſt Fe/
deri. de ſenis. ꝛ Bartho. Qui addit: ꝙ ſi cā ꝑꝑ
quā facta eſt ꝯceſſio ſit finita: illud ſupfluum le
gati cōmutabit in aliam frm̄ neceſſitateꝫ imi/
nētem de ꝯſenſu heredis: vel ſi de eo qđ ſuper/
fluum eſt frēs nō indigent (vt ipſe Bartho. di/
cit) auc̄te ſupioꝛis diſtribuet in cultū diuinuꝫ.
Uel ſi neceſſitas ob quaꝫ relinqtur nō iminet:
ſꝫ alia: vtputa relinqt cā induendi frēs: ſꝫ ipſi
indumētis nō indigēt: ſed calicibꝰ ꝛ paramen/
tis vel ecōtrario: hoc etiā caſu fiet cōmutatio:
vt. l. ſi. de opibus publicis. Frēs quoqꝫ capaces
ſunt legati rei mobilis vel imobilis que relicta
eſt vt vendat ꝛ in neceſſitate frm̄ cōuertat. Et
idem ſi ſine huiuſcemodi cauſe ſeu modi expꝛeſ/
ſione relinqtur: qꝛ tūc ēt pōt vēdi ꝛ ꝓcium in
frm̄ neceſſitatibꝰ ꝯuerti: ꝛ ſi quid ſupererit fiet
vt ſupꝛa dictum eſt ꝛc̄. Queſtio. xix.

Queritur xix. An fribus minoꝛibꝰ
liceat recipere annuum
legatū eis relictum. Rñdet ideꝫ Petrus: ſiue
ſit relictū a teſtatoꝛe ꝙ annuatim tm̄ qđ fribus
detur vel de triennio in triēnium: aut biennio
ꝛ hmōi: vel annuatim vſqꝫ ad tātum tp̄s oino
repugnat rl̄e ꝛ cōditioni frm̄. Et ſic videt ſm
Bartho. ꝙ nullo mō valeat tale legatum. Uñ
frēs debēt a ꝑdicto legato penitꝰ abſtinere. Et
hoc tenet dñs meꝰ Bal. Subdit tñ Bartho.
De ꝑmo modo expꝛeſſe habet in cle. Exiui. §.
Quō: qꝛ ānui redditus oēs tñ ſtatui fratrū re/
pugnāt: qꝛ nō viuerent ſimpl̄r ſpe dei: ꝑꝑ ſpem
quā haberēt in ꝑdicto legato ꝑpetuo vel ad tē
pus. ¶ Ceteꝝ ſi idirecte fribus relinquat pu/
ta aliquē heredem inſtituo ſub ꝯditione ꝙ ali/
quid annuuꝫ fribꝰ aut ꝯuentui reddat: certe h̄
nullo modo licꝫ fribus recipe: ꝑ eo ꝙ in frau/
dem di: vt. l. qđ ꝯditionibꝰ. ff. de donationibꝰ.
Hec Bartho. Et additur. Si fri particulari/
ter relinquatur ſm ꝯſtitutionem Bñdicti pa
pe. xj. dꝫ ipſe frater legatum hmōi q̄ꝫ pꝛimum
pōt reuelare ſuo guardiano vel cuſtodi. Et idē
ſi qđ fratri donaret. Ipſe ꝟo guardianus vel
cuſtos debet poſtea fratri eidem ſm eius qua/
litatem de libꝛis vel alijs neceſſarijs ꝓuidere ſi
indiget: al̄s diſtribuetur in neceſſitatibus con
uentus: vt ponit ipſe Bñdictus. Qō. xx.

Querit xx. Ad quātum tp̄s annuū
legatum qn̄ nō eſt ꝑpetuuꝫ
intelligatur fribus eſſe pꝛohibituꝫ. Rñdet do
minus Petrus: Ioānes de plagarijs qui fuit
maximus legiſta ꝛ doctoꝛ Baldi ꝛ Federico
de ſenis conſulente euꝫ ſuper hoc: ꝙ ſi legaret
fratribus

fratribꝰ vſqꝫ ad decem annos: legatuꝫ videtur
valere: argumētum optimum. l. ſi cū ꝑfinitio/
ne. ff. qn̄ dies. le. ce. Non aūt ſi legatum conti/
neret ꝑpetuitatem. Ut lego domum hoſpitali
ſcē Marie vt ſingulis annis teneat dare fribus
annua decem. Et ſic intelligebat cle. Exiui. §.
Cūqꝫ annui redditus. Bartho. ꝟo hanc ſniaꝫ
annui legati vſqꝫ ad decem annos nō tenet: vt
dictū eſt ſupꝛa. Dñs Federicus diſtiguit. Aut
tales annui redditus ad certū vſum diuini cul
tus putavinū pꝛo ſacriſtia: frumētuꝫ ꝓ hoſtijs:
oleum pꝛo lāpadibus legant: ꝛ tunc frm̄ ꝯuen
tus eſt capax: qꝛ eoꝝ mendicitas nō tollitur in
victu ꝛ veſtitu. Aut tales redditus relinquunt
pꝛo victu aut veſtitu fratrum aut indiſtincte: ꝛ
tunc aut tales redditus ſe extendunt in modi/
cum tp̄s: ꝛ putarem cōuentum capacē: cū po/
tius videatur ſingi quedaꝫ ſūma legata dilata/
ta: nec per hoc videt mēdicitas tolli: ſed ſuble/
uari. Secus aūt ſi talis redditus ad tēpus non
modicum ꝓtenderetur: qꝛ talia inter imobilia
cōputarent. Et talem eqtatē credimꝰ de men/
te. §. cū ānui redditus. Al̄s recipere tres dena/
rios vſqꝫ ad duos ānos: redditus ānui diceren
tur ꝛ iter imobilia cōputarent: qđ penitus eſt
abſurdū ꝛ a cōmuni vſu alienum. Et ita cōclu
dit hic dñs Petrus. Queſtio. xxj.

Querit xxj. An liceat fribꝰ recipe qđ
relinquitur eis edificādi cā.
Rñdet dñs Petrus de ancharrano ꝙ pōt re/
linqui fribꝰ: ꝛ qcqđ in tali edificio eoꝝ expēde
tur vel ꝓ edificioꝝ iā factoꝝ reparatiōe. Et q/
dē in ꝑꝰ caſu dꝫ reſtringi ad moderatā q̄ꝫtitatē
reſpectu ſtatꝰ ipſoꝝ frm̄. In ſcđo ꝟo caſu vr̄ ꝙ
ois q̄ꝫtitas ſit moderata: qꝛ ois necia. ff. de he/
redibꝰ iſti. l. item. Supflue aūt exꝑſſe ꝛ q̄ volu
ptuoſe ſunt nō includunt ſub noie pietatis. ff.
de nego. geſtis. l. ex duobꝰ. De facto aūt ſeruat
ꝯ̄riium: qꝛ qn̄ aliqđ relinqtur pꝛo edificijs totū
exigit. Hec Petrus addens. Sꝫ nunqđ in le/
gato qđ ſit inſpicimus inſtātem necitatem: an
etiā futuraꝫ ꝯſideramꝰ? Dñs Federicus in ſuo
ꝯſilio vr̄ reſtringere ad modicū tp̄s. Naꝫ ſi in
ꝑpetuum ꝓuideret neceſſitas nō ſolum ſuble/
uaret: ſed ēt excluderet pauptas: qđ eſt ꝯ̄ eoꝛuꝫ
rl̄am: cui nūq̄ꝫ eſt obuiādū. l. ꝓfeſſio. C. de mu/
neribꝰ pᷓimonioꝝ. Cōcludo tñ ꝙ in his ꝛ ſiſi/
bus modicus exceſſus nō viciat: qꝛ q paꝝ trāſ/
greditur nō vituperat. l. q̄ꝫuis. ff. de cōdi. ꝛ de/
mōſtra. Hec dñs Petrus. Queſtio. xxij.

Querit xxij. Quid ſi relinquat fribus
ager ad colendū vel domꝰ ad
habitāduꝫ? Rñdet idē ꝙ nō tenet legatū. cle.
Exiui. §. ad h̄. Et idē ſi qs legauit palatiū vnū
ꝓ fribꝰ minoꝛibꝰ vt ibi ꝯſtruat eccleſia. Quāuis
Bartho. ꝛ male. ſ. dicat ꝙ tale palatium vēdi/
pōt ꝛ ꝓcium in frm̄ neceſſitatibꝰ ꝯuerti. Pꝛedi
cta omnia a. xvij. queſito huculqꝫ excepta ſunt
a libꝛo minoꝛicarum dicti Petri de ancha. ex/
ceptis pauciſſimis a minoꝛica.

¶ Continentia ſeu caſtitas que eſt tertiū pꝛin
cipale votum regule. Queſtio. xxiij.

Querit xxiij. Ad quā ꝯtinētiā frēs mi
noꝛes obligentur. Rñdet dñs
ſcūs Boñ. in. ij. di. vl. q. vl. ꝙ vt hꝛ. xj. c. rl̄e nō
ſolū caſtitas ꝓcipit fribꝰ mioꝛibꝰ: ſꝫ ēt a ſuſpectꝫ
cōſoꝛtijs abſtinē mulieꝝ. Qđ q̄ttuoꝛ magr̄i ſic
exponūt. Suſpectū ꝯſoꝛtiū dꝛ non ſolū ex vna
cā ſꝫ ēt ex pl̄ibꝰ: vt gn̄e actꝰ: ex circūſtātijs loci:
tpis: frequētie pſone ꝛ hmōi. Addit auctoꝛ cō
foꝛmi. ꝙ ſi ſubdito iterdicit a ꝑlato ꝛ reiterat ꝺ
ſcō ſe reddit ſuſpectū. Cōſtōnes ꝟo Marti. v.
quas ꝓcipimur obſuare: vt pꝫ in oꝛdinatiōibꝰ
auc̄te apl̄ica editis tꝑe Eugenij: q̄ volūt ꝙ in
h̄ ſeruet ſtatutū Guilelmi farinerij. c. vij. ſub/
dēs in ſi. Circa qđ ſi ꝑlati fuerint negligētes:
ipſo ſcō ſuis officijs ſint pꝛiuati. Ibi aūt ſic hꝛ.
Frēs euidēter notati de ſuſpectꝫ ꝯſoꝛtijs ꝛ col/
loquijs mulieꝝ q̄ in rl̄a ꝓhibent: ſi admoniti
ſufficiēter ſe nō coꝛrexerint: ſi in officijs fuerit
abſoluant vel ſuſpendant: nec niſi in caplo ꝓ/
uinciali ꝑ miſtruꝫ reſtituant. Si ꝟo in officijs
nō fuerint: libꝛis ꝛ oi actu legitimo pꝛiuentur.
Et cui hec pena non cōpetit: ꝓbōnis capucio
vel aliter ſm arbitrium miſtroꝝ puniat. Qui/
cūqꝫ frater fuerit ꝯſuetus a ſocio ſuo cū mulie/
ribꝰ ſeq̄ſtrari: de qbus iudicio ſui ꝑlati merito
poſſit oꝛiri ſuſpicio: ſi canonice monitus ſe nō
emēdauerit: tanq̄ꝫ ſuſpectꝰ de mulieribꝰ oibus
officijs oꝛdinis ꝛ actibus legitimis ſit pꝛiuatꝰ.
Et ſi taliter punitus iterato duobꝰ teſtibus ſi/
de dignis ꝯuincatur de ſequeſtratione ꝑdicta:
vel ſi ſequeſtrationes ꝑdicte ſuſpicionem mul/
tū violētiam facerent iudicio ꝑlati ſui de conſi
lio diſcretoꝝ ꝛ ꝓbentur legitime: abſqꝫ moni/
tiōe ꝑmiſſa arctet ad vitatē dicēdā. Si ꝟo vnꝰ

teſtis fide dignus appareat ꝯtra eum de ſeque
ſtratione p̄dicta ⁊ alius de lapſu carnis: arcte̾
grauius i domo diſcipline. Si ꝟo aliqs de in/
noiabili crimie ꝯuictus fuerit: carceri ꝑpetuo
mācipet̃: vbi oi die circa eum igne accenſo cor
pore denudato diſciplinatꝰ panē ⁊ aquā quot/
tidie comedens defleat vitam ſuam in amari/
tudine ⁊ dolore: hec ibi.

¶ Frater Franciſcus ꝓmittit obedientiam ⁊
reuerentiam domino pape Honorio.

a **Uctor** ꝯformitatū dicit ꝙ rōne
huius obie ꝓmiſſe papa
valet rl̃am declarare: gloſare ⁊ ꝯſtōnes
in ordine facere: put nr̃o ſtatui viderit oppor/
tunū. Itaqꝫ a frē minore obtēperādum eſt mā/
datis aplicis: niſi eēnt ꝯ̄ fidem. Igit̃ pa. Greg.
ix. Innocē. iiij. Alexā. iiij. ⁊ Nico. iij. potuerūt
declarare frēs nō teneri ad obſuantiā teſti bea
ti Frā. ⁊ cetera dubia q̄ ab ipſis declarata ſunt.
Idem affirmat fr̃ Aluarus vbi ſupra. Quia vt
ipſe dicit ad quē ꝑtinet legis datio ꝓuilegiorū
⁊ rl̃arū: ad eū ꝑtinet iterp̄tatio ⁊ d̄claratio. xj. q.
j. §. ex his. C. de le. legi. l. fi. ex̃. de ſen. excō. c. iter
alia. Et ſubdita Alua. Quāuis papa in declarā
do frēs nō teneri ad obſeruātiam teſti bonam
intētionē habuiſſet: tñ btō Frāci. non placuit.
Nō. n. credo ꝙ almus Frāciſcus teſtm̄ ſuū ſpi
rituale: nō carnale: nō tpale: ſꝫ eternale alio ſpū
fecerit quā rl̃am ſuā ſanctā: ſꝫ vtrūqꝫ ſpū dei vi
ui ꝯſignauit. Nec ēt cū teſtm̄ fecit erat minus
ꝑfectus: ſed magis cum quotidie creſceret de
virtute in virtutem ⁊ magis illuminatꝰ ⁊ ſpū
ſcō plenus prope finem vite ſue quando teſta/
mentum fecit ſiue ſcripſit: q̄ꝫ quando regulam
quā poſt ꝯuerſionem ſuā edidit. hec Aluarus.

¶ Si qui voluerint ⁊ infra. Mittant eos ad
ſuos miniſtros ꝓuinciales. Queſtio. xxiiij.

Queritur xxiiij. An ſoli miſtri poſ/
ſint ad ordinē recipe fu/
gientes a ſcl̃o. Rn̄det auctor ꝯfor. ꝙ ſic ſm re/
gulā. Sꝫ ꝓuilegio Greg. ix. qđ icipit. Gratulā/
tibꝰ vobis i ſola cruce ⁊c̃. ⁊ Inno. iij. ⁊ Nic. v.
miſtri pñt h̾ alijs fribꝰ diſcretis cōmittē. Attñ
vicarij miſtri vl̃ ꝓuinciales h̾ nō pñt ex offō vi
carie. Hoc verū eēt niſi p Euge. iiij. ⁊ Calixtū
iij. relapſo iā ordie frm̄ mi. datū fuiſſet ꝓuilegiū
in h̾ ⁊ i q̄ꝫplib̾ꝰ alijs familie ipſiꝰ ordis: quā xp̄s
ipſe diebꝰ iſtis nouiſſimis ſuſcitauit: vt adiple/
ret̃ viſio illa quā habuit fr̃ Joā. de parma: quia
ſibi videbat̃: ꝙ arbor illa pulcherrima in q̄ totꝰ
ordo minorū ꝯtinebat̃ ob maximā vētorū turbi
nē radicitꝰ euelleret̃: ſꝫ pꝰea p grãꝫ xp̄i pulchri
or q̄ꝫ pꝰa fuerit ſuſcitaret̃: atqꝫ magꝫ ſuccreſceret.

¶ Miniſtri vero examinēt eos de fide catho
lica ⁊ de eccleſiaſticis ſacramētis. Qō. xxv.

Queritur xxv. Utrū h̾ ſit p̄ceptū.
Quattuor magr̃i dicunt
determinādū eē a ſede ap̃lica. Sꝫ Boñ. in ſua
declaratiōe dicit. Hoc ꝑ illis dicit partibꝰ vbi
aliqñ ꝯtingit hereticos iueniri. Ad fidē aūt ca
tholicā ꝑtinēt oia q̄ ipſi fidei ſubſequūt̃. Mar/
ti. v. di. Uenientes ad ordinē diligēter exami/
nent̃ de fide catholica ⁊ eccleſiaſticis ſacris vt
in rl̃a cōtinet̃: ita ꝙ ſint catholici fideles ⁊ de
nullo errore ſuſpecti: mr̃imonio nō ligati p co/
pulā carnalē: corpe ſani: aio p̄ꝓpti: legitie nati
debitꝫ expediti: ꝯditōe liberi: nulla vulgari in/
famia notati: cōpetēter lr̃ati: vel ad alios labo/
res fribus honeſtos ⁊ vtiles apti: aut talis cō/
ditionis exiſtentes ꝙ eorū receptio clero ⁊ po/
pulo nō modicam edificationem conferat.

¶ Caueant frēs ne ſoliciti ſint de rebus ſuis
temporalibus. Queſtio. xxvj.

Queritur xxvj. An frēs poſſint ali
qđ recipe p moduꝫ ele/
moſyne d̄ bonis volētiū igredi religionē. Rn̄/
det Clemēs i cle. Exiui. §. Ceterū. ꝙ ſic. ꝯſide/
ratis eorū necitatibꝰ: ita tñ ꝙ ex notabili q̄ꝫtita
te nō p̄ſumat̃ ꝯ̄ eos ſiniſter oculus: ⁊ volentes
ingredi ex ſe ⁊ nō ex frm̄ iductiōe (qbꝰ nulla te
nus licꝫ) ad h̾ moueant̃. Hec Clemēs. Addūt
q̄ttuor magr̃i. Uiſū eſt fribꝰ ex h̾ rl̃aꝫ iterdixiſſe
ſolicitudinē ⁊ ꝯſiliū oino: miſtris ꝟo iterdictā
ſolicitudinē ⁊ ꝯſiliū diſtributiōis rerū: ſꝫ nō ꝯſi
liū eligēdi pſonā timētē deū p cuiꝰ ꝯſiliū bona
ingrediētis paupibꝰ erogent̃. Ur ēt ꝓhibuiſſe
miſtris ac fribꝰ ꝯſiliū quo libtas veniētiū ad or
dinē i diſpōne rerū ſuarū poſſet aliq̄tenꝰ ipediri.
Uñ di. Ut libē faciāt de rebus ſuis ⁊c̃. Quāqꝫ
auctor ꝯfor. adducit hic exēplū bti. F. q repu/
lit quēdā i marchia volētem igredi ordinē: q
ſua nō paupibꝰ: ſꝫ parentibꝰ dederat. ¶ Qđ ſi
facē nō potuerit. Auctor ꝯfor. Utpote pp diſtā
tiam loci: vel q̄ꝛ litigijs iuoluta: vel q̄ꝛ in p̄ſtā
tiam alterius: ⁊ ſic de ſimilibꝰ. Dicit beatus. F. Suf
ficit eis bona voluntas. ſ. ſi libenter facerent: ſi
eis adeſſet

eis adeſſet facultas. Queſtio. xxvij.

Querit̃ xxvij. Quis igredi valeat re
ligionē vt ſit nouicius. Dic
ſm iura ꝙ is q hꝫ. xiiij. annū cōpletū: q̄ꝛ ſi ante
ingrediat̃: pōt extrahi a parētibꝰ vl̃ tutore. xx.
q. ij. c. Puella. Uñ ⁊ ꝯſtōnes Marti. v. in. ij. c.
ꝓhibent aliquē recipi: niſi. xiiij. annū cōpleue/
rit. Sꝫ ordinatiōes auc̃te ap̃lica Euge. iiij. edi/
te āno. 1451. dicūt nullū in familia recipiēdū:
niſi. xvj. annū attigerit. Queſtio. xxviij.

Querit̃ xxviij. Si veniēte pſona val/
de vtili vt ad religionē reci/
piat̃ ⁊ miſter hr̃i nō poſſit: liceat fribꝰ dare ha/
bitū illi ſeu iponere: nō tñ intētiōe recipiendi
eū: q forſan nō vellet expectare aduētū miſtri:
vt frēs exiſtimāt. Rn̄dēt q̄ttuor magr̃i ꝙ h̾ fa
cere nō eſt ꝯtra ꝯſciam: ſꝫ nō facere melius eēt
ad euitāduꝫ trāſgreſſionē regule: q̄ vt p̄ceptū
ponit vt nulli liceat niſi miniſtris recipere frēs
ad ordinem niſi miniſtri p priuilegiū ordini cō
ceſſum alicui diſcreto fratri demādarent.

¶ Poſtea ꝯcedāt ei pānos ꝓbōnis. Q. xxix.

Querit̃ xxix. An igrediens religionē
frm̄ mi. ꝯdito iā teſtō ⁊ bonis
paupibꝰ erogatis aut in heredes vel legatarios
trāſlatis: ſit tacite ꝓfeſſus. Rn̄det Monaldus
in ſūma: ꝙ lꝫ p talia ſigna religionē ingrediēs
ſit tacite ꝓfeſſus in alijs religiōibꝰ: vt in. c. Sta
tuimꝰ. extra de rl̃a: ⁊ plene hr̃ p doctores in. c.
Bñficiū eo. ti. li. vj. tñ in religiōe frm̄ mi. q̄ no
ua d̄cretalis ē ⁊ ꝯdita fuit poſt illas d̄cretales:
vt i. c. ij. eiuſdē rl̃e di: ꝙ veniētibꝰ ad recipiēdū
vitā iſtā ſeu religionē miſtri dicāt eis ꝟbum ſci
euāgelij ꝙ vadāt ⁊ vēdāt oia bona ſua ⁊ ea ſtu
deant paupibꝰ erogare. Et ifra ſubdit̃. Poſtea
ꝯcedāt eis pānos ꝓbōnis. Ex quo pꝫ exp̄ſſe ꝙ
erogatis iam bonis annus ꝓbōnis ꝯcedit̃: qui
certe fruſtra ꝯcederet̃: niſi ifra euꝫ annū poſſent
ad ſeculū remeare. Et ꝙ rl̃a ipſa ſit noua decre
talis: pꝫ ex priuilegio eius tali. Honorius ep̄us
ſeruus ſeruorū dei ⁊c̃. Et in fine. Nulli ḡ omni/
no hominum liceat hanc paginam ⁊c̃. Ceterū
per alia ſigna: vt q̄ꝛ ſcienter profeſſorū habituꝫ
ingrediens recipit: vel q̄ꝛ ifra annū ꝓbationis
ſcienter ⁊ volūtarie p triduum defert illū: vel
aperte ꝓteſtatur oino ſe velle vitā mutare duꝫ
ingreditur: vel q̄ꝛ poſt emiſſuꝫ votū religionis
eiuſdem habitū etiam nouiciorū ſuſcipit: dic ꝙ
ſic vl̃r quoad oēm religionē ⁊ frm̄ minorū: vt
volunt doctores ⁊ ponit Joānes Andreas i. c.
Cōſtitutione. ⁊ in. c. Statuimꝰ. ex̃ eo. Item is
q morat̃ in religione vltra annū tacite ꝓfeſſus
preſumit̃: vt in. d. c. ex pte. in textu ⁊ glo. ex̃ eo.
Et hec ꝓteſtatio: vt dicit Antonꝰ de Butrio
in. c. Si qs. ex̃ eo. itelligit̃ ꝙ ipſe ingrediens di
cat ꝙ p lapſum āni in religione non intēdit ſe
obligare religioni nihil dicēdo de lapſu āni ſꝫ
Hoſtienſem. Tñ Hēricus de gandauo in quo/
libetis dicit: ꝙ ſtans in religione vltra annum
ſine ꝓteſtatione eo ꝙ iuris ignarus neſcit ſe p
hoc obligari: ⁊ iō eam non facit: ⁊ ſi ſciuiſſet fe/
ciſſet: q̄ꝛ non hēbat aium ſtandi in religione in
foro ꝯſcie: in veritate ꝓfeſſus nō eſt: cū impoſſi
ſit votū aliqđ eſſe apud deum vbi nō eſt animꝰ
⁊ intētio ſe obligādi quod eſt ſpeciale in voto.
Quāuis eccleſia eo ꝙ de occultis cordis nō iu
dicat talē cōpelleret. Et p hoc dicūt aliq ꝙ ſꝫ
theologos ꝓpoſitū pſeuerādi cū ſuſceptiōe ha/
bitus religionis nō ſolēnizat votum. Quāuis
Inno. Gofredus: Joānes Andreas: ⁊ alij ca/
noniſte p. c. Cōſulti. extra de rl̃a: ꝯ̄dicant. Naꝫ
vt p̄dicti dicūt: ꝓpoſitū pſeuerandi differt a
voto: q̄ꝛ nō ſicut votum dicit firmā intētionē
ſe obligādi voto. Et vt dicit gloſa in. c. Lr̃arum
extra de voto. Nemo ſe obligat niſi q hꝫ aium
ſe obligādi. ſ. p votū. Et ſic dicūt itelligi dictuꝫ
c. Conſulti: ibi ꝓpoſitum. i. firmā intētionē ſe
obligādi. Addit Joānes andreas in. c. j. eo. ti.
li. vj. ꝙ quātūcūqꝫ impubis in monaſterio ſte/
terit: totus q̄ntuſdecimus annus etatis ſue eſt
ſibi annus ꝓbationis: ita ꝙ infra nō eſt obliga
tus religiōi ēt in ḡnē: vt i dicto. c. j. Cū quo ēt
Pe. de Ancharra. ibidē. Si qs ꝟo vouerit ca/
ſtitatē: nō tñ ſuare illā in aliq̄ religiōe approba
ta ſꝫ ſimpl̃r: q̄ꝫuis poſtea ſumat hitū religiōis:
nō ppea votū ſolēnizat̃. vt dic̃ Anto. de butrio
in. c. Ueniens. ex̃ q clerici vel vouen. Et vber/
tinꝰ ſup̄ p̄dicta. Poſtea ꝯcedāt eis pānos ꝓba.
vꝫ. duas tunicas: vnā cū caputio: ⁊ aliā ſine ca
putio dic̃. Notādū q̄ñ rl̃a vult ſtricte ⁊ arcte
vti alienis bōis: cū d̄ ꝓprijs nouicijs ñ ꝯcedat
niſi p̄dicta: imo ſupponit oia paupibꝰ erogāda.

¶ Niſi eis aliđ ſm deū aliqñ videat̃. Q. xxx.

Querit̃ xxx. An ſi volēs ingredi reli/
gionem petat a fribꝰ ſibi dari
habitum ꝓfeſſorū ſit ei danduꝫ. Rn̄det auctor

ꝯfoꝛmi. ꝙ facta ſibi pꝛius declaratione de obli/
gatione hmõi habit⁹ dꝫ ei dari. Et hoc vel pꝛo
honeſtate oꝛdis: vel vtilitate ⁊ ꝯditõe recepti:
⁊ tūc dicit rl̃a. Non ſm ꝓpꝛiam volūtatem dꝫ
dari habitus ꝓfeſſoꝝ: ſed ſm deum. ¶ Et no/
ta ꝙ hoc caſu ⁊ in alio qñ nouicius ſiue ingre/
diens apparet ꝙ expꝛeſſe vult vitā mutare: ſi
infra annum pꝛobationis ab oꝛdine diſceſſerit
Clemēs. v. in pꝛiuilegio qꝺ icipit. Ex parte di
lectoꝝ filioꝝ mādat oib⁹ epis archiepis ꝑ ita/
liam ꝯſtitutis: vt monitione p̄miſſa ꝑ cenſurā
eccleſiaſticā cogāt hmõi vel ad oꝛdinem redire
vel ad aliū ſe trāſferre omni appellatione poſt/
poſita. hec ille. Queſtio. xxxj.

Queritur xxxj. An volētes ingre/
di religionē frm̃ mi. poſ/
ſit abſolui a ſentētijs excõicationis ſuſpēſionis
interdicti a iure vel ab hoīe gñal'r ꝓmulgatis
⁊ in irregularitatibus diſpēſari. Rñdeo ꝙ ſi a
miſtro gñali vel ꝓuinciali vel a cuſtodibus vel
pꝛedictoꝝ vicarijs obſuata foꝛma canonica: ⁊
ꝙ ſatiſfaciant ſi ꝑꝑ aliqꝺ debitū hmõi ſnia ſunt
aſtricti. Sꝫ niſi mox p̄dicti abſoluti oꝛdinē in/
trent: in eiſdē cenſuris relabunt̃ ēt ſi ſuꝑ hoc a
pꝛelatis oꝛdis inducie ꝯcederent̃. Qui ⁊ caute
ꝓuideant vt apl'ice ſedis legatoꝝ ei⁹: ⁊ oꝛdina/
rioꝝ locoꝝ in abſolutiōib⁹ hmõi ſcandalū eui/
tetur. Ceteꝝ a p̄dictis cenſuris etiam valeant
abſolui ingreſſi poſt aſſumptū habitū. Hec ha
bent̃ in mari magno Eugenij quarti Boniſa
cij Alexandri Clementis ⁊ Honoꝛij.
¶ Finito anno ꝓbationis recipiantur ad obe
dientiam. Queſtio. xxxij.

Queritur xxxij. Quis poſſit ad ꝓ/
feſſionē recipe: Rñdent
quattuoꝛ magr̃i ꝙ ſolꝫ miſtri: q: cū receptio
ad oꝛdinē cūctis iferioꝛib⁹ ꝓhibeat̃: multo ma/
gis receptio ad ꝓfeſſionē: cū ſit qđ maius. Itē
ꝯfirmat auctoꝛ ꝯfoꝛ. addens ꝙ ſm declaratio/
nes ꝙ alijs a p̄fatis poſſit cõmitti. Sꝫ cõpleto
anno eodē ⁊ hoꝛa põt nouicius ꝓfiteri. Ceteꝝ
ſi qs p̄latus aut frater ifra hūc ꝓbatiōis annū
aliquē ad ꝓfeſſionē receperit p̄mo peccat moꝛ/
tal'r: q: ꝯtra p̄ceptum dñi pape facit. Scđo dꝫ
a frib⁹ puniri illa pena q̄ ꝑ grauioꝛib⁹ culpis ſo
let ifligi. Tertio talis receptio nõ valet vt no/
uicius ſit obligat⁹ religiōi frm̃ mi. q̄uis alio in
gñe. Et recipiens ſuſpēſus eſt a receptione cu/
iuſcūqꝫ ad ꝓfeſſionē. c. Nõ ſolū. ⁊. c. ꝯſtõnē de
rl̃a li. vj. Verba vo ꝓfitētis ſūt hec. Ego fr. N.
voueo ⁊ ꝓmitto deo oipotēti ⁊ btē Marie ſem
perqꝫ virgini ⁊ btõ. F. ⁊ oib⁹ ſcis ⁊ tibi pr̃i toto
tꝑe vite mee ſuare rl̃am frm̃ mi. ꝑ dñm papā
Honoꝛiū ꝯfirmatā viuēdo in obia ſine ꝓpꝛio ⁊
in caſtitate. Et q eum recipit ad ꝓfeſſionem ex
pte dei dicat ei. Et ſi hec obſuaueris ꝓmitto ti
bi vitā eternā. Sꝫ an hec vba obligent ad oia
q̄ ꝯtinent̃ in rl̃a vt ad p̄cepta. vide ſupꝛa i. q. ij.
Et q recipit eū ad ꝓfeſſionē teneat man⁹ facien
tis ꝓfeſſionē itra manus ſuas genuflexo ſine
caputio ⁊ mēte ⁊ facie ad deum eleuata: ⁊ hec
fiant corā frib⁹. Pꝛius tñ dꝫ ingri ſi vult plus
de tꝑe ad pꝛoban. oꝛdis regiditates. Et ſic tp̄s
illi ꝯceſſum nõ p̄iudicat quin poſſit redire ad
ſeculum poſt annū infra tp̄s ſibi pꝛefixum.
¶ Et nullo modo licebit eis de iſta religione
exire. Queſtio. xxxiij.

Queritur xxxiij. An fr mioꝛ poſſit
ſubtrahi de obia ſuoꝝ p̄/
latoꝝ ꝑ aliquē eccl'ie p̄latū. Rñdet auctoꝛ con.
ꝙ nõ: niſi eēt cardinalis de latere vel p̄lat⁹ inſe
rioꝛ q ꝑꝑ negocia eccleſie hñet in idulto a ſede
apl'ica de hoc ⁊ de nr̃o oꝛdine expꝛeſſam mētio/
nem ꝙ poſſet. Pꝛelati quoqꝫ eccl'ie dñt vitare
apoſtatas nr̃i oꝛdis ⁊ illos excõicatos denūcia
re qñ a frib⁹ reqrunt̃ p̄uilegio Greg. ix. Inno.
iiij. Alex. iiij. qꝺ icipit. Frm̃ minoꝝ. Et Euge.
iiij. in ſuo mari magno dicit: ꝙ gñalis miſter ⁊
ꝓuinciales pñt diſcedētes ab oꝛdine ſine lnia
excõicatos ꝓmulgare ⁊ icarcerare: ac ēt ſi opus
fuerit iuocato ad h' bꝛachio ſeculari i quocūqꝫ
habitu iuenti fuerint. Quin ēt miſtri ⁊ cuſto/
des ⁊ eoꝝ vicarij ifra fines ſuaꝝ ꝓuinciarū ⁊
cuſtodiaꝝ p̄miſſa monitõie pñt excõicare ex/
pulſos ab oꝛdine ꝑꝑ eoꝝ culpas: vel ēt ſponte
egreſſos: ſi ꝯ̄ volūtatē ſuam audeat p̄dicare vel
ꝯfeſſiões audire. Hec ibi. Et ex Alex. iiij. p̄uile
gio qꝺ icipit. Cū ſicut ex pte eccleſie p̄lati ſi re/
qſiti fuerint a frib⁹ dñt excõicare retinētes apo
ſtatas nr̃i oꝛdis. Nec frēs p̄dicatoꝛes pñt reci/
pere obligatos nr̃o oꝛdini ex p̄uilegio Inno.
iiij. qꝺ incipit. Quos in xp̄o. Nec alij religioſi
nec heremite pñt ſine lnia retinere apoſtatas
nr̃i oꝛdis. Et oppoſitū facientes ipſo facto ſūt
excõicati nec pñt abſolui niſi per ſedē apl'icam
ex pꝛiuilegio Alexā. iiij. qꝺ icipit. Veſtrā ⁊ ve/

ſtroꝝ

ſtroꝝum oꝛdinis: ⁊ ex alioꝝum pꝛiuilegio quod
incipit. In grauē oꝛdini veſtro. Capi poſſunt
apoſtate noſtri oꝛdinis ⁊ licentiam habentes a
papa ſi infra duos menſes aliam religionē non
intrauerint vel habitū ſumpſerint regularem.
Idem in mari magno Eugenij. iiij. vbi dr̃ ꝙ
p̄dicti licētiati etiā a p̄latis oꝛdinis ad itrandū
aliam religionē: nedum a miſtro gñali ⁊ ꝓuin/
cialibus ſed ad eoꝝ vices gerētibus capi pñt: ⁊
hoc etiam ſi poſt ſuſceptionē habitus alterius
religionis infra tempus ꝓbationis nulla ꝓfeſ/
ſione facta inde pꝛeſumpſerint reſilire. De hoc
require infra in littera. A. ⁊. B.
¶ Qui iam ꝓmiſerint obiam habeant vnam
tunicam cum caputio ⁊c̃. Queſtio. xxxiiij.

Queritur xxxiiij. An hoc ſit pꝛece/
ptum rl'e. Rñdet Cle. ꝙ
ſic: q: eqpollet p̄ceptis: ita ꝙ nõ licꝫ vti pluri/
bus tunicis niſi in necitatib⁹ que pñt hñi ex re/
gula. Et Nico. in ſua declaratione dicit ꝙ frēs
pñt vti plurib⁹ de licētia miſtroꝝ ⁊ cuſtodum
q cum eis videbit̃ penſatis neceſſitatib⁹ ⁊ alijs
circūſtantijs que ſm rl̃am attendende ſunt di
ſpenſare pñt. Hoc ingt pꝫ ex rl̃a dicēte. De fri/
bus induendis miſtri ſolicitā curam gerāt ſm
loca ⁊ tꝑa ⁊ frigidas regiões. Quattuoꝛ magi/
ſtri dicunt: ꝙ non plures habere regularis eſt
foꝛme: hēre vero plures duabus diſpenſationib⁹
eſt regule auctoꝛitate illoꝛum qbus cura fratrū
cõmiſſa eſt. Queſtio. xxxv.

Queritur xxxv. Ob quā neceſſita
tem ſm rl̃am liceat cal/
ciamēta poꝛtare. Rñdent q̈ttuoꝛ magr̃i ꝙ hec
neceſſitas põt eſſe plurib⁹ modis: vt ſi ꝑſona ſit
debilis vel in firma: vel ſi tp̄s vehemētis frigo/
ris vel rõne loci: q: ibi nõ pñt ſine detrimento
trāſiri aliqñ ſꝫ iter ⁊ iniunctū offm̃ qꝺ nõ põt
ſine detrimēto ꝑſone vel cauſe ꝑꝑ quā iniūctū
eſt ꝓficere. Itē dicit auctoꝛ ꝯfoꝛ. addēs. Sꝫ at/
tende ꝙ in p̄fatis nõ q̄lꝫ p̄dictaꝝ neceſſitatum
dꝫ ſtatim ꝓ cā neceſſitatis iudicari: ſꝫ frater dꝫ
experiri pluries, anteq̄ꝫ calciamenta ſic ſumat.
Nõ q: dicit Cle. in ſua declaratione de nõ poꝛ/
tādis calciamētis ꝙ h' eqpollet pꝛecepto. Per
calciamēta aūt itelligitur cooptoꝛium de coꝛio
quo coopitur pes. Vñ calige ſane nec truncate
nec ſolee ꝓp̄e iter calciamēta deputari vident̃.
Ita dicit fr Hugo cū p̄fatis magr̃is. Hec ille.
Et hic dicit Petrus Joā. Cogunt̃ q̄ſi ſꝫ ſniā
pꝛioꝝ nr̃oꝝ patrum. Futuꝝ diſcrimē nõdum
iminēs nõ vocat̃ hec neceſſitas cogens. Dꝫ. n.
eſſe vrgens. Hec iſte. Cū quo Vbertinus pari
ter dicit. Nõ q̄libꝫ neceſſitas diſpēſat in calcia/
mētis poꝛtādis ſed illa ſola que cogit que ex di
uerſis cauſis põt cõtingere. Nec cõis afflictio
frigoꝛis pedum vel ſupfluus timoꝛ ne ex pedū
nuditate infirmitatem icurrat ſignis nõ appa/
rentib⁹ de ꝓpinquo. Hec Vbertin⁹. Q. xxxvj.

Querit̃ xxxvj. Qua lnia frēs ꝑꝑ ne/
ceſſitatem poſſent vti calcia/
mentis. Rñdet Marti. v. ꝙ in hoc ſeruet̃ ca/
pitulum ſm ſtatutoꝝ Guilelmi farinerij. Vbi
ſic habet̃. Oꝛdinat gñalis miſter de ꝯſenſu ca/
pituli gñalis ⁊ pꝛecipit ꝙ nullus frater poꝛtet
calciamēta ſine vrgenti ⁊ manifeſta neceſſitate
de miniſtri ꝓuincialis licētia ſpāli. Quā lniam
in eius abſentia cuſtos vel guardianus aut vi/
carij eoꝛum dare poſſint cū ꝯſilio frm̃ diſcreto/
rum. Ad qꝺ ꝯſilium tribuendū teneant̃ diſcre/
ti cū fuerint reqſiti. Et q ꝯtrafecerint ifra octo
dies ꝑ vnam diem nālem per obiam nõ bibāt
niſi aquā ⁊ ab oi cocto abſtineant p̄ter panem.
Et habeant calciamenta ꝓ celebꝛandis miſſis
in cõmuni qlibet fratres occaſione celebꝛandi
vel miniſtrādi ⁊ non al's calcientur. Hec ibi.
¶ Et fratres omnes veſtimentis vilibus in/
duantur. Queſtio. xxxvij.

Querit̃ xxxvij. Vtrū ſit p̄ceptū rl'e
poꝛtare vilia veſtimēta. Rñ/
det Cle. in ſua declaratiõe ꝙ ſic. Et hec vilitas
attendi dꝫ ſm ꝯditiones pr̃ie q̄ꝫtū ad coloꝛem
⁊ p̄cij vilitatē: ita ꝙ merito poſſit vilis pānus
reputari: qꝺ miſtroꝝ cuſtodū ⁊ guardianoꝝ
iudicio relinqt̃. Itē dicit Marti. v. in ſuis ꝯſti
tutionib⁹: addēs ꝙ in veſtimētis frm̃ reluceat
pauꝑtas ⁊ aſperitas. Nõ tñ adeo vt videntes
inducāt ad hoꝛroꝛē vel ad deriſū ꝓuocēt. De
hoc verbo Vbertin⁹ ſuꝑ vbis. Poſſint repecia
re d' ſaccis dicit. Ita ꝙ velle videt̃ ꝙ iter pānū
ꝙ frēs debēt indui ⁊ vilitatē ſacci ſit vicina cõ
foꝛmitas. Et ſic ſeruauit pr̃ nr̃ btūs Frā. ⁊ ſocij
ſui vt apparet in vilitate tunicarum ſuarū qui
poꝛtabant habitus exterius repeciatos de ſac/
cis: ſicut aliqui ex nobis poꝛtantes oculis con/
ſpexerunt. Ceterum ſicut in vilitate veſtiū: ſic
etiā in parcitate ciboꝝ ⁊ auſteritate debēt eē a

delitioſitate hoim elōgati. Sed ſepe multum
in hoc offendit a fribus q pitantias ꝓcurant
fieri a ſecularibus maxime in caplis gn̄alibus
ꝛ ꝓuincialibus ꝛ in alijs ꝯuiuijs nimis lautis.
Hec Ubertinus. Addit auctor ꝯfor. ꝙ beatus
Frā. aſſerebat ſignū extincti ſpūs qn̄ frēs mul/
tiplicibus ꝛ mollibꝰ induerent ꝛ ꝯtra eos dia/
bolum ad tentādū vehemētius aiari. Subin/
fert btūs Fran. ſi cōtingat tunicas lacerari qd
faciendū. Nō debent inqt ſtatim noua ꝑpara/
ri vel ꝓcurari: ſꝫ ipſa antiqua repetiari de ſac/
cis vt ipſe faciebat. Sed ſi btūs Fran. a fribus
molles iterdicit tunicas multo fortius ꝛ deli/
catis cibis peruti: qꝛ facilius iclinat ad peccatū
hō ciboꝝ molliū ſumptione nimia q̄ꝫ veſtium.
Hec ille. Petrus Joā. dicit. Hec vilitas colo/
ris ꝛ ꝑcij ē extimāda iuxta poſſibilitatē regio/
num ſm ꝓportionē altiſſime ſeu euāgelice pau
pertatis ꝛ humilitatis regule huius ſcē. Neqꝫ
deſpiciant neqꝫ iudicent quos ꝛc. Uult ex his
intelligi ꝙ frēs a delitijs veſtium ciboꝝ: ꝛ po/
tuum: euidentiſſime ſint elongati. Hec ille.

¶ Clerici faciāt dinū offm̄ ſm ordinē roma/
ne eccl'ie. Caplꝫ tertiū rl'e. Queſtio. xxxviij.

Queritur xxxviij. Utrū hoc ſit ꝑ/
ceptū ꝙ frēs dinū offm̄
faciant ſm romanā eccleſiam. Rn̄det Clemēs
in declaratione ſua ꝙ ſic qꝛ eqpollet precepto.
Dinum v̄o offm̄ hic ſm q̄ttuor magr̄os itelli/
git quoad offm̄ breuiarij ꝛ miſſalis: ꝛ addunt.
Cū clerici teneant ad dinum offm̄ ſm ordinē
romane eccl'ie: mutatio officij ter facta multū
nos grauat: nec ꝑ ꝑuilegium ipetratuꝫ ab hac
obligatione rl'e ſunt ſecuri frēs: niſi de officio
mutato ꝙ fiat ſm ordinē roma. eccle. ꝯſtiterit
euidēter. Ad hoc ēt auctor ꝯfor. dicit. Frēs ce/
lebrantes alias feſtiuitates ab his que ſunt in
kalendario aut de qbus non dicit rubrica bre/
uiarij: peccant grauiter. Nec frēs pro quacūqꝫ
ifirmitate poſſunt eximi a ſolutione dini offi/
cij: cum hoc ſit eis ꝑceptum. Ceteꝝ ſi dn̄s pa/
pa faceret de vno feſto quod nō eſſet in kalen/
dario vel ſm rubricā breuiarij. Frēs de illo fa/
cere non tenent: niſi ipſe mandaret. Hec ille.
Petrus Joā. addit. Si clerici nō pn̄t hr̄e bre/
uiariū ſm moreꝫ romane eccl'ie: tenent dicere
aliud: ſi iterim alterius breuiarij vel libri poſ/
ſint hr̄e copiam. Queſtio. xxxix.

Queritur xxxix. An fratres debeāt
aut teneant dicere offm̄
in eccleſia ſeu in choro? Rn̄deo. De hoc dicit
Martinus. v. in ꝯſti. c. iij. Frēs quos rōnabilis
cā nō excuſat: ante horaꝝ ꝑncipia ad choꝝ cō/
ueniant ꝑparaturi dn̄o corda ſua. Hec Marti/
nus. Qui ꝑ ꝑdicta non videt hoc ꝑcipere. Te/
teꝝ in Clemē. ꝑma de cele. miſ. dr̄: ꝙ ad choꝝ
ꝯuenientes ꝛ frequēter ante horaꝝ fineꝫ choꝝ
exeūtes debēt ꝑ cenſurā coherceri. Ubi Pau/
lus d̄ eleazarijs di. Cū cēſura ſeu excōicatio nō
ferat niſi pro mortali. xj. q. iij. c. nemo videt. ꝙ
negligētes in hoc mortal'r peccent. Qd̄ veruꝫ
eſt ſi eſt malitioſa negligentia: ſecus ſi leuis vel
leuiſſima. Hec Paulus addit auctor ꝯfor. Si/
cut frēs tenent ad ordinariuꝫ dini officij: ſic ꝛ
quoad cantum. Qꝛ cuꝫ cantus fractus non ſit
ordinarium eccleſie ordinatus: frēs tales can/
tus exercētes peccant. Queſtio. xl.

Queritur xl. An frēs ꝓpter ifirmi/
tatem dinuꝫ offm̄ nō ꝑ/
ſoluētes teneant reſtituti ſanitati reficere illd̄.
Rn̄det Joan. an. ſm Hoſtien. in. c. ꝑº de cele.
miſ. ꝙ nō ſi tanta fuit ifirmitas ꝙ ex toto ipe/
diat laborantem. An hoc extra de clericis non
reſi. c. ad audientiā. Et Paulus de elea. in Cle
men. ꝑma de cele. miſ. dicit. Si talis ifirmitas
directe vel occaſional'r ſibi obeſſet vel timeret:
non teneret dicere nec celebrationi itereſſe di/
uinoꝝ: qꝛ ifirmis nō eſt lex ipoſita nec poſt cō/
ualeſcentiā tenet reddere: ſꝫ pn̄ia eſt iponenda
pro pctō omiſſionis ſm Innocentiū q hoc no
tat in. c. dolentes. extra eodē. Sed Aluarus di/
cit ꝙ hoc nō eſt veꝝ: qꝛ ſi non tenet dicere er/
go non peccat in omittēdo. Sed Innocētius
non itendit de omiſſiōe excuſabili: qa non eſt
pctm̄ cōmiſſionis. Addit Henricus de ganda.
in ſuo quoli. Si fr̄ non ierfuerit ex cā legitima
ꝑncipio vel fini horaꝝ nō opꝫ ꝙ a capite rein/
cipiat vel finem ꝑficiat: niſi multum ꝓceſſiſſet
vel multū finis officij reſtaret. Et nō tenet re/
iterare lectionē ex nec̄itate ꝑtermiſſaꝫ. Et hoc
etiā ꝓpter vinculū charitatis rōne cuiꝰ id qd̄
fit ab alijs q ſunt vnū corpus cū eo ab eo repu/
tat factū. Hec Henricus. Durādus quoqꝫ li. 2.
pte. 1. dicit. Clerici tenent deuote dicere offm̄:
id eſt ad deuotionē non expellendā ꝑ ſyncopē
vel ꝯfabulationē ꝛ alia q ſūt deuotiōis expul/
ſiua. vt

ſiua. vt in. c. dolentes. de cele. miſ. deuote ꝛ attē
te q̄ꝫtū eis dn̄s d̄derit. Hec durādus. Qō. xlj.

Queritur xlj. An clerici teneātur
dicere ꝓpriū offm̄ ſi ipſi
interſint officio alioꝝ. Rn̄detur ꝙ non: vt ex
ꝑuilegio Inno. q̄rti qd̄ icipit. Pro veſtro col/
legio pꝫ. Sed ēt tpe interdicti gn̄alis frēs hn̄t
ex ꝑuilegio Greg. noni qd̄ icipit. Deuotionis
veſtre. Inno. quarti qd̄ icipit. Eis q ſanandis.
Et Nico. iiij. qd̄ icipit. Meritis vr̄e religiōis.
ꝙ interdictis ꝛ excōicatis excluſis pn̄t ianuis
clauſis: nō pulſatis cāpanis: ſūmiſſa voce: i ec/
cleſijs ꝓprijs celebrare dina. Hoc idem ꝯcedit
Euge. q̄rtus in ſuo mari magno. Addēs dum/
mō cām nō dederitis iterdicto: nec ꝯtingat id
vobis ſpāl'r iterdici. Et nota ſm Anto. de bu/
trio in. c. Qd̄ in te. de peni. ꝛ remi. ex̄. ꝙ tpe i/
terdicti ita ſūmiſſa voce dina celebrari officia
debēt: ꝙ murmur vocis extra eccleſiā nō au/
diat. Addit Nicolaus: ꝙ nō ſolū frēs diuinuꝫ
offm̄ ꝛ ēt miſſas celebrare pn̄t: ſꝫ ēt tpibꝰ ꝯſue/
tis iuxta morem ordis ſacre cōionis ꝛ extreme
vnctiōiꝫ ſacr̄a recipeqꝫ. Addit. Euge. vbi ſup̄.
ijs v̄o q in veſtris morant obſequijs cūcta libe
re miſtrare poſſitis eccl'iaſtica ſacr̄a: ꝛ ipſos cū
deceſſerint interdicti tpe in vr̄is cimiterijs ſe/
pelire. Pueriqꝫ vr̄is ſuitijs deputati: negocio/
rūqꝫ vr̄oꝝ ꝓcuratores: ꝛ opꝛarij q in vr̄is locis
eoꝝ opibus ꝯtinue iſtiterint: hmōi ſententijs
obnoxij mime habeant: ibiqꝫ poſſint audire di
uina: niſi iterdicto cāꝫ dederint vel iterdici aut
excōmunicari ſpecialiter ꝯtingat. Hec ibi.

¶ Ex quo hr̄e poterūt breuiaria. Qō. xlij.

Queritur xlij. An frēs poſſint ex
ꝓfeſſiōe hr̄e vſuꝫ reꝝ ꝛ
libroꝝ. Rn̄det Nico. iij. in ſua declaratione ꝙ
ſic: qꝛ btūs Fran. vſum reꝝ nō vetuit frēs hr̄e.
Innocētius voluit ꝙ libri haberent ad vſum
in cōi ꝛ non in ſpāli: put dicebat fr̄ Leo fuiſſe
de itentione bti Fran. Idem auctor ꝯformita/
tum in. ij. c. regule. Regre infra in littera C.

¶ Laici v̄o dicāt. xxiiij. Pr̄ nr̄. Qō. xliij.

Queritur xliij. Quare btūs Fran.
tam breue offm̄ dederit
laicis in ordie nr̄o. Rn̄. auc. ꝯfor. ꝙ nō ſine cā:
vtpote ſuitijs clericoꝝ deputatis. Un̄ ꝛ in de/
claratiōe ſua dicit. Tales ꝛ ſi nō vacēt ſtudio ꝛ
dinis officijs: dūmodo ſuitijs inhereāt alioꝝ:
cum ipſis qbus ſeruiūt ſuſtētari merent. Iſtis
aūt laicis ſpāl'r idicit vt orēt ꝓ defūctis: qꝛ taꝫ
in officio diurno id eſt miſſali q̄ꝫ nocturno ſꝑ
orat ꝓ defūctis a clericis: ſꝫ nō ſic i offō laicoꝝ.

¶ Et ieiunent a feſto omniuꝫ ſanctoꝝ vſqꝫ ad
natiuitatē dn̄i. Queſtio. xliiij.

Queritur xliiij. Utꝝ hoc ſit prece/
ptum rl'e. Rn̄det Cle/
mens in ſua declaratione ꝙ ſic: ꝛ ꝙ nec minus
tenētur ad alia ieiunia ad que alij xp̄iani tenē/
tur dicunt q̄ttuor magr̄i ꝙ ieiunia ad que te/
nemur ex ꝑcepto rl'e debēt fieri in cibis qbus
tunc vtunt hoies eiuſdē regiōis maxime reli/
gioſi. Tn̄ ſtatuta Guilelmi dicūt ꝙ oia nr̄a ie/
iunia fiant in cibis q̄drageſimalibus. De qua/
drageſima v̄o epyphanie dicit auctor cōfor. ꝙ
cum illa ponat in rl'a exhortatiue: pōt dimitti
illa ſine oi culpa. Tamen fr̄ minor ſemꝑ dꝫ eſſe
ſolicitus ad obſeruādum q ꝓmiſit: cum ꝓ taliū
obſeruātia ſibi vita ꝓmittat eterna. ¶ Sꝫ an
ipſam q̄drageſimā poſſit iniungi ſubdito a ꝑla
to ꝙ ieiunet. Uidet ꝙ nō per illud qd̄ ſupra de
obia in qnto queſito in ꝑncipio di ſm Alexan
drum lōbardū. Tamē vbi ſubditus ſine cā rō/
nabili vt debilitatꝰ huic ꝑcepto ꝑlati relucta/
retur alijs maxime ieiunātibꝰ oñderet ꝙ tepi/
diſſime volūtatis eſſet vt bn̄ ageret. ¶ Seqt
frēs tpe manifeſte nec̄itatis nō teneant ieiunio
corpali. Manifeſta nec̄itas ſm q̄ttuor magr̄os
hic itelligit aliqn̄ rōne etatis: aliqn̄ rōne in fir/
mitatis vel debilitatis: aliqn̄ rōne laboris: ali/
qn̄ rōne defectus ſuſtētatiōis vel victus ſꝫ au/
ctorē ꝯfor. q idē dicēs addit. Qn̄ ergo nec̄itas
eſt manifeſta nō tenent frēs ad ieiunū corpale.
Et nota ꝙ quāuis hō al's non teneat ieiunare
niſi cū habuerit. xxj. annū nō tn̄ ſic obſeruādū
eſt in ordine rōne voti ꝛ rl'e promiſſe. Hec ille
addēs. He ſunt v̄tutes qbꝰ fulgere debēt frēs
minores. Prio qꝛ debēt eſſe mites. ſ. nō reſiſtē/
do iprobitatibus. Scdo pacifici alios nullate/
nus ipediēdo. Tertio modeſti. ſ. in verbis ꝛ fa/
ctis. Quarto manſueti motus iraſcibiles refre
nādo. Quito humiles ꝓpriaꝫ excellentiā ꝯtē/
nendo ꝛ declinādo ꝛ ſibipſis vileſcēdo. Sexto
honeſti id eſt non turpia aut ſtultiloquia ꝓfe/
rendo loquētes oibus ſicut decet. vꝫ. cuilꝫ ſta/
tui que ſunt debita ꝓponēdo qa fabulas deui/
tare ꝛ ſmonem ſale condire dn̄t ſapie diuine.

¶ Non debeant equitare fr̄es niſi manifeſta neceſſitate cogātur. Queſtio.xlv.

Queritur xlv. Qualr̄ ad hoc p̄ceptū nō eq̄tandi itelligātur fr̄es obligari. Rn̄det Martinus qn̄tus in ſuis ꝯſtitutionib⁹. Intelligit̄ ſm Bonauēturā in ſua declaratiōe ſup hoc paſſu ꝙ fr̄es non debeant eq̄tare nec bigare nec q̄drigare niſi manifeſta neceſſitate.ſ. prolixi vel ipediti itineris vel negocij vrgētis vel īfirmitatis cogētis. Ibi Petrus Joānes addit. Nota ꝙ ꝓ q̄buſcunq; negocijs nr̄o ſtatui nō bene ꝯſonis nulla eſt nobis eq̄tandi necītas imo poti⁹ fūgiēdi. ¶ Dicant pax huic domui. Hoc dr̄ ꝑ modum iſtructionis ⁊ p̄cepti. Et qđ ſeq̄t̄. De oib⁹ cibis qui apponunt̄ eis liceat manducare: dr̄ ꝑ modū cōceſſiōis. vt dicit auctor ꝯfor. Regre in lr̄a D.

¶ Precipio firmiter frīb⁹ vniuerſis vt nullo mō denarios vel pecuniā recipiāt. Qō.xlvj.

Queritur xlvj. Que dr̄ia eſt iter denarios ⁊ pecuniā. Reſpōdent quattuor magr̄i. Denarij ſūt pecunia numerata. pecunia aūt dr̄ oīs res qua ſolent hoīes cum opportunū fuerit ad p̄cium reꝝ emēdaꝝ vti ſicut ante vſum nūmoꝝ hoīes vtebant̄ ſm Petrum Joānem auro ⁊ argēto. Et ꝙ tale ſit quo ꝓ denario ad p̄cium reꝝ emēdaꝝ vterent̄ in p̄nti caplo quarūdā reꝝ que noīe denarioꝝ ⁊ pecunie deſignant̄: ideo vſus ⁊ ꝓp̄etas ꝓhibetur. Sz ſm iura eſt q̄cq̄d app̄ciatur numerata pecunia ad hoc vt aliud emat̄. Nā ꝓprie quod emit̄ p̄cio numerate pecunie emit̄. Si aūt ſpēs alicuius rei ꝑ ſpēm alicuius rei id eſt alteri⁹ rei detur cōmutatio eſt nō emptio q̄ ꝓprie nō cōtrahit̄ niſi pecunia mediāte. Videt̄ ergo hic ꝓhiberi receptio denarioꝝ ⁊ quarūlz reruz que accipiunt̄ ad p̄ciū reꝝ emēdaꝝ. Hec illi. Scđz Petrū Joā. ſi p̄cium rei taxet̄ ⁊ q̄ſi ꝓ numerata pecunia ꝓ alia re det̄ emptio erit. Et ſic hic ītelligit̄ pecunia ꝓhiberi ſm eū allegātē q̄ttuor magr̄os ſic tenere. Qui ēt circa hoc caplm ſic dicit. Videt̄ pēſatis hinc idē ſentētijs rl̄e ꝙ ſolū exigēte necītate p̄nt fr̄es ſibi i poſteꝝ ꝓuidere: ſic tn̄ ꝙ nec diuturnitate nec reꝝ quātitate vel q̄litate in ꝓuiſiōe quā faciūt in reb⁹ ſibi neceſſarijs forma pauptatꝫ excedat̄. Hec illi. Qui ēt dicūt q̄d ſit pecunia. Dicit ꝯſtitutio ap̄lica pecuniā eſſe q̄cq̄d recipit̄ vt vendat̄. Vn̄ libri; calices ſi recipiunt̄ hac ītentiōe vt auc̄te frm̄ vēderent̄: iter pecuniā cōputant̄. Que ītentio denarioꝝ eſt i recipiēte: q̄a qđ vendit̄: denarijs vendit̄. Videt̄ quoq; in hoc caplo ꝓhiberi receptio denarioꝝ ⁊ quarūlz reꝝ que reciperent̄ ad p̄ciū reꝝ emēdaꝝ. vt ſi pānis: veſtis bladū: gēme taxent̄ vel eſtiment̄ nūerata pecunia: vel ꝓ re alia accepta dētur: emptio eſt: q̄ ꝓp̄e non ꝯ̄hit̄ niſi mediāte pecunia. Hec illi. Qō.xlvij.

Queritur xlvij. Quid ſit recipe pecuniā? Rn̄dent p̄dicti. Quedā recipiunt̄ in ꝓprietatē ⁊ nō in vſuz: ⁊ hec ꝓhibent̄ oīno frī minori. vt pz in .vj. ca. regule. Quedā in vſuz ⁊ nō in ꝓprietatē vt receptio libroꝝ: veſtiū ⁊ hmōi: ⁊ hec frīb⁹ ꝯceduntur. Receptio v̄o denarioꝝ ⁊ pecunie quātuz ad ꝓprietatē ⁊ vſum frīb⁹ ꝓhibent̄ ⁊ ꝑ ſe ⁊ per iterpoſitā pſonā. Addit auctor ꝯfor. Sciendū ꝙ alique res hn̄t duplicē vſum nālem ⁊ accidentalem. Ad ꝓpoſitū. Si q̄s vtat̄ auro ⁊ gēmis ad vſum nālē q̄a valent ad multa medicinalia: ſilr̄ ad aliquē vſum accidētalē vt auro ꝓ calicib⁹ ⁊ hmōi. talis vſus frīb⁹ nō iterdicit̄: niſi vbi eēt exceſſiuus abuſus. Attn̄ p̄ſatis vtēdo ad emēdū: nullo mō licꝫ frīb⁹ hr̄e. Hec ille.

¶ Recipiant per ſe vel per interpoſitam perſonam. Queſtio.xlviij.

Queritur xlviij. Qualr̄ hoc itelligatur? Rn̄dent q̄ttuor magr̄i. Per ſe recipe pecuniam: eſt pecuniam ad ꝯuertēdū in vſus ſuos accipe: recipe v̄o per iterpoſitā perſonā: eſt ſua auc̄te aliquem ſubſtituere ad recipiēdum pecuniā in ſuos vſus ꝓprios ꝯuertendā. Queſtio.xlix.

Queritur xlix. Quid agere debēt fr̄es qn̄ in loco vbi ſunt velint aliq̄d emere de elemoſyna pecuniaria? Rn̄d. Nico. iij. in declaratiōe ſua. Si fr̄es idigent pecunia hoc eſt ꝓ re iā empta de p̄nti eis necīa vel ꝓ re quā volūt emere eis necīa de futuro: ſi fr̄es iā emerūt: tūc p̄nt ad volentē dare elemoſynā pecuniariā accedere: rogādo ꝙ ſatiſfaciat in totū vel i p̄tē ꝓut ſibi dn̄s iſpirauerit. Si ipſe facit: bn̄ q̄dē. Si v̄o nō vult ipſe manu ꝓp̄a ſatiſfacere vel nō pōt: vel q̄ notitiā pſonaꝝ fideliū nō hꝫ: tūc fr̄es p̄nt rogar̄ ꝙ aliquē ſubſtituat quē ipſe noiet: q̄ ⁊ ſatiſfaciat debenti recipe. Qz ſi nolit vel nō poſſit facere: tūc fr̄es

poſſunt

poſſunt famulū illius a quo res emit̄ vel aliuz ſeu alios p̄ntare cui vel q̄b⁹ poſſit ſi ſibi placuerit cōmitti executio p̄dictoꝝ. Sic tn̄ ꝙ apud dātē dn̄ium pecunie remaneat quouſq; ꝯuerſa fuerit in rē deputatā: nec fr̄es vllā actionē habeāt ꝯ̄ pſonā ſubſtitutā vel noiatā qualr̄cūq; ſe hēat in cōmiſſiōe ſibi facta. ¶ Addit Gre. ix. in declar. ſua. Vbi hmōi pſona ſubſtituta ꝑ negligentiā nō faceret: fr̄es p̄nt hr̄e recurſum ad illā q̄ euz ſubſtituit. Et Nico. iij. ſubiūgit: ꝙ ſi talem pſonā noiatā ⁊ ſubſtitutā ꝯtingeret ꝑ infirmitatē vel abſentiā ſeu locoꝝ diſtantiā in q̄bus faciēda eēt ſolutio vel alia occaſiōe p̄pediri vel nolle accedere: liceat frīb⁹ quātū ad vnā aliā pſonā ſubrogandā ad p̄miſſa ēt noiando ſi ad p̄mū dantē nō poſſint vel nolint hr̄e recurſum: vel ēt ſi caſus emerſerit in quo pluriū pſonaꝝ ſubrogandaꝝ miſteriū videat̄ opportunū: liceat frīb⁹ iuxta negocij q̄litatē ſeruato p̄dicto mō plures pſonas aſſumere: noiare: ſeu p̄ntare ad illđ miſteriū exequendū ſiue negociū breui tp̄e expediri poſſit ſiue tractū tp̄is req̄rat vt ꝓ libris ſcribēdis ecclijs aut alijs edificijs ꝓ hitatiōe frm̄ ꝯſtruēdis. Hec Nicolaus. Qō.l.

Queritur l. Quid ſi res a frīb⁹ emēda nō hr̄ i terra illa vbi fr̄es morāt̄. Rn̄det Nico. iij. ꝙ fr̄es dn̄t ire ad dn̄z pecūie ſi p̄ſto ē vl̄ ad ei⁹ nūciū ⁊ dicē ꝙ ſibi placeat ꝙ dn̄o pecūie apud euz remanēte vſq; quo i rē deputatā ꝯuertat̄ ꝑ q̄ſcūq; man⁹ pecunia ſeu elemoſyna tractet̄ ſiue pſonas ab eo vel a frīb⁹ noiatas totū ſuo ꝯſenſu volūtate ⁊ auc̄te ꝓcedat. Quo aſſenſum p̄bēte fr̄es ſecura ꝯſcia vti p̄nt re ſic empta de illa pecunia nec tūc dici p̄nt ꝯtra puritatē rl̄e ſue ꝑ iterpoſitā perſonaꝫ pecuniaꝫ tāgere. Hec ille. Queſtio.lj.

Queritur lj. Quid ſi dn̄s pecunie moriat̄ anq̄z pecunia ꝓ frm̄ necītatib⁹ depoſita ſit expēſa? Rn̄det Nico. iij. ꝙ ſi dn̄s qn̄ pecuniā ꝯceſſit dixit ꝙ pſona deputata pecuniā ipſā i necīuꝫ vſuꝫ frm̄ expēderet q̄cq̄d de illo ꝯtigerit viuēdo vl̄ moriēdo ſiue ꝯcedēs heredē reliq̄rit ſiue nō p̄nt fr̄es ad pſonā deputatā nō obſtāte ꝯcedentis morte vel heredis ꝯ̄dictiōe ꝓ ipſa pecunia expēdēda recurrer̄ ſic poterāt ad p̄m ꝯcedētē. Qō.lij.

Queritur lij. Quid agēdū qn̄ plus deponit̄ q̄z fr̄es pro ſolutione faciēda idigent? Rn̄det idem: ꝙ ſi dn̄s roget̄ ꝙ ſupfluūz poſſit in alias necītates frm̄ ꝯuerti ⁊ nō ꝯſentiat reſiduū ad p̄mū dn̄m libere reuertet̄. Et ſubdit. Caueāt tn̄ fr̄es ne plus dari ſeu deponi faciāt q̄z eſtimāt res eis neceſſarias valituras. Queſtio.liij.

Queritur liij. An fr̄es poſſint accipe elemoſynā pecuniariā c⁹ dn̄ium dās nullo mō vult ad ſe ptinere. Rn̄dē. Innocē. Nico. ⁊ Clem̄. i ſuis d̄clarationib⁹: ꝙ cū talis pecūie ꝓp̄etas nō poſſit eē frm̄ nec ſubſtituti nec depoſitarij erit eccleſie ⁊ fratres ſana cōſcientia eius ſunt capaces. Quāq̄z Joan. xxij. i extrauaganti ad conditorem huiuſmodi proprietatem noluerit ad eccēſiā pertinere. Et poſtea Martinus. v. (vt dictum eſt ſupra) confirmauit ſm p̄dictas declarationes p̄fatoꝝ ſūmoꝝ pōtificū. Queſtio.liiij.

Queritur liiij. Quid ſi fr̄es nō indigent pro p̄nti ſꝫ iminēti: nunq̄d poſſunt rogare volentes elemoſynā dare ꝙ ſeruent vel aliū ſubſtituāt? Rn̄det auctor ꝯfor. ꝙ ſic ſm Greg. ix. ⁊ Inno. iiij. in ſuis d̄clarationib⁹. Immo ꝙ ⁊ ſubſtitutus pōt ēt aliuz ſubſtituere q̄ hmōi elemoſynā pecuniariā ꝯſeruet: ad quā fr̄es pro loco ⁊ tp̄e pro ſuis neceſſitatibus hēant recurſum. Queſtio.lv.

Queritur lv. An fratres poſſint recurrere ad illuz cui aliq̄s pecuniam cōmiſit pro frm̄ neceſſitatibus expēdendam. Reſpondet idem ſm Greg ⁊ Inno. ꝙ ſic. Quod ſm quattuor magiſtros ſic eſt intelligendum. Excepto ꝙ cōmiſſarius nec ſua nec fratrum auctoritate pecuniam a dn̄o commiſſam ad aliquem vſum fratrum vel neceſſitatem determinataꝫ poteſt ad alios cōmutare niſi a dn̄o ſuper hoc recepit ptātez vel eius ad hoc p̄cenſerit voluntatē. Queſtio.lvj.

Queritur lvj. An liceat fr̄ibus ire cum burſarijs ꝑ viam id eſt qui ſibi pecuniaꝫ deferant. Rn̄det Aluarus in libro de plāctu ecclie: ꝙ nō niſi per verā obedientiā non ꝓcuratam ⁊ multo minus extortam. & pro cauſis neceſſarijs ordis vel alijs a prelatis miſſi: ⁊ quādo ꝑ regiones inhumanas trāſirent in q̄bus eſſet veriſimile ꝙ in mendicādo elemoſynā eſcibilē nō inuenirent. In quo caſu ⁊ perā poſſent ducere ⁊ burſarios ſꝫ Be

dā aluaꝝ ⁊ Petrū Joanē. Cōſtat ꝙ xp̄s aplīs inter iudeos adhuc īfideles euntibꝰ ſpālīꝰ ihibuit ne pecuniā aut panē vel perā in via portarēt. Et ſci p̄res nr̄i ordis hmōi burſarios penitus euitarūt niſi ſolū vbi ieuitabilis neceſſitas apte imineret ⁊ valde ꝓbabilr̄. Sed q̄re xp̄s ⁊ ⁊ aplī in ſuo comitatu ducebāt mulieres q̄ eis miſtrabāt de ſuis facultatibꝰ? Dicēdum ꝙ ille dn̄e miſtrabāt eis q̄ztum ⁊ qualr̄ ipſe ex ſua libera deuotione volebant. Queſtio. lvij.

Queritur lvij. Quid ð pecuniarijs elemoſynis ſuper altaria poſitis. Rn̄det Petrus Joā. ꝙ fr̄ibus eas recipe nō licz. Sic nec cōpoſitū a famulis de pecunia ꝓ eiſdē depoſita. Hec ille. Sz clemēs. v. dicit ꝙ q̄ſtꝰ oīs pecūie ac oblationū ⁊ pecuniarū receptīo i ecclīa vel alibi cipi ſeu trūci ordinati ad offerētiū ſeu don āṫiū pecunias reponēdas: necnō ⁊ qcūq3 recurſus alius ad pecunias ſeu habētes ipſas qbꝰ per declaratione Nicolai non concedit. Hec inquā omnia ſimplr̄ fratribus ſunt interdita. Queſtio. lviij.

Queritur lviij. Nunqd idifferēter liceat fribꝰ recurrere ad depoſitariū elemoſynaꝝ pecuniariarū. Rn̄det Cle. v. ꝙ cū rl̄a dicat in duobꝰ caſibꝰ recurrendū ad amicos ſpūales. vz. ꝓ necitatibꝰ īfirmoꝝ ⁊ ꝓ fribꝰ iduēdis. Et papa Nico. ceſſantibꝰ elemoſynis extēderit ad alias frm̄ necitates pro tpe ingruētes: cauere dn̄t frēs ne ꝓ alijs cauſis q̄z p̄dictis vel ſilībꝰ ad amicos ſiue dantes ſiue deputatos recurrāt. Et ſic ſe gerāt in oībꝰ ꝙ ſe cūctis oſtēdāt i dictis pecunijs (ſicut nō hn̄t) penitꝰ nīl hr̄e. Quapp p̄cipere qūo ⁊ qualr̄ pecunia expēdaṫ compotūq3 exigere de expenſa eāq3 quoquo mō recipe ſiue deponere ſeu deponi facere capſulā pecunie vel eius clauē deferre hos actꝰ ⁊ ſilēs ſibi illicitos eē frēs ſciant. Predicta aūt facere ad ſolos dn̄os ptinet qui pecuniam dederūt ⁊ eos quos ipſi deputauerunt. Petrus Joā. dicit. Grandis aut bn̄ ꝯſona nr̄o ſtatui dz eſſe neceſſitas ad hoc vt ei ꝓuideatur cū pecunia. Dz. n. eē equalens ⁊ ſilis neceſſitatibꝰ exp̄ſſis in rl̄a vti pro fribꝰ induendis ⁊ īfirmoꝝ neceſſitate: ſicut pz ex expōne dn̄i Nico. ⁊ dn̄i Grego. Nam ēt pro edificijs ꝯſtruendis vel libris ſcribendis aut aliqbus grādibus ⁊ licitis negocijs peragendis licz ſit aliquādo neceſſitas: in his tamē facilius exceditur in ſumptibꝰ q̄z in rebus: facilius cupiditas ibi itēdiṫ ⁊ creſcit ⁊ mala exēpla ꝓueniunt. Queſtio. lix.

Queritur lix. Nunqd frēs pn̄t eſſe cuſtodes pecunie vel diſpenſatores. Rn̄det auctor cōfor. ꝙ frater Hugo dicit ꝙ nō: q2 cuſtodia iportat realē obligationē: niſi a p̄ncipio ꝑ determinationē aliquaz excludaṫ. Utpote dicēdo. Nos nolumꝰ ad cuſtodiā pecunie teneri nec eam volumꝰ recipe. Et ſic dn̄t de quolibet depoſito dicere. Diſpenſatio aūt q2 quādā auc̄tē hz ſaltē miſterialem: ⁊ affert ordini ſcandalū ⁊ ſuſpitionis notā: ideo regula hoc ꝓhibere vr̄ hec ille. Qō. lx.

Queritur lx. An frēs nō inuenientes offerētem: ſz tm̄ mutuare volētem poſſint ꝯhere mutuū. Rn̄det Nico. in ſua declaratiōe: ꝙ hoc nō lz eis eorū ſtatu ꝯſiderato pp obligatiōis vinculū qð exigitur. Pn̄t tn̄ dicere tali ꝙ laborabūtꝙ ꝓ elemoſynas ⁊ amicos frm̄ ſatiſfaciēt ei. Qō. lxj.

Queritur lxj. Quo caſu liceat pecuniavti. Rn̄dent Nico. ⁊ frater Hugo ꝙ ſolū in extrema neceſſitate qn̄ nec petēdo: nec laborādo: nec ꝑ oblationē vite neceſſaria poſſent iuenire. hec ille. Auctor cōfor. addit ⁊ Mar. v. in ſuis ꝯſti. c. iiij. Frēs nullo modo denarios recipiant vel pecuniam. Si quis autem contrarium fecerit ipſo facto omni actu legitimo ſit priuatus: ⁊ pena carceris puniatur. Queſtio. lxij.

Queritur lxij. An fratres debeāt habere procuratorē iconomum apud quem omnes elemoſyne pecuniarie vel que ad pecuniaz reduci poſſint integraliter conſignentur. Reſpōdet idem Martinus ꝙ ſic. Unde dicit ꝙ ad hoc qlibet ꝯuentus ſiue locus habeat ſuum ꝓcuratorem ⁊c. ſicut habetur in priuilegio Martini quarti vbi ſic dicitur. Ut frēs minores qui ꝑ nulla re temporali poſſunt in iudicio experiri excluſis qu buſlibet ſolicitudinibus quietius diuinis vacēt obſequijs ⁊ offerentium donantium aut in vltima voluntate relinquentium ordini predicto vel fratribus eiuſdem ordinis aliquid propter deum pia intentio non fraudetur: ſicq3 volentes heredum ⁊ executorum negligentijs obuiare: vt fratres ſm̄ modos licitos ⁊ cōgruos ipſi ordini

ipſi ordini relictis ſibi in teſtamētis elemoſynis non fraudēter diſcretioni veſtre de qua in dn̄o fiduciā obtinemus: ſpeciales ꝑſonas q̄ nō ſint de ipſo ordine noiande pro locoꝝ idigētia ſinguloꝝ: quas ꝑſonas per vos talr̄ noiatas in his adminiſtrationē legitimā: gn̄alem ⁊ liberā gerere: ⁊ ipſas ꝑſonas veros ⁊ legitimos adminiſtratores yconomos ſyndicos ⁊ actores eſſe de plenitudine ptātis pn̄tium auc̄te ꝯſtituēdo decernimus. Qui res ipſas ⁊ reꝝ p̄dictaꝝ precium ⁊ p̄dictas elemoſynas noie dicte eccleſie (ad quā oium reꝝ mobiliū ⁊ imobilium qbus frēs vti poſſunt ius: ꝓprietas ⁊ dn̄ium nullo medio ſpectāt) recipiāt in frm̄ ipſoꝝ neceſſitates ꝓut eis licz ex regula vel declaratiōe regule ꝯuertēdas: ſicut ⁊ qn̄ a te fili gn̄alis ⁊ ſingulis alijs veſtrū in ꝓuincia ſeu cuſtodia ſibi decreta vel ab eiſdē fr̄ibus de aſſenſu veſtro fuerint reqſiti: ac eiſdē ꝑſone petendi: exigendi: recipiendi: alienādi predicta: trāſigendi quoq3 ⁊ paciſcendi: ꝯueniēdi: cōpermittēdi: remittendi: refutādi: quietationē faciēdi: agendi: defendendi: ac in animas eoꝝ de calūnia ⁊ veritate dicēda iurādi cū illis ⁊ ꝯtra illos q hmōi res mobiles aut p̄ciū eaꝝ vel relictas elemoſynas fr̄ibus in teſtamētis occuparent vel violenter auferrēt: ſiue ꝯtra voluntatē frm̄ qūolibet detinerent ⁊ gn̄alr̄ in oībus cauſis pro rebus ⁊ locis hmōi ad eccleſiaz ipſam ſpectātibus ipſoꝝ frm̄ vſui ꝯceſſis necnon pro imunitatibꝰ libertatibus ⁊ iuribꝰ ac priuilegijs ⁊ idulgētijs: eorūdem ſine cuiuſlibet ſatiſfactiōis ⁊ cautionis onere plenā gn̄alem ⁊ liberā hēant in iudicio ⁊ extra iudiciū ptātem reuocādi quoq3 ꝑſonas eaſdem ⁊ eaꝝ quālibet ac alias eis ſubrogandi vel noiandi ꝑ ſupradictū modū noiatiōis quotiēs opportunū fuerit: q eādē in p̄dictis vel ſimilē hēant ptātē plenā ⁊ liberā ꝯcedimus auctoritate pn̄tiū facultatē. Nulli ergo oino ⁊c.

¶ Tamen pro necitatibus īfirmoꝝ ⁊ alijs fr̄ibus induendis. Queſtio. lxiij.

Queritur lxiij. An miſtri ⁊ cuſtodes q ad hoc teneṅt ex precepto ſm̄ Clementē poſſint alijs cōmittere hmōi curam gerāt. Rn̄dent Inno. Nico. ⁊ Joan. papa. xxij. ꝙ ſic: q2 poſſunt hoc cōmittere aliqbus fratribus que non per ſe ſed ꝑ amicos ſpirituales faciant ſeu hmōi curaz gerant.

¶ Amici vō ſpūales hic intelliguntur ſm̄ declarationes ſūmoꝝ pōtificum dātes elemoſynas aut ſubſtituti ad quos fratres pro prefatis poſſunt hr̄e recurſum. Quinetiaz ſm̄ Nico. ⁊ Cle. pro alijs necitatibꝰ a p̄dictis duabꝰ poſſūt ad eos hr̄e recurſuz ceſſantibꝰ elemoſynis Petrus Joā. addit. Subditi ꝓuidendo ſibi necis vbi p̄lati notabilr̄ negligūt nō peccāt: q2 ab oi lege necitas ē exēpta ſiue excepta. Qō. lxiiij.

Queritur lxiiij. Que cura ⁊ diligētia ſit hn̄da circa īfirmos. Rn̄det Martinus. v. ꝙ ea de qua ſic di in ſtatutis gn̄alibꝰ ordinamus ꝙ fr̄ibus īfirmis frēs infirmarij ⁊ frēs alij īfirmoꝝ ſeruitijs deputati ſtudeant cū oi diligētia ⁊ ſolicitudine ſeruire vel ſuiri facere ⁊ de cūctis neceſſitatibus ꝓuidere ſeu ꝓuideri facere teneanṫ. Et hoc de cōmunibus elemoſynis frm̄ niſi pro necitate fratris īfirmi indiſtincte fuerit aliq̄ elemoſyna deputata. Mādamus ꝙ miſtris ⁊ cuſtodibus: vt in ſuis ꝯuentibus ⁊ locis in qbus erunt ſi qui fuerint īfirmi ꝑſonalr̄ viſitent ⁊ inqrant qualr̄ ꝯſuetudinarie ꝓuideṫ ⁊ ſeruiṫ īfirmis: ⁊ ſi aliquos defectus cōpererint frēs q fuerint in ijs culpabiles ſz defectꝰ ⁊ culpaꝝ exigētiā puniāt: ⁊ defectꝰ ꝓut poterūt faciāt emēdari. Hec ille.

¶ Miſtri ⁊ cuſtodes ſoli. curā ge. Qō. lxv.

Queritur lxv. An liceat fr̄ibus ꝓuidere ſibi: vtpote tēpore meſſaꝝ ⁊ vindemiaꝝ facere ꝯgregationem frumēti ⁊ vini. Rn̄det Cle. Non eſt veriſimile btm̄ Fran. voluiſſe frēs hr̄e granaria ⁊ cellaria ⁊ p̄cipue vbi quotidianis mendicationibꝰ poſſent trāſigere vitā ſnam. Nec talia fieri dn̄t niſi vbi multū credibile eſt ex iam exptis ꝙ non poſſent vite neceſſaria aliter inuenire. Et hoc papa cōmittit miſtris ⁊ cuſtodibus ſimul ⁊ ſeparatim in ſuis admiſtrationibꝰ cū guardiani ⁊ duoꝝ diſcretoꝝ ſacerdotū ⁊ antiquoꝝ ꝯſilio ⁊ aſſenſu ipſoꝝ ꝯſcias onerādo. Quattuor magiſtri dicūt ꝙ pēſatis hincinde ſentētijs rl̄e ſolū exigēte necitate pn̄t ſibi frēs in poſteꝝ ꝓuidere. Ita tn̄ ꝙ nec diuturnitate nec reꝝ qualitate vel quātitate in ꝓuiſione quā faciūt in rebus neceſſarijs forma paupertatie excludatur.

¶ Et frigidas regiones. Queſtio. lxvj.

Queritur lxvj. An frēs vti poſſint de lnia p̄latoꝝ pluribus

tunicis. Rñdet Nicolaus ꝙ ſic de miſtroꝝ ⁊
cuſtodũ lnia ꝯiunctim ⁊ ſepatiꝫ i ſuis admiſtra
tionibꝰ pẽſatis necitatibꝰ ⁊ aliĳs circũſtantĳs.
¶ Frẽs illi qbus grãm dedit dñs laborãdi la/
borẽt fidelr̃ ⁊ deuote ⁊c. Queſtio.lxvij.

Queritur lxvij. An frẽs ad hoc te/
neant vt ad p̃ceptũ. Re/
ſpõdent q̃ttuor magr̃i. Videt̃ ꝙ ſic ex forma di
cendi.ſ.ex itentione bti Fran. quã in ſuo teſta/
mẽto expreſſit dicens. Oẽs frẽs volo firmiter
ꝙ laborent. Sed papa Nico. in ſua declaratio/
ne dicit: ꝙ ꝯſiderato mõ loquendi ipſius regu
le non videt̃ ea fuiſſe inſtituẽtis itentio ꝙ va
cantes ſtudio vel diuinis officĳs ⁊ miſterĳs exe/
quendis manuali labori ſeu opationi ſubiace/
rent vel ad hoc illos arctaret: cum exẽplo xp̃i
⁊ multoꝝ ſanctoꝝ patruꝫ labor iſte ſpũalis tan
to illi p̃ponderet: quãto que ſunt aie corpalibꝰ
preferunt̃. Ad alios ṽo q in predictis ſpũalibꝰ
opibus non ſe exercẽt: niſi tales alioꝝ frm̃ lici/
tis ſuitĳs occupẽt̃ ne ocioſe viuãt. ṽba p̃dicta
ꝯclaramus extendi niſi tales tã excellẽtis orõ/
nis ⁊ ꝯtẽplationis exiſterent ꝙ merito ꝓpter
hoc nõ eſſent a tã bono ⁊ pio exercitio ſubtra/
hendi. Hec Nico. ⁊ fr̃ Hugo dicit. In p̃ncipio
ordis pauci erãt litterati ⁊ ſtudio vacãtes: ⁊ ma
xima erat pars laborare volentium. Oẽs tales
ad vitandũ ocium btũs Fran. voluit laborare
manibus. Inſup cuꝫ ipſe btũs Frã. nõ dicat ꝙ
laborent manibus: ſed ſimpliciter ꝙ laborent
poteſt ad laborẽ ſpũalem ſic referri ſicut ad cor/
poralem. Iuxta quod in prima regula dixerat.
Serui dei ſemp orõni vel alicui bone opatio/
ni iſiſtere debẽt. Hec ille. Queſtio.lxviij.

Queritur lxviij. Quõ hoc intelli/
gat̃ grãm laborãdi. Re/
ſpõdent q̃ttuor magr̃i. Hoc dicit artem ⁊ ido/
neitatẽ quã qlibet velut donũ accepit. Auctor
ꝯfor. dicit per grãm laborandi intelligit̃ indu/
ſtria ⁊ ars laborandi corpis valitudine ſuffra/
gante ⁊ vſu qñ hec ſuppetũt ⁊ in aliĳs nõ im/
peditur: talis grãm laborãdi habet a dño. Et
hic qdem labor quo ocium btũs Fran. intẽdit
a fribus euitari multiplex eſt in ordine. vꝫ. in
ſtudio veritatis. In exercitio humilitatis: pie/
tatis ſeu charitatis ⁊ ceteraꝝ virtutũ. In offi/
cio p̃dicationis: p̃lationis: ꝓcurationis ⁊ alio/
ruꝫ miſterioꝝ prout ſingulis iponunt̃. Quan/
do ergo hõ aſſuetus labori in p̃latis ⁊ ſilibꝰ nõ
occupatur oꝫ laborare ſiue manuali labore ſiue
alio: ⁊ cã vt euitet ociũ fidelr̃ intelligit̃ vtpote
ſi daretur aliqd fribus ad laborandũ. Hec ille.
¶ Sancte orationis ⁊ deuotionis ſpiritũ nõ
extinguant. Queſtio.lxix.

Queritur lxix. Quõ hic intelligat̃
ſpũs deuotiõis extingui.
Rñdent quattuor magr̃i ꝙ nõ dr̃ extingui ſpi
ritus deuotiõis qñ non eſt ſolicitudo talis la/
boris.ſ. mechanici p quã impediant̃ ab orõni/
bus ſm̃ regulam determinatis. Volũt tñ frẽs
carnales ſub p̃textu huius verbi regule ſuam
ocioſitatẽ defendere: ⁊ dicũt in ſe extingui ſpm̃
deuotionis: cum eis ſupiores aliquẽ laborẽ in/
iungunt. Hec illi qbus auctor cõformi. concor
dãs addit. frater Egidius dicebat: ꝙ orare eſt
volũtatem ſui p̃lati facere. Tales ṽo non excu/
ſant̃: ſed potius incuſant̃ q exercitia ſpũalia ⁊
ſilia inter deuota non putãt cenſenda. Unde ⁊
gloſa ſup illud. Oportet ſemp orare dicit. Nõ
ceſſat ſemp orare q nõ ceſſat bene opari. Hec il
le. Petrus Ioan. Hic dicit. Orationes ſm̃ re/
gulã determinatas itellige nõ ſolũ. vt hr̃ in. iij.
cap̃. regule: ſed etiã vt hic dr̃. Attamen ſup oĩa
deſiderare debẽt hr̃e ſpm̃ dñi ⁊ ſanctã eius ope
rationem ⁊c. Vñ xp̃s dicit. Luce. xviij. Opor/
tet ſemper orare ⁊ nunq̃ꝫ deficer̃. Abſit eniꝫ ꝙ
illa ſola vocalis orõ diuini officĳ vel de pr̃ no/
ſter ſupratataxatis ſufficere debeant viro pfecto.
Immo ibi eſt euidẽs ꝙ ſi opus iniunctũ ſit no
tabile deuotiõis diſpẽdium tunc precipit̃ ꝯtra
aiam ⁊ regulã ſuam. Et hoc eſt vnuꝫ de his in
qbus dicit regulã non poſſe ſpũalr̃ obſeruare:
⁊ maxime ſi opa ſupflua vel nõ multũ neceſſa/
ria vel nõ pia: nec multũ ſpũalia iniungant̃: vt
pro ſupfluis edificĳs ꝯſtruendis aut negocĳs
ſecularibus ptractandis: aut pro idebitis que/
ſtibus exqrendis: ⁊ conſilĳbus pro qbus frẽs a
feruore ⁊ ſpiritu deuotiõis non diſtrahi nulla
mens ſana diceret. Hec Petrus Ioã. Sed for/
taſſis clarius ſm intẽtionem bti Fran. Auctor
quoq̃ꝫ ꝯformi. recitat in. ij. libro dictum hmõi
beati patris Frãciſci. Orationis grãm ṽo reli/
gioſo maxime deſiderãdam dicebat nullumq̃ꝫ
in dei ſeruitio poſſe ſine ipſa proſpari. Volebat
ꝙ frẽs hñtes grãm laborãdi laborarẽt ad eui/
tandũ ociũ. Sic tñ laborarẽt vt ſancte orõnis
⁊ deuotionis

⁊ deuotiõis ſpm̃ nõ extinguerẽt cui deberent
cetera tpalia deſeruire. Spiritu autẽ tepido ⁊
paulatim a grã frigeſcẽte neceſſe eſt carnẽ ⁊ ſan
guineꝫ que ſua ſunt q̃rere. Hec btũs Fran. vt
auctor ꝯfor. refert. Interrogatuſq̃ꝫ a fribꝰ ſi ſi/
bi placeret ꝙ lr̃ati iã recepti ad ordinẽ ſtudio
intẽderẽt ſacre ſcripture: rñdit. Mihi qdẽ pla
cet: dũ tñ exẽplo xp̃i q magis oraſſe dr̃ ⁊ legit̃
q̃ꝫ legiſſe orõnis ſtudiũ nõ amittãt. Qõ.lxx.

Queritur lxx. An fr̃ nõ occupatus
in licitis p obiam teneat̃
orare. Rñdeo ſꝫ verba ſci Boñ. in quodã ſuo
opuſculo: qđ icipit. religio mũda ⁊ imaculata.
vbi ſic ait. Ora ergo chariſſime fr̃ ⁊ te i orõne
exercere: q̃ꝛ paupi nõ orãti eterna ſupplicia ꝑ/
mittũt̃. Ait. n. Bernar. Ora fr̃ iſtãter ora: q̃ꝛ il
le dr̃ hr̃e tunicã mixtã ſanguine q carnẽ ſuam
nutrit de paupeꝝ ſudore: niſi recõpenſet in de/
uota orõne ⁊ grãꝝ actione. Cantando. n. ingt
nobis iſta bona ꝓueniũt: graues. n. ꝓ eis effun
de gemitus. Aliogn q̃ hic in delitĳs ſumitis in
tormẽtis euometis. Hec ille: Studeamꝰ ergo
tãto frequẽtius ⁊ moroſiuꝫ cũ feruore deuotio/
nis orar̃: quãto nobis maiora bñficia ꝯferunt̃.
hec ſcũs Boñ. ibi. Qui ⁊ in quarto ſenten. di.
xv. q. vlt. dicit: ꝙ oĩs orõ ex charitate facta ſa/
tiſfactoria eſt. Illa tñ iter oẽs ſatiſfacit: que eſt
magis gemebũda: ⁊ in q̃ maior clamor cordis
eſt ad deũ pro venia pctõꝝ. Hec. n. eſt in q̃ deꝰ
maxime delectat̃: cũ hõ ad gemitũ aſcendit̃ ſꝫ
in aliqbus eſt vocalis: ⁊ in aliqbuꝫ eſt mẽtalis.
Verũtñ cũ verba impediũt affectũ: q̃ꝛ orãs ſic
inflãmatus eſt ꝙ imediate fert̃ ad deũ tali vti/
lior eſt oratio mentalis. Si aũt iuuat̃ affectus:
vtilior eſt vocalis. Hec ille. Sequit̃ cui debent
cetera temporalia deſuire. i. ſpiritui quo ipſi i/
mortales ſumus: potiuſq̃ꝫ vitaꝫ eius q̃ꝫ corpis
diligere debemus. Hec auctor confor.
¶ De mercede ṽo laboris pro ſe ⁊ ſuis fribus
corporis necĩa recipiãt. Queſtio.lxxj.

Queritur lxxj. Quid pñt frẽs reci
pe pro mercede ſui labo/
ris p̃ter denarios vel pecuniã: q̃ hic eis ꝓhi/
bent̃. Rñdẽt q̃ttuor magr̃i ꝙ nec auꝝ nec ar/
gentũ: nec vllam mãm p̃ciabilẽ ſicut pelles: co
riaꝫ lanã: ⁊ hmõi: q̃ꝛ eaꝝ receptio ꝓprietatẽ in/
ducit. Sed aliq dicũt ꝙ pñt accipe mãm imp̃/
ciabileꝫ vt iuncos de qbus ſcoria ⁊ calathi ꝯfi/
ciunt̃. Quicqd. n. p̃cĳ ꝓuenit in tali eſt ex arte
⁊ magiſterio: nõ aũt ex ipſius rei valore. Addit
auctor conformi. Nec iſtud frẽs recipe pñt: qa
calathi ⁊ talia noie frm̃ venderent̃: qđ eſt eis
interdictũ: vt dicet̃ in ſequenti caplo. Aluarus
quoq̃ꝫ de planctu eccl̃ie dicit. Dino contra re/
gulam eſt ꝙ frẽs ſcribãt libros vel faciãt ſpor/
tas horologia ⁊ alia mechanica: vt pro hmõi
recipiant p̃cium pecuniaꝝ. Et idem dicẽdum
de ĳs q pro cõmunitate nolunt laborare ex ali/
quo artificio ſi eis nõ retribuat̃: cum certuꝫ ſit
ꝙ opa eoꝝ debeãt in manibus prelatoꝝ poni.
Vñ deteſtãdi ſunt q iſta diſtrahũt ſicut volũt:
⁊ multo magis q ſcribunt libros ad vendẽdũ:
⁊ emunt vt carius vendant ſicut mercatores.
lxxxviij. di. in palea ⁊c. qm̃ non cognoui extra
ne clerici vel mona. p totũ. Hec Aluarꝰ. Tñ ho
die p ꝯſtitutionẽ Martini. v. in hoc eſt regula
relaxata ſeu diſpẽſata. Nã ibi dr̃ in. v. capitulo.
Merces ṽo laboris ſi pecuniaria fuerit: p ſols
uentẽ ſtatim ꝯſignet̃ ꝓcuratori ꝯuẽtus ſeu lo/
ci. Sed an frẽs tali diſpenſatione tuta conſcia
vti poſſint. vide ſupra queſito. xlvj. argumẽto
illoꝝ que ibi dicunt quattuor magr̃i. Subdit
ergo auctor conformi. Videt̃ ergo dicẽdum ꝙ
pro laboris mercede fratres non poſſint recipe
quãcũq̃ꝫ mãm: nec in ipſam opari vti in dataꝫ
eis pro mercede laboris: ſed ſuũ laboritiũ in al/
terius mãm debent exercere pro habendis ne/
ceſſarĳs. Et hoc eſt quod dicit beatus Franci/
ſcus ꝙ frẽs pro ſe ⁊ ſuis fribus corporis neceſ/
ſaria recipiant preter denarios vel pecuniam.
Et ſic nec mãm que vendat̃ ad quam mãm ꝓ/
prietas cõmittat̃ ⁊ dñium. Interdicitur etiam
quodcũq̃ꝫ pactum faciẽdum pro mercede labo
ris hñda. Et hoc oñdit btũs Fran. dicens. Et
hoc humilr̃ ſicut decet ſeruos dei ⁊ paupratis
ſanctiſſime ſectatores. Quia nõ cum lite eſt pe/
tenda ⁊ tanq̃ꝫ eis danda ex debito: ſed vult ꝙ
quicqd datur pro neceſſitate accipiatur ſine li/
te ⁊ cum humilitate: magis habendo reſpectũ
ad elemoſynam q̃ꝫ ad mercedem. Hec ille.
¶ Frẽs nihil ſibi approprient ⁊c. Qõ.lxxij.

Queritur lxxij. Quid eſt appropa/
re? Rñdẽt q̃ttuor magr̃i
ꝙ eſt rem ſuã facere ſiue in ſuũ dñiuꝫ ꝯuertere.
Sua autem res eſt que trãſit in arbitrĳ facul/
tatem: vt de ea faciat hñs qđ vult vtendo cõ/

mutãdo:pignoꝛãdo:ꝛ hmõi. Proprietas autẽ rerꝫ mobilium ꝛ imobiliũ quarꝫ frẽs tm̃ ſimplicem facti vſum hꝛe poſſunt:vt p hec verba rl'e declarãt papa Greg.ix. Innocen.iiij. Nico.iij. ꝛ Clemẽs.v.ad ſedẽ apl'icam ptinet.vt dictuꝫ eſt ſupra:niſi ſm Nicolaum.iij.ꝯcedentes ſibi reſeruarent dominiũ. Quia ſi nõ eſt eccleſia vel cimiteriuꝫ quorꝫ ꝓprietatem vult ad ſedẽ apoſtolicam ptinere:aliarꝫ rerum proprietas remanet penes ꝯcedentẽ. De hoc habes diſtinctius infra littera G. Queſtio.lxxiiij.

Queritur lxxiij. An fratres poſſint emere vel ſolutionẽ facere pro re iã empta. Rñdent q̃ttuoꝛ magr̃i. Videtur dicendũ ꝙ emere dꝛ tribus modis. Uno mõ dꝛ emere:de p̃cio rei emẽde ꝯuenire. Alio mõ dꝛ ſolutionẽ rei empte ꝓcurare. His duobus modis poſſunt frẽs emere. Tertio mõ dꝛ emere pecuniã vel p̃cium pro re dare. Et hoc mõ frẽs non poſſunt emere. Hec illi. Quãuis Aluarus vbi ſupra dicat. Fratribus nõ licꝫ ſm regulã cũ ſcriptoꝛibus vel alijs artificibus pactum de dando tm̃ precium ꝯuentionẽ:ꝓmiſſionem vel obligationẽ aliquaꝫ facere. Hec Aluarus. Addens ꝙ ſicut non licꝫ fratri cũ burſario per ꝯctas ꝛ loca ꝛ regiones ire:ita nec pactum cũ hoſpite facere. Queſtio.lxxiiij.

Queritur lxxiiij. Utrꝫ liceat fr̃ibus vendere. Rñdent quattuoꝛ magr̃i ꝙ vẽdere vno mõ dꝛ rem ꝓpriam in alienũ dñiuꝫ trãſmutare pro p̃cio:ꝛ hoc mõ vendit ille q hꝫ dñium rei:quo mõ nõ poſſunt frẽs vendere. Alio mõ dꝛ vendere de re aliena precium accipe:ꝛ hoc mõ licꝫ fr̃ibus vendere:inhoneſtũ tñ eſt ſm eorꝫ ꝓfeſſionem ꝛ turpe. Hec illi. Sed de hoc dꝛ in gñalibus ſtatutis oꝛdis.ſ.Guilelmi farinerij. Nullos frater libros ſcribi faciat ad vendẽdũ:nec habitus vẽdat in oꝛdine carius q̃ꝫ ſint empti. Et de hoc Nicolaus in ſua declaratiõe ait. Quia dñium librorꝫ ꝛ aliorꝫ mobilium q̃bus frẽs vtunť ad p̃ſatam eccleſiã ſpectare dignoſciť:que mobilia iterdũ expedit vẽdi ſeu ẽt cõmutari:ꝯcedimus vt cõmutatio taliũ ad eas res quarꝫ vſum licꝫ frib' habere de generalis ꝛ ꝓuincialium auctoꝛitate procedat. Si ṽo hmõi res eſtimato p̃cio vendi contingat:cũ fratribus ipſis per ſe vel per aliũ recipe pecuniam nõ liceat:oꝛdinamus ꝛ volumus ꝙ p̃cium p̃dictarꝫ rerꝫ per ꝓcuratoꝛeꝫ recipiatur ꝛ expendať in rem licitã cuius vſum licꝫ fr̃ibus hꝛe. Hec ibi. Et Aluarus addit ꝙ non ſolum p ꝓcuratoꝛem romane eccleſie licꝫ fr̃ibus emere:vẽdere:ꝛ ceteros ꝯtractus facere:ſed etiam p miſtratoꝛes pecuniarꝫ ꝛ p veros dños donantes eas. Qui ṽo vendũt:donant:emunt:ꝛ alios ꝯtractus auctoꝛitate propria faciunt:ꝓprietarij ſunt. Contra qḋ habeť.liiij. di.c.Abbati:ꝛ.xij.q.j.c.non dicatis. Item nec per alios a predictis licꝫ vendere vel emere ẽt cum licentia prelatorꝫ:qꝛ ſic eſſet p interpoſitã pſonam accipe ꝛ dare pecuniam contra regulam:ꝛ eius declarationes. Nam qui p alium facit:per ſe facit.extra de reſti.ſpoli.c.cum veniſſet. Et quia emptio ꝛ venditio ſine precio non procedit.ff.eodem.l.2.inſtitu.eo.§.2.tales cõtractus ad veros dominos ꝛ proprietarios ſolum ptinẽt. Hec ille. Queſtio.lxxv.

Queritur lxxv. An fratribus liceat mutuare. Rñdent quattuoꝛ magiſtri ꝙ mutuare ꝓprie dꝛ de meo tuũ facere:ꝛ hoc modo nõ licꝫ fr̃ibus:qꝛ eſt cõtractus ꝓprietatis. Hec illi. Et ſic nõ poſſunt fratres ſm ꝓfeſſionem ſuam alijs pſonis mutuare:ſed mutuũ bene poſſunt recipe:eo tñ modo queꝫ ponit Nicolaus in ſua declaratiõe dicẽs:ꝙ quãdo frẽs indigent neqꝫ iueniunt offerentem ſed iueniunt ſolum eis mutuare volẽtem:poſſunt tali dicere ꝙ laboꝛabũt fideliter ꝙ per elemoſynas ꝛ amicos fr̃m ſatiſfacient eidem. Et quattuoꝛ magiſtri ſil'r dicunt. Alio mõ mutuare dꝛ improprie bona fide ad ꝓcurandũ diuino ad faciendum ſolutionẽ ſe obligare. Et hoc mõ poſſunt frẽs mutuare. Queſtio.lxxvj.

Queritur lxxvj. Quid de ꝯctu cõmodati:an liceat fr̃ibus. Rñdẽt ijdem magr̃i ꝙ hic ꝯctus differt a mutuo in quo trãſfert dñium:ſed cõmodare non. Cõmodatio.n.vno mõ ĩpoꝛtat reſtitutionem rei:ꝛ hoc mõ frẽs q nihil pñt hꝛe:nõ pñt aliq̃d in cõmodatũ accipe. Alio mõ põt dicere ꝓcurationem vel ſolicitudinẽ rei reſtituende bona fide:ꝛ hoc mõ non ĩpoꝛtat obligationẽ realẽ:ꝛ ſic poſſunt. Hec illi. Queſtio.lxxvij.

Queritur lxxvij. An frẽs poſſint locare opas ſuas. Rñdent quattuoꝛ magiſtri ꝙ ſi locare dicat cũ pacto de mercede cõuenire:frẽs non poſſunt. Si vero dicat ſine pacto mercedẽ ſuam expectare:poſſunt. Hec illi. Queſtio.lxxviij.

Queriť lxxviij. An frẽs poſſint commutare res ſuas quas hñt in vſum. Rñdent p̃fati magiſtri ꝙ rem aliquam in aliaꝫ ſua auc̃te cõmutare nõ pñt ſꝫ auc̃te eccleſie:quã lniam papa Nico.in ſua declaratiõe ꝯcedit gñali ꝛ ꝓuincialib' miſtris:vt ſupra habes.74.queſito:vel etiaꝫ auc̃te dñi qui rẽ dedit accepta vel preſumpta poſſunt frẽs res ſibi conceſſas ad vſum in alias magis neceſſarias cõmutare. Hec illi. Queſtio.lxxix.

Queriť lxxix. An fratres poſſint res impignoꝛare. Rñdẽt p̃dicti ꝙ alicui rem vt ſuam non pñt obligare:ſꝫ auctoꝛitate dñi rem ſibi cõceſſam pro neceſſarijs poſſunt obligare. Hec illi. Queſtio.lxxx.

Queritur lxxx. An frẽs pñt donare. Rñdẽt ijdẽ q̃ttuoꝛ magr̃i ꝙ cũ nullã rẽ hẽant ꝓpriam nõ pñt tribuere:tñ auc̃te dñi p̃ſumpta vel habita licẽtia rẽ ſibi ad vſuꝫ ꝯceſſam pñt alicui ꝯcedere. Hec illi. Sꝫ de h̃ papa Nico.in ſua declaratione ſic dicit. De vilib' aũt mobilib' vel parꝫ valẽtibus ex pñti nr̃a cõceſſione liceat frib' pietatis ſiue deuotiõis intuitu vel ꝓ alia honeſta ꝛ rõnabili cã (obtenta prius ſup hoc ſupiorꝫ licẽtia) iuxta qḋ iter frẽs in gñali vel ꝓuincialib' capl'is tã de ipſis reb' vilibus q̃ꝫ de p̃ſata licẽtia.ſ.a q̃b' vel qual'r ſit hñda extiterit declaratũ:itra ꝛ ex̃ oꝛdinẽ alijs elargiri. Hec Nico. Qõ.lxxxj.

Queritur lxxxj. Nũquid opoꝛteat frẽs ꝓ pẽnis:filo:acub':ꝛ hmõi minutis ire ſemp ad p̃latũ. Rñdet auctoꝛ ꝯfoꝛmi.ꝙ frater Hugo dicit ꝙ hꝛe in talibus licẽtiam gñalẽ a p̃lato credit ſufficere. Et ſi iſta ꝯcedatur p̃ſumendo de volũtate prelati ꝙ cõtentus ſit:põt.ita tñ ꝙ ſtatim denũcietur prelato vel res ſic data p̃ſenteť ſi fieri põt:aliter de appꝛopꝛiatione arguiť ꝛ furto:qꝛ ſine licentia retinet. Qꝛ vero religioſi ꝓpꝛium abdicantes nõ poſſunt dare aliq̃d vel recipere ſine licẽtia prelati. Hoc aſſerit beatus Aug. Quãto magis frẽs minoꝛes nihil hñtes nec in ꝓprio nec in cõmuni? Hec auctoꝛ p̃fatus. Aluarus idẽ aſfirmat dicẽs. Sine lnia prelati aliquã rem recipere vel dare eſt ꝯtra rl'aꝫ.xij.q.ij.c.nõ dicatis. Et extra de ſtatu mona.c.cum ad monaſteriũ §.j. Sil'r ꝯuertere rem in vſum ſp̃alẽꝫ alijs fr̃ibus cõem ſine prelati licẽtia. Item p dies eundo extra locũ claues cellarꝫ p̃lato nõ aſſignare. Claues quoqꝫ ſcriniorꝫ vel quoꝛũcũqꝫ repoſitorꝫ vbi frẽs hñt libꝛos:vtenſilia ꝛ ſuppellectilem ne frẽs vtantur illis nõ aſſignare libꝛũ vel aliã rẽ cui' frẽs cõem vſuꝫ hr̃e debẽt:cũ re illa nõ vtiť nec vti nec̃e eſt in bꝛeui:frib' petẽtibus nõ p̃ſtare. Nã illud eſt vſũ appꝛopꝛiare rẽ quãcũqꝫ p̃lato celare vel eo iubẽte nõ ſtati aſſignate:hꝛe libꝛos duplicatos eiuſdẽ tenoꝛis. De rebus cõib' pluſq̃ꝫ velit p̃lat' vel officialis tollere vel ſi p̃lat' vſum rei alicui fr̃i tollat murmuret ꝛ turbeť ꝛ coꝛam p̃lato ſupioꝛe ꝯqueriť hic ṽe eſt ꝓprietarius:qꝛ p̃lat' vſuꝫ hꝫ tollere ꝛ dare frib' ſicut vult. Itẽ ꝓmiſſionẽ alicui facẽ de re ſibi facienda ſiue lnia p̃lati:qꝛ q nõ eſt ſuus nõ p̃t ſe alteri obligare arg.liiij.di.ſi ſuus. Itẽ quocũqꝫ votuꝫ ſine lnia p̃lati facẽ:qꝛ ṽe expꝛopꝛiat' eſt ſic loquẽdo nõ hꝫ coꝛp' nec aiam ſꝫ totus eſt p̃lati ad h̃.xx.q.iiij.c.mõachi. Itẽ coꝛaꝫ ſuis p̃latis de re aliq̃ cuꝫ aliquo frẽ ꝯtẽdere vel abſqꝫ p̃latis ius ſuũ allegare:qꝛ nullum ius ṽo fri minoꝛi cõpetit. Sed dicere dꝫ p̃lato ſimpl'r. Fac de re hac qḋ vis. Quid g̃ de frib' q coꝛam p̃lato nõ ſolũ de libꝛis ꝛ alijs ſuppellectilib':ſꝫ etiã de pecunia litigãt ſic ſi ſua eẽt pecunia? Et ṽe ſua eſt q̃ꝫtũ ad volũtatẽ:cũ tñ petitio ꝛ repetitio domino reponenti pecuniam ꝛ nõ fratri cõpetat. Cecíqꝫ ꝓfecto ſũt p̃lati q ſup q̃õnibus pecuniarijs audiũt hmõi p̃uaricatoꝛes. Iteꝫ ꝯ rl'am ẽt eſt ſibi appꝛopꝛiare qñ frater ꝓpꝛia voluntate ꝛ ĩpoꝛtunitate multis ãnis in loco vel cella pmaneret. De h̃ ſic dꝛ in ſtatutis Guilelmi fari. Miniſtri cuꝫ iuenerint aliquẽ frẽꝫ appꝛopꝛiatoꝛẽ alicui' loci teneanť ipm expellere. Appꝛopꝛiatoꝛ aũt dꝛ q hñs obiaꝫ recedẽdi:ꝓcurat eã p p̃ces ſeculariũ reuocari. Seq̃ť Aluarus. Itẽ rem in vſum ꝯceſſam in aliũ cõmutare ꝛ panẽ elemoſynariũ oleum vinũ legumina ꝛ hmõi in re alia eſcibili diſtrahere vel cõmutare. Itẽ elemoſynã ꝓ nec̃itate ĩgruenti depoſitã nõ ſtati expẽdere vel in alia neceſſitate illã expẽdere. Itẽ facere ſibi de elemoſyna ꝯuent' ꝓuideri elemoſynã ſibi p̃mo aſſignatã ꝓ alijs futuris neceſſitatib' ꝯſeruare. Nã certũ eſt infirmos frẽs hñtes elemoſynas ꝛ nõ expẽden/

teſ:ſed neceſſaria de ꝯuentu recipientes:eē ꝓ/
prietarios.Hec oia Aluarus.Et ſic tibi pateat
qūo intelligendum ſit. Queſtio.lxxxij.

Queritur lxxxij. An frē moriente
q elemoſynam pecunia
riam depoſitā hēbat p̄latus eius poſſit illā ſibi
aſſignari facere ab eodē frē. Rn̄det Aluarus
ꝙ h̄ nullo mō pōt ⁊ ſic faciendo p̄uaricator eſt
rl̄e.Vn̄ nec ſibi nec ꝓ cōitate frm̄ retinere eaꝫ
pōt.Et rō eſt:q: ordo ne dū in pecunia in qua
nihil hꝫ facere:ſed nec in re aliqua fri ſuccedit.
Pecunia aūt q̄ ꝓ illo fratre depoſita fuerat re/
dit ad dn̄m q eam depoſuerat ⁊ quo antea te/
nebat:vt in.c.exij. ⁊ in clemētina exiui.de v̄bo.
ſigni.Sꝫ ſi nō inueniat deponēs aut heres ei⁹:
illā pecuniā q̄ ſtabat ꝓ frē mortuo hꝫ dioceſa/
nus epūs ꝓ deponētis diſpēſare aia ſicut hꝫ face
re de incertis:q: ipſe eſt ⁊ dꝫ eē diſpenſator ⁊ pi
pauper p̄ncipal̄.xij.q.ij.c.ſācim⁹ ⁊.c.ꝯceſſo. ⁊
c.q̄ttuor. Alia v̄o q̄ hēbat fr̄ ille ad vſuꝫ rema/
nent ordis quādiu rer illar dator ⁊ ꝓprietari⁹
patiat.Qr donator nō potuit trāſferre in ordi/
nem ꝓprietatis:nō capacē ēt in cōi ꝓprietatem
illar rer quā ordini vel fri ad vſum tm̄ ꝯcede
re potuit vſqꝫ ad ſue vel ſuor heredū bn̄placi/
tum volūtatis.Nō.n.donator potuit vel teſta/
tor facere qui in donatione ſua vel legato leges
eccl̄ie ⁊ declaratiōes locū hn̄ent frm̄ mi. ꝓprie/
tatis icapacium ex̄ de teſtamētis reqſiſti.Vſus
aūt illar rer diſpenſabit ꝑ p̄latos ordis fratri/
bus ſicut eis videbitur expedire; vt in dicta
decre.exijt.Hec Alua.

¶ Tanquam peregrini ⁊ aduene in hoc ſecu/
lo. Queſtio.lxxxiij.

Queritur lxxxiij.Quā pauptatem
frēs tanq̄ꝫ pegrini in h̄
ſeculo teneant obſuare.Rn̄det q̄ttuor magri:
ꝙ pauptatē pſectā q̄ cū pauptate ſpūs nec ſup/
fluū nec nec̄iū vite tanq̄ꝫ ꝓpriū retinet:ſed ex
dei ꝓuiſiōe pēdet.Que pauptas dr̄ mēdicitas.
Addit auctor ꝯfor.Attn̄ ſciendū ꝙ nō eſt men
dicādū niſi ad nec̄itatē ⁊ nō ad ſupfluitateꝫ:q:
ſic eēt accipe alienū. Et p̄tēdere humilitatem
vbi nō eſt hypocriſis eſt.Adiūgēs ꝙ ex p̄uile/
gio Greg.ix.Inno.iiij.⁊ Alex.iiij.qd̄ eodē mō
incipit.Vobis extremaꝫ patientib⁹ ꝓ xp̄i noie
nec̄itatē vel pauptatē frēs pn̄t cōmorari in ter
ris excōicator ⁊ ab eis petere nec̄ia vite ⁊ reci
pere.Qd̄ etiam eſt confirmatū in mari magno
Euge.iiij.de hoc infra in littera.M.

¶ Et ſi qs eorum in infirmitatem ceciderit.
alij fratres ⁊c̄. Queſtio.lxxxiiij.

Querit̄ lxxxiiij. An frēs teneant ad
h̄ ex p̄cepto rl̄e.Rn̄det Cle/
mēs ꝙ ſic.Sꝫ d̄ ꝓuiſiōe hn̄da circa ifirmos di
ctū eſt ſupra queſito.lxiiij. Queſtio.lxxxv.

Queritur lxxxv.An gn̄alis miſter
⁊ ꝓuiciales poſſint ſibi
aliquos caſus reſuare.Rn̄det auctor ꝯfor.Pꝫ
ex rl̄a p̄ſupponēdo ꝙ ſic:dicit frib⁹[qd agēdū.
Vn̄ gn̄alis miſter in gn̄ali ca.⁊ ꝓuiciales in ꝓ/
uincialib⁹ pn̄t ordinare de caſib⁹ qbuſdā vt ad
ipſos ſolos ꝓ abſolutiōe recurrat.Pn̄t ḡ dter/
minare pp q̄ pctā dū fiunt publice recurrat ad
miſtros ꝓ ipſis ⁊ ꝓ qb⁹ nō:⁊ ſic de occultis.Le
ter Greg.ix.⁊ Inno.iiij.d̄ qb⁹ hic itelligat rl̄a
dicūt in ſua declaratiōe:ꝙ ad pctā publica re/
ferat ⁊ nō ad occulta.Et vult Inno.ꝙ cū pctā
p̄fata fuerūt occulta ꝑ gn̄alē ⁊ ꝓuinciales mini
ſtros deputent frēs q audiant taliū ꝯfeſſiones
niſi ipſis miſtris aut cuſtodib⁹ ad eor loca de/
clinātib⁹ maluerint ꝯfiteri. Pn̄t nihilominus
miniſtri qn̄ publica ſunt alijs abſoluēda com/
mittere ſm̄ ipſum Inno. De hoc videbis īfra
in littera.L.⁊.S. Queſtio.lxxxvj.

Queritur lxxxvj.Qui ſūt caſus ho
die miſtris reſuati ꝓuin/
cialib⁹.Rn̄det Marti.v.in ſuis ꝯſti.ꝙ ſeptem
ſūt hi.Pctm̄ iobediētie ꝯtumacis.Propeta/
rie rer d̄tētiōis:lapſus carnis:furtū rei notabi
lis.Iniectio manuū violēta.Falſū teſtimoniū
in iudicio fcm̄.Cōpoſitio aut piectio vl̄ publi
catio libelli famoſi.Falſificatio ſigilli cuiuſcū/
qꝫ perſone notabilis.Falſa criminatio in infa/
miā cuiuſcūqꝫ.A qb⁹ caſib⁹ ſi fr̄ aliqs miſtro ꝓ/
uinciali inferior abſqꝫ lnia abſoluere p̄ſūpſerit:
ipſo facto actib⁹ legitimis ſit p̄uatus ſiue ſuſpē
ſus.Et ſi legitime fuerit dep̄hēſus carceri mā/
cipet.Hec ibi.Et nota ꝙ hic ponit ſimpl̄r la/
pſus carnis ⁊ ñ tact⁹ ipudic⁹ vt i ſtatutis Gui/
lelmi farine.ponebat.Ceteruꝫ in bulla ſciſſimi
dn̄i nr̄i Caliſti d̄ h̄ dr̄ gn̄alis miſter abſolutio/
nē eor q votū caſtitatis trāſgreſſi ſūt ⁊ in po/
ſter trāſgredient (ſi ad eū ꝓ abſolutiōe acceſſe/
rint) ꝑ ſeipm̄ ipendere poſſit ⁊ nihilomin⁹ pro
eodē delicto ad cuſtodes vel vicarios ꝓuincia/
les dūtaxat

les dūtaxat eoſdē remittere teneant ⁊ debeāt.
Qui illā ꝑ ſe exerceāt:nec eā cōmittere poſſint
niſi guardianis locor d̄linquētiū eorūdē.Hec
ibi.Sꝫ ⁊ in ſtatutis ipſi⁹ Guilelmi declarat ꝙ
inobia ꝯtumax eſt:qn̄ qs trina monitiōe p̄miſ
ſa factis ꝯgruis iteruallis ꝑ diē nālē inobediēs
pſeuerat.Subdit ꝙ ſi alicui fuerit cōmiſſa au/
ctoritas abſoluēdi a p̄dictis caſib⁹ a miſtro ⁊ cō
tingat miſtruꝫ mori vel ab offō amoueri : talis
cōmiſſio penes ipm̄ cui data fuerat remaneat:
donec miſter in ꝓuicia habeat. ¶ Et nota cir/
ca denūciationē p̄dictor caſuū faciendā p̄lato
ꝙ Ricar.in.iiij.diſ.xix.ar.ij.q.i.dicit:ꝙ ſi pec
catū eſt occultū ⁊ nō ſperet correctio:nō tenet
fr̄ ſubdit⁹ q ſit h̄ p̄mittere monitionē euāgeli/
cā dū vult pctm̄ p̄lato denūciare. Sꝫ ſi ſperat
correctio (q̄ tn̄ ſp ſperāda eſt:niſi ꝑ ſigna ꝓbabi
lia ꝯtrariū videat) tūc ex p̄cepto diuino dꝫ p̄cede/
re monitio denūciationē.Nō tn̄ ſecretaꝫ q̄ ſoli
p̄lato ſit:maxie qn̄ denūcians ꝑ obiam ſui p̄la/
ti cōpellit:ēt ſi fr̄ ꝑ ſecretā monitionē iā corre/
ctus ſit:q: valet ad p̄cauēduꝫ a recidiuo:niſi ꝑ
ſigna valde ꝓbabilia ⁊ p̄ſūptiones q̄ſi violētas
crederet ꝙ eēt in p̄iudiciū fame iā correcti:eo
ꝙ p̄latus non eſt talis qualis eſſe dꝫ: quo caſu
non tenetur denunciare. Hec Ricardus cum
Alexandro lombardo. Queſtio.lxxxvij.

Queritur lxxxvij.A qb⁹ caſib⁹ mi/
niſtri ⁊ eor vicarij ⁊ cu/
ſtodes pn̄t abſoluē ſubditos ſuos ⁊ cū eis diſpē
ſare:necnō ⁊ ipſi abſolui a ſuo ꝯfeſſore ⁊ diſpēſa
ri.Rn̄deo vt in mari magno Euge.iiij.hi.Ab
oib⁹ ſentētijs iterdicti aut ſuſpēſiōis a iure vel
a iudice gn̄alr̄ ꝓmulgatis ⁊ ab oi irregularita/
te:niſi in p̄dictis adeo enormis exceſſus extite
rit:ꝙ merito ſint p̄dicti ad ſedē aplīcā deſtinā
di.Sꝫ ⁊ ipſe Eugenius poſtea ꝯceſſit ꝙ ab oi/
b⁹ cēſuris ⁊ irregularitatib⁹ p̄terq̄ꝫ bigamie:ho
micidij volūtarij ⁊ mutilatōis mēbror.Cete/
rū de ingredientib⁹ religionē iſtā qūo ſilr̄ abſol
ui poſſint habes ſupra.Et adde ꝙ frēs nr̄i or/
dinis nō pn̄t excōicari a prelatis ſecularib⁹ vt
epīs:archiepīs:⁊ hmōi ꝓ p̄uilegia ordini con/
ceſſa:niſi vt addunt aliq rōne delicti:vt ſi itra/
rent monaſterium aliqd̄ cauſa turpiter agendi
ꝓpter qd̄ a ſtatuto ſynodali eſſet excōmunica/
tionis lata ſnia:ſed nō ſi cauſa boni ſimpliciter
intrarent vel ignoranter.

¶ Teneantur ſine mora ad ſuos miniſtros re/
currere. Queſtio.lxxxviij.

Queritur lxxxviij.An frēs tenean
tur ad h̄ vt ad p̄ceptuꝫ?
Rn̄deo ꝙ ſic:Quia vbicūqꝫ in rl̄a ponit hoc
verbū teneant hꝫ viꝫ p̄cepti:vt dicit Clemēs
in ſua decla. ¶ Ipſi v̄o miſtri ſi p̄ſbyteri ſunt.
Nota hic ꝙ frēs nr̄i ordis niſi in articulo ne/
ceſſitatis vrgētis nō pn̄t ꝯfiteri alicui ex̄ ordi/
nem.Immo nec frib⁹ ēt ipſi⁹ ordis ſacerdotib⁹
ſine licētia ſuor p̄lator:vt dicit Boniſa.viij.
in ſuo mari magno.Articulus aūt nec̄itatis ꝑꝫ
auctorē ꝯfor.ē cū.vꝫ.d̄ficerēt ſacerdotes i ordi
ne.Statuta quoqꝫ gn̄alia.ſ.Guilel.fari.ponūt
ꝙ ſinguli frēs d̄ ꝯſcia guardiani ſui ſuos hēant
ꝯfeſſores qb⁹ bis ad min⁹ i ebdomada ꝯfiteant.
Circa hāc qōneꝫ vide q̄ hn̄r ifra i ꝯſtōnib⁹ far
ne.ca.vij. ¶ Et caueāt ne iraſcant.i.corde tri/
ſtent:vel ꝯturbent.i.v̄bis turbatorijs inciten
tur prelati ꝯtra peccātes:q: dulciter benigne ⁊
miſericorditer debent eos recipere ⁊ tractare:
cum predictis enim non oſtēderēt dilectionē.
Vn̄ ſubdit.Impediunt charitatē.ſ.fraternaꝫ.
¶ Vniuerſi fratres vnū de frib⁹ iſtius religio/
nis teneantur ⁊c̄. Queſtio.lxxxix.

Queritur lxxxix.Qualr̄ electio ge
neralis miſtri ſit celebrā/
da.Ad qd̄ rn̄det Marti.v.in ſuis ꝯſtōnib⁹ ꝙ
a miſtris ⁊ cuſtodib⁹ in ca.penthe.vt rl̄a dicit.
Ipſi aūt electores talē in tāta religiōe ſtudeāt
hre paſtorē q ſcia morib⁹ ⁊ vita ⁊ exēplo magis
valeat ꝓdeſſe:q̄ꝫ ambitioſe p̄eſſe ouib⁹ ſibi com
miſſis oi poſtpoſito amore:odio:timore:prece:
p̄cio ⁊ rācore:ꝙ ſi ſecus factum fuerit:electio
nulla ſit ⁊ electores voce actiua ⁊ paſſiua ꝑpe/
tuo ſint priuati.Hec ibi.Sꝫ nota ꝙ Grego.ix.
Inno.iiij.Nico.iij.⁊ Cle.v.dicūt ꝙ ꝓ vnaq̄qꝫ
ꝓuincia ſolū cuſtos vn⁹ accedat:q ab alijs cu/
ſtodib⁹ ꝓuincie eligat cui vices ſuas cōmittāt
q̄ꝫtū ad electionē gn̄alis miſtri. Et Boniſa.in
ſuo mari magno dicit.Quia cū frēs de remotꝫ
partib⁹ oporteat ad hmōi electionem ꝯuenire:
tp̄s a iure ſup hoc ſtatutū nō currit:nec ipſi in
hac parte a iuris regulis coarctant.Itēqꝫ.Eo
ipſo ꝙ ſunt electi.i.electōis decreto ꝓnūciato:
verus gn̄alis abſqꝫ alia ꝯfirmatione habeatur.
Hec Boni.Et Eugenius in ſui mari magno.
In bulla vero Caliſti.iiij.addit.Ordinam⁹ ꝙ

eſt cuſtodes ſeu vicarij de obſeruãtia nũcupati in eodẽ gñali caplo ad electionẽ gñalis miniſtri vocẽ actiuam tm̃ habeant. Queſtio.xc.

Queritur xc. An gñalis miſter poſſit imutare ea q̃ ꝑ ipm̃ ⁊ gñale caplm̃ ſunt ordinata. Rñdet Marti.v. vbi ſupra ꝙ nõ: iuxta declarationẽ q̃tuor magiſtroꝝ in ijs q̃ tãgũt rle puritatem ſine aſſenſu capli gñalis. Itẽ ꝙ ipſe gñalis nullã exactionẽ pecuniaꝝ facere poſſit neqꝫ ꝑ ꝯfirmatõe miniſtroꝝ vel viſitatiõe ꝓuinciaꝝ vel viagio vel veſtiario vl lr̃is officioꝝ aut ſuffragioꝝ ſiue quacũqꝫ occaſione vel colore q̃ſitis. qd̃ ſi ſecus fuerit attẽtatũ ipſo facto offõ ſuo ſit priuatus: nec teneant frẽs vlteriꝰ ſibi obedire. Et ſi exinde i poſteꝝ offm̃ gñalatꝰ ꝓſumpſerit retinere: ipſo fcõ ſit priuatꝰ infamis ⁊ inhabilis ad quecũqꝫ officia honores ⁊ dignitates taꝫ in ordine q̃ꝫ extra ordinem. Hec Martinus. Queſtio.xcj.

Queritur xcj. Qualr electio vicarij vicarioꝝ frm̃ de obſuantia nuncupatoꝝ fieri debeat. Rñdeo vt hr̃ in ꝓfata bulla dñi Calixti.iij. Ubi ſic dr̃. Oẽs cuſtodes ſeu vicarij ꝓuinciaꝝ eiuſdẽ familie ⁊ diſcreti ad.c. gñale teneãt accedẽ. In quo poſtq̃ꝫ vicarius vicarioꝝ offõ vicariatꝰ ceſſerit: prefati cuſtodes ſeu vicarij ⁊ diſcreti ꝓſidẽte gñali vel aliquo ab eo deputato ſi ipſe intereſſe noluerit aſſumptis duobꝰ ſcrutatoribꝰ ex nũero vocaliũ alioꝝ vota ſcrutenẽ: ⁊ tres ex eiſdẽ fribꝰ de obſeruãtia nũcupatis noient quoꝝ vnum gñalis miſter in vicariũ vicarioꝝ ſeu cuſtodũ de obſeruãtia inſtituat. Qui ſic iſtitutꝰ vel ꝯfirmatꝰ teneant hmõi iſtitutioni vel ꝯfirmationi ꝯſentire: nec poſſit ſine cã vel iuſto ipedimẽto renũciare. Et ſi forſitã aliq̃ ꝯtrouerſia circa noiationem iſtitutionẽ vel ꝯfirmationẽ hmõi oriatur noiet in eodẽ caplo alius ab eiſdẽ fribꝰ de obſeruãtia dictis q ꝓſit ⁊ faciat ea q̃ icũbũt quouſqꝫ ꝯtrouerſia hmõi ſopiaẽ. Prefatus ṽo iſtitutus poſtq̃ꝫ acceptauerit gñalis ꝓdictus cõmittat illi vices ſuas: ⁊ nihilominꝰ eandẽ auctẽ ⁊ poteſtatẽ frẽs de obſuãtia nũcupatos habeat quã dictus gñalis. In qua gdẽ electiõe vel ꝯfirmatione celebrãda ſi vocales deficerent ad nominationem predictoꝝ trium: ſuppleatur ex prefatis fratribus de obſeruantia nũcupatis. Hec ibi. Queſtio.xcij.

Queritur xcij. Qualr cuſtoduꝫ ſeu vicarioꝝ de obſuãtia nũcupatoꝝ electio faciẽda ſit? Rñdet idẽ in eadẽ bulla ꝙ miſtri ꝓuinciales ꝑ ſeipſos vel (eis legitima cã ipeditis) ab ipſis deputati electiõi vicarioꝝ vel cuſtodũ ꝓuincialiũ de obſuãtia nũcupatoꝝ intereſſe poſſint. Qui vna cuꝫ duobꝰ ſcrutatoribꝰ de nũero vocalium eligẽdis: vota alioꝝ ſcrutenẽ. Et qui a maiori parte fuerit nominatꝰ ⁊ electꝰ vicarius ſeu cuſtos ꝑ eoſdẽ miniſtros ꝓuinciales in ſingulis ꝓuincijs ꝯfirmetur: ſic ⁊ pro tali habeaẽ. Et ſi aliqua ꝯtrouerſia ſuboriret: iterim vnꝰ eligaẽ ab eiſdẽ in ipſo capitulo q preſit ⁊ alia faciat q̃ incũbunt: ⁊ de alijs nullatenꝰ ſe intromittat. Guardiani ṽo iſtituti in ꝯgregationibꝰ ꝓuincialibꝰ ꝓdictoꝝ ſr̃m de obſeruãtia nũcupatoꝝ leganẽ in tabulis ꝓuincialium caploꝝ. Silr aũt ꝯfeſſores ⁊ ꝓdicatores in ꝯgregationibꝰ ꝓfatis electi: in eiſdẽ ꝓuincialibus caplis confirmentur. Hec ibi.

Teneantur predicti fratres gbꝰ electio data eſt: in noie dñi aliũ ſibi eligere ⁊c̃. Qõ.xciij.

Querit xciij. Quibꝰ ex cauſis miſtri ⁊ cuſtodes teneanẽ eligẽ aliũ ordĩs gñalem? Rñdet auctor ꝯfor. ꝙ duabꝰ de cauſis. Prima eſt ꝑꝑ inſufficientiam ꝑſone: dñ dr̃ in regula. Predictũ miſtruꝫ nõ eſſe ſufficientem ad ſeruicium. Scd̃a eſt ꝑꝑ iſirmitateꝫ vel aliam impotẽtiaꝫ gbꝰ nõ poſſet viſitare viſitãda. Et hoc oſtẽdit regula cũ dicit. Et cõeꝫ vtilitateꝫ frm̃. Uel etiã cõis vtilitas frm̃ eſt: vt nõ ſit onerosus fratribus in expenſis.

Fratres nõ ꝓdicent in epatu alicuiꝰ epi cuꝫ ab eo illis fuerit cõtradictum. Qõ.xciiij.

Querit xciiij. An frẽs per ꝓdicta verba itelligant ꝓhiberi ꝓdicare in tota dioceſi alicuiꝰ epi? Rñdet auctor cõfor. ꝙ nõ: ſed itelligiẽ in eccleſia cathedrali. Quia frẽs in locis ꝓprijs ⁊ monaſterijs ſoroꝝ in aliq̃ dioceſi ꝯſtitutis ꝯtra epoꝝ velle ⁊ clericoꝝ pñt predicare ṽbum dei: niſi eps ipſe actualr ꝓdicaret. Et rõ q: loca noſtra ⁊ monaſteria ſororuꝫ ſunt exẽpta a cuiuſcũqꝫ iferioꝝ dñi pape iuriſditione. De hoc in clemẽtina duduꝫ de ſepul. in.§. ꝓpterea dr̃. Auctẽ aplica ꝯſtituimꝰ: vt dictorum ordinũ frẽs. ſ. ꝓdicatores ⁊ minores in eccleſijs ⁊ locis eoꝝ ac in plateis cõibus libere valeant clero ⁊ pplo ꝓdicare: hora illa dũtaxat excepta:

in qua locoꝝ ꝓlati ꝓdicare voluerint vel corã ſe facere ſolẽniter ꝓdicare: in qua ꝓdicare ceſſabũt. Addit Mar. i ſuis ꝯſti. c. ix. Nullus frater in alienis eccleſijs audeat ꝓdicare ad ſcandalũ ⁊ dedecus ordĩs: niſi in ijs terris vbi pro tpe fuerit ꝯſuetũ vt in q̃dragefima: ꝓceſſionibus ⁊ hmõi: ⁊ tũc nec ſine licentia prelatoꝝ ordinis. Nec predicent materias que ſcandalum poſſent veriſimiliter generare.

Et nullus frm̃ pplo penitus audeat ꝓdicare niſi a miniſtro gñali ⁊c̃. Queſtio.xcv.

Queritur xcv. Quis in ordine habeat iſtituẽdi ꝓdicatores auctẽ. Rñdet Marti. in ſuis ꝯſti. ꝙ gñalis miniſter ac ꝓuinciales in ꝓuincialibꝰ caplis: ⁊ illi gbꝰ ꝑ gñalẽ miſtrũ h̃ fuerit cõmiſſuꝫ. Sꝫ ⁊ miniſtri pñt ꝯceſſam lnĩam ꝓdicãdi reuocare: ſuſpẽdere ⁊ arctare quotiẽs ⁊ qñ eis videbiẽ expedire. Ceteꝝ ꝓfati gbꝰ hec auctas inſtituendi ꝓdicatores cõmittiẽ: nulluꝫ admittẽ debẽt niſi extiterit admittẽdus ſacerdos vel diaconꝰ ad minꝰ. xxv. annoꝝ cõpetẽtis lr̃ature: vita ⁊ moribꝰ cõprobatꝰ. Sꝫ ſi gs ꝓdictoꝝ ꝓdicator inſtitutꝰ auſus fuerit ꝓdicare ꝯ ſtatũ: honorẽ: dignitatẽ ⁊ eccl̃iaſticã libertatẽ: ipſo facto ꝓdicatõis offõ ⁊ oi actu legitio ſit ꝓuatꝰ. Qui ſi poſt ꝓdictã ꝓuationeꝫ ꝓſũpſerit ꝓdicare: ꝑ ſuos ꝓlatos oi appellatiõe poſtpoſita icarcereẽ. Qui ꝓlati ſi in ꝓdictis fuerint negligẽtes: in eandẽ penã ſe nouerit icidiſſe: niſi legitia cã de ipotẽtia ſe valeant excuſare. Sup quos ꝓdicatores dlinquẽtes ordinarij locoꝝ plenã iuriſditionem hẽant puniẽdi ⁊ icarcerãdi ſine aliquo ꝓceſſu: ad qd̃ ſi opꝰ fuerit iuocare valeãt brachium ſeculare. Hec ibi. De quo require in lr̃a. R. Qõ.xcvj.

Queritur xcvj. An frẽs tuti ſint ꝑ ꝓuilegia ipetrata a ſũmis põtificibꝰ. vꝫ. Inno. iiij. Nico. iij. Alexan. iiij. ⁊ Marti. v. ꝙ aliꝰ a miſtro iferior gñali poſſit ꝓdicatores iſtituere: vt nũc primo q̃ſito patuit. Rñdẽt q̃ttuor magr̃i. Nõ vr̃ in ꝯſciẽtijs ſecurũ a rl̃a quã vouerũt recedere ꝑ aliq̃ priuilegia impetrata. Nec occurrit ꝑꝑ q̃ ꝓuilegia ipetrata ꝯ articulũ receptionis ⁊ ꝓdicatiõis debeant tolerari: niſi q: ꝑ illam relaxationẽ nihil corporale nihilqꝫ tpale religioni accreſciẽ: ſꝫ ſoluꝫ qd̃ ſimplr ⁊ pure eſt ſpũale. Hec illi. Scdꝫ Aluaꝝ de his priuilegijs ꝙ ſint oino ꝯ rl̃e puritatem vide ſup̃. q. xiiij.

Sint examiata ⁊ caſta eorũ eloqa: ne. vꝫ. ſint erronea vel icauta. Et honeſta. i. non fabulis pctõꝝ admixta. Et caſta. i. ne ſapiãt imundiciã ⁊ vanitatẽ. Ad edificationem ppli. ſ. ꝑ vite exẽplaritatẽ q: plus mouent exempla. i. facta q̃ꝫ verba. Hec auctor conformitatum. Queſtio.xcvij.

Queritur xcvij. Qũo gs itelligiẽ ſuſpẽdi ab oi actu legitimo vel ſnĩam excõicatiõis aut ꝓuatiõis incurrere. Rñdeo vt i ſtatutis Guilelmi fari. Ubicũqꝫ in ſtatutis pena excõicatiõis: ſuſpẽſiõis ⁊ ⁊ priuatiõis iponiẽ: nolumꝰ frẽs ad illas ligari: niſi ſciẽter ⁊ ex deliberatiõe ꝯriũm faciẽtes. Et vbicũqꝫ ſub mõ cõminatõis ꝓdicte pene exprimunẽ nec poniẽ a quo debeãt iſligi: itelligitur ab eo corã quo legitime ꝓbaẽ exceſſus: ſi correctio ꝑtineat ad eundẽ. In ꝓuatiõe ṽo offõrum ordis itelligiẽ ꝓuatio ꝓlatiõis: ꝓdicatiõis: ꝯfeſſiõis: lectiõis: diffõnis: viſitatiõis: electiõis ad caplm̃ ꝑ diſcreto. In priuatiõe ṽo actuũ legitimoꝝ nolumꝰ ꝙ itelligaẽ ꝓuatio executiõis ordinũ vel teſtificatiõis in iudicio: niſi h̃ ſpãliter exprimaẽ. Et iſra ſubdunt. Quilibet miſter ꝓuincialis hẽat ordinariam iuriſditioneꝫ auctẽ gñalis excõicãdi: capiendi: icarcerãdi: ac pena alia puniendi. Idẽ pñt cuſtodes ⁊ guardiani i caſu necitatis. Et frẽs alij hẽant auctẽ apoſtatas ſiue ſue ſiue alterius ꝓuincie nr̃i ordis capiendi. Nec ꝑmittãt miſtri ⁊ cuſtodes apoſtatas ſiue ſue ſiue alterius ꝓuincie in ſcandalum ordĩs euagari. Nec vllus apoſtata iuxta mãdatũ dñi pape volẽs redire ad ordinẽ repellaẽ: tñ ſalua ordis diſciplina recipiaẽ. Sꝫ peſtilẽtibus in ordine ꝓfeſſis ꝓuideaẽ de medio trãſlatiõis de cuſtodia in cuſtodiã: itimãdo fidelr eoꝝ cõditiões vbi mittunẽ ad cuſtodias ꝑ miſtrũ ꝓuincialẽ vel ꝑ gñalẽ: qñ ex h̃ ipſe q ſoluꝫ põt h̃ trãſmittit de ꝓuincia ad ꝓuinciaꝫ. Hec hñr in vij. c. ſtatutoꝝ Guilelmi fari. qd̃ capl̃ꝫ ꝯfirmat ſeu vocat Marti. v. in. x. c. ſuaꝝ ꝯſtõnũ. Sꝫ in bulla ſciſſimi dñi nr̃i Calixti addiẽ ad ꝓdicta. Sic volumꝰ ꝙ miſter gñalis ⁊ vicariꝰ vicariorũ attẽte caueãt ꝙ nulli frm̃ ꝯuẽtualiuꝫ vel de obſuãtia nũcupatoꝝ diſcurrẽdi vel euagãdi ꝑ ꝓuinciã lnĩam ꝯcedãt abſqꝫ rõnabili cã ⁊ euidẽti necitate (ſup quo ꝯſcias eorũ oneramꝰ) ẽt ꝓtextu aliquaꝝ idulgẽtiaꝝ. Qd̃ ſi lr̃e cõceſſio/

nũ hmõi· alr̃ q̃ʒ cã ⁊ neceſſitate ⁊ ſilibꝰ reperi/renſ: ille ſint nullius roboris vel momenti. Et Paulo ſup̃ dĩ. Uolumꝰ ꝙ nllus fr̃ de obſuãtia d̃ loco ad locũ amoueaſ: ſʒ i eo potiꝰ ad famulã/dũ altiſſimo qeta mẽte foueaſ: ꝑut in ꝯſtõnibꝰ Marti. v. dĩ ꝯtineri. Hec ibi. Queſtio. xcviij.

Queriſ xcviij. Quõ frẽs de obſuãtia nũcupati poſſint tranſire ad cõmorãdũ iter ꝯuẽtuales: vel ecõuerſo ꝯuẽtuales iter frẽs de obſuãtia. Rñdeo vt poniſ i bulla p̃fati Calixti. iij. Nullus frm̃ ꝯuẽtualiũ abſqʒ lnia gñalis miſtri vel ꝓuicialiũ ſaltẽ petita trã/ſeat ad loca de obſuãtia vel ecõuerſo. Nullus de obſuãtia ẽt legitima ſubſiſtẽte cã ad loca ſeu ꝯuentꝰ frm̃ ꝯuentualium ſine ſpãli lnia vicarij vicarioꝝ ſeu ꝓuincialiũ vicarioꝝ petita ⁊ ob/tenta lnia (excepto euidenti ſue ſalutis piculo) poſſit accedẽ: ꝑut dĩ in ꝯſtõnibꝰ Martini. v. ꝯtineri ſub pena ꝑuatiõis offõꝝ que obtinẽt ⁊ inhabilitatõis ad quoſcũqʒ actꝰ legitimos exercẽdos. Et ſi qs p̃latoꝝ aut frm̃ tã ꝯuẽtualiũ q̃ʒ d̃ obſuãtia aliquẽ fugitiuũ recepit: ab offõ cui p̃eſt ſuſpẽſus ⁊ ad actus legitimos exercendos inhabilis fiat eoipſo. Adijciẽtes ꝙ ip̃e fugitiuꝰ a ſuo p̃lato vbicũqʒ repeti: aut ꝓ crimine leuitate aut alia ſue fuge cã corrigi ⁊ puniri poſſit. Qui ſi poſtq̃ʒ punitꝰ ⁊ correctꝰ fuerit recedere voluerit: petere debeat lniam ꝑut ſupius enarraſ. Nec decetero a quouis frm̃ de obſuantia repeti poſſit: niſi ꝯſtiterit eũ ad frugẽ vite melioris redire voluiſſe. Si qs aũt p̃latoꝝ. ſ. ꝯuentualiũ ſup reſtitutiõe hmõi reqſitꝰ illam facere noluerit: ſuſpenſionis ⁊ inhabilitatiõis ſentẽ/tiam incidat ipſo facto.

¶ Frẽs q ſunt miniſtri ⁊ ſerui alioꝝ fratrum viſitent ⁊ moneant ⁊c̃. Queſtio. xcix.

Queritur xcix. Quõ itelligiſ ꝙ miniſtri alioꝝ frm̃ ſm̃ rlãm debeãt ſubditos ſuos corrigere. Rñdet auctor ꝯfor. Noĩe ſerui exp̃mit btũs. F. ꝙ miſtri non hñt ſup ſubditos dñiũ nec dñi ſunt cẽſendi: ſʒ debẽt eẽ ſerui frm̃ ⁊ miſterio ſuientes ⁊ vtilitate. Uñ btũs. F. in p̃a rla poſuerat: ꝙ ſi qs miniſter cui aĩaꝝ cura cõmiſſa erat aliquẽ frẽm pderet ob eiꝰ culpã ⁊ malũ exẽplũ: oportebat eum de illo reddere rõnẽ corã dño ieſu xp̃o. ¶ Uiſitẽt ⁊ moneãt frẽs ſuos ⁊c̃. Dʒ igiſ miſter viſitare ⁊ viſitãdo videre ſi aliqd d̃ficit fribꝰ eiſqʒ ſubuenire. Itẽ ſi aliqd ꝯtra rlãm ⁊ ordinatiões eſt cõmiſſum: ⁊ hoc tã publice q̃ʒ priuate ſcire coneſ. Et hoc vt ſciat qd agẽdũ ſit erga ſubditum. Quẽ ſi cognoſcat nõ decẽter agere moneat eũ: ſicut btũs. F. dicit: q: p̃lati nõ ſtati debẽt vt cognouerint defectuoſũ pnia illũ detegere vel ꝑcutere: ſʒ iuxta euãgeliũ iter ſe ⁊ ip̃m humilr̃ ⁊ benigne monere: vt omittat q̃ agit ⁊ ad v̄tuoſa agẽda reſurgat. Sʒ vbi monitio nõ valeret: dicit btũs. F. Corrigãt eos. Que. vʒ. correctio fiat nõ v̄bis exaſperatorijs: ſʒ hũilibꝰ ⁊ charitatiuis. Q: vt frẽm lucreſ: dʒ dũ eũ arguit ꝯtumeliã dimittere ⁊ ſibi cõpaſſionẽ oñdere ⁊ clemẽtiã (nõ tñ omittẽdo iuſtitiã) ⁊ ſic cũ mia eũ corrigat. De hac viſitatõe miſtroꝝ dic̃ Marti. v. in ſuis ꝯſti. ꝙ fieri debeat iuxta tenorẽ capli ſeptimi Guilelmi fari. in ſuis ꝯſti. vbi dĩ. Cuʒ viſitaſ ꝓuincia: rla ⁊ ꝯſtõnes ad viſitationem hmõi facientes in vulgari diligẽter exponanſ ne ſimplicibꝰ fribꝰ ignorãtia ſit occaſio deliquẽ/di. Nullusqʒ miſter ꝓuincialis abſoluere poſſit a pnia quaʒ impoſuit viſitator: ⁊ cuſtos a pnia quã ipoſuit miſter: ⁊ guardianꝰ quã ipoſuit cuſtos nec aliqs iferior a pnia quã impoſuit guardianꝰ. Diſtricte ꝑ obiam inhibemus ne pſone accuſantes accuſãtis vel alijs aliquo mõ reuelenſ ſcienter: ⁊ maxie de noibꝰ accuſantiũ miniſtrũ inhibemus niſi de crimine accuſati in ſua excuſatiõe petierint a ſuo ſupiore ſibi accuſan/tis ⁊ teſtiũ noia reuelari. Et q ꝯ̃riũ fecerit reuelãdo. ſ. vel ẽt ingrẽdo: nõ poſſit niſi ꝑ miſtruʒ ꝓuincialẽ abſolui vel ab eo cui ip̃e hoc pticulariter cõmiſerit. Supiores v̄o. ſ. miſtri: cuſtodes ⁊ guardiani ſi ingrẽdo vel reuelãdo ꝯ̃riũ fecerit: necnõ ⁊ ſubditi accuſatores ifra ſex mẽſes qn/decim diebus in pane tm̃ ⁊ aqua ꝑ totã diem ſine diſpenſatione ieiunare per obedientiam teneantur. Aliter eorum abſolutio ſit inanis. Hec ibi. Queſtio. c.

Queritur c. An fr̃ q ſolus ſcit defectũ culpe mortalis ſui fratris teneaſ illuʒ ſuo p̃lato reuelare. Rñdeo vt hr̃ in. vij. c. ſta. Gui. fari. Teneanſ frẽs exeũtes ꝑ obiaʒ i reditu ſuo ſecrete ſuo guardiano exceſſus ſuos notabiles itimare. Et ſi vnꝰ fr̃ exceſſus alteriꝰ ꝑ duas viae ſciuerit: v̄tputa ꝑ ꝯfeſſionẽ ⁊ aliũ modũ: nõ ꝑ hoc minꝰ teneſ vt p̃diciſ dicẽ guardiano: ⁊ ẽt alteri ſuo ſupiori ab eo ꝑ obiaʒ reqſitus. Et ſi taceret inobedientie crimẽ icurreret. Et ſi qs ꝯ̃riũ aſſeruerit ⁊ correctꝰ reuocare noluerit: oĩ actu legitimo ꝑueſ. Itẽ dogmatizare ꝙ fr̃ q frẽm de aliquo exceſſu corripit ſ̃ʒ normã euãgelicã in occulto nõ teneſ dicẽ ſuo p̃lato q̃ʒuis ab eo ꝑ obiam reqſitꝰ: ſilr̃ ⁊ qñ aliq ſunt ſocij in crimine: nõ teneſ alter alteꝝ reuelare ſupiori ſuo q põt ⁊ dʒ ꝓdeſſe ⁊ aĩaꝝ piculis p̃cauere: ex ſnia totius capli gñalis diffinitũ eſt hãc doctrinã eẽ peſtiferã. Et q talr̃ dogmatizauerit ⁊ tenuerit: ꝑuatꝰ ſit ipſo facto libris ⁊ oĩ actu legitimo. Qui ſi poſt talẽ pniam ſe non correxerit: incarceretur. De hoc etiam vide ſupra queſito. lxxxvj. Queſtio. cj.

Queritur cj. Cui pene ſubiaceat accuſans q exceſſũ a ſe ꝓpoſitũ ꝯ̃ frẽm corã p̃lato ꝓbare nõ põt. Rñdeo vt ibidẽ dĩ. Nullus fr̃ aliquẽ de aliquo crimie accuſet in publico: cuiꝰ veritas vel fama ꝓbari nõ põt. Qui v̄o ꝯ̃riuʒ fecerit: eidẽ pene ſubiacet q̃ infligi d̃beret accuſato ſi ꝯuictꝰ fuiſſet. Dicimꝰ aũt accuſatorẽ: q corã p̃lato obligat ſe ꝑ teſtes aliquos idoneos ad ꝓbãdũ aliqd. Idẽ ſit de eo q ſciẽter accuſat aliquẽ de aliquo de quo fuerit ſufficiẽter correctꝰ. Si v̄o i ꝓbõne iſamie de q̈ tũc accuſat d̃fecerit: ꝑ clp̃e mõ puniaſ. Q. cij.

Queriſ cij. Qua pẽa fr̃ puniaſ q ſciẽter ⁊ falſo ꝯ̃ aliũ frẽm vl̃ aliaʒ pſonã de aliquo crimie corã quocũqʒ p̃lato vel viſitatore depoſuerit vel ad hoc faciendũ induxerit vel reuocauerit falſo vel ad reuocãdũ iduxerit qd̃ vere depoſuit. Rñdeo vt ibidẽ dĩ. Ipſo facto ſniam excõicatiõis icurrit: nec poſſit niſi ꝑ miſtrũ ꝓuincialẽ abſolui. Ita dũtaxat ꝙ priꝰ ſatiſfaciat ꝑut ſibi poſſe fuerit in forma ſm̃ quã depoſuerit vel reuocauerit publice vl̃ occulte. Hec ibi. Sʒ nota vt ſupiꝰ dcm̃ ẽ: ꝙ excõicatio hec ac cetere iſtoꝝ ſtatutorũ Guilelmi ſublate ſunt ꝑ Martinũ. v. ſed nõ mortale pctm̃: cum p̃dicta ſint ꝯtra legẽ diuinam. Queſtio. ciij.

Queritur ciij. Ad quẽ ptinet abſolutio reuelãtiũ noia accuſantiũ. Rñdeo vt hr̃ ibidẽ. Inhibemꝰ ne ꝑſone accuſantes accuſatis vel alijs aliquo mõ ſciẽter (⁊ maxie de noibꝰ accuſantiũ miſtrũ) reuelenſ. Itẽ ꝓhibemꝰ accuſatꝫ ne ſciẽter de noibꝰ accuſantiũ ſe ingrãt: niſi cũm qs de crimine accuſaſ ⁊ petit accuſantium ſibi noia reuelari. Et q ꝯ̃rium fecerit reuelãdo: vel etiã ingrẽdo: nõ poſſit abſolui niſi ꝑ miſtrũ. Supiores v̄o. ſ. miſtri: cuſtodes ⁊ guardiani ſi ingrẽdo vel reuelãdo ꝯ̃rium fecerint: necnõ ⁊ ſubditi accuſatores eoꝝ reuelãteſ eiſdẽ ifra ſex mẽſes. xv. diebus in pane tm̃ ⁊ aq̃ ꝑ totã dieʒ ſine diſpẽſatõe ieiunare per obedientiaʒ teneantur: aliter eoꝝ abſolutio ſit inanis. Hec ibi. Qõ. ciiij.

Queritur ciiij. Quẽ ordineʒ dʒ hr̃e miſter gñalis duʒ viſitat ꝓuinciã. Rñdet Marti. v. ꝑut Bñdi. xij. ordinauit in ſuis ꝯſti. c. vij. vbi dĩ ꝙ gñalis teneatur viſitare totũ ordinẽ ifra decẽ ãnos exceptꝫ tribꝰ ꝓuicijs. vʒ. hibernie grecie ⁊ terre ſcẽ: ad q̃s viſitatores idoneos mittere debeat de ꝯſilio gñalis capli. Et poſtq̃ʒ dictꝰ gñalis vnaʒ ꝓuinciã viſitauerit ad eã ampliꝰ nõ reuertaſ donec al̃s viſitauerit: niſi aliqs caſus arduꝰ aliud exigeret. Tñ poſtea reaſſumat eũdẽ ordinẽ viſitãdi: ceſſante cã ꝑ quã eũ iterruperat. Hec ibi.

¶ Ubicunqʒ ſunt fratres qui ſcirent ⁊ cognoſcerent ſe non poſſe regulam ſpiritualiter obſeruare ⁊c̃. Queſtio. cv.

Queritur cv. Quõ itelligaſ regulã ſpũalr̃ obſuari nõ poſſe? Rñdet Martinus. v. in ſuis ꝯſti. Qñ loco eſt ãnexa ꝓprietas vel aĩaꝝ cura pueros baptizandi ⁊ alia parochialis faciẽdi: aut q: dño reclamãte frẽs moranſ in loco vbi eſt annexa ꝓprietas: aut q: ꝑ neciõꝝ penuriam opʒ eos in ꝯgregatiõibꝰ ⁊ q̃ſtis ihoneſtis ꝯ̃ rl̃e puritateʒ ⁊ vſum ordis gñalẽ accedere: aut ꝑ ſocietatem inhoneſtã ⁊ inſupportabilẽ p̃ſertim rudibus ⁊ infirmis. Pro hmõi cauſis frẽs debeant ⁊ poſſint recurrere ad miſtruʒ vel ad miſtros: q eos pie ab illis debeant remouere ⁊ in locis deuotis ⁊ ſpũalibꝰ collocare. hec Martinꝰ. Sʒ quattuor magr̃i dicũt. Spũalr̃ nõ poſſe rlãm obſeruare põt intelligi: aut non poſſe ſeruare regulã ſm̃ ſuum rigorẽ ſiue ſm̃ ſuam puritateʒ vel ſine occaſione ad peccatum. Hec illi. ¶ Miniſtri charitatiue ⁊ benigne eos recipiant. Charitas ſit in facto: benignitas in actu ⁊ verbo: ⁊ ideo familiariter ſe habeant circa tales frẽs ad eos recurrẽtes: vt de ipſis poſſint agere vt dñi agũt de ſeruis ſuis. ¶ Nam ſic dʒ eſſe ꝙ miniſtri ⁊c̃. Neqʒ enim ex tali ſeruili condeſcẽſione prelati auctas minuiſ ſed augeſ. Iuxta illud

Qui ſe humiliat exaltabitur. ¶ Et non curēt
neſcientes lr̄as: lr̄as diſcere. i. nō ꝑſumāt vltra
eoꝝ vocationē. Hec auctor ꝯfoꝛ. Sed hoc vlti
muꝫ exponit dn̄s Joan. de pichano regule ex/
poſitoꝛ frater nr̄i oꝛdis ⁊ archiep̄s cātuarien/
ſis. Et non curent neſcientes lr̄as: lr̄as diſcere
cum ad ſtudia per pꝛelatos non mittuntur.
¶ Precipio firmiter fratrib⁹ vniuerſis ne ha/
beant ſuſpecta ⁊c. Queſtio. cvj.

Queritur cvj. Qm̄o hoc itelligat? Rn̄deo vt dc̄m̄ eſt ſupꝛa
queſito. xxiij. ¶ Et ne ingrediant monaſteria
mōachaꝝ. Hoc exponit Martin⁹. v. ⁊ hꝫ in. c.
exijt eẋ de v̄bo. ſig. li. vj. Ubi dꝛ ꝙ frib⁹ ꝑ p̄dcā
verba rl̄a vult ꝓhibitū eſſe ne igrediant mōa/
ſteria monachaꝝ quarūcūqꝫ monialiū: nomie
monaſteria itelligens domos vel officinas ite/
rioꝛes: ꝓ eo ꝙ ad alia loca vbi hoies ſeculares
ꝯueniūt pn̄t illuc frēs tā p̄dicatiōis vel elemo
ſyne petende accedere cū lnia tn̄ ſuoꝝ p̄latoꝝ:
exceptis monaſterijs ſcē clare: ad q̄ nulli datur
accedendi facultas ſine ſedis ap̄lice lnia ſpali.
Sꝫ pa. Marti. v. addit. Si fr̄ aliqs ſine miſtri
lnia aliqđ monaſteriū itrare ꝑſumpſerit: ipſo fa
cto carceri mācipet. Et diligēter miſtri atten/
dāt: ꝙ moniales ſibi cōmiſſe debitā clauſuram
ſeruēt: tā frm̄ q̄ꝫ ſeculariū acceſſus cōpeſcendo
ſub iterminatiōe maledictōis eterne ⁊c. Si qs
fr̄ ꝯ̄ fecerit: carceri mācipet. Hec Martin⁹. v.
¶ Si qui frm̄ diuina inſpiratione voluerint
ire iter ſaracenos. xij. c. ⁊c. Queſtio. cvij.

Queritur cvij. Qm̄o intelligat ido/ neitas illoꝛuꝫ q mitti dn̄t
inter ſaracenos ſiue ifideles? Rn̄det auctoꝛ cō/
ſoꝛ. ꝙ idoneitas attēdēda eſt in lr̄atura: in pſo/
ne ſcitate: religioſitate ac vita ⁊ fidei zelo ⁊ fer/
uoꝛe: mūdi ⁊ ſui pfecta abnegatiōe ⁊ ſic d̄ alijs.
¶ Petāt a dn̄o papa vnū de ſcē romāe eccl̄ie
cardinalibus. Hic cardinalis ꝓtectoꝛ oꝛdis ex
determinatiōe Greg. ix. nō ſe hꝫ de oꝛdine ipe/
dire niſi i trib⁹ caſib⁹ in regula exp̄ſſis. Primo
ſi cōitas oꝛdis pedibus ſcē eccl̄ie vera obia nō
eēt ſubiecta. Scđo ſi nō eſſet ſtabilis in fide ca/
tholica. Tertio ſi rl̄aꝫ fūdatā in euāgelio xp̄i a
nobis ꝓmiſſam nō ſuaret: tūc pōt ſe de oꝛdie
intromittere: alr̄ nō. Immo qcūqꝫ vteret aliq̄
gr̄a a ꝓtectoꝛe ei ꝯceſſa: dn̄s papa priuat eum
gr̄a p̄dicta ⁊ actib⁹ legitimis. vt pꝫ in bulla oꝛ/
dini data ⁊ conceſſa. Hec auctoꝛ confoꝛ. Addit
Martin⁹. v. in ſuis ꝯſti. ꝙ ſi ꝓcuratoꝛ oꝛdis in
curia romana aliqd exigat vel extoꝛquere ꝑſu/
mat a fribus aduenietib⁹: ipſo facto ſuo officio
ſit ꝓuatus. ¶ Et ſic eſt finis hui⁹ opis. Et al/
tiſſimo deo laus ⁊ gr̄a in ſempiternum q mihi
minoꝝ oium mimo ꝯceſſit vt opuſculum hoc
ml̄tis qdē nō iutile ex ſūmoꝝ pōtificū ⁊ egre/
gioꝝ nr̄i oꝛdis doctoꝝ dc̄is breuiter abſoluerē.
¶ Incipiunt alie qōnes per oꝛdinē alphabeti
poſite eiuſdē auctoꝛis. A

Queritur An ꝓfeſſo in oꝛdie. ſ. i hac
religiōe liceat ad aliā tranſire?
Rn̄det Ubertin⁹ ſup v̄bis p̄di
ctis. Ex hoc videt ꝙ magnuꝫ
piculū aiaꝝ ſit ꝙ ſic paſſim di/
miſſoꝛie lr̄e ꝓfeſſis hāc regulam ꝯcedunt. Et
aiaꝝ ſalus videt negligi i eiſdē. Pꝫ hic ꝙ btūs
Fran. itēdit ꝓfeſſionē rl̄e ſue ſic alte cōpꝛehen/
dere pfectionē euāgelicā: ꝙ ois alius ſtat⁹ regu
laris iferioꝛ ſit iſto: ⁊ exire de iſto ⁊ ad aliuꝫ ire
ſit retro aſpicere ⁊ ineptuꝫ fieri regno dei. Hec
Ubertin⁹. Cui ꝯcoꝛdat. ſ. Bon̄. in ſua declara/
tiōe. dicēs ſup eiſdē verbis. Apoſtate ſunt oēs
ab hac religiōe poſt ꝓfeſſionē ad quācūqꝫ aliaꝫ
trāſeūtes: ꝙ ſi ꝯtigat aliquos ſuis pctis ab hac
religiōe exire vel eijci ſi totis virib⁹ iſtātes fue/
rint ꝓ religiōe hac recuperāda nec gr̄am iue/
nire valuerint: extūc in aliq̄ alia regiōe rigida
ſe ſaluare poterūt: ſi tn̄ quātū in ſe eſt maneāt i
deſiderio ad ſtatū ſuū pꝛiſtinū reuertendi: ꝙ ſi
de lnia ap̄lice ſedis gloꝛient aliq aliter facietes
ꝓ certiſſimo ſciāt ꝯ̄ hāc dn̄i ſniam pap. nil fa/
cere. Nemo mittēs manū ad aratrū ⁊ aſpiciēs
retro aptus eſt regno dei. Hec ſcūs Bon̄. Cuꝫ
quo Petrus Joā. ſup illis v̄bis rl̄e. ſ. nullo mō
licebit eis de iſta religiōe exire ⁊c. ꝯcoꝛdās di/
cit. Nota ꝙ tā ꝓꝓꝛio ſtatu ⁊ pape mandato q̄ꝫ
euāgelico teſtimōio aſtruit oēm lniam exeūdi
ꝓfeſſoꝛib⁹ hui⁹ rl̄e penitus iterdictā. B

Queritur An fr̄ minoꝛ aſſumptus ad ep̄ale offm̄ ſit tutus i
ꝯſcia ſi ꝯſentiat. Rn̄det ſcūs Bona. ibidem ꝙ
nō niſi coactus ꝑ eccleſiaꝫ ineuitabili necitate
ſuſcipiat regimē aiaꝝ: ⁊ quātū in ipſo eſt ſemꝑ
apperat in ſinu oꝛdis refoueri. Sed neqꝫ obli/
gati ad hanc religionē excuſant ab egreſſu per
aſſumptionem

aſſumptionem ſui ad curā paſtoꝛalē vel aliam
eccleſiaſticā dignitatē. vt pꝫ de voto. c. p tuas.
Ubi papa cuidā ad religioneꝫ obligato ⁊ ante
impletionē voti ad regimē eccleſie aſſumpto
rn̄det. Si tuam deſideras ſanare ꝯſciaꝫ regimē
reſignes eccleſie memoꝛate ac reddas dn̄o votū
qđ vouiſti ⁊c. Hec. ſ. Bonauētura. C

Et vbertinus idē aſſerens dicit. Expꝛeſſe aſſeruit
btūs Frā. ꝙ q vult eē fr̄ minoꝛ verus ſic dicit
rl̄a. nō dꝫ hēe libꝛos nec aliqđ aliud ſuo vſui ap
ꝓbatū exceptis necijs veſtimētis. Un̄ nūq̄ꝫ
voluit ꝯcedere ꝙ fr̄ aliqs hēet librū aliquē ad
ſuū ꝓpꝛiū vſuꝫ quantūcūqꝫ a ſibi chariſſimis
inſtātiſſime fuerit reqſitus ſꝫ voluit ꝙ libꝛi ad
diuinū cultū ⁊ ſanctaꝝ ſcripturaꝝ ſtudiū eēnt
in cōi ⁊ in illis addiſcerēt illi qbus deus dedit
gr̄am itelligēdi. Abſit aūt ꝙ pr̄ nr̄ intēderit ꝙ
qlibet fr̄ ſibi ſalmas libꝛoꝝ ꝯgreret vel ſic ſibi
appꝛopꝛiaret: ꝙ qn̄ mutat de loco ad locū poſt
ſe ſalmā afferret. Hec Uber. Cū quo ēt auctoꝛ
ꝯfoꝛ. lib. ij. ꝯcoꝛdans ait. Cū quodā tpe beatus
Fran. reuerſus de ptibus vltra marinis a quo/
dā miſtro iterrogaret de itentiōe ſua ſup capl̄o
pauptatis: rn̄dit. Ego ſic itelligo ꝙ frēs nō de/
bent hēe niſi veſtimentū cū coꝛda ⁊ femoꝛalib⁹
ſicut dicit rl̄a ⁊ calciamēta q neceſſitate cogun
tur. Et dicit ille miſter. Quid faciā ego q tot li
bꝛos hēo q valēt vltra qnquaginta libꝛaſ. Cui
rn̄det btūs Frā. Nec debeo nec volo nec poſ/
ſum venire ꝯtra ꝯſciaꝫ meā ⁊ ꝓfeſſionē ſancti
euangelij quā ꝓfeſſi ſumus. Uos vultis videri
frēs minoꝛes ⁊ vocari obſuatoꝛes ſci euāgelij:
opibus aūt vultis loculos hr̄e. Uoluit beatus
Fran. frēs tm̄ in cōi libꝛos hēe: q ⁊ poſt moꝛtē
ſuam apparuit cuidā fratri dicēs qđ nullus fr̄
fuit q habuerit libꝛos ⁊ in moꝛte non noluerit
ſe habuiſſe. Hec auctoꝛ ꝯfoꝛmi. D

Queritur An liceat frib⁹ oib⁹ ſim/ pliciter carneſ māduca/
re. Et videt ꝙ ſic innuere voluerit rl̄a ibi. ſ. de
oibus q̄ appo. eis li. mā. Rn̄det. ſ. Bona. i ſua
expoſitiōe rl̄e dicēs. Licꝫ carnes māducare nō
ſimpl̄r ſꝫ ſcm̄ euāgeliū in quo iſtud nō ꝯcedit
niſi in p̄dicationib⁹ eūtibus miſterio. Qui er/
go pꝛo aiaꝝ ſalute nō circueūt in hac lnia ius
nō hn̄t. Un̄ cū verbū p̄dictū trahat. Lu. x. vbi
di. Māducate q̄ apponunt vobis. Notādū ꝙ
ibi ſubiungit ⁊ curate ifirmos que in illa ſunt.
Quod ēt debemus intelligere ſpūalr̄. vꝫ. ꝙ qn̄
p̄ncipales domus abſtinent a carnibus non eſt
ſm̄ euāgeliū frēs in eſu carniū laxius abūdare.
Itē vbi eſt ferculoꝝ ſupfluitas nō eſt euāgelice
ſcitatis ſupfluitatē vſu ſuo appꝛobare: ſꝫ magis
necitate accepta diſſimulare pꝛudenter. Itē ſi
aliq religioſi receptoꝛes frm̄ carnes comede/
rēt nō eſt euāgelice ſcitatis pticipare cū ſuari
catoꝛe in crie vl̄ carnalitate irregularē ſuo ꝯſoꝛ
tio ꝯfirmare. Hec ſcūs Bonauētura. E

Queritur An frēs mioꝛes poſſint eē executoꝛes vltiaꝝ vo
lūtatū. Rn̄det Petrus de ancha. in lib. mino/
ricaꝝ: ꝙ ſm̄ Barth. i lib. iij. eiuſdē opis nō qn̄
ſuſtinēt vicē heredū. vt qꝛ ipſi hēant actionem
mouere ⁊ in iudicijs rn̄dere. Uel ſi nō ſuſtinēt
vicē heredū nec aliqđ litigiū ſperat tn̄ aliqua
res venit vēdēda vel i pecuniā tribuēda. vt pꝫ
in Clemē. exiui. §. cūqꝫ dicti. Nec obſtat ꝙ poſ
ſint noiare aliquos q diſpenſent iter eos legata
de elemoſyna eis facta: qꝛ iſtud eſt veꝝ ꝓ neceſ
ſitate tm̄ hic v̄o fieret diſtributio ꝓ alijs ꝙ eis
nullo mō licꝫ. vt in dicta Cle. §. poꝛro. vbi pꝛo
alijs cauſis q̄ꝫ expꝛeſſis ibi non licꝫ eis ad alios
recurrere. Pn̄t tn̄ ſi relinquat pecunia diſtri/
buēda i necitatib⁹ frm̄ arbitrio talis fr̄is mino
ris ⁊ hoc herede ſponte ſoluēte. Et idē ſi relin/
quat pecunia diſtribuēda: in moniales mona/
ſterij qđ regit ꝑ eos. vt i ꝯſtitu. Bn̄dicti. xj. ca.
xij. Et ſil̄r pn̄t vbi nulla pecunie diſtributio
aut admiſtratio in ſui vtilitatem vertit. Uerbi
gr̄a. x. floꝛeni expēdant iter. x. paupes ꝑ talē fra
trē minoꝛē eligēdos. Hic. n. ſola electio ſiue di/
ſtributiōe q a teſtatoꝛe facta eſt ſit a fr̄e minoꝛe:
nec vnū ex hoc litigiū imneit. Et hec vera ſm̄
Bar. ſꝫ Bal. i l. vltimo caſu ꝯ̄dicit ex eo ꝙ ex
electiōe ⁊ noiatione frm̄ oꝛiret actio in iudicio
paupi ſic electo: q videt electus ab ipſo teſtato/
re. l. votuꝫ in p̄ncipio. ff. de legatis. ij. Per me/
diū ergo nō videt electio fieri poſſe ar. Cle. reli
gioſus d̄ ꝓcura. Et eſt ēt alia rō. qꝛ d̄ facili offm̄
executoꝛis poſſet trahi ad queſtū pecuniariū.
Multi. n. ſunt q eligunt pp pecuniā vn̄ ſi hic
eēt fr̄ minoꝛ nō eēt abſtract⁹ a ꝯtagione tpaliū
qđ apte eſt ꝯ̄ mētē rl̄e ſue. Hec Bal. F

Et vbertinus recitās in ſua de/ clara. hoc dictuꝫ

Nicò.ſubdit.O q̃ꝫ durus eſt hic ſermo ꝑ mul/
tis q nullo p̄dictoꝝ mõ exercẽt:ſꝫ in diſcurſi/
bus vagis ⁊ v̾bis ocioſis ⁊ alijs truffis tẽpus
ſuũ ocioſe deducũt. Uñ ſcũs Boñ.in q̃dã lr̃a
toti ordini miſſa dicit. Occurrit quorũdã frm̃
ocioſitas q̃ ſentina eſt oium vitioꝝ q̃ꝫplurimi
ↄſopiti mõſtruoſum quẽdã ſtatũ iter ↄtẽplati/
uã ⁊ actiuã vitã eligẽtes:nõ tã carnal̾r q̃ꝫ cru/
deliter ſanguinẽ comedũt aiaꝝ.Hec ille. G

Queritur An frẽs poſſint h̾re vſũ
quarũcunqꝫ ⁊ quãtarũ/
cũqꝫ reꝝ. Rñdet.ſ.Boñ.Cũ frẽs ſint ꝓfeſſores
altiſſime pauptatis opꝫ vt oia q̃ in eoꝝ vſum
veniũt hẽant vt poſſibile eſt paruitatẽ vilita/
tem ⁊ aſpitatẽ que tria pauptatẽ altiſſimã ↄſe/
quunt.Nõ ergo cõperũt veris paupib⁹ magna
area vel ſumptuoſa edificia aut q̃cũqꝫ alia ſil̾ia
nõ vaſa aurea:nõ cellaria:non vinaria:nõ pꝛõ/
ptuaria iſtaurata:ſꝫ vt oia quãtũ patit fragili/
tas ad pauptatis ſtrictiſſimam regulam dedu/
cantur:vt ſint aduene ⁊ peregrini in hoc ſecu/
lo.Hec Bonauentura. H

Et ſup pꝛedictis verbis dicit Uberti/
nus. Cibus ⁊ potus frm̃ dꝫ eſſe
quotidianis mẽdicationib⁹ acq̄ſitus.Et ſic ſer
uauerũt pr̃es nr̃i ⁊ ſtatuerũt ſeruãdũ.Uñ nec
cellaria nec granaria habuerũt.Hec ille. Sꝫ ⁊
Clemẽs in declaratiõe ſua.§.Rurſus.ait.Non
eſt veriſimile btm̃ Frã.voluiſſe frẽs h̾re grana
ria vel cellaria:vbi quotidianis mẽdicationib⁹
debẽt ſpare poſſe trãſigere vitã ſuã.Et iõ nõ ex
timoꝛe leui laxare ſe debẽt frẽs ad ↄgregationẽ
faciẽdã:niſi ex iã exptis credibile eẽt vite nec̃ia
nõ poſſe al̾r iueniri.Hec Clemẽs. J

Et vbertinus ſup hoc caplo.vij.
allegat Greg.ix.⁊
addit dicẽs.Hoc nõ bñ ſeruat. Primo q: ipſis
cuſtodib⁹ aliq̃ñ reſtringit ꝓuctas abſoluẽdi de
pꝛiuatis:⁊ miſeri frẽs q ex ifirmitate ſua cadũt
in aliquẽ caſum reſuatũ miſtris:nõ audent ad
ipſos recurrere:ex quo ſeqt q̄ꝫ ruũt de pctõ in
pctm̃:⁊ ꝑ multa tpa ſepe ſcelerib⁹ irretiti rema
nẽt.Nã qñqꝫ miſtri ⁊ ẽt cuſtodes ſic ſe hñt in/
diſcrete erga eos q recurrũt ad eos ꝓ ſacramẽ/
ti abſolutiõe:q̄ꝫ vel mutãdo de loco ad locũ vl̾
in retrahẽdo eos a ꝓmotiõib⁹ q̃s eẽnt habituri
vel duris v̾bis aliq̃ñ loq̃ndo vel al̾s ꝑ ſigna ali/
qua alijs notabilẽs eos reddũt nõ ſine magno
piculo aiaꝝ ⁊ ſigilli ↄfeſſiõis p̄iudicio. K

¶ Nullus fratrũ populo penitus audeat pꝛe/
dicare niſi a miniſtro generali ⁊c.

Queritur hic a ſcõ Bonauentura:
an iſtituẽdus ad p̄dican
dũ ſit ſemp nec̃io examinandus. Rñdet. Nul/
lus q̃dẽ examinãdus eſt niſi de cuius ſufficiẽ/
tia nõ ↄſtat. Idcirco papa regulã declarando
diffiniuit:q̄ꝫ q examinatiõe nõ indigẽt:nõ ſũt
ad gñalẽ miſtrũ mittẽdi pꝛo officio p̄dicandi.
Seqtur ifra.Cũ bꝛeuitate ſmonis:q: ⁊c. Iſta
bꝛeuiatio nõ excludit ſi expedit ſmonis ꝓlixi/
tatẽ:q: dñs ꝓlixe p̄dicauit:ſicut pꝫ Joãnis.xij.
⁊ Matth.v.Ad lr̃aꝫ al̾s ſtudendũ eſt bꝛeuita/
ti:q: ꝓlixitas gñat faſtidiũ ⁊ auditoꝛes retra/
hit pluries ab auditu. Sed ex iſto caplo pꝫ q̄ꝫ
frib⁹ ex itentiõe bti Frã.incũbit ſtudere ⁊ q̄ꝫ ex
ſua ꝓfeſſiõe hñt p̄dicare:in quoꝝ rl̾a inter oẽs
ſpãlis tractatus de p̄dicationis officio ↄtinet.
Uñ certiſſime conſtat q̄ꝫ nullis alijs religioſis
plus cõpetit p̄dicare ex rõne ſui ſtat⁹:q̄ꝫ ijs q
hãc regulã ꝓfitent.Hec ſcũs Bonauẽ. L

Quoꝝ dictũ allegat Ubertin⁹:addẽs
q̄ꝫ nõ poteſt rl̾a ſpũal̾r obſuari
vꝫ.ad lr̃aꝫ:vtputa ſi nõ ꝑmittant frẽs veſtimẽ/
tis vilib⁹ vti ⁊ auſtere viuere ſicut regula p̄ci/
pit:aut q: hñt frẽs curã aiaꝝ ad quã rõne loci
frẽs tenent:aut q: locus hꝫ ãnuos redditus ⁊
ꝓuẽtus aut q̃ſtus pecunie aut aliaꝝ reꝝ inoꝛ/
dinatos ⁊ ꝓhibitoſ:vel ꝑꝑ piculũ peſtifere ſo/
cietatis frm̃ aliquoꝝ rl̾e obſuãtiaꝫ ipedientiũ:
vel ꝑꝑ piculũ lapſus carnis datũ ab aliq̃ femi/
na ⁊ ſil̾ib⁹:in q̄bus nõ ſolũ dicit rl̾a q̄ꝫ poſſint:
ſꝫ debẽt recurrere ad pꝛelatos. Et ſicut aliq ex
nobis audierũt ab antiq̄s frib⁹ q audierũt a
btõ Fran.⁊ ab eius ſocijs q ſecũ in datione rl̾e
fuerãt:q̄ꝫ vna de p̄ncipalib⁹ cauſis q̃re hic arti/
culus ſic fuit dixit q̄ꝫ relaxatio tranſgreſſioꝛũ ↄ̄
articulũ pauptatis qd̾ ⁊ aliq p̄lati trãſgreſſio/
nẽ intuẽtes frib⁹ quoad illa vellẽt tyrãnice illi/
cita impare qd̾ ne fieret voluit ꝓhibere. Et iõ
hic dicit miſtros ſuos ⁊ ſubditos:q: de hoc dꝫ
p̄latus ſuire ſubdito:q̄ꝫ regulã ꝑ ipm ꝓmiſſã
faciat obſuare.Et i hoc remanet ſubdit⁹ liber
⁊ dñs ſue ſalutis:q: nõ põt trãſgreſſio rl̾e ꝓmiſ
ſe ꝑ p̄latũ ſibi iponi q̄n potius põt ⁊ dꝫ ſubdi/
tus p̄lato dicer.Tu debes mihi ſuire ⁊ me re/
gere ad ꝓmiſſe rl̾e obſuantiã nõ ad ruinã. Et
idcirco

idcirco ita iponit in p̄latis magnã pietatẽ ⁊ fa/
miliaritatis ↄdeſcẽſionẽ circa ſubditos in p̄di/
ctis ⁊ ſil̾ib⁹ in q̄b⁹ p̄lati charitatiue ⁊ ↄſolatiõis
ſolatio dñt ꝓuidere non ſolũ in aptis malis:ſꝫ
etiã in ↄſciẽtijs ſcrupuloſis debẽt multum pie
ſubditoꝝ ifirma poꝛtare.Hec Ubertinus.

¶ Caueant fratres ab omni ſupbia vana glo/
ria auaritia gula ⁊c. M

Sanctus Boñ. In culpa aũt auari/
tie ⁊ ſolicitudis nimie ici/
dũt oẽs ſupfluitates libꝛoꝝ aut veſtiũ vel area/
rũ ⁊ edificioꝝ aut ſimiliũ.Que auaritia tũc eſt
dãnabilis cũ in grauamẽ alioꝝ paupeꝝ in tali/
bus elemoſyne ſupuacue ↄſumunt. Et ifra de/
tractiõe q̃ oꝛit ꝓpꝛie ex iuidia ⁊ odio. Et mur/
muratiõe q̃ ex ipatiẽtia ⁊ iudicioꝝ temeritate.
vel dic q̄ꝫ detractoꝛ eſt:q verbo ledit aliũ p̄ci/
pue in abſentia. Et hoc fit tripl̾r duꝫ q̃s nõ di/
cit bonũ:ſꝫ malũ. Aut dicit maluꝫ de alio zelo
iuſtitie q̃ñ ⁊ vbi dicẽdũ eſt ⁊ hoc nõ eſt maluꝫ
ſꝫ bonũ. Aut dicit malum deſiderio ⁊ libidine
vidicte vel odio pſone ⁊ hoc p̄ncipali itẽtiõe:
⁊ talis peccat moꝛtal̾r. Aut dicit malũ ſcitũ ex
lubꝛicitate ligue:⁊ hoc nõ eſt moꝛtale niſi ita ↄ̄
pꝛudẽtiã dicat q̄ꝫ poſſit in ſcãdalũ redũdare:ze
lo iuſtitie põt q̃s dicer malũ dupl̾r. Uel vt coꝛ/
rigat vel vt caueat. Si v̾o d̾tractoꝛ mẽtit vt le
dat p̄ximũ gñal̾r eſt moꝛtale. Murmuratio ẽ
moꝛtale cũ ipugnat ſciẽter dei iudicia vl̾ ſupio/
ris auctẽ vel cũ oꝛdinat ad ſcãdalum ſuſcitan/
dum.Hec ſanctus Boñ.

¶ Sed attendant q̄ꝫ ſuper omnia deſiderare
dñt habere ſpiritum domini. N

Ubertinus Spũs dñi nõ põt h̾ri
niſi ꝑ oꝛonẽ purã ⁊ cõ
tinuã. Seqt. Oꝛare ſp ad deũ puro coꝛde ⁊c.
Scũs Boñ. Semp oꝛare eſt canonicas hoꝛas
quotidie d̾bito mõ dicere. Itẽ ſp oꝛare eſt ſemp
bñ agere. Tertio mõ oꝛare eſt ſemp deuotiõis
ſpm̃ iuiolabil̾r obſuare q̃ habita iter quaſcũqꝫ
occupatiões ſolet q̃s gemitib⁹ ⁊ ſuſpirijs ienar
rabilib⁹ xp̃i clemẽtiã impceptibil̾r iploꝛare. Et
ad hoc hic rl̾a vt eſtimo manuducit. Hẽre pa/
tiẽtiã in ifirmitate:id eſt paucis obſequijs pau
ciſqꝫ remedijs ↄtẽtũ eſſe iuxta exigẽtiã paupta
tis. Ut memoꝛes ſim⁹ q̃uo oliꝫ mõachi lãguẽ/
tes aq̃ frigida vix ad ſufficiẽtiã vtebãt.hec ille
¶ Pꝛecipio firmiter fratribus vniuerſis ne
habeant ſuſpecta ⁊c. O

Sanctus Boñ. Suſpectũ ↄſoꝛtium
eſt nõ ſolũ mulieris ſuſpe/
cte:imo cũ oi muliere vbi locus ⁊ tp̃s:⁊ geſt⁹ ⁊
aſpect⁹ ⁊ alia ↄcurrẽtia iditia ſuſpitionẽ ꝓbabi
liter nõ excludunt. Ut ſi locus q̃rat ꝑ milieꝝ
collogo ſolitarius aut obſcur⁹. Et tp̃s vel no/
cturnũ vel al̾s ipoꝛtunũ. Si geſtus ſit diſſolu/
tus vtpote ex nimia ad mulierẽ ꝓpinq̄tate vel
facili ad eã ↄuerſiõe fixis oculis:manib⁹ iuiceꝫ
iũctis oẽ tale ↄſoꝛtiuꝫ eſt ſuſpectũ. Uñ ſuſpecta
ſũt ↄſoꝛtia ⁊ colloq̄a p̄dictis circũſtãtijs ↄcur/
rẽtia. Itẽ ſi ſolitaria ſint alioꝝ excluſo auditu lꝫ
nõ viſu ex itẽtiõe ſine cã pia maxie ſi ſint ſolita/
ria ꝓlõgata aut cũ eadẽ pſona ſine rõne euidẽti
frequẽtata ſuſpecta ſũt colloq̄a ſicut credo. Ad
ſuſpitionẽ aũt mulieꝝ facit etas vel ↄditio col/
loquẽtis. Illã aũt hmõi ſuſpitionẽ exiſtimo ꝓ/
hiberi q frĩ excitat enoꝛmis tẽtatiõis ſtimuluꝫ
vel q criminũ fomẽtũ p̄ſtat vel q̃ põt aliũ vel
alios ſcãdalizare ⁊ hmõi. Exiſtimo oẽ ſuſpectũ
ꝓhiberi collogum qd̾ oꝛdinat ad carnis ſmũ/
ditiã qualẽcũqꝫ vel qd̾ põt hmõi rei ſcãdalum
ꝓbabil̾r excitare. Hec ille ſcũs ad lr̃am. P

Poſtremo q̃rit ſcũs Boñ.i.xij.c.
quot ſũt p̄cepta rl̾e:⁊
an p̄lãti oꝛdis poſſint in eis diſpẽſare? Rñdet.
Pene oia poſita i ea ſunt p̄cepta niſi vbi aliq̄d
exp̄ſſe additũ vt monitiõis vel exhoꝛtationis
vocabulũ vel ↄſil̾e aliđ declarat. Pꝛeceptoꝝ ãt
iſtoꝝ tria ſũt gñia. In q̄buſdã.n.exp̄ſſe ponit p̄/
cipiẽdi v̾bũ vt pꝛe ceteris cõmẽdent:⁊ illa ſic
trãſeũt i votũ:vt i nullo eoꝝ valeat oꝛdo diſpẽ
ſare. Aliud eſt gen⁹ p̄ceptoꝝ q̄b⁹ addit verbuꝫ
tentiõis vel debiti vel aliqd̾ ſil̾e ex quo obliga/
tio declarat:nõ tñ ſic ſtricte ſicut vocabulũ p̄ce/
pti ad id faciẽdũ ligat. Uñ lꝫ tẽtio obligationẽ
ſonet põt tñ oꝛdo i pticulari ⁊ i caſu cũ aliquo
diſpẽſare in ſic dictis:exceptis illis in q̄b⁹ pꝫ i/
tentionẽ rl̾e oino p̄ceptoꝛie obligare vel quoꝝ
trãſgreſſio ſcãdalũ vel deoꝛdinationẽ notabil̾r
gñaret. Uerbi grã. Cuꝫ d̾r in pꝛimo caplo. alij
frẽs teneãtur fratri Fran.⁊ eius ſucceſſoꝛibus
obedire.pꝫ q̄ꝫ in hoc non põt oꝛdo aliq̃tenus
diſpẽſare. Sic ⁊ in.viij.cap. Teneãtur pꝛedicti
frẽs q̄bus electio data eſt alium ſibi eligere in
cuſtodeꝫ ⁊ ſil̾ibus. In alijs aũt nõnullis credo
q̄ꝫ poſſit oꝛdo diſpenſare in pticulari ⁊ in caſu.

Verbi grã cũ dr̃ in.iij.ca.nõ teneanť niſi ſexta
feria ieiunare. Credo ꝙ citra manifeſtã neceſſita/
tẽ ſubdit⁹ teneť ſoluere ieiuniũ ſi ſupioꝛ ipera/
ret niſi eẽt ſolutio ieiunij i ſcãdalũ alioꝝ. Siľr
intelligo in illo v̾bo ſeptimi capľi. Teneanť p̄/
dicti frẽs ad eos recurrere ⁊c̃. ⁊ i qbuſdã alijs.
Nihil tñ hoꝝ põt oꝛdo mutare. Eſt ⁊ tertium
genus vbi nec addiť p̄cipe nec teneri: ſicut pꝫ
in.ij.c.in ptinẽtib⁹ ad receptionẽ ⁊ oꝛdinẽ ve/
nientium ⁊ in.iij.ca.in ſpectãtib⁹ ad diuinũ of
ficiũ: ⁊ in plib⁹ alijs ꝯñter vbi mľta nõ eẽ p̄ce
pta ex intẽtiõe mandatoꝝ pꝫ niſi eoꝝ trãſgreſ/
ſio ſcandalũ ⁊ deoꝛdinationẽ notabilẽ gñaret.
Circa quoꝝ diſpẽſationẽ particularẽ itelligiť
qd̾ circa p̄cepta ſcd̾i oꝛdis eſt p̄dictuꝫ. Inter q̃
etiã alia nõ p̄ceptoꝛie iſeruntť. Nec in ſpãli alid̾
diffinio vt oia rľe verba cũ reuerẽtia ſuſcipiãť
⁊ ipſoꝝ trãſgreſſio penit⁹ d̾uiteť. Hec ille. Q

Sanctus Boñ. Spũaľr obſeruare.
Hoc eſt precipue q̃ ſpũalia
ſunt vt trãqllitas coꝛdis ⁊ puritas ꝯſcie vel pp
tẽtatiõis grauitatẽ piculoſaꝫ vt in ꝯſoꝛtio mu/
lieꝝ vľ pp inqetudinẽ familiariũ aut negocio/
ruꝫ vel ſi ibi nõ poſſent coꝛpoꝝ neccia hñi ſalua
oꝛdis puritate: ⁊ itra vt dicere poſſint eis ⁊ fa/
cere ſicut dñi ſeruis ſuis. Hic miſtri ifoꝛmãtur
ad hũilitatẽ vt ſe q̃ſi ſuos imaginẽ: vt oĩa ſua
v̾ba nõ reſonẽt imperium dñiũ vel faſtuꝫ q̃ poſ/
ſint repellere ſubditos a fiducia ad miſtros in
neceſſitatib⁹ recurrẽdi: nõ tñ vt deť ſubditis oc/
caſio ſupbiendi pp nimiã miſtroꝝ hũilitatẽ: qꝛ
ſm ſcm̃ Aug. dũ nimiũ ſeruať hũilitas regẽdi
frangitur auctas. Hec ſcũs Boñ. ad lrãm.

Et vbicũqꝫ ſunt ⁊ ſe iuenerint fratres oſtẽ/
dant ſe domeſticos ⁊c̃. R

Petrus Ioãnes ſic exponit. Hic agit
de pfecta habitatione mutue
charitatis ⁊ h̾ q̃ꝫtũ ad tria. Primũ q̃ꝫtũ ad ſi/
gnũ ſũme familiaritatis. Vult.n.ꝙ oẽs eiuſdẽ
oꝛdis ſe oñdãt tanq̃ꝫ eiuſdeꝫ dom⁹ domeſticos
ſeu cohabitatoꝛeꝫ. Et h̾ in tãtũ ꝙ qlꝫ fiducialr
⁊ ſecure poſſit alteri ſuã neceſſitatem monſtrare.
Scd̾m q̃ꝫtũ ad effectũ viſceroſiſſime charitatꝫ
tã.ſ.in eo qd̾ p̄miſſum eſt qꝛ nõ itẽdit ꝙ p̄fata
oñſio ſit ficta: ſꝫ poti⁹ coꝛdialis ⁊ v̾a: q̃ꝫ in eo ꝙ
ꝓ rõne ei⁹ qd̾ p̄miſſũ eſt ſubdit: qꝛ ſi mr̃ diligit
⁊ nutrit filiũ ſuũ carnalẽ: q̃ꝫto diligẽti⁹ ⁊c̃. Ter
tiũ q̃ꝫtũ ad effectũ fideliſſime obſeqoſitatꝫ. Vñ
nõ ſolũ dicit ꝙ d̾beãt ſe diligẽ: ſꝫ ẽt ꝙ debeãt ſe
iuicẽ nutrir̃ pluſq̃ꝫ mr̃ filiũ ſuũ carnalẽ. Et ſub
dit d̾ ifirmis: ꝙ ſic ſuiãt eis ſic vellẽt ſibi ſuiri.

Teneantur p̄edicti fratres ad eos recurre/
re q̃ꝫ citius ⁊c̃.ca.vij. S

Petrus Ioãnes dicit: ꝙ hic pctm̃ ſoli
peccãti notũ ⁊ de quo nõ p̄ceſ
ſit ſuſpicio p̄cipiať ex̄ foꝛ ſacralis ꝯfeſſiõis de/
tegi nullaten⁹ eſt credẽdũ: qꝛ ẽt a multis crediť
ꝙ tale pctm̃ pãdere eẽt ꝯ̃ ius diuinũ ⁊ occaſio
multoꝝ ſcãdaloꝝ ⁊ in magnũ piculũ aĩaꝝ. Sꝫ
p h̾ ĩſinuať ꝙ ois frater lapſus i moꝛtale pctm̃
teneť ad ſacrm̃ ꝯfeſſiõis recurrere q̃ꝫ citius p̄t
Vñ loquẽdo de publice pnie acceleratiõe per
quãdam ꝯſequentiam videtur innuere ꝯſimilẽ
feſtinãtiam de ſecreta ſe velle. Hec ille.

Et q neſciũt lrãs ñ curẽt lrãs diſcẽ.x.c. T

Petrus Ioãnes dicit. Nota ꝙ nõ ſo/
lũ ſimplr̃ ꝓhibet eis addiſce
re: ſꝫ ꝙ ex ſe ipſis nõ curẽt. Vñ ſi ſupioꝛib⁹ alid̾
vtili⁹ videreť ẽt poſſent tales facẽ adiſcẽ. 2° no
ta ꝙ ſtudiũ lraꝝ eis iterdicit nõ aũt ſtudium
fidei ⁊ ſapie xp̄iane ſiue moꝛalis ſiue cõtẽplati/
ue ꝓut abſq̃ꝫ lr̃is edoceť. 3° notãdũ q̃re p ido/
neis nõ dat exp̄ſſum de dicẽdo p̄ceptũ: ſicut p
neſcientib⁹ lrãs de nõ addiſcẽdo. Fit.n.hoc vt
exiſtimo. p̄mo qꝛ in his ad q̃ tam nãlis q̃ꝫ cu/
rioſa ⁊ ocioſa affectio de ſe ſatis ipellit ⁊ maxĩe
abſtractos a mũdi curis ⁊ voluptatib⁹ ⁊ datos
qeti ꝯtemplatiue ⁊ ad ppl̃oꝝ p̄dicationem ex
ſua regula aliqualr̃ oꝛdinatos non fuit neceſſe
aut expediens amplius illos ad hoc inducere:
Talium eſt.n. ſcire ⁊ addiſcere lrãs ⁊ ea que p
lrãs poſſum⁹ edoceri. Scd̾o ne in lr̃is ⁊ char/
tis p̄ncipale ⁊ fundamẽtale lumẽ ⁊ ſtudiuꝫ ac
magiſteriũ ſpũalis ſapie eſſe arbitraremur. Ut
ergo ſtudium ⁊ ſcia lrãrum doceret eſſe iferius
⁊ poſterius ſtudio reali qd̾ eſt in mẽtali pſcru/
tatione ⁊ ſurſum actionem ⁊ nõ ſolum intelle/
ctuali: ſed ⁊ affectuali adheſione ad ſublimem
totius fidei veritatem: ita ꝙ nõ ſolum itelligať
ſed ⁊ ſapoꝛetur ⁊ deuoꝛetur ideo de ſtudio lra/
rum nihil niſi ſolum per quãdam ꝯſequentiaꝫ
inſinuauit: ⁊ hoc de illis quos addiſcere nõ in/
hibuit. Qd̾ pꝫ maxime per hoc ꝙ voluit p̄di
catoꝛes ſingulariter examinari: eoꝛũq̃ꝫ eloquia
examinata eſſe. Sed ſcias ꝙ in ſcedulis fratris
Leonis quas de ijs que de p̄re nr̃o tãq̃ꝫ ei⁹ ſin/
gularis

gularis ſocius viderat ⁊ audierat cõſcripſit le/
gitur ꝙ qdã fr̃ laicus petijt a btõ Franciſco ꝙ
poſſet hr̃e pſalteriũ ⁊ addiſcere: cui btũs Fran
ciſcus rñdit aliqñ ſimilem tentationẽ de addi/
ſcendo habuiſſe. Cũq̃ꝫ ſup hoc deum oꝛaret ⁊
oꝛando ꝯſilium reqreret: fuit ſibi dictum a chꝛi
ſto. Vobis datum eſt noſſe myſteriũ regni dei:
ceteris auteꝫ in parabolis. Et ſenſus (vt puto)
fuit. Vobis tanq̃ꝫ a mundo ſũme abſtractis ac
mihi ſũme ꝯiunctis datum eſt: vt nudã veri/
tatem virtutum ⁊ bonoꝝ eternoꝝ adiſcatis ⁊
videatis p effectualem ⁊ realem ipſoꝝ expien/
tiam in ſeipſis. Et certe nõ credo ꝙ abſq̃ꝫ hoc
diuine illuminationis radio ⁊ igniculo poſſit
aliqs medullam lr̃e ſcripturaꝝ pfecte penetra/
re: nec foꝛte aliqualr̃ ſine aliqua vanitate ⁊ cuꝫ
frigida ſimplicitate p̄edicare. Hec ille.

Oꝛare ſemp ad deũ puro coꝛde. V

Petrus Ioã. In oꝛone puri coꝛdis nõ
ſolum cõem abſtinentiã ⁊ ſo/
bꝛietatem a delitijs carnis iclũſit: ſꝫ oĩum aſtri
ctionẽ ac depurationẽ a qbuſcunq̃ꝫ illecebꝛis ⁊
a phantaſmatuꝫ nebulis vt ſic ſereno oculo ⁊
mũdo coꝛde ſemp ac ſi eſſent in celis videãt fa
ciem dei ſui. Dicit auteꝫ hr̃e ſpm̃ dñi potius q̃ꝫ
habere habitum gr̃e ſue: qꝛ ipſe eſt fons ⁊ ter/
minus ⁊ obiectum omnium grãꝝ. Hec ille.

Non habeant ſuſpecta conſoꝛtia vel conſi/
lia mulierum.c.xj. X

Petrus Ioan. Nota ꝙ ſuſpectũ ꝯſoꝛ
tiũ mulieꝝ nõ ꝯtrahiť ⁊ mu
tuã p̄ñtiam pſone: ſꝫ in abſentia. Vñ Hieroñ.
Crebꝛa munuſcula ⁊ ſudariola ⁊ faſciolas ⁊ ve
ſtes oꝛi applicatas ⁊ oblatos ac deguſtatos ci/
bos blãdaſq̃ꝫ ⁊ dulces lrãs ſactus amoꝛ nõ hꝫ.
Et nota ꝙ ois ipudicitia aſpectus ⁊ cõtactus
affatus ⁊ cogitatus in ſubſtãtia voti caſtitatis
directius ⁊ ſubſtãtialius inhibeť q̃ꝫ ſuſpectum
ꝯſoꝛtium: qꝛ multa ſunt ſuſpecta: q̃ ſm ſe ⁊ ab/
ſolute nõ ſũt ipudica. Et id̾ viratione ois ipudi
citie in diffinitiõe rľe itelligo explicite in caſti/
tatis noie cõpꝛehẽſam. Hec ille. Y

Queritur quid ſi nõ directe ſꝫ i vi
ꝯditionis aliqd annuũ
relinqtur frib⁹ minoꝛib⁹: puta aliquẽ heredem
iſtituo ſub ꝯditiõe ſi aliqd annuũ dederit. Cer
te nullo mõ hoc licꝫ frib⁹ recipere. Hoc.n. dr̃ in
fraudẽ fieri vt.l. de ꝯditiõib⁹ de dona.cau.moꝛ.
⁊.l.in cuius.ff.de ꝯditiõibus ⁊ demr̃ationib⁹.
Ille.n. vt ipleat ꝯditionẽ dꝫ offerre vt dcã.l.in
cui⁹. Hec Bartho. i libꝛo minoꝛicaꝝ. Z

Queritur etiã. Vtꝝ ille a quo lega/
tũ relinqť ad p̄ſtandũ ſit
obligat⁹ ⁊ cui? Rñdet Bartho. ibidẽ. Dicẽdũ
ꝙ obligatio põt intelligi ꝓpꝛie ⁊ ſtricte ꝓut eſt
vinculũ quo qs recipe aſtringiť. vt iſti. de ob/
liga. in p̄ncipio. Et hoc mõ aſtringi reqriť ꝙ
ſint duo. Vnus q teneť ⁊ eſt obligatus. Alius
q tenet ⁊ hꝫ obligationẽ. vt.ff. de excep.l.p̄ma.
Et hoc mõ ſumẽdo: heres nõ eſt obligat⁹ fri/
bus: qꝛ frẽs ſm eoꝝ ꝓfeſſionẽ neminem tenẽt
obligatũ. vt in.c.exijt.in.§.ceteꝝ. dr̃ ꝙ ꝯtra p/
ſonã noiatã cuiuſcũq̃ꝫ ꝯditiõis exiſtat in iudi/
cio vel extra actus ꝓſecutiõis ſeu aliqd̾ ius ⁊c.
Scd̾o põt itelligi obligatio large ꝙ ipꝛopꝛie ꝑ
quadã eqtate accipiť qua qs in ſeipſo teneť ad
aliqd dandũ vel faciẽdũ: ⁊ ad hoc ipſe ſe videt
obligatum licꝫ a nemine teneať: ⁊ illa talis eq/
tas parit offm̃ iudicis. vt.l.v.de ãnu.le.⁊.l.he/
reditas. de peti.here. ⁊ iſto mõ heres vel alius
a quo relinqtur legatuꝫ põt dici obligatus: qꝛ
per hoc cõpetit offm̃ iudicis. ⁊

Queritur quoq̃ꝫ. An ille a quo le/
gatũ eſt relictũ ſit obli/
gatus reſpectu alioꝝ q̃ꝫ dictoꝝ frm̃. Et tũc di/
cendũ ꝙ eſt ꝓpꝛie obligatus. Nã ꝯſtat ꝙ vita
ipſoꝝ frm̃ in paupertate altiſſima eſt fundata: ſꝫ
qñ ob neceſſitates paupeꝝ relinqtur aliqd: illi ci
uitati in q̃ ſũt paupes videť relictũ. vt.l.ſi qd.
⁊.l.ciuitatib⁹ de ãnu. lega. Hẽt igr̃ ciuitas heredeꝫ
obligatũ ad hoc ciuilr̃ ⁊ nãlr̃: ex q̃ obligatione
oꝛiť actio ⁊ obligatio ꝯ̃ heredẽ. dcã.l.ſi qd.⁊.l.
ciuitatib⁹. Caueãt tñ frẽs ne ſic petẽti aſſiſtãt:
qꝛ h̾ ſtatui eoꝝ repugnat. Vt i Cle. exiui.§. ve/
rũ. Poterit ẽt iſtud legatũ exigi ex offõ epi vľ
ẽt iudicis ſclr̃is: vt pꝫ in dcã decla. Nico. in.c.
exijt. Hec Barth. i li. mio. Ad laudẽ di. Amẽ.

Explicit tractatus aureus q in/
ſcriptus eſt. Serena ꝯſcientia. Querimonia [illegible]

Reuerẽdiſſimis in xp̄o patribus ⁊ dñis in
ſacro ꝯcilio ꝯſtañ. p̄ſiden. humiles viaꝝ reue/
reñ. p̄nitatũ ſiue dñationuꝫ filij frẽs p̄ed. pau/
peres reformationẽ ſui ſtatus p̄tendẽtes oĩmo
de ſubiectionis ⁊ obie reuerẽtiam tã debitã q̃ꝫ
deuotã. Cũ ad veſtras reuerẽdiſſimas p̄nita/
tes ⁊ dñatiões ptinere dignoſcanť diſcutiones

cauſaꝝ aiaꝝ ſalutem ꝯcernētium turbationes
cedare ꝑiculis obuiare reſoꝛmata reformare:⁊
de talibꝰ alijs ſilibꝰ diiudicare ⁊ diffinire neceſ/
ſe eſt:vt in occulto loqmur nihil eo ꝙ vnitas
angulos non querit. Scriptum eſt enim. Nil eſt

Nihil optum qȝ nō reue/
letur. Sed oīa ad lu
cem veniāt opaqȝ īdiſcuſſa nō
ꝑmaneāt grauius poſtea iudi
ciū ſubitura. Sed ꝑ virgā vigi
lantē videat ſi opa eius bona
ſint ⁊ in deo ſint facta. Ad hoc ſacrū gn̄ale Cō/
ſtantien̄. ꝯciliū frēs qdē paupes oꝛdis minoꝝ
plures ꝯuētus in Gallicanis ꝑtibus tanqȝ pe/
grini ⁊ aduene īhabitātes duxerūt recurrēdū.
Qꝛ cū ipſi in mūdi in hꝰ decurſus vias diuer/
ſas īſpiciētes a demonibꝰ iter ꝑegrinātiū ꝑtur
bare nitētibꝰ multiplr̄ obſeſſas arctā quādā q̄
eos ad vitā duceret regulā. ſ. ⁊ vitā frm̄ minoꝝ
a ſpū ſancto btiſſimo patri eoꝝ Frāciſco reue/
latā:ab eccleſia dei laudatā ⁊ approbatā xp̄o do
ctore elegerint. In ipſa qdē paululū ꝓficiſcen̄.
⁊ vt aiaꝝ ſuaꝝ ſalutē aſſequi poſſent ſcōꝝ pa/
truꝫ prioꝝ veſtigia de diuina bonitate ꝯfiſi imi
tari cupien̄. Nihilominus impedimēta multa
his q̄ iaꝫ euaſiſſe putabat nō minus ꝑiculoſio/
ra ſibi obuia habuerūt. Qui tn̄ ꝯſideran̄. qȝ li/
ma ferro qȝ fornax auro hoc tribulationē ꝯfer
re iuſto ꝑuioſqȝ viatores q̄ pie voluerūt in xp̄o
viuere multo maioꝛa ī via dei paſſos vires:licꝫ
tātillas deo miſtrare reſipuerūt:⁊ tandē ꝑ dei
grām aliqbus ꝓuiſionibꝰ ſedis aplice munitis
ꝑturbatoꝛibꝰ ſuis iuitis ad lumē viuificum ab
eis inſtātiſſime deſideratū iſtud ſacrum gn̄ale
ꝯſtantien̄ ꝯcilium acceſſerūt. Supplicātes hu
millime q̄tenus de ꝑſaluifico roꝛe a xp̄o ſibi in/
fluxo ignē fornacis tribulationū hmōi multo
ſolito plus accēſe penitus extinguere vel ſaltē
mitigare taliterqȝ eis ꝓuidere dignet:vt vēto
roꝛis celeſtis flāte ipſa dignatiua ſacri ꝯcilij ꝓ/
uidētia apud deū ꝑmittit ⁊ ipſi paupes in via
quā ceperūt ſalubꝛiter ꝑſeuerent. Alr̄s timēt di
cti frēs ne xp̄i iuguꝫ dimittāt pꝛe īpedimētoꝝ
multitudine ⁊ ſic requie quā aiabus ſuis inue/
nire debuerāt defraudent. Hec.n. īpedimenta
fornacis abſoꝛbētis accenſoꝛ hoſtis malignꝰ eis
pꝛeſtitit ⁊ ꝓſtat per nōnullos ꝑlatos ⁊ frēs ſui
oꝛdis. Hoc ideo vt ꝑ illos q ſibi dati eē debue/
rant in adiumētū ſalutis facilius eos trahent
ad viā ꝑditionis. Iſti.n. ꝓh dolor a via regu
lari nimiū elōgati viam ſuā coꝛruptā tanqȝ ſa/
nam ꝑiculoſam q̄ſi ſecurā ſuſtin̄. ⁊ ſic malū bo/
num dicētes ſub ſpecie cuiuſdā lucis tenebꝛis
tn̄ inuolute exactione. ſ. obijc ipſos paupes vna
ſecū habitare pariter ⁊ ambulare cogere nitū/
tur:qȝ ipſis videt impoſſibile qn cōſcīas ſuas
grauibus ꝑiculis exponen̄. ſilibus vel maioꝛi/
bus incidāt:⁊ ſic indignationē oīpotentis dei
apoſtoloꝛūqȝ ſuoꝝ dānabiliter īcurrant. Sane
ſiqdem ſicut timere vbi culpa mīme repitur
interdū mētis eſt timoꝛate ⁊ ēt aliqn̄ ꝯſcie ni/
mis ſcrupuloſe. Sic nō timere vbi culpa mul/
tiplex ſm̄ ſcōꝝ ⁊ ecclie ſniam] expreſſam iuenit
eſſe videt mētis excecate illoꝝ. ſ. q grauia ma/
gnaqȝ peccata:aut ꝓpter aſſuefactionem:⁊ ꝙ
in illis ſūt nutriti aut ob affectionē ad ea que
ſua ſunt ⁊ amoꝛē ꝑn̄tium iudiciuꝫ rōnis puer/
tētes:cū iudicia cōiter ſequant affectiōes:aut
ob defectū timoꝛis amoꝛiſqȝ diui:vel ꝑꝑ ſocio/
rum multitudinē aut ꝑꝑ ignoꝛātiam vel alijs
modica aut nulla arbitrant q̄ꝫq̄ꝫ in rei verita/
te dānationis ꝑiculū in eis appareat euidēter.
Cuius rei grā itentionē ſupplicationēqȝ ſuam
dicti frēs in q̄ttuoꝛ partes explicare ⁊ diſſerere
voluerūt. Prima eſt ſue rl̄e ꝓmiſſe ſatiſfaciēdi
⁊ ſe imunes a trāſgreſſionibꝰ nunc ꝓh dolor
in oꝛdie vrgētibus ſeruādi niſi ꝑ dictū ſacrum
gn̄ale ꝯciliuꝫ illis de aliqua reformatiōe ſeu ꝓ/
uiſione ꝓuideat expꝛta q̄ſi ipoſſibilitas. Scda
ꝓpter mala ⁊ ipedimēta a ꝑlatis oꝛdis ſui ſibi
inflicta ad ſanctā ſedē aplicā ⁊ ſacrū pn̄s gn̄a/
le ꝯciliuꝫ appellādi vrgēs necītas. Tertia ſi oꝛ/
do illoꝝ reformet vel ſaltē fribꝰ ſe reformare cu
piētibꝰ fauoꝛ ⁊ tuitio detur vniuerſalis ecclie
ſalutaris vtilitas. Quarta tpis oꝛdinē illuꝫ re/
formandi apta diſpoſitio ⁊ opportunitas.

Quoad primā cām dicūt ipſi frēs ꝙ
ſm̄ tenoꝛē regule eoꝝ ſtatu/
toꝝ pariter ⁊ ꝯſtitutionū ipſi tenent:⁊ dn̄t di/
cere diuū offm̄ ſm̄ moꝛē ro. ecclie ⁊ pſallere in
ꝯuētibus tractim attēte reuerēter ⁊ deuote ſi/
ne riſu diſſoluto ītuitu girouago:⁊ ſine fractio/
ne vocis:ſimul cātare:ſimul pauſare:⁊ ſimul ꝑ/
ſeuerare. Debēt ēt oēs ad choꝝ ire niſi fuerint
legitime ꝑpediti qȝ per celeſtinos ⁊ cartuſien̄.
pꝛeſertiꝫ in regno Frācie obſuari videt. Quō
circa

circa hūc articulū ſe nūc hēant frēs in multis
ꝯuētibꝰ gallicanis cūctis hr̄ aduertere volētibꝰ
appet euidēter:qꝛ ibi fiunt cātus fracti leues ⁊
diſſoluti. In choꝛis publice itrāt viri ⁊ mulie/
res. Ibi ſepe nō pc. t riſui ⁊ cachinationibꝰ. In
offō magis q̄rit finis q̄ꝫ deuotio niſi fauoꝛ aſtā/
tis ꝑꝑli alr̄ iterdū facere mulceat hoꝛa ſilētij ⁊
doꝛmitiōis ꝑſertiꝫ maioꝛes ī potibꝰ ⁊ cōmeſſa/
tiōibꝰ ꝑnoctāt ⁊ hoꝛa matutinaꝝ doꝛmiūt. Et
q̄ꝫuis ī media nocte pulſet cāpanella pauciſſi/
mi tn̄ cōparēt ī eccl̄ia exceptis ꝑuulis q ſepius
nō hn̄t ſacerdotē ad offm̄ faciēdū. Cōſtat ḡ qꝛ
fr̄ volēs offm̄ ſuū debite ꝑſoluere ſic facultateꝫ
nō hēbit:qꝛ ſi voluerit tractim ⁊ deuote cātar̄
⁊ cerimōias ſuare:⁊ alij ad finē feſtinare nō po
terūt ſe ꝯcoꝛdare:imo deriſiōes ⁊ ſubſānatiōes
nō modicas patiet ⁊ hypocrita vel ſingularis
vocabit. ¶ Itē in rl̄a ꝯtinet. iiij. ca. ꝙ frēs oēs
veſtimētis vilibꝰ īduant:⁊ poſſint ea repetiare
de ſaccis ⁊ alijs petijs cū bn̄dictiōe dei. Cuius
vilitatis q̄litateꝫ declarās Clem̄. v. c. Exiui de
paradiſo. dicit ſic. Uilitatē ingt veſtiū illā itelli
gi dēre dicimꝰ q̄ ſm̄ ꝯſuetudinē pꝛie dēat q̄ꝫtū
ad coloꝛē pāni ⁊ ꝑciū merito vilitas reputari.
Ex qbꝰ vbis liquet ꝙ de vilibꝰ pānis q ſunt in
ꝑtibꝰ illis in qbꝰ moꝛant frēs debēt oēs indui.
Et in q̄dā ꝯſtitutiōe di ꝙ in veſtibꝰ frm̄ ſemꝑ
reluceat aſꝑitas:vilitas:⁊ pauꝑtas. Et notan/
duꝫ ꝙ nō dicit appeat:ſed magis reluceat:quē
articulū idem Clemens vbi ſupꝛa declarat eſſe
traditum ⁊ ſeruandum diſtricte ſub pꝛecepto.
¶ Et de btō Frā. fūdatoꝛe nr̄o. dic dn̄s Bon̄.
in ſua legēda:qꝛ ſi quēpiā ſm̄ exterioꝛē habitū
ſe paupioꝛē cerneret:ſemetipm̄ redarguens ad
ſilē ſe ꝓtinꝰ excitabat. In quo ē aduertēdū qꝛ ſi
ad iſtar patrū ⁊ ꝑlatoꝛuꝫ magr̄oꝝ ⁊ alioꝝ frm̄
oꝛdis veſtē longā latāqȝ ⁊ ambitioſaꝫ cū plicis
rugis ⁊ varijs ſub cīgulo circūcirca piramida/
liter pēdētibꝰ ⁊ de pāno ꝑcioſo de lōginqs ꝑti/
bus appoꝛtato īduiſſet:imo niſi veſtis eiꝰ groſ/
ſa repetiata ⁊ abiecta fuiſſet:nunq̄ꝫ ille doctoꝛ
deuotꝰ de illo talia ſcripſiſſet. Que qdē ſcā vili/
tas ⁊ abiectio talr̄ hodie a magr̄is ⁊ ꝑlatis oꝛ/
dis eſt deſpecta ⁊ repꝛobata ꝙ ſi fuerit aliqs fr̄
q ſuꝑ hūc paſſuꝫ veller pure regulā ſuā ſuare:
⁊ ſcm̄ patrē ſuū ſcm̄ Fran. ſocioſqȝ eius imitari
quāuis a lōginquo reputat hypocrita ſingula/
ris appetitoꝛ laudis ⁊ ponēs ſcādalū in ꝯuētu:
eiuſqȝ veſtis ꝯdēnatur:⁊ niſi voluerit alijs ſe
ꝯformare grauiter puniet. Sic clare ꝯſtat quō
etiā in hoc paſſu nō pn̄t ꝑdicti ſupplicātes iter
alios ſue rl̄e ſatiſfacere:neqȝ trāſgreſſiōes ⁊ la/
xationes deuitare. Un̄ in bulla quā ſubꝛeptice
impetrauerūt ad ipſoꝝ paupeꝝ frm̄ dſtructio/
nem:expꝛſſe poſuerunt ꝙ habitus paupes reij/
ciantur ⁊ ſe alijs tranſgreſſoꝛibus conformenf.
¶ Itē dicit rl̄a. vj. c. Frēs q necītate cogūtur
pn̄t poꝛtare calciamēta. Quē ēt articulū idem
Clemēs vbi ſupꝛa declarat tanq̄ꝫ obligatoꝛiuꝫ
eē a fribꝰ obſuandū. Que vba multū ſūt notā/
da:qꝛ nō dicit:ꝓ q̄licūqȝ necītate:ſꝫ magis ne/
ceſſitate cogēte. Suꝑ quo articulo dixerūt q̄t/
tuoꝛ magr̄i oꝛdis exponētes aliq̄ vba rl̄e ex ꝓ/
cepto miſtri ⁊ capl̄i gn̄al:quoꝝ fuit vnꝰ magr̄
Alexāder de alis doctoꝛ irrefragabilis:ꝙ ire nu
dis pedibꝰ eſt foꝛme rl̄e:hꝛe ſimplr̄ ſoleas ē mi/
noꝛis diſpēſatiōis:hꝛe ſoleas cū caligis trūca/
tis q̄ n̄ coopiūt pedes neqȝ trāſcēdūt genua ē
maioꝛis. Hꝛe āt ſotulares cū caligis cōpletis ē
maxie diſpēſatiōis. Et de btō Fran. di ꝙ nūq̄ꝫ
poꝛtauit ſoleas vſqȝ ad tp̄s quo recepit ſacra
ſtigmata:q̄s poꝛtauit extūc ꝑꝑ plagas pedum.
Qualr̄ aūt frēs oēs ſe hēant circa hūc paſſū li/
qdo cūctis patere pōt quō hn̄t ſotulares laq̄a/
tos:ſtrictos:laſciuos ⁊ cōpoſitos. Inſuꝑ cali/
gas lōgas ſic milites:⁊ ſubtꝰ habitꝰ camiſias ⁊
gippōes. Et iō ſi vnꝰ fr̄ velit nudis pedibꝰ am/
bulare vel ſoleis ꝯtētus eſſe:ab alijs abhoꝛret:
deridet:⁊ ſingularis atqȝ ſcandaloſus iudicat.
Sic pꝫ qꝛ in hoc paſſu etiā manēdo inter alios
non poſſet ſm̄ foꝛmam ſue regule viuere quā/
uis ſm̄ vires coꝛpoꝛales hoc potuiſſet facere.
¶ Item dicit rl̄a ꝙ frēs nō debeāt eqtare niſi
manifeſta necītate vel īfirmitate cogant. In q/
bus ēt vbis eſt aduertēdū ꝙ de leui ⁊ ſine ma/
gno timoꝛe nullus fr̄ dꝫ eqtare. Suꝑ qbus ēt
verbis dicūt ꝑdicti q̄ttuoꝛ magr̄i qꝛ ibi neceſ/
ſitas pōt accipi pꝛo ſenectute. Ita ꝙ nulli de/
cet eqtare niſi ſit decrepitus talr̄ ꝙ non poſſit
pedes ambulare:vel īfirmus vt ibi ſonat lr̄a:
vel neceſſitas vt dicunt ibi pōt intelligi pꝛo cā
vꝫ. ꝙ cā pꝛo qua contingit equitare ſit honeſta
⁊ ſm̄ ſe licita ⁊ neceſſaria:⁊ tanta indigeat ce/
leritate ꝙ non poſſet expectare fratrem pede/
ſter ambulantē. Quē articulū Cle. v. vbi ſupꝛa
eē ſollicite ſeruādū declarat tanq̄ꝫ diſtrictū pꝛe/

ceptuȝ. In quo eſt aduertēdum ꝙ frēs ꝓ que/
ſtibus pecunialibus: vel litigijs ſiue cauſis alijs
ſibi illicitis vel pro ſuo ſolatio eqtantes ꝯ ſuaȝ
regulā manifeſte faciūt: vel illi q equos pigues
⁊ groſſos in ſtabulis ocioſe cuſtodiūt: q: vix ſe/
mel in anno poſſet accidere cā pro qua fr mi/
nor debeat eqtare. In quo caſu poſſet mutua/
re equuȝ paruū ⁊ vilē vel tutius aſinū ſuo ſta/
tui ꝯſonū. Et ideo ſi fuerit in talibus conuen/
tibus frater volens ⁊ potens ambulare pedeſ:
⁊ mittatur foras cum alio equitante ⁊ detur in
ſociuȝ: cogetur equitare: alioquin inobediens
⁊ ſingularis. vt ſupradictum eſt reputabitur.
¶ Item dr in regula. iiij. cap. Precipio firmi/
ter frībus vniuerſis vt nullo mō denarios vel
pecuniā recipiāt p ſe vel per iterpoſitā pſonaȝ.
Item in eodē. Tñ pro necitatibus infirmoꝝ ⁊
alijs frib⁹ idueñdis: miſtri tm̄ ⁊ cuſtodes ſolicitā
curā gerāt ſcḋm loca ⁊ tpa ⁊ frigidas regiões ſi/
cut neceſſitati viderint expedire: eo ſemp ſal/
uo. vt ſicut dcm̄ eſt denarios vel pecuniaȝ non
recipiāt. Et iteꝝ in. 5. ca. Frēs qbus dedit dn̄s
grāȝ laborādi laborēt fideliter ⁊ deuote ⁊c. Et
paulo poſt de mercede vo laboris ꝓ ſe ⁊ ſuis
frībus corpis necīa recipiāt pter denarios vel
pecuniā. Sup qbus verbis multa ſunt aduer/
tenda. Primo quātum diſtricte pcipit vt frēs
ſint elōgati a denarijs q: hoc ter ꝓhibet. Scḋo
q: nullā cām reſeruat di. nullo mō. vbi ſignum
vniuerſale apponit cū termino idefinito de q/
libet ſpē videt pdicare. Tertio q: nulla cauſa
maior recipiēdi pecuniaſ q̄ȝ pro ifirmis: ꝓ qua
tñ nolebat. Sup quo paſſu dicūt quattuor ma
giſtri: ꝙ ſub illo verbo denarios itelligit pecu/
nia numerata: ⁊ ſub illo verbo pecunia itelligit
omne ꝙ tradit numero pōdere vl mēſura. Et
ideo addūt q: talia ſupflue recipe vel eo aio ne
vēdant diſtrahant vel cōmutent eſt pecuniam
recipe: ⁊ ſic in tali caſu peccat ſicut in receptio/
ne denarioꝝ. Dicunt vltra ꝙ iterpoſita pſona
intelligit famulus ſiue burſarius: q: q per aliū
facit p ſeipſum facere videt. Et Cle. vbi ſupra.
Expſſe declarat ꝙ facere q̄ſtus pecuniales in
pdicationib⁹ vel alijs ſiue recipe pecunias in
oblationib⁹ vel denarios in cippis ⁊ trūcis in
eccleſijs vel alibi: hec ingt oia ⁊ ſilia ipſoꝝ ſta/
tui ꝯſiderato: ſunt frib⁹ ſimplr iterdicta. Qua/
liter aūt frēs in hoc tpe nouiſſimo circa hunc
articulum ſe hēant non eſt opus lōgum narra/
re q: vniuerſis clare liquet. In nullo. n. in hoc
caſu differūt a ſecularib⁹ niſi aliq in ſola cōtre/
ctatione quā deuitāt: q: vident frequēter eme/
re vēdere auide pecuniaſ pquirere abunde ex/
pēdere edificia ſumptuoſa ꝯſtruere: cara ⁊ deli/
tioſa iterdū pluſq̄ȝ platos ⁊ milites appetere ⁊
ꝓcurare. Et licȝ multa ſint circa hūc paſſuȝ q
dici poſſent in qbus cōitas ordis male ſe hēat
obmittunt tñ. Facile eſt. n. ppēdere qūo in ſe/
cretis ſitibus vel minorib⁹ ſe hēant cū oi vere/
cundia poſtpoſita: ad laxatiões maximas ⁊ to/
ti poplo manifeſtas ceruice erecta ſe exponere
nō timēt. Nō. n. eſt dubiū: q: ſi qs fr inter taleſ
voluerit a talib⁹ ſe abſtinere: ⁊ talia agētes icre/
pauerit pſecutiones varias ſuſtinebit: nec da/
bitur ei qd mādūcare vel induere: niſi in ſūma
egeſtate. Et ſi noluerit q̄ſtus pecuniales facere
religas cuſtodire ⁊ oblatiões qñ ſibi fuerit in/
iunctū. Inobediens ſecularis ⁊ pſumptuoſus
reputabit: ⁊ demū grauiter puniet. Sic patet
quia in hoc paſſu difficile: imo quaſi impoſſibi
le foret alicui cū illiſ pure ſuam regulā ſeruare.
¶ Itē dr in regula. xj. c. Precipio firmiter fra
tribus vniuerſis ne hēant ſuſpecta ꝯſortia vel
ꝯſilia mulieꝝ ⁊ ne igrediant monaſteria mona
chaꝝ: pter illos in qbus a ſede aplica ꝯceſſa eſt
lnia ſpalis. In qbus vbis eſt aduertendū quā/
tam puritatē dnt hre frēs minores: q: nō ſoluȝ
regula eoꝝ ꝓhibet pctm̄ facti ſȝ ēt ſuſpitionē.
dicit. n. ibidē. Nec fiant compatres viroꝝ vel
mulieꝝ ne hac occaſione iter frēs vel de fribus
ſcandalū oriat: nec ēt ſolū ꝓhibet ſuſpecta ꝯſor
tia: ſed ēt colloquia ⁊ ꝯſilia ſuſpecta. Et iteꝝ de
monialibus qūo ꝓhibet igreſſum ad eas. Sup
quo paſſu. vȝ. monialiū. dicit Nicolaus. iij. ca.
Exijt q ſeminat. Qꝛ igreſſus ad queqȝ mona/
ſteria monialiū incluſaꝝ vel aliaꝝ eſt fribus ꝓ/
hibitus ⁊ declarat p illud verbuȝ monaſteria.
debere itelligi clauſtrū: dormitoriū: refectoriū:
⁊ alias officinas iteriores. Pnt tñ ingt ire fra
tres in eccleſijs eaꝝ ⁊ foras cā predicationis ⁊
elemoſyne petende. Sed nullo mō ad iteriora
debēt itrare. Et quoad ꝯuētus frm̄ dicūt ꝯſti/
tutiones ⁊ ſtatura ꝙ talr ſint ſolitarij ⁊ a cō/
uerſatione hoium ſeqſtrati vt nō ſolū viri diſ/
ſoluti: ſiue quecūqȝ mulieres frequētes ingreſ/
ſus non hēant ad domos iteriores frm̄: ſed qḋ
plus eſt

plus eſt nec pueri. Qualr aūt frēs ſe hēant cir/
ca iſtos duos articulos oib⁹ cū ipſis ꝯuerſanti/
bus eſt notū. Prio q: qñ vadūt p mūdum nō
differūt ampli⁹ declinare ad monaſteria monia
lium nō ſolū excluſaꝝ: ſed ēt icluſaꝝ q̄ȝ ad do/
mos ſeculariū: imo ſepe libētius illō declināt:
comedūt ⁊ bibunt: dormiunt: ⁊ ibi filias ſuas
hñt deputatas: ⁊ q̄ſi ad ſpōſales nuptias opu/
lenta ꝯuiuia faciūt: coreas ducūt: ⁊ ſolatia mul
ta deteſtabilia. Ibi hoies veſtes muliebres in/
duunt ⁊ ecōtra. Ecce viſitatiões: correctiões:
⁊ exēpla qb⁹ miſere a miſeris regunt ⁊ guber/
nant. Nec miꝝ ſi ꝯuent⁹ talium mulieꝝ a ſtatu
regulari nimiū elōgent: q: ſi cecus cecū ducat
ambo in foueā cadunt. Quo vo ad ꝯuent⁹ frm̄
manifeſtū eſt qualr mulieres vulgariter ⁊ idif
ferēter ingrediunt choꝝ clauſtrū ⁊ domos in/
teriores: ⁊ qḋ abhomiabilius eſt ſepe dormito/
rium de die ⁊ nocte. Et ſi qs frater talia abor/
rens ipſas mulieres vel frēs icrepauerit: exīde
op⁹ eſt ei ſe cuſtodire ⁊ caute ſolicite tāq̄ȝ ſi eēt
inter homicidas ⁊ gladiatores. Vlterius: pau/
ci ſunt ꝯuent⁹ in partib⁹ pdictis in qb⁹ nō ſint
mulieres velut ancille frib⁹ obſequētes: aduer/
tat qſqȝ fidelis ſi criminādus ſit frater caſtitatē
pfeſſus tales cōitateſ deuitās. Si cū multa diſ
ficultate adipiſcat palma caſtitatis in ſolitudi/
ne: qd fiet vbi multa ipedimēta pſtant in occa
ſione? Nullus dubitat niſi ignorās vel ſaluteȝ
ſuā ꝓ modico ducēs. Nec putet aliqs ꝙ hec di
cāt frēs pdicti vt cōitatē ordis ſcandalizēt: ſed
ſolū vt ſup hō ad omnium ſalutem ꝓuideatur.
Cū in rei veritate multa deteſtabiliora obmit/
tunt qui eos citius in talibus ſalua ſalute oc/
cultare q̄ȝ indebite vellent detegere.
¶ Itē p ſtatuta papalia oib⁹ frib⁹ qbuſcūqȝ di/
ſtricte pcipit ſilētiū oi hora i choro: in clauſtro:
⁊ in refectorio hora comeſtiōis. Necnō p totū
ꝯuētum ab hora cōpletorij vſqȝ ad pmā pulſa/
tionē pme diei ſequētis cuſtodire: ⁊ ſp in mēſa
lectionē hre. De qb⁹ vo ſilētio ⁊ lectiōe in mul
tis ꝯuētib⁹ q̄ſi nō curat excepto ꝙ lector in pn
cipio mēſe legit vnā clauſulā vl duas: ⁊ in fine
totidē. In qb⁹ vo vbis reſiduū refectiōis expē
dat: norūt q in ꝯuētib⁹ refici ꝯſueuerunt. Et ſi
ibi fuerit frater ſilētiū volēs ſuare: irridet ſilē/
tiū ſoluere tentat: fiuntqȝ deriſiões mltimode
vt loq cōpellat. Nec itermitti opȝ ꝙ in mltis
ꝯuentib⁹ in dedecus ſcē religiōis a frib⁹ ⁊ alijs
eccleſiaſticis ⁊ ſecularib⁹ exercent ludi mltipli/
ces ad pilā ⁊ hmōi: ipſiſqȝ in camiſijs ⁊ gippo/
nib⁹ exiſtentib⁹ ⁊ ale multe diſſolutiões fiunt.
¶ Itē rla dicit ꝙ frēs qñ vadūt p mundū va/
dāt ꝓ elemoſyna ꝯfidēter. Nec opȝ eos vere/
cūdari: q: dn̄s ſe fecit ꝓ nobis pauperē i hō mū/
do. Quē articulū ſūmi pōtifices dclararūt de/
bere ſuari ad lrām. Et ſup hō ꝓhibēt ne frēs in
via vel alibi ducāt burſariū vel famulū ꝓ eis ⁊
in vſu eoꝝ pecunias ſoluentē. Qualr āt iſte ar/
ticulus hodie ſeruet cūctis pȝ: ⁊ de hō meli⁹ pñt
oſtēdere hoſpites ⁊ tabernarij ⁊ illi q vadunt
vl eqtāt cū frib⁹. Et iō aiaduertēdū eſt q: ſi qs
paupius fr voluerit in hō paſſu ſue rle ſatiſface/
re ⁊ hoſtiatim ſicut decet victū ſuū mēdicare ⁊
ſocijs ei⁹ voluerit victū emere ⁊ ſe in tabernis
hoſpitare neceſſe eſt ꝙ inter ipſos vel de ipſis
oriatur ſcandalum: ⁊ ideo in regreſſu ad ꝯuen
tum quātas iniurias patiet frater ille de⁹ ſcit.
¶ Et vt oēs pariter cōprehēdam⁹ obſuātias
pcepta ⁊ ſtatuta rle ⁊ ordiſ talr colapſa ē hmōi
ordis cōitas a ſuis pmarijs iſtitutiōib⁹ ⁊ beati
F. ac ſcōꝝ pim prioꝝ veſtigijs obſuātijs ⁊ iten
tionib⁹: q: oi ſane ituenti q̄ſi ipoſſe pōt videri
volētes ipſam ſanctā rlam pure ⁊ ſine laxatiōe
ſuare ⁊ eiſdē ſcōꝝ pim veſtigijs inherere cum
alijs ⁊ iter alios ⁊ in eiſdē domib⁹ ⁊ ꝯuētib⁹ ma
nēdo hō facē poſſe ſine magnis ⁊ ineuitabilibuſ
ſcandalis pp diuerſitateȝ vite: moꝝ retinere ⁊
obſuātiaꝝ vtrorūqȝ q: oib⁹ ꝯſideratis ꝯſiderā/
dis: q̄ſi in cūctis ꝯrij ſūt ⁊ difformes. Et q: pla
ti magri lectores ordis ⁊ ceteri maiores tenēt
⁊ approbāt fauorizāt ⁊ obſuāt vnā partē: ⁊ ver
bis factiſqȝ ꝯdēnāt ⁊ reprobāt aliā: neciū eſt vt
ſacrū eccle gnale ꝯciliū ſup hō ꝓuideat ⁊ q illa/
rū ſit tutior ad ſalutē iudicet ⁊ diſcernat. Si q
vo illaꝝ auctore dō bñ agēſ videat ꝓ bono ope
nō lapidet: ſed fauor ⁊ remediū ſibi pſtētur: vt
ſic de bono in melius valeat proficere ad por/
tūqȝ peruenire valeat peroptatum.

Quoad ſcḋam partē q eſt pp mala ⁊
ipedimēta dictis paupib⁹ fri
bus iflicta appellādi cogēs necitas. Dicūt ipſi
frēs ꝙ. xxv. ānis ⁊ eo amplius elapſis tres frēs
bone ⁊ deuote ꝯuerſatōis zelo obſuātie regula
ris feruētes vidētes tm̄ ordis collapſuȝ: ⁊ frib⁹
rlam ſuā pure ſuare cupientib⁹. In cōitate or/

dinis tãtis ĩpuritatib⁹ maculata manere peri-
culoſum. Pro hmõi ſicut decet ad ſuũ gñalem
miſtrũ recurrerũt. Qui ab eo benigne recepti
⁊ ꝯſolati de ei⁹lĩnia nutu diuino ꝑuenerunt ad
pñtiã venerabilis ⁊ deuoti prĩs magrĩ Joan.
Philippi tũc tp̃is ꝓuincie turonie ꝓuincialis
miſtri locũ ab eo poſtulãtes in quo qete ⁊ paci
fice ſalutẽ ſuã opari poſſent ſm rle ꝓmiſſe puri
tatez. Qui deuot⁹ pr̃ dictoꝝ frm̃ pium deſide-
riũ poſtulationẽqz tam ſcãm ⁊ iuſtã ꝯſiderans
tanq̃z de p̃cioſo theſauro iuẽto nõ modicũ gau
dẽs deſideriũ paupeꝝ exaudiuit: ⁊ ꝯuẽtum de
mirabello pictaueñ. dioceſis ꝓ reformatione ⁊
ſtat⁹ rlaris obſuatiõe libeꝝ eis tradẽs. ſ. oibus
frib⁹ q ibidẽ añ manebãt amotis vnũ ex dictꝭ
frib⁹ fr̃ib⁹ guardianũ dicti ꝯuẽtus ꝯſtituit ⁊ or/
dinauit. Qui lz eẽnt in ñero breui: ad magnam
tñ copiã xp̃o duce frmq̃z multiplicationẽ ꝑue/
nerũt: ⁊ i ſcẽ religiõis zelo: ꝓfectuqz deuotiõis
nõ modicũ ꝓfecerũt. Quoꝝ fama odorifera lõ
ge lateqz diſpſa nõnulli dñi aiati diuoqz amore
inflãmati auc̃te ſedis ap̃lice p̃habita alios ꝯuẽ
tus edificauerũt ꝓ honore cult⁹ diui ⁊ dicte ſcẽ
rlaris obſuãtie mltiplicatiõe. Nõnulli ẽt frẽs
ad idem aiati ꝯuent⁹ alios reformauerũt: ita ꝙ
ꝯuẽt⁹ eoꝝ obſuãtie tã receptis q̃z nouiter edi/
ficatis ad. xij. ꝑuenerũt. Sed proh dolor v̂ſum
eſt argẽtũ in ſcoriã. Nã dicto miſtro q benigne
deuote ⁊ ſpũalr dictos frẽs tractauerat iaz de/
functo ⁊ ab alijs frib⁹ pp ſuã ſcãm intẽtionem
q̃zplurimũ odioſo. Poſtmodũ miſtri ꝓuicia/
les ⁊ cuſtodes plus terrena q̃z ſpũalia augẽ cu/
piẽtes a dictis frib⁹ paupib⁹ qualrcũqz exactio/
nes pecuniales in viſitatiõib⁹ extorq̃re nitebã
tur. Et q: p̃dicti paupes frẽs q totalr ab hmõi
ꝓcuratiõe ⁊ q̃ſtu pecuniaꝝ elõgati eſſe cupie/
bãt: talia vidẽtes ꝯ̃ puritatẽ rle ſue grauiter ac/
cedere: ⁊ ꝓ hmõi idolũ cupiditatis ⁊ auaritie
in tẽplo dei induci dictis miſtris ⁊ cuſtodibus
acqeſcere in his nõ volebãt qđ gratis nõ pote
rãt ꝑ violẽtiã facẽ voluerũt. Et iter cetera actũ
eſt. Cũ. n. ſemel miſter ꝓuincialis p̃dicte ꝓuin
cie turoñ. in conuentu de laualguidonis ceno-
maneñ. dioceſis viſitaſſet ꝓ viſitatiõe hui⁹ ſũ/
mã. xv. libraꝝ a ꝯuentu dicit ſibi debere. Cũqz
guardian⁹ dicti ꝯuẽt⁹ humilr ſibi rñderet frẽs
ꝯuẽt⁹ dictã ſũmã ꝓ dicta viſitatiõe vel alijs nõ
poſſe ſalubriter ꝓcurare ipſo miſtro recedente

cuſtos britanie q dcm̃ miſtrũ aſſociabat vnum
calicẽ de argẽto de magno altari rapuit ⁊ aſpor
tauit. Creſcẽte itaqz frm̃ paupeꝝ nũero tam in
exactionib⁹ hmõi q̃z alijs a p̃dictis miſtris ⁊c.
mlta ipedimenta ꝑpeſſi ſunt: ⁊ realr laboraue/
rũt ẽt cũ brachio ſeculari q̃ztũ potuerũt ad eo/
rũ extirpationẽ. Frẽs v̂o p̃dictas violẽtias fer/
re nõ valẽtes nec mĩꝝ: militabãt. n. ꝯ̃ ſalutem:
ſcẽqz religiõis ſue puritatẽ ad ſuũ gñalẽ miſtrũ
frẽm. ſ. Joãnẽ bardolij q tũc i ordie p̃erat ⁊ to/
lerabat recurrerũt ſup hmõi ꝓuiſionẽ poſtulã/
tes. In hͦ ſeq̃ntes v̂ba rle dicẽtis ⁊ p̃cipientis:
vbicũqz ſũt frẽs q ſcirẽt ⁊ cognoſcerẽt ſe nõ poſſe
rlam ſpũalr obſuare ad ſuos miſtros debeãt ⁊
poſſint recurrere. Miſtri v̂o benigne ⁊ chari/
tatiue eos recipiãt. i. eis ꝓuideãt: quẽ articulũ
idẽ Clemẽs vbi ſup̃ ꝺclarat eẽ ſuãdũ tãq̃z p̃ce
ptũ pp illđ v̂buz debeãt. Qui qdẽ miſtro gñali
auditis eoꝝ lugubrib⁹ q̃rimonijs: ⁊ ſup hͦ pieta
te mot⁹ debiteqz iformat⁹ vt firm⁹ ⁊ ſancti⁹ eis
ꝓuideret: ⁊ ne a ꝓuicialib⁹ miſtris ⁊ cõitate or/
dinis ſi dictis frib⁹ fauorẽ beniuolũ p̃beret ꝯſe/
quenṫ: q̃z q̃z ꝑ rlam hͦ facẽ poterat ⁊ debebat fa
ctũ hmõi ſũmo põtifici tũc Bñdicto. xiij. nũc
v̂o Petro de lima dicto expoſuit vel ſaltẽ expo
nere fecit. Quib⁹ ꝑ ipm põtificẽ ſũmũ auditis
mãdauit ⁊ p̃cepit auc̃te ap̃lica dicto gñali q̃te
nus dictos paupes frẽs a manib⁹ ſibi aduerſan
tiũ eriperet ⁊ in ſua obia imediate retineret: ⁊
ne a fructu obie defraudarenṫ vel ꝑ hͦ ordo in
aliquo diuidereṫ illis vnũ ꝓbũ frẽm pu'ã ob/
ſeruãtiã ſue rle zelãtẽ: ⁊ ſic decet bonũ paſtorez
in penuria paupͣtate ⁊ aſperitate ordis cũ dictꝭ
frib⁹ ꝯformiter viuẽtẽ illis aſſignaret in p̃latuz
qui qdẽ eẽt vicari⁹ dicti gñalis: ⁊ in oib⁹ ⁊ ꝑ oia
ipſos frẽs ⁊ eoꝝ ꝯuẽt⁹ hẽret regẽ ⁊ corrigẽ ſicut
miſtri ꝓuiciales ſubditos ſuos: ſicuti hec ⁊ alia
ꝑ bullas ap̃licas ſup hͦ ꝯfectas liq̃di⁹ apparere
pñt. Itẽ p̃dict⁹ gñalis humilr in dictis lr̃is
ap̃licis ꝯtẽta executiõi debite ꝺmãdauit ⁊ frẽz
Thomã de curte virum vtiqz ſcia morib⁹ ⁊ zelo
ſcẽ religiõis inſignitũ ſuũ vicariũ ⁊ ipſoꝝ fratrũ
ducẽ ⁊ paſtorẽ imediatũ ꝯſtituit. Sub cui⁹ du/
catu p̃dicti qete deuote vixerũt: ⁊ nõ modicũ
tã nũero q̃z obſeruãtie regularis noticia ⁊ zelo
augmẽtati ſũt. Ob quã multiplicationẽ p̃/
fati miſtri ⁊ cuſtodes ꝑdere timẽtes locũ ⁊ gẽ/
tem ⁊ ne lucerna ſcẽ religionis ſup candelabrũ
poſita

poſita vita ſua tenebroſa detegereṫ eccl̃ia: poſt/
modũ paſtore carente lr̃as a xp̃ianiſſimo rege
frãcoꝝ ꝯtra p̃dictos paupes ipetrarũt ꝓ eoꝝ
electiõe ⁊ annullatiõe falſo eis crimẽ ſciſmatis
iponẽtes: ſz veritate facti regie maieſtati pate/
facta: labor eoꝝ abijt icaſſuz. Verũtñ ſatore ma
loꝝ ꝓcurãte p̃fati miſtri a deſiderio ſuo defrau/
datos eſſe cernẽtes: dño Alexã. pape. vj. ſubre/
ptice ipetrauerũt quãdã bullam ꝓuiſiõis p̃fate
iuſte ⁊ ſcẽ plene reuocatoriã ⁊ obſuãtie regula
ris dictoꝝ frm̃ deſtructiuã q̃ qdẽ bulla oi ſane
intelligẽti ſubrepticia apparere põt plurib⁹ de
cauſis. Pͦrio ſupprimẽdo veꝝ tacet q̃ño p̃/
dicti frẽs nihil aliud q̃rũt q̃z vt ſuã rlam ſicut
tenenṫ ſuare poſſint. Itẽ q̃ño ab obſuãtia ſua
vera ordo eſt collapſus ſicut ſupius dĩ. Itez ta/
cet moleſtias ⁊ ꝑſecutiões quas p̃fati trãſgreſ/
ſores obſuatorib⁹ iferre nõ ceſſant pp quas eui
tãdas eos erat neceſſarium p̃dictã ꝓmiſſionẽ obti/
nere. Itẽ q̃ño rla iubet diſtricte in tali caſu frẽs
h⁹ᵒⁱ ad ſupiores ſuos debẽ recurrer. Tacet iteꝝ
q̃ño ſupiores eis tenẽṫ ꝓuidẽ amouẽdo vł exi/
mẽdo eos a locis vł ꝑſonis i obſuãtia ſua eis of
fendicula p̃ſtãtib⁹. Itẽ q̃ño illa ꝓuiſio ſcã iuſta
⁊ canonica erat tã reſpectu ꝯcedẽtium q̃z rerũ
cõceſſaꝝ q̃ oia vera ſunt. Scđo dicta bulla
falſum ſuggerit plurib⁹ modis. In hͦ. vz. ꝙ di/
cit q: frẽs hmõi nituṫ diuidere ordinẽ qđ nõ
eſt veꝝ reuerẽtia ſalua: imo q̃ztũ pñt laborant
tenere in viuẽdo illud mediũ veꝝ in quo ꝯſti/
tueṫ ordo eoꝝ extrema queqz vitia deuitando.
Item in hoc ꝙ dicit quia recipiebãt ſeculares
ad ordinem ſine licentia: imo contra volunta/
tem prelatorum ſuorum ad quos ſpectat ipſa
receptio quod eſt falſum reuerentia ſalua: quia
ſup hoc licentiam hẽbant a papa ⁊ gñali mini/
ſtro: vel aliter q: ipſi frẽs hmõi receptiõe non
vtebanṫ: ſz ſolũ p̃dict⁹ vicarius ⁊ illi qb⁹ hͦ ſpã/
liter cõmittebat q ſup hͦ auc̃tẽ hẽbãt vt p̃ferṫ.
Itẽ in hoc ꝙ dicit ꝙ appropriabãt ſibi domos
⁊ loca qđ falſum eſt ſemꝑ reuerentia ſalua: imo
libẽter habitabãt ⁊ indifferẽter habitãt vbiqz
ſunt ꝑ obiam collocati dũ ibidẽ rla ſerueṫ ⁊ ſa/
lutẽ ſuã opari poſſint: ⁊ q: q̃rũt manere vbi ſer
uaṫ rla: locaqz trãſgreſſionũ fugiũt: nõ debent
dici illa loca ſibi approp̃are: cũ hͦ faciãt vt verã
expropriationẽ quã deo ꝓmiſerũt pure poſſint
optinere quã in locis alijs manendo nullomõ

debite poſſent. Itẽ in hͦ ꝙ dicit ꝙ nolũt alios
frẽs ordis ſecũ in locis illis habitare qđ eſt fal/
ſuz reuerẽtia ſalua: imo hͦ eſt qđ cupiunt ⁊ op/
tãt. vz. ꝙ oẽs quoſqz ſiue ſint i ordie ꝓfeſſi ſiue
ſeculares ſecũ in obſuãtie ſcẽ augmẽtũ ⁊ ꝓfe/
ctũ admittere volũt: dũ tñ velint cũ ipſis regu
lariter viuere. Et q: frẽs laxatiuos ⁊ ſcandalo/
ſos deuitãt nõ pp hͦ bñ viuere volentes a ſe fu/
gãt. Itẽ in hͦ ꝙ dicit ꝙ veſtes deformes ꝯ̃ rlaz
⁊ ordis ꝯſtõnes portãt qđ reuerẽtia ſalua falſũ
eſt: q: rle ſue tenore ſane ꝯcepto ⁊ mõ quem in
veſtimẽtis ſeruãt ꝯſiderato ꝑ oia p̃dicti rlam ⁊
ordinis ꝯſtõnes ſeq̃ videnṫ. Item in hoc dicit
q: ꝓcurabant lr̃as a regib⁹ ⁊ p̃ncipib⁹ vt ſecum
manerent qđ eſt etiã reuerẽtia ſalua falſiſſimũ:
imo q̃ztum pñt curias hmõi deuitant nec in il
lis vnus ex illis manet. Et ſi aliquos oporteat
ad ipſos dños ipſis regrentib⁹ aliqñ accedere
celerius q̃z pñt ad conuentus redire feſtinant.
Scientes q: ſicut piſcis extra aquã: ita religio/
ſus extra clauſtrũ diu viuere ſpũalr nõ poteſt.
Tertio p̃dicta bulla eſt ad pctm̃ illaqueati/
ua ⁊ veritati rle de directo ꝯ̃ria. In hoc. vz. q:
rla diſtricte p̃cipit a loco vel ꝯſortio obſuantie
regularis ⁊ aie ſalutis ipeditiuo frẽs fugere ⁊
remediũ querere: bulla v̂o ecõtra ſub grauibus
penis p̃cipit eis vbicũqz fuerint iter alios per
miſtros collocati manere. Itẽ p̃cipit rla vilib⁹
veſtimẽtis indui: ⁊ bulla p̃cipit ſub pena excõ
catiõis frib⁹ ſe ꝯformare in veſtib⁹ cõitati ordi/
nis: que tñ cõitas habitib⁹ vtitur p̃cioſis ⁊ ca/
ris: ⁊ in colore ſtatutis ordinis ꝯtradicẽtibus:
⁊ illa duo bulla precipit ſub pena excõicatiõis
ipſo facto eis cõminata. Ergo cum nemo poſ/
ſit duob⁹ dñis ſeruire. Frater in talibus pericu
loſe manebit (ſi regule obedit) ſnĩam excõmu/
nicationis incurrit ſi ecõtrario contra regulaz
facit: merito ergo debet dici dicta bulla ſubre/
pticia: ⁊ ideo reuocanda ⁊ annullanda.
Sed qđ ſecutuz fuerit videaṫ: ipſa. n. bulla
dño Frã. Tũc abbati ſcẽ Genouefe Pariſieñ:
decretoꝝ doctori ꝓ executiõe pñtata: executio
nẽqz demãdata. Ipſe tñ abbas ꝺ negtijs ⁊ ſub/
reptionib⁹ dicte bulle debite iformatus totum
ꝓceſſum executiõis ſue: ⁊ qcqđ per ipm in di/
cta executiõe fcm̃ fuerat penit⁹ reuocauit ⁊ an/
nullauit ſicut per inſtrm̃ ſup dicta reuocatiõe
ꝯfectũ latius apparere poteſt: ⁊ ſic remanſit in

executa queadmodū executiōe nō erat digna.
Et licꝫ ꝓuiſio ſupius tacta pp inexecutionē di/
cte bulle in ſuo robore vr̄ remanſiſſe:tñ ꝑdicti
paupes frēs ſentieñ.ꝑdictū dñm Alexā.a dictꝭ
miſtris fuiſſe circūuentū miſerūt Bononiā ꝑ
ipm iformādo de hmōi veritate:q iterim diez
ſuū clauſit extremū.Et iō hmōi veritatē ſciſſi/
mo dño nr̄o Joāni.xxiij.iā papa creato expo/
ſuerūt vel exponi fecerūt q veritate ꝑcepta cō/
miſit hmōi negociū Reuerēdiſſimo i xp̄o pr̄i
ac dño dño cardinale de vrſinis dicti ordis mi
noꝝ ꝓtectori.Qui dictꝰ dñs cardinalis partibꝰ
auditis hincide tenoribuſqꝫ dictaꝝ lr̄aꝝ apl̄i/
caꝝ Bñdicti.vꝫ.⁊ Alexādri ꝑſpectis ⁊ ꝯſide/
ratis determinauit quādā mediationē īter ip/
ſas duas bullas a ꝑdictis partibꝰ iuiolabil̄r te/
neri debere ꝑpetuo.In qua qdē determinatōe
ꝯtinebaꝑ q̄ ꝑdicti paupes frēs hr̄ent ſuū ſicut
ſupius dr̄ vicariū:q ipſos hr̄et regere:⁊ in obſ/
uātia regulari ꝑcedere ab ipſis fribꝰ eligēdū:q
tñ ſubditꝰ foret miſtris ꝓuincialibꝰ ſicut hic ⁊
al̄s plenius in lr̄is ſup h̄ ꝯfectis liq̄re pn̄t.Cui
determinatiōi ſeu ꝓuiſiōi dicti dn̄i cardinalis:
ipſi miſtri vel ſaltē aliq obedire ꝯtēpſerūt nec
eā acceptare voluerūt:imo ipſa tacita īpetraue
rūt ſeu impetrare fecerunt a ꝑfato dño nr̄o pa
pa Joāne illiꝰ bulle ſubrepticie ꝑtacte ꝯfirma/
tionē virtute cuiꝰ vicariū ipſis fribꝰ a dño car/
dinali ꝑlibato datū depoſuerūt:⁊ a ſuo offō ceſ
ſare fecerūt.Dictos frēs ſubmittēdo iteꝝ i ma
nibus dictorum prouincialium vt eos ad vo/
tuꝫ poſtea diſpergere poſſent:ſicut fratres alio/
rum conuentuum diſperſerunt.

¶ In ꝯuentu.n.de morāco ꝓuincie burgun/
die iaꝫ ſunt plures āni elapſi manebāt frēs re/
gulariter viuētes:q p miſtrū dicte ꝓuincie fue
rūt diſperſi.Idē ēt niſus eſt facere in ꝯuētu de
dola.Itē in ꝯuētu de Perona ꝓuincie Frācie
ꝓuincialis ſil̄r fecit ⁊ alios diſſolutos ibidē col
locauit.Idē ēt pluries niſus eſt facere i ꝯuētu
de ſcō audomaro.Idē factū eſt in ꝯuētu ſancti
Joānis angeliaceñ.ꝓuincie turonie.Nā pau/
peribꝰ fribꝰ ibidē virtute dicte determinatiōis
a ꝑdicto dño cardinali ordiate in dicto ꝯuētu
manētibꝰ circa octauas natiuitatis btē Marie
vltimate elapſas appellatiōe ab ipſis paupibus
fribꝰ ꝯ ꝓuincialē dicte ꝓuicie cuſtodes diffini/
tores ceteroſqꝫ ſibi fauētes ad ſacrū hmōi gn̄a/
le ꝯcilium ꝑiecta ſibi itimata nonobſtañ.frater
Joānes delaſons ꝓcuſtode cuſtodie xantoñ.ſe
gerēs:die q̄dā circa aurorā ad dictū ꝯuētū ac/
ceſſit ⁊ vna cū q̄dragita fribꝰ vel circa iuuenibꝰ
⁊ diſſolutis itrauerūt violēter:fribꝰ dicti ꝯuētꝰ
poſt offiñ matutinū qeſcētibꝰ quoꝝ alios vin/
culis ferreis mācipauerūt:alios v̄berauerunt:
alios captos d̄tinuerūt:alios male tractauerūt:
⁊ tādē ipſos ꝯfuſibil̄r de dcō ꝯuētu expulerūt.
¶ Itē dictis ꝓuiſiōibꝰ nonobſtañ.a qbꝰ ſp fue/
rūt ſucceſſiue muniti ꝓuincialis miſter Frācie
dictos paupes frēs excōicatos in ca.ſuo ꝓuin/
ciali denūciare fecit.¶ Itē frēm Reginalduꝫ
day captū detinere cepit ⁊ deduci ꝑ icarcera/
tiōe ſine cā aliq̄ iuſta:ſꝫ nutu diuine a manibus
tenētiū ereptꝰ eſt.¶ Itē in quodā ꝓuinciali.c.
circa feſtū beati Michaelis vltimate elapſum
appellatōe vt ꝑdicit facta nōobſtañ.fr̄ Marti.
de boſco Galteri guardianꝰ ꝯuētꝰ turoñ.vnꝰ d̄
notabilioribꝰ ꝓuicie ⁊ q in ca.ꝓuiciali antece/
deñ.vnꝰ fuerat de diffinitoribꝰ dicti ca.voluit
incarcerare in dicto ꝯuētu vnū pauperē frēm
bone fame ⁊ deuotū ꝯuentꝰ fontiniaci cōitatis
guardianū.Et vna cū tribꝰ vl̄ q̄ttuor fribꝰ ⁊ de
ꝑcepto eiꝰ in ipm frēm manꝰ violentas temere
iniecit ⁊ vſqꝫ ad ſanguinis effuſionē male tra/
ctauit.¶ Itē vnꝰ bonꝰ fr̄ dictꝰ Joānes coſte ꝑ
obiam veniens de burgūdia ad dcm̄ ꝯuētū de
ſcō odomaro remis ciuitate in quodā hoſpita/
li īfirmitate graui correptꝰ migrauit ad dn̄ꝫ:cu
ius corpꝰ fribꝰ ꝯuētus dicti loci pn̄tatū ꝑ ſepul
tura hn̄da:ipſi frēs in terra ꝓphana ihumaue/
rūt.¶ Itē in quodā ca.ꝓuinciali turonie di/
cto ca.ſedēte eiqꝫ miſtro ꝑſidente:frēs cōitatis
publice iniuriabāt frēs paupes q ibi cā obie cō
parebāt:vocātes ipſos in pn̄tia dicti miſtri in/
truſos fācellos:excōicatos ⁊ hereticos:alia ob/
probria inumerata illis dicētes.¶ Itē in alio
ca.eiuſdē ꝓuicie miſtro ſedēte frēs qdē de ma/
ioribꝰ ꝑdicto miſtro aſſiſteñ.dn̄m cardinalē de
vrſinis dicti ordis ꝓtectorē pp ꝓuiſionē ꝑnoia/
tā ab ipſo factā:ipꝫ nō ꝓtectorē ordis:ſꝫ deſtru
ctorē publice dixerūt.Et vt breuiter ꝯcludaꝫ:
alia obprobria iniurias ⁊ cōtumelias a ꝑdictis
miſtris cuſtodibꝰ ceteriſqꝫ cōitatis ordis fribus
ipſis pauperibus illatis ſeu illatas explicare nō
poſſent:licꝫ plane eoꝝ ſubditi non eēnt.Qua/
propter aduertenduꝫ eſt q̄ꝫta ſimilia ⁊ maiora
inferrent

inferrent ſi in ſua plenaria ſubiectione eſſent.
¶ Propter q̄ grauamina ⁊ alia ꝑdicti ſuppli/
cantes timētes ꝑuerſil̄r virtute illiꝰ bulle ſub/
reptice eiuſqꝫ ꝯfirmatiōis de qbꝰ ſup̄ agit am/
pliꝰ ⁊ grauiꝰ grauari ſi in manibꝰ miſtroꝝ ⁊ cu/
ſtodū nō ſuoꝝ ꝑlatoꝝ:ſꝫ veriꝰ capitaliū inimi/
coꝝ manerēt ꝓ ſe ⁊ ſuis adherētibꝰ vel adheſu
ris ad ſcām ſedeꝫ aplicā ⁊ pn̄s ſacrū gn̄ale ꝯci/
lium a miſtro gn̄ali ordis ipetratore ꝯfirmatio
nis dicte bulle ſubreptice:necnō ⁊ a ꝓuinciali/
bꝰ cuſtodibꝰ ceteriſqꝫ ſibi in hac ꝑte fauētibꝰ ap
pellauerūt aliud refugiū q̄rere neſcientes.Cū
dictꝰ gn̄alis q ipſos deberet ſub alis ſic gallina
pullos ꝓtegere ⁊ fouere reliqt:imo tradidit ⁊
liberauit eos coruis ⁊ miluis rapacibꝰ.Sic pa
tet quomodo nō imerito erat dictis fratribus
appellandi neceſſitas.

Quoad tertiā ꝑtē q̄ eſt.ſi ordo iſte re/
formareꝑ vl̄ ſaltē fribꝰ ſe refor
mare volētibꝰ fauor ⁊ auxiliū dareꝑ vl̄is eccleſie
ſalutaris vtilitas.Dicūt frēs hmōi q̄ ordo mi/
noꝝ in tāta ꝑfectiōe fundaꝑ:q̄ ſi ſcē ⁊ pure ſua
reꝑ:odor eiꝰ ꝑ vniuerſuꝫ orbē fragraret.Sicut
nūc proh dolor fetor eiꝰ vniuerſis ſanis eccleſie
mēbris feret qō ſine merore graui dici non dꝫ.
¶ Nā ordo iſte fundaꝑ in pauptate arctiſſima
⁊ ꝑ h̄ pacifica:qꝛ nihil q̄ꝫtūcūqꝫ mimū frēs ſi/
ue in cōi ſiue in ꝑticulari ꝓpriuꝫ hr̄e debēt:⁊ h̄
eſt q̄ dicit rl̄a.Frēs nihil ſibi appropzient nec
domū nec locū.Ecce quoad cōe:nec aliqꝫ reꝫ.
Ecce quoad ꝑticulare.Et iō cū illoꝝ ꝓprium
ſit nihil hr̄e:nō hn̄t vñ cum aliq̄ ꝑſona litigare
debeant.Vñ Cle.v.vbi ſupra dicit q̄ ꝓfeſſores
dicti ordis ꝓ nulla re tpali poſſint i iudicio ex/
periri.Et iteꝝ.Ex talibꝰ āt aſſiſtētibꝰ in curijs
⁊ inſtigatiōibꝰ cū de rebꝰ agiꝑ in ipſoꝝ cōmoda
ꝯuertendis:creduntꝑ veriſil̄r ex his q̄ foris pa/
tent de qbꝰ hn̄t hoies iudicare i ipſis rebꝰ frēs
exiſteñ.aliqd q̄rere tanq̄ꝫ ſuuꝫ.Et iteꝝ.Nullo
mō debēt huiꝰ voti ⁊ rl̄e ꝓfeſſores ſe talibꝰ cu/
rijs ⁊ litigioſis actibꝰ imiſcere:vt ⁊ teſtimoniū
hēant ab his q̄ foris ſunt ⁊ puritati ſatiſfaciant
voti ſui:ac ꝑ h̄ euiteꝑ ſcādalum ꝓximoꝝ.Hec
Cle.v.Illi ḡ q dicūt ius ſe hr̄e rōne ꝓuilegioꝝ
ꝑtēdūt hr̄e aliqd ꝓpriū:⁊ h̄ ꝯ rl̄am ꝑdictaꝫ:ḡ
ſūt ꝓprietarij:ꝯ quos exꝑſſe facit teſtm̄ btī.F.i
quo declarauit itētiōem ſuā.ſ.q̄ nolebat:imo
exꝑſſe ꝓhibebat q̄ frēs ſui nullo mō ꝓuilegia
relaxatiua ipetrarēt que ad ſupbiendū ⁊ rebel
landū ipſos mouerēt:qō nūc luculēter euenir/
ſe cerniꝑ dū litigāt pro priuilegijs ꝯ dños ſuos
ꝑlatos ⁊ curatos q ſunt paupes mēdicātes ſub
alijs ⁊ de pane ipſoꝝ viuētes.Et tñ ſi qs fr̄ ta/
lia auderet dicere ſtatui ſuo repugnare:hereti/
cus ⁊ ordis deſtructor diceret ⁊ inimicus.Et
q̄ꝫuis ēt ſit illa pauptas oino exproꝑatiua:hr̄e
tñ libros multiplices ⁊ res alias ⁊ hmōi vēdē:
cambire ⁊c̄.modicum in ordine reputatur.
¶ Itē fundaꝑ ordo iſte in pauptate penurioſa
⁊ ꝑ h̄ carnis crucifixiua ⁊ mortificatiua:qō ſa/
tis pꝫ dū rl̄a idicit tantā veſtimētoꝝ vilitateꝫ:
pedū nuditatē ⁊c̄.vt.ſ̄.tactū eſt.Et in h̄ pꝫ q̄
puritas rl̄e nō tm̄ reijcit vſuꝫ reꝝ ꝯceſſaꝝ ⁊ li/
citaꝝ:ſꝫ ēt multipl̄r arctat vſum.Ita q̄ res q/
bꝰ vtunꝑ frēs ordis nō eſt dubiū q̄ debēt eē vi/
les ⁊ paupes:⁊ qō plus eſt in vſu talium dꝫ eē
necitas:vt dicit Cle.v.vbi.ſ̄.Nō autē qual̄r
fiant ꝯuiuia ſplēdida ⁊ abūda de varijs fercu/
lis ⁊ ꝓcurentꝑ vinā cara ⁊ electa:nō ſolū ſciunt
frēs:ſꝫ ēt ſeculares q h̄ vidētes erga frēs mul/
tos idignanꝑ ⁊ ordinē d̄ſpiciūt.Nec dubiū qn
iſtud abhomiabile laxatiuū plus eſt cōe ꝑlatis
magr̄is ꝑdicatoribꝰ:⁊ hmōi q plus hn̄t pecu/
nias.Et q in talibꝰ magis excedit:valētior re/
putaꝑ.¶ Itē ſicut pauptas idicit arctitudinē
quoad cibaria ⁊ veſtimēta:nō dubiū qn etiam
ad domoꝝ ⁊ eccleſiaꝝ ꝑuitateꝫ:vaſoꝝ libroꝝ ⁊
⁊ paramētoꝝ eccleſiaſticoꝝ paucitatē ⁊ paup/
tatē.Vñ dicit ꝯſtitutio q̄ frēs in oibꝰ ſtudeant
ſuare pauptatē.Et Cle.v.vbi.ſ̄.ad h̄ ꝓpoſitū
dicit q̄ q̄ꝫuis iſta ad honorē diuini nois ordi/
nenꝑ:deus tñ ꝑ illa non vult ſibi ſuiri q̄ ſuoꝝ
ſeruitoꝝ ꝯditiōi ⁊ ſtatui diſſonarēt:pp qō in/
quit ſufficere dn̄t eis paramēta ⁊ vaſa eccleſia/
ſtica deceñ.in nūero magnitudine ⁊ ſufficiētia
cōpeteñ.ſupfluitas tñ ac nimia precioſitas vel
q̄cūqꝫ curioſitas in h̄ ſeu alijs qbuſcūqꝫ nō pōt
ipſoꝝ ꝓfeſſiōi ⁊ ſtatui ꝯuenire:quapp a talibus
frēs ſe cuſtodire volumꝰ ⁊ mādamꝰ.Ridiculo
ſa.n.res eſt videre paupes mēdicātes q̄ſi nudi
⁊ repeciati ambulātes magnas domos q̄ſi pala
cia edificare.Et de btō.F.dicit Boñ.in legēda
ſua:q̄ volebat frēs ſuos more paupeꝝ paupcu
las caſas erigere quas vt alienas inhabitarent.
Quid auteꝫ fiat de hoc patet:quia hodie frēs
in his caſibꝰ fere excedūt ecc̄lias cathedrales.

¶ Iſta pauptas eſt totalr̃ in diuina ſpe ꝯſtitu/
ta: ⁊ ꝑ hoc ab oi ſupflua ſolicitudine remota:
necnõ de ꝓmiſſo diuo certa q̃ mẽdicis pp eũ ef
fectis ſp ſolet eẽ miſtrator. Juxta illõ. Ego ſuz
mẽdic⁹ ⁊ paup ⁊c̃. Et h̃ clamat rl̃a veris obſua
torib⁹ dicẽs. Frẽs vadãt ꝓ elemoſyna ꝯfidẽter
nec opz eos verecũdari: q̃ dñs ꝓ nobis ſe fecit
paupem in h̃ mũdo. Hec eſt illa celſitudo altiſ/
ſime pauptatꝫ q̃ vos chariſſimos frẽs meos he
redes ⁊ reges regni celoꝝ iſtituit paupes reb⁹
fecit ṽtutib⁹ ſublimauit: hec ſit portio v̄ra q̃ ꝑ/
ducit in terrã viuẽtium. Cui dilectiſſimi frẽs
totalr̃ inherẽtes nihil aliõ ꝓ noie dñi nr̃i Jeſu
xp̃i in ppetuũ ſub celo hr̃e velitis. O q̃z repu/
gnãt iſti pauptati ãnui reddit⁹ ⁊ poſſeſſiões q̃s
mlt̃i ꝯuẽt⁹ i ptib⁹ gallicanis retinẽ poſſidẽ ppe
tuo affirmar̃ ⁊ aliẽare ⁊ ꝓ eis litigar̃ ñ v̄ecũdãt

¶ Jtẽ iſta pauptas eſt volũtaria ⁊ ꝑ h̃ i egeſta/
te ⁊ penuria gl̃iatiua. ⁊ iõ q̃ eã diligũt in oibuſ
reb⁹ pauptati ꝯſonãtib⁹ gaudẽt: ſꝫ ecõtra q eaꝫ
abhorrẽt. O q̃z lõge ẽ iſte amor a cõitate ordis.
Nõ eſt miꝝ ſi ceteri ecclĩaſtici ⁊ ſcl̃ares occaſio
nẽ accipiũt frẽs iudicãdi ⁊ ſcãdali q eos vidẽt
alta loca q̃rere archiepis ⁊ epis in ſeſſionib⁹ ſe
eq̃re pre ceteris loq appetere ⁊ de oib⁹ ſe velle
itromittẽ. Jſti curias oium magnatoꝝ guber/
nare volũt. Nã in curia roma. hñt ſtipẽdia ſua:
de guerris pncipũ ſe itromittunt. Jſti ꝯfeſſoreſ
q̃ſi oium diiaꝝ in curijs ſuis ꝯtinue ⁊ aliqñ ſoli
cõmorant̃. Et q̃ eccl̃ia eos ipinguari icraſſari
⁊ ex̃ clauſtra ſua dilatari pmiſit. Nõ miꝝ ſi de/
ceſſerũt a rl̃a tã ſalutari ⁊ ſi ꝯ̃ platos ⁊ dños q̃ſi
ꝯ̃ ſtimuluꝫ calcitrare voluit: v̄e. n. talr̃ excecati
ſũt q̃ q̃zto pl⁹ ẽ i mũdanis apparẽtijs ⁊ hono/
rib⁹ abũdãt tãto pl⁹ credũt honorẽ ordis aug/
mẽtari: ⁊ iõ ab hmõi plus inhiant ⁊ anhelãt.

¶ Jtẽ iſta pauptas eſt mẽdica ⁊ ꝑ h̃ nõ ad lõ/
gũ tpe ꝓuiſiua: iõ dicit rl̃a: vadãt ꝓ elemoſyna
ꝯfidẽter vt ſup̈ q̃õ tñ i nullo obſuat̃ i ptib⁹ ſu/
pradictis. Sꝫ ad hoc ꝓpoſituꝫ q̃d dicat Cle. ij.
vbi ſup̈. Videam⁹. ¶ Cũ igt p̃dict⁹ ſanct⁹ tam
exẽplo vite q̃z v̄bis rl̃e oſtenderit ſe velle q̃ ſui
frẽs ⁊ filij diuine ꝓuidẽtie initẽtes: ſuos in deũ
iacerẽt cogitat⁹ q volucres celi paſcit q nõ con
gregãt in horrea neq̃z ſeminãt neq̃z metũt nõ
eſt veriſil̃e voluiſſe eos hr̃e granaria ⁊ cellaria
vbi quotidianis mẽdicatiõib⁹ deberẽt ſe ſpera/
re poſſe trãſigere vitã ſuaz. Et idcirco nõ ex ti/

more leui laxare dñt ad ꝯgregatiões ⁊ ꝯſuatio
nes h⁹ı faciẽdas: ſꝫ tũc tm̃ cũ eẽt mlt̃is credibi
le ex iã expt̃is q̃ nõ poſſent vite neĉia alr̃ inue
nire huculq̃z Cle. vj. Et ponit ibideꝫ tres mo/
dos viuẽdi frib⁹ idictos: vel de his q̃ acq̃runt̃
ꝑ laboriciũ eoꝝ manuale fidel̃r: vel de his que
mẽdicant̃ humil̃r: vel de his q̃ eis offerunt̃ li/
beral̃r. h̃ eſt tñ ſine pecunijs. Qual̃r aũt h̃ obſ/
uet̃ i regno Frãcie notũ eſt: q̃ ꝑ oẽs ꝯuẽt⁹ ſpre/
ta ſcã ⁊ quotidiana mendicitate frẽs ꝯgregant
blada ⁊ vina ⁊ alia q̃ztũ pñt: in tãta q̃ztitate q̃
nõ ſolũ ꝑ annũ viuũt: ſꝫ aliqñ magnã ptẽ vena
lẽ exponũt. Aliqñ bladũ ꝯſeruãt ⁊ mutuãt ad
renouationẽ: tabernas aliqñ i ꝯuẽtib⁹ hñt. Et
q̃zuis in aliq̃b⁹ ꝯuẽtibus ſint pauci frẽs: nõ tñ
min⁹ ꝯgregãt. Terminos terraꝝ magnos ⁊ ſpa
cioſos tenẽt ad. xx. vel. xxx. leucas ſe extendeñ.
quos terminos terminarij ad firmã accipiunt
a guardiano ꝯuẽt⁹. Ecce mẽdicitatẽ frm̃ mi. in
regno Frãcie. Et q̃õ pei⁹ eſt ꝯuẽt⁹ nouiter edi/
ficatos auc̃te ſedis apl̃ice ꝯtẽnũt: dicẽtes illos
eẽ in ſuis termis: ⁊ ſi vnus paupeꝝ frm̃ p̃dicet
ifra illos terminos idignant̃: rep̃hendũt eos ⁊
vt poſſeſſionẽ terminoꝝ ſuoꝝ nõ amittãt: ve/
niunt p̃dicare in villis in q̃b⁹ morant̃ frẽs p̃di/
cti ⁊ q̃ſtus pecuniales faciũt: cũ tñ ſit ꝯ̃ h̃ ſtatu
tũ in ordie. Nõ miꝝ q̃ ſi ſcl̃ares pp h̃ ſint ſcãda
lizati ⁊ ſibi ſint frẽs oneroſi. Oẽs iſti defect⁹ ꝓ/
ueniũt eo q̃ amor pauptatꝫ oino fugat⁹ ẽ a cõi/
tate ordis ⁊ q plus tpalia ꝓcurãt notabiliores
reputant̃ ⁊ in p̃latis eligunt̃: ⁊ pp hmõi cupi/
ditateꝫ fiunt ſepe falſe ⁊ male abſolutiões vſu/
rariorum ⁊ aliorum qui aliena reſtituere debe/
rent ⁊ inepte receptiones ſepulturarum.

¶ Jtẽ iſte ordo fundat̃ i ſimplicitate inocẽtiſ/
ſima ⁊ ꝑ h̃ debent fugẽ curioſa ſtudia paganica
nimis ꝯtinuata: v̄ba duplicia: vulpinas ſimu/
latões: ſophiſticas argumẽtatões ⁊ hmõi. Or/
dinat̃ magis ordo iſte ad ſpm̃ dñi acq̃rẽdum ⁊
bñ opandũ orõnẽ frequẽtãdũ ⁊ ad humilitatẽ
puritatẽ ⁊ patientiã ceteraſq̃z virtutes ad pfe/
ctionẽ ſcitatis iducẽtes: ⁊ ad ſtudẽdũ i diuinis
deuotis ⁊ ſapialib⁹ ſcripturis ⁊ planis ſcientijs
q̃z ad ſe exercẽdũ in ſubtilib⁹ ⁊ argumẽtationi/
b⁹ iſlatiuis ⁊ oſtẽtatiuis ⁊ magis ad opandum
q̃z ad loquẽdũ. Vñ in rl̃a. Nõ curẽt neſcientes
lr̃as: lr̃as diſcere: ſꝫ attẽdãt q̃ ſup oia d̃ſiderare
dñt hr̃e ſpm̃ dñi ⁊ ſcãꝫ ei⁹ opationẽ: orare ſp ad
eum

eum puro corde ⁊ habere humilitatẽ ⁊ patien
tiam in perſecutione ⁊ in infirmitate: ⁊ dilige/
re eos qui nos pſequuntur ⁊ reprehendunt ⁊
arguunt ⁊c̃. Et ſanctus Franciſcus ſocijs ſuis
dicebat vt ſtuderent prius facere q̃z docere ad
inſtar ſaluatoris. Et dum q̃dã doctor a btõ. F.
peteret expõnem illius dicti Ezech. Si dicẽte
me ad impiũ ⁊c̃. Dicit q̃lꝫ dꝫ eẽ talis vite q̃ fa/
cto rep̃hẽdat pctõres ẽt ſi tacuerit. Nũc auteꝫ
qual̃r iſta ſimplicitas ſit a frib⁹ reiecta pꝫ: q̃ ci/
to poſt nouiciatũ q̃libꝫ vult ſtudere in logica ⁊
phia vt poſſit aſcẽdere ad gradus: q poſtq̃z fue
rit graduat⁹ ide dedignat̃ ſeq choꝝ refectoriuꝫ
ceteraſq̃z ꝯuent⁹ cõitates: ſꝫ habito vno ſocio ꝑ
ſeruitore diſcurrit ⁊ frequentat curias: circuit
ꝓuincias ⁊ a talib⁹ regunt̃ capl̃a. Jõ ſp ordo tẽ/
dit ad ima nec miꝝ q̃õ prius eſſe debuit dimit
titur ⁊ illud q̃õ poſterius p̃ponit̃ ſpũs dñi ꝯtẽ
nit̃ ⁊ vanitates appetunt̃: ⁊ ita celũ eſt deorſuꝫ
⁊ terra ſurſum. ¶ Excede tãta ſimplicitate ad
q̃ztã vanitatẽ deuenit ordo: plus delectant̃ frẽs
in vno argumento Ariſtotelis vel ſophiſmate
buridani q̃z in tota vita bti. F. Jmmo ſi q̃s ſibi
allegaret vitã ⁊ doctrinã bti. F. ſine deriſiõe nõ
abiret. Vñ bñ cernim⁹ cõpletuꝫ q̃õ btm̃. F. di/
xiſſe reperim⁹. vꝫ. q̃ a dño ſibi reuelatũ fuerat
q̃ iſta cupiditas ſcie iſlatiue nõ faceret bonum
ſinẽ nec bonũ fructũ in ordine ſuo. Naꝫ docto
res ⁊ magiſtri ſunt pre ceteris a ſua ſcã obſuan
tia magis relaxati ⁊ magis cõiter iſlati q̃z ſecu/
lares. Dicebat ẽt ille ſcũs q̃ mlt̃i pp cupidita/
tẽ ſci dimitterẽt vocationẽ ſuaꝫ: tñ fatent̃ pau/
peres q̃ bonum eſt hr̃e ſciam: dum pp hãc q̃s
nõ ledat rl̃aꝫ ⁊ ꝯſciam ſuam: ⁊ iſta receptio gra
dus nec ſine pecunijs acquiri põt: ⁊ vix cuꝫ il/
la paupertate ⁊ ſimplicitate ſeruari.

¶ Jtẽ fundat̃ in puritate mũdiſſima: iõ rl̃a p̃/
cipit vt ſup̈ dcm̃ eſt: fugere nõ ſolũ actus vene/
reos: ſꝫ ẽt occaſiões tã in ꝯſortijs ⁊ ꝯſilijs ſuſpe
ctis q̃z al̃s. Et q̃ mũdiſſima nõ ſolum tactib⁹:
ſꝫ ẽt maculant̃ affectib⁹. Jõ btũs. F. volebat q̃
loca frm̃ eẽnt moderate remota a frequẽtatiõe
⁊ ꝯcurſu ppl̃oꝝ: ita q̃ ſeculareſ ⁊ maxie mulie/
res frequẽtẽ acceſſum nõ hr̃ent ad eos: q̃ etiaꝫ
poſſent ire ad villas ꝓ elemoſyna petenda ⁊ ꝓ
p̃dicatiõe faciẽda. Et ad hãc puritatẽ ſuãdam
indicit rl̃am ita auſterã: vt. ſ. caro mortificaret̃
ſpũs v̄o viuificaret̃. Nũc ãt in ordie pauptas ⁊

auſteritas relinquunt̃: occaſiões male introdu
cunt̃ crucifixio carnis diſſipata eſt orões deſe
cerũt ⁊ vigilie aruerunt ⁊ lachryme: abundat
guloſitas: dñat̃ ſupbia cũ ſua cõitiua ꝓ lachry/
mis nocturnis meꝝ fundit̃ ꝓ gemib⁹ auiũ cãt⁹
⁊ cithare ſon⁹ audit̃ familiaritateſq̃z frequẽter.

¶ Jtẽ fundat̃ ordo iſte in humilitate ꝓfundiſ/
ſima h̃ clamãt nomẽ habit⁹: corda: pedũ nudi/
tas: quotidiana mẽdicitas ⁊ hmõi. Sꝫ iſtã hu
militatẽ fugauerunt ab ordine: vanitas ſtudij:
põpa ſcie: abuſus p̃uilegioꝝ: mlt̃iplices irreue/
rẽtie p̃latoꝝ: mutue diſcordie: ambicio domi/
nãdi: anhelatiões ad gradus ⁊ honores in pa/
tientie ꝯ̃ eos q nõ cõprehẽdũt ꝯtẽtões cũ alijs
religioſis ꝓ p̃dicatiõib⁹ ⁊ alijs actib⁹. Miꝝ eſt
q̃ in cũctis fere cupiũt vniuerſos eccleſiaſticos
p̃cellere. Quãuis. n. pfeſſionẽ ſuã oibus velint
p̃ponẽ: alioſ tñ nolũt ipſectꝫ opib⁹ p̃cedẽ: ſic pꝫ
q̃ i ſolo noie gl̃iant̃. ¶ Jtẽ fundat̃ in orõne ⁊
opatiõe aſſidua. Jõ dic̃ rl̃a vt. ſ̃. Nõ curẽt ne/
ſciẽtes lr̃as ⁊c̃. Sꝫ attẽdãt q̃ ſup oia deſiderar̃
debẽt hr̃e ſpm̃ dñi ⁊ ſcãm ei⁹ opationẽ orare ſp
ad deũ puro corde ⁊c̃. Et de labore ⁊ opatione
dicit. Frẽs q̃b⁹ dedit dñs grãm laborãdi labo/
rent fidel̃r ⁊ deuote ⁊c̃. grãꝫ vocat artẽ vl̃ ido/
neitatẽ q̃zlꝫ vl̃ donũ a deo datũ. Seq̃t quo paſ
ſu dicit Nico. iij. vbi. ſ̃. q̃ frẽs vacent ſtudio ⁊
diuinis officijs vl̃ ſeruitijs illoꝝ q talib⁹ vacãt
vel laborẽt manual̃r niſi fuerint in tã notabili
ꝯtẽplatõe ꝓbati q̃ a tã ſcõ ꝓpoſito ⁊ bono me/
rito nõ ſint retrahẽdi. Et btũs. F. in ſuo teſtõ
dicit. Et ego manib⁹ meis laborabã ⁊ volo la/
borare: ⁊ oẽs alij frẽs firmiter volo q̃ laborent
de laboricio q̃õ ptinet ad honeſtatẽ nõ pp cupi
ditatẽ recipiẽdi p̃ciũ laboris: ſꝫ pp exẽplũ ⁊ ad
repellãdũ ocioſitatẽ. Sꝫ q̃ nũc in ordie vterq̃z
labor cõtẽnit̃ neĉe eſt q̃ multa mala ſupradꝫ: ⁊
alia docuerit ocioſitas. Nam quaſi in oibus cõ
uentibus Frãcie ignorat̃ deuotio ⁊ de cibarijs
⁊ alijs vanis fit diſputatio: fratres ⁊ multi ſecu
lares diuina guſtantes a talibus fratribus de/
ſpiciuntur ⁊ hypocritas ⁊ fatuos iudicantur.

¶ Jtẽ fundat̃ in charitate pfecta: vñ rl̃a dicit
vbiq̃z ſiunt frẽs ⁊ ſe iuenerint oſtendant ſe do/
meſticos inuicẽ iter ſe ⁊ ſecure manifeſtet vn⁹
alteri neĉitatẽ ſuã: q̃ ſi mr̃ diligit ⁊ nutrit filiũ
ſuum carnalem quãto diligentius debet quis
diligere ⁊ nutrire fratrem ſuum ſpiritualem.

Et ſiqs eoꝝ in infirmitate ceciderit frēs debent ei ſeruire ſicut vellent ſibi ſuiri. In qbus verbis primo oſ̄dit pfectionē charitatis quātum ad ſigna. ibi. oſ̄dant ⁊c̄. Scd̄o quātū ad affectum. ibi. q꞉ ſi mr̄ ⁊c̄. Tertio quantū ad effectū vel obſequm. ibi. ⁊ ſiqs ⁊c̄. Nūc aūt quantam charitatē exhibeant frēs cōitatis ad pauperes frēs ſuos ſtatū regularē ſeruare zelantes expertum eſt: q꞉ eos cōpellunt declinare ad ꝯuētus ſuos: ⁊ qn̄ declināt ad eos famelici fatigati vel pluuiaꝝ inundatiōe madefacti: ignis ire ⁊ idignatiōis feſtināter accendiꝫ. Alius iſurgit ꝯtra illos arguēdo de veſtimētis ſuis. Alius deſpicit ⁊ ſubſānat. Alius hypocritas vocat ⁊ excōmunicatos. Alius foras eos eijcit. Alius obialem ſuā lrām ad terram ꝓijcit. Alius de carcere dat minas. Alius de cōbuſtione. Et ſi īterdū cōminationes hmōi nō dētur tn̄ necītas eoꝝ minime conſideraꝫ. Et quod abhominabilius eſt dicere aliqui deceſſerunt apud illos quoꝝ corpora ſepelierunt in terra prophana: vt ſupradictum eſt de fribus conuentus remenſis.

¶ Itez huius hodie in ordine cōmuniter nō ſeruaꝫ: q꞉ qui nō habet argētum vel amicos in infirmitate male viſitatur ⁊ tractatur: ⁊ ideo quibus tendit habere ꝓprium: de quo ſibiipſi ſubuenire poſſit ſi eum infirmari contingeret.

¶ Itē q nō hꝫ argentū vel amicos male induiꝫ: ⁊ q hꝫ ꝑcioſe cū tn̄ ſit ſtatutū ꝓhibens ne qs guardianus prius iduaꝫ de pāno ꝯuētui dato donec oēs frēs ſui veſtimētis ſint ꝓuiſi. Inſup qlꝫ vult in ſua pr̄ia manere ⁊ iter amicos: ⁊ ibi in ſuis ꝯuētib⁹ qſi in domo ꝓpria cameras ſumptuoſas ⁊ curioſas nitiꝫ edificare ꝑ ſua ſingularitate. Et hmōi vitiū fere in oīb⁹ ꝯuētib⁹ regni Frācie regnat. Alij vō frēs velut hoſpites ⁊ aliēi hn̄tur: ceteri vō maiores ⁊ natiui dn̄anꝫ.

¶ Itē fundaꝫ ordo iſte in exēplaritate xp̄i humanitus ꝯuerſatiua: qd̄ ex ſex ꝯditionibus ꝓmiſſis ꝓbaꝫ: ideo dr̄ in ꝑncipio rl̄e. Regula ⁊ vita frm̄ minoꝝ hec eſt. ſ. dn̄i nr̄i Ieſu xp̄i ſcm̄ euangeliū obſuare ⁊c. Et infra ſm̄ ſcm̄ euangeliū ⁊ in fine. Et ſcm̄ euangeliū dn̄i nr̄i ieſu xp̄i qd̄ firmiter ꝓmiſimus obſuem⁹. Sꝫ dicere ꝙ dn̄s nr̄ Ieſus xp̄s vel eiꝰ apl̄i vixerint ⁊ ꝯuerſati fuerint ſicut cōitas ordis nūc viuit eēt inſanū valde. Clare ergo videꝫ ordis collapſus. Et q꞉ ordo iſte q pre ceteris in maiori paupertate erat fundatus: ideo pre ceteris ordinū collapſibus: eius collapſus plus manifeſtatur: ⁊ frēs eius ꝓpter ſua demerita magis ſcandalizanꝫ. Et quāuis in alijs ordinib⁹ ſint: nō eſt dubium plus ⁊ minus ordinē ſuū ſeruātes nō tn̄ tm̄ diſtant nec differūt ſicut iſti. Et notandū ꝙ collapſus huius ordis in eccleſia plus nocet quattuor de cauſis. Prima q꞉ vt ꝑferꝫ eminētior ⁊ enormior. Scd̄a q꞉ per oēs orbis ptes ordo in ꝯuētib⁹ eſt diffuſior. Tertia q꞉ famoſior: ⁊ ideo facta ſiue bona ſiue mala a ppl̄is citius trahunꝫ in exēplū. Quarta q꞉ vt dicunt eius ꝓfeſſores: ipſe eſt pfectior q̄ꝫuis ei⁹ pfectionē dimittāt. Et iō ecōtra eius reformatio eēt eccl̄ie dei vtilior.

¶ Itē fundaꝫ ordo iſte in obia prōptiſſima: ⁊ per hoc fugit ꝓprie volūtatis: ꝓprie carnis: ⁊ ꝓprij ſenſus affectiōes ⁊ deſideria. Et iō dicit rl̄a ꝙ frēs non ſolū obediāt ꝑlatis ſuis in his q̄ in rl̄a ꝯtinenꝫ: ſꝫ ēt in oibus alijs dum tn̄ non ſint ꝯ̄tra aīe ſue ⁊ rl̄e. Sup quo paſſu dicunt quattuor magr̄i ꝑlibati ꝙ nō ſolū eſt ꝯtra aiam peccatū actuale: ſꝫ ēt omne illud qd̄ eſt iductiuum vel incētiuū ꝓximū ad pctm̄. Ulterius dicūt ꝙ nō ſolū ꝯtra regulā eſt facere ꝯtra tenorē litteralē: ſꝫ ēt facere ꝯ̄ ſtatuta ⁊ ꝯſtitutiōes. Unde aduertēdū ad quā cecitatē deuenit ordo: quia nullus inobediēs reputaꝫ niſi ſolus ille q in laxatiōib⁹ ⁊ in puritatib⁹ ꝑlatis ſuis noluerit obedire. Et cū tāta ſint ī ordie mala ⁊ ſcādala deo ⁊ toti mūdo deteſtabilia: de illis tn̄ non tm̄ dolent ⁊ ꝯquerunꝫ ꝑlati ſic̄ de paupib⁹ frib⁹ q ad ſedē apl̄icam ⁊ ſcm̄ ꝯciliū gn̄ale pp aiaꝝ ſuaꝝ ⁊ rl̄e ſue obſuationez recurrere cōpellunꝫ qbus ipſi miniſtri prouidere noluerunt multotiens requiſiti: ſed multitudini relaxate fauentes oēs prouiſiones apl̄icas legitime ⁊ iuſte ſibi datas: vt ſupra tactū eſt pro poſſe ſuo annullauerunt.

¶ Heu quātū bonū feciſſent ſi dictis paupib⁹ fauorē iſtū ꝑbuiſſent ad reformationē: quātam nouerunt pp eoꝝ ſubuerſionē. Sed vtinā hoſtis malignus maloꝝ iuētor ⁊ auctor ꝯ̄fraudeꝫ vt. ſ. ſacro gn̄ali ꝓuidente ꝯcilio: quāto in ordine iſto abundauit iniquitas: tanto gratia diuine benedictionis ſuperabundet.

Quoad quartā partē que eſt hūc ordinē reformādi apta diſpoſitio tpis ⁊ oportunitas dicūt ſupplicātes q꞉ de quinque neceſſarijs ad huius ordinis reformationis

inchoationem q̄ttuor per dei grām apud illos repiri poſſunt.

¶ Primū eſt iueniri frēs regulā pure ſeruādi bonā volūtatē firmūqꝫ ꝓpoſitū hn̄tes q p dei grām apud illos poterūt repiri q꞉ nihil in mūdo ita peroptāt.

¶ Scd̄m eſt tanta copia frm̄ ꝙ p ſeipſos ſine adiutorio vel cōmixtione alioꝝ cōitatē poſſūt facere offm̄ diuinū cuꝫ dei adiutorio debite pſoluere qd̄ ēt apud illos poterit repiri q꞉ ſunt in numero fere ducēti frēs adulti quoꝝ alij beneficijs eccl̄iaſticis dimiſſis: alij bonis pp deuꝫ paupib⁹ erogatis: alij patrimonijs renūciatis: alij pn̄is domib⁹ ⁊ cognationib⁹ derelictis ſpū pnie ducti hanc ſanctā religionē intrauerunt.

¶ Tertiū eſt ſcia ⁊ diſcretio necīa ad cōitatez ordis regendā q꞉ iter illos ſunt q̄ꝫplurimi clerici ⁊ notabiles ꝑdicatores quoꝝ alij fuerūt iterdū ꝑlati in cōitate ordis. Alij in ſcolis gn̄alibus an̄ religiōis igreſſuꝫ graduati. Alij eccleſiaꝝ parochialiū curati: alij in eccleſijs cathedralib⁹ bn̄ficiati: alij vō p qndecim annos ⁊ eo ampli⁹ in regulari obſuātia laudabiliter perſeuerauerūt.

¶ Quartū eſt loca diſpoſita ad huiuſmodi obſuantiā ſeruādam q꞉ iam hn̄t duodeciꝫ ꝯuētus ⁊ plus in ꝓuincijs Frācie: Burgundie: ⁊ Turonie ſm̄ ſtatum regularē ꝯſtructos quos nunc inhabitant ab alijs ſegregati.

¶ Nihil ergo aliō reſtat ad reformationē huius inchoādam niſi ꝙ qntuꝫ necīum addaꝫ p pn̄s ſacrū gn̄ale ꝯciliū. vꝫ. ꝙ talis ꝓuiſio ſuper hoc apponaꝫ ꝙ hmōi reformatio ⁊ obſuantia poſſit ꝓficere de cetero ac libere pſeuerare ⁊ ꝙ ipſis ſupplicātibus tradaꝫ ſua rl̄a ꝓmiſſa iuxta declaratiōes apl̄icas ſimpl̄r ſm̄ ꝙ p btm̄ Franciſcū tradita fuit ⁊ ſuata qbuſcūqꝫ ꝑuilegijs ⁊ alijs q̄ impedimēta cās ⁊ occaſiōes laxationuꝫ dare poſſent reſecatis. Et ſaltē ꝙ ꝑmu⁹ an̄ oia ſalua ſemp determiatiōe ꝑlibati ſacri ꝯcilij. iiij. meatus aquaꝝ carnaliū qb⁹ ſtrictiōes hui⁹ ſcē religiōis relaxari ⁊ feruores deuotiōis extigui luce clarius dignoſcunꝫ obſtruanꝫ: q꞉ ſi talium occaſiōe ipſa ꝑmaria ſtabilis ⁊ pfecta fundatio noſciꝫ corruiſſe multo facili⁹ iſta debilis ⁊ ipfecta reformatio. Hoꝝ meatuū ꝑmus eſt multiplex ⁊ idiſcreta receptio igrediētiū q꞉ cōiter in ordie iſto aialia ceca deo offerunꝫ dū puuli vota ſua ignorātes ⁊ qd agere debeāt recipiunꝫ q in laxationibus nutriti in eis pſeuerare volūt. Etiā q꞉ nōnulli ſimplices ſe bn̄ viuere credūt eo ꝙ ſil̄r maiores ordis ſic viuere ꝯſpiciūt: licꝫ tn̄ i rl̄a a ꝑncipio dicat ꝙ veniētes ad ordinem examineꝫ de fide catholica ⁊ eccl̄iaſticis ſacramētis ⁊ ſi hec oia credāt ⁊ velint vſqꝫ in finez ꝯfiteri.

¶ Itē ſi vxores non hn̄t ⁊ ſi hn̄t ⁊ iam monaſteriū itrauerint vxores vel lnıaꝫ eis dederint auc̄te dioceſani epi voto ꝯtinentie iam emiſſo ⁊ illi⁹ ſint etatis vxores ꝙ non poſſit de eis oriri ſuſpitio.

¶ Itē ſi res ita ſe hēat dicāt illis q recipe dn̄t verbū ſci euāg. ꝙ vadāt ⁊ vēdāt oia ſua ⁊ ea ſtudeāt paupib⁹ erogare p hec ⁊ ſil̄ia clare deſignās etatē ꝓuectā ⁊ diſcretionē nō modicā in igrediētib⁹ eē debere. Et licꝫ ꝑmiſſum eſt ꝯditionalr̄ iuuenes recipi. vꝫ. ſi apparētib⁹ ſuis oblati ſint de hoc tn̄ frēs abutunꝫ q꞉ nō dimittūt puulos de ſe vl̄ apparētib⁹ offerri ex ſua libera volūtate. Sed qn̄ ambulātes p mūdū vidēt pueros aliqd̄ ꝑncipiū habilitatis hr̄e ipſos vbis blādis alloquūꝫ ⁊ quātū pn̄t inducūt ad hui⁹ religiōis igreſſuꝫ ꝓmittētes eos ad ſtudia ꝓmouere ⁊ libros necīos dare ⁊ ad acqrēdā ſciam iuuare: dicētes eis ꝙ de leui ſemel poterūt eē epi ⁊ adhuc maiores in eccl̄ia: dāt illi poma ⁊ oia placētia vſquequo eos alligauerint vīculis ſuis: ⁊ ēt ſecū tales pueros manere ꝓcurāt. Et q꞉ tales ſpūs dei iſtinctu nō inducunꝫ ſꝫ ſpū hūano ⁊ inflāte bonū fructū nō faciūt in religiōe cū adhuc bn̄ iſpiratis in ꝑncipio ſit ſatis arduū donec amor diuinus aduenerit: q iugum xp̄i facit ſuaue ⁊ onus ſuū leue.

¶ Scd̄s meatus ſunt abuſus enormes ꝑuilegioꝝ ꝯ̄ mētē ⁊ intētionē bti Fran. rl̄e ꝯditoris occaſiōe quoꝝ ſe qōnib⁹ miſcuerūt ifinitis ⁊ occupationib⁹ varijs ita ꝙ vno necīo neglecto: a rectitudie a deo ſibi data deuiarūt. Dicit. n. ſanctus Fran. in ſuo teſtamēto hoc ꝑuilegiū a deo volo. ſ. nullū ius hr̄e frēs a dn̄o papa. neqꝫ ꝓ ꝑdicationib⁹ neqꝫ pro pſecutiōe ſuoꝝ corpoꝝ: ſꝫ qn̄cunqꝫ pſecuti fuerint de vna ciuitate fugiāt in aliā. Colore. n. hmōi ꝑuilegioꝝ ꝓueniūt ordini pecunie paupertati ꝓmiſſe ꝯ̄trie dātes frib⁹ occaſionē ſe ꝑcioſe iduēdi delitioſe viuēdi ſumptuoſe edificādi: cōtra ꝑlatos ⁊ curatos ſe ſuperbiendi: ⁊ demuꝫ per oēs partes regulam promiſſam relaxādi: ⁊ etiā ipſi regule ꝯtrariantur.

¶ Tertius eſt obliqua ordiatio ꝑlatoꝝ q꞉ q ꝑlatus eligiꝫ ſufficit vt bona tpalia augmentet

populum fauorizet: licꝫ de obſeruãtia vel obſer
uãda rl̃e nõ curet nec ẽt de ipſius ppl̃i ſalute.
¶ Quartus eſt imoderata ambitio ⁊ cupidi/
tas ſcie graduũ ⁊ honoꝝ qꝛ qlꝫ poſt nouiciatũ
ſi etatẽ hꝫ ad ſtudia mitti cupit vt ſupradictuꝫ
eſt: vt poſtq̃ꝫ lector Pariſieñ. extiterit vel alijs
hmõi gradus habuerit ꝑuilegia hẽat iter illos
de ſequela chori ⁊ alijs cõitatibus ꝯuẽtus ſeq̃n
dis. Et vt ẽt ꝑſint cupiũt aſcẽdere qđ videtur
clariſſime qꝛ nitunꝭ a papa Bõnetuꝫ hic ⁊ in
curia romana quãuis mĩme ſtuduerint ad gra
dus ꝓmoueri: nec ſolũ pro hmõi ꝑſidentijs in
foro litigãt eccl̃iaſtico ſꝫ etiam in parlamento.
¶ Ea pp ſũme vellẽt ⁊ affectarẽt ꝑlibati ſup/
plicãtes ꝙ ꝑlibato ſacro concilio placeret eis
hos meatus iter cetera obſtrueꝭ. Et ꝑmo quo
ad ꝑmũ ꝙ de cetero nullus p vniuerſuꝫ ordi/
nẽ ad aſſumptionẽ habit⁹ admittereꝭ niſi pri⁹
eius deuotio debite examiata ⁊ approbata fuiſ/
ſet: ⁊ ꝙ ad min⁹ vigeſimum annũ cõpleuiſſet.
Quoad 2m ꝙ frẽs hui⁹ reformatiõis dũtaxat q
ſunt vel erũt in poſteꝝ aliquaꝝ ꝑſonaꝝ ſecula/
riũ ꝯfeſſiões in ſuis ꝯuẽtib⁹ vel extra nõ valeãt
audire vel corpa quorũcũqꝫ defũctoꝝ ſepelire
ſciẽter ꝯtra volũtatẽ ⁊ bñplacitũ curatoꝝ ſuo/
rũ: neqꝫ ꝑſumãt in epatu alicui⁹ epi ꝑdicare cũ
ab eo illis fuerit ꝯdictũ ꝓut eoꝝ regula docet.
Et ſi aliquẽ ad ſepulturã recipiãt: curat⁹ totuꝫ
ius ſepulture hẽat: ac ſi fuiſſet i ſua eccl̃ia ſepul
tus. Nec ipſi frẽs aliqđ valeãt recipe ꝓ ſepultu
ra niſi q̃ ad victũ ⁊ diuũ offm̃ ſm morẽ rl̃e pti/
neat donarentur: nec ante .xxiiij. annum ad ꝑ/
ſbyteratũ ꝓmoueanꝭ ⁊ poſſint examiari ſicut
⁊ alij: qꝛ i talib⁹ ꝑuilegijs iuri cõi tã rõnabil̃r i/
troducti ⁊ ẽt iuri ordiarioꝝ ẽ ꝑlimũ ꝯrogare.
¶ Quoad tertiũ ꝙ ſi frẽs q iã ꝯo auctoꝛ duo/
decim ꝯuẽt⁹ vel ampli⁹ hñt reformatos i trib⁹
ꝓuicijs Frãcie: Burgũdie: ⁊ Turonie: ꝑdictis
de cetero hẽant ſuũ miſtrũ ꝓuicialẽ: ⁊ in q̃libꝫ
ꝓuicia vnũ cuſtodẽ ipſi ꝓuiciali ſubiectũ p ip
ſos frẽs eligẽdũ: q miſtri ⁊ cuſtodes ſint obſuã
tie ſue rl̃aris ꝑcipui zelatores pariter ⁊ obſua/
tores: ⁊ q̃buſlꝫ ſemotis laxatiõib⁹ ſup pura obſ
uatiõe huius iuigilẽt trãſgreſſores ⁊ laxatores
debite puniẽdo: q ꝓuicialis ⁊ cuſtodes eliganꝭ
a maiori pte ſicut eſt in ordie fieri ꝯſuetũ. Si tñ
noluerit miſter gñalis ordis eũ ꝓuicialẽ ꝯfir/
mare: ꝙ certus ꝑlat⁹ vel epi hoc facere poſſint:
vel pro ꝯfirmato auc̃te apl̃ica hẽaꝭ. ¶ Quoad
quartũ ꝙ nullus deinceps fr̃ hui⁹ obſuantie ⁊
reformatiõis ꝓmoueaꝭ ad quoſcũqꝫ ſcolaſticos
grad⁹: ſꝫ ſufficiat illis hic ſciaꝫ ſine iſtis gradi/
bus ⁊ honorib⁹ cũ nõ ſint nec̃ij ad ſalutẽ ⁊ adi/
piſci bono mõ nõ pñt ſine vſu pecuniaꝝ q̃bus
ipſis frib⁹ nullo mõ licꝫ vti. ¶ Itẽ ꝙ oẽs ⁊ ſin
guli ꝯuẽt⁹ ordis ꝑdicti ex quoad hoc maior vl̃
ſanior ps ꝯcors fuerit ⁊ ad hanc reformationẽ
ſe reducere ⁊ ꝑlatis ſe ſubdere volẽtes ħ libere
poſſint ⁊ pari mõ oẽs ⁊ ſinguli frẽs quotiẽs eiſ
dñs iſpirabit. ¶ Itẽ ꝙ nullus ꝓfeſſor ordis ab
hac vita ex quo voluntarie ad eã ſe ꝯuerterit ⁊
ꝑlatis ei⁹ ſe ſubdiderit niſi de lnia ipſoꝝ ꝑlatoꝝ
valeat exire. ¶ Itẽ ꝙ frẽs q ſũt vel ꝓ tpe erũt
in hac obſuãtia poſſint ⁊ valeãt oẽs ⁊ ſingulos
ꝯuẽt⁹ quos nũc ihabitãt vel in poſteꝝ ihabita/
bũt ad ſtatũ debitũ ⁊ puritati rl̃e ſue ꝯſonũ re/
ducere oia ſupflua ſi q̃ ſint in reb⁹ mobilib⁹ vel
imobilib⁹ reſecãdo: ꝯcilio tñ ⁊ aſſenſu dioceſa/
ni loci illi⁹ vel notabiliũ ꝑſonaꝝ eccl̃iaſticaꝝ ⁊
ꝑlatoꝝ illi⁹ obſuãtie atqꝫ frm̃ diſcretoꝝ in reb⁹
magnis ſup hoc ꝑhabito. ¶ Itẽ ꝙ frẽs hmõi
quotiẽs ꝯtiget eos p mũdũ ambulare teneanꝭ
declinaꝭ ad ꝯuẽt⁹ ⁊ loca hui⁹ obſuãtie dũtaxat
ad comedẽdũ bibẽdũ vel dormiẽdũ ſic in tali
caſu per certa ordis ſtatuta dꝛ fore ordinatum.
¶ Itẽ volũt ꝙ ſi iſtigãte diabolo qđ de⁹ auer/
tere digneꝭ frẽs futuri in ꝯuẽtib⁹ reformatis la
xarentur: ⁊ trũcos: piſcides: ⁊ offertoria pecu/
nialia facerẽt alia reciperẽt: ꝙ curati in ei⁹ pa/
rochia ſunt fũdati: poſſint ⁊ hẽant ius oia ta/
lia pecunialia exigendi ⁊ recipiendi plenarie.
¶ Itẽ ſine edificatiõe nouoꝝ ꝯuẽtium frẽs
augmẽtari valeant ⁊ creſcat reformatio: digneꝭ
ſacrũ ꝯciliũ cõmittere certis ꝑlatis in q̃lꝫ ꝓui/
cia q̃tenus in q̃lꝫ cuſtodia dictaꝝ ꝓuiciaꝝ: duo
ꝯuẽt⁹ p ipſos auc̃te dicti ſacri ꝯcilij ⁊ ſcẽ ſedis
apl̃ice dictis frib⁹ reformatis aſſigneꝭ: quos ꝓ
nũc ihabitãt mĩme cõputatis: q ſi fuerint ꝯtra
regulã nimis ſumptuoſe edificati ſm ꝯſiliũ di/
ctoꝝ ꝑlatorum aut alterius eoꝝ loco ꝯuentus
Vienneñ. aut ab ipſo vel ipſis deputandoꝝ va/
leant ad ſtatum debitum reformari ſupfluitate
loci pijs opibus p ꝑdictos deputatũ reſecata.
¶ Per ſupradictũ aũt alioꝝ frm̃ reformatio/
nẽ quãuis aio feruẽti eã deſiderãt pro pñti nõ
querunt: ſꝫ illis ſufficit pure ſimpl̃r ⁊ pacifice
ſuam

ſuam regulam q̃ꝫ vouerũt obſeruare: inter oẽs
mũdi ſtatus ſimpl̃r ſine calũnia aut alioꝝ op/
preſſionib⁹ ꝯuerſari nec laxatiões ordis ad hũc
finem ꝑd xerũt ꝙ alij nolẽtes reformenꝭ quia
eis videꝭ ipoſſibile ſꝫ vt deſtructionẽ reforma/
tionis: quã in ipſis damno fauẽte iceperũt euī/
tare valeãt: qꝛ luce clarius p facta ⁊ ipetrata ap
paret ꝙ alij nolũt niſi vt ꝑdicta reformatio in
iſtis frib⁹ relucẽs abſorbeaꝭ ⁊ deficiat: volũt. n.
ꝑſeuerare in iceptis laxationib⁹: ⁊ iõ oderũt lu
cem opeꝝ veritatẽ regularis obſuãtie relucẽtẽ
ipſoꝝqꝫ laxatiõeſ: ⁊ ſi nihil dicaꝭ arguentẽ. Et
vt frẽs Ioſeph eo ꝙ a pře plus cũctis diligereꝭ
tunicã q̃ꝫ heſtabat polemitã in ſpelũca poſue/
rũt ꝑdictãqꝫ tunicã quã edi ſanguine maculã/
tes a fera finxerũt devoratũ nomẽqꝫ eius ⁊ pñ/
tiam abolẽtes yſmaelitis vendiderũt ne vltra
hẽreꝭ in memoriã⁹ ſit ꝓh dolor frẽs alij hos bo/
nos frẽs exoſos hñt vſqꝫ ad ꝑditionẽ diuerſis
pctõꝝ ⁊ diffamationũ maculis vt ſupra dictũ
eſt: ipſam bonoꝝ opeꝝ virtutuꝫ ⁊ exẽploꝝ tu/
nicam maculãtes ⁊ ſub vmbra apparẽtie obie:
in ſpelunca volẽtes abſcõdere: vt tandẽ ad ex/
traneas fugiant religiones aut ducanꝭ ⁊ eoꝝ
nomen obliuioni tradatur: non eas tm̃ perſe/
quentes q̃ꝫ regule eoꝝ puritatem. Ea ꝓpter
obuiet perſequẽtibus ſacrum generale ꝯciliuꝫ
ſubueniat oppreſſis. Si regula beati Franciſci
bene inſtituta eſt que per tot ſũmos põtifices
ꝯfirmata fuit ⁊ ẽt declarata. Iſti nõ poſſunt ar
gui qꝛ plenarie ſe ſubmittunt ſacro ꝯcilio per
ſpm̃ ſcm̃ directo. Si autem inueniant aliqua ꝑ/
ter regulaꝫ vel qꝛ minus obſuanda nimis ob/
ſeruant digneꝭ ſacrum ꝯſilium reſindere illud
quod nimiuꝫ vel adijcere quod deficit. Appo/
nant penas vel cautelas ne in futuꝝ tranſgre/
di valeant vota ſua vel alios ſtatus eccleſiaſti/
cos aliqualiter opprimere: parati ſunt eniꝫ leo
ſuſcipere aio quaſi veri obie filij. Ad hoc enim
fuit hoc ſacrum ꝯciliuꝫ ꝯgregatum vt. ſ. ſtatus
eccleſiaſticus reformetur. Ea propter iſti refor/
mationẽ ſuã nolentes recipe huc nõ venerũt.
Sic fuit in ꝯuentu Vienneñ. factũ ſꝫ qꝛ non fuit
bonis fribus extra ordinis cõmunitatem ꝓui/
ſum ea propter ipſa reformatio modicaꝫ dura/
tionem habuit. Magna eniꝫ maſſa leuiter mo
dicum fermenti corrumpitur.
¶ Prouiſio ꝯcilij Conſtantieñ. pro fribus
ordinis minorum de obſeruantia nuncupatis.
Incipiens Sacroſancta ⁊c̃. Regre ſupra parte
ſecunda folio. 30.
¶ Sequũtur conſequẽter declarationes ſin/
gulares ⁊ vtiles de q̃litate ⁊ ꝑfectione obediẽ/
tie euangelice frm̃ minoꝝ. Et primo.

D Eclaratio magr̃alis. ſ. Ber/
nardini de obis
cuiuſcũqꝫ religionis in gñe: ⁊ de ſũma
ꝑfectione euangelice obie in ſpecie. ¶ Ex ter/
tio opere ipſius ſci manu ipſius propria deſcri/
pto ⁊ in ſuo cõuentu prope ciuitatem Senen/
ſem in ipſius cella cum ceteris operibus eius
honeſte vt decet reſeruato.

T Ollite iugum meũ ſup
vos. Matt. xj.
Triplex q̃ppe eſt ſapia huius
mũdi. vꝫ. ſupbia luxuria ⁊ aua/
ritia. De q̃b⁹. j. Ioan. ij. cap. ait
Omne qđ eſt in mũdo. i. om/
ne qđ mũdi ſapiam ſapit ꝯcupiſcẽtia carnis eſt
⁊ ꝯcupiſcentia oculoꝝ ⁊ ſupbia vite. Conuale/
ſcit. n. ſupbia per mũdi magnificẽtias. Luxu/
ria p delitias. Auaritia p diuitias. Tandem ex
magnificẽtijs orīunꝭ vana: ex delitijs feda: ex
diuitijs ipia. Qđ intelligẽs vera dei ſapia xp̃s
tria admirãde ſapie ꝯſilia dedit in q̃bus ꝯſiſtit
totũ ſtudiũ ſapie ſpũalis in ſcola ſcẽ religionis
que oppoſita ſunt ſapie mũdi. Primũ eſt ꝯſiliũ
obie ꝯ mundi ſupbiã. Scđꝫ caſtitatis ꝯtra mũ
di luxuriã. Tertiũ pauptatis ꝯ mũdi auaritiã.
Per obiam aia ſubijciꝭ deo. Per caſtitatẽ caro
ſpiritui ſubiugaꝭ. Per pauptateꝫ vo corpi nr̃o
ſubijciꝭ totus mũdus. ſicut Deut. xj. ca. ꝓmi/
ſit dñs dicẽs. Ois locus quẽ calcauerit pes ve
ſter: veſter erit. Calcare q̃ppe deſpicere eſt. De
obia qdẽ Mat. xvj. ait. Si q̃s vult venire poſt
me abneget ſemetipm̃ ⁊ tollat crucẽ ſuã ⁊ ſeq̃/
tur me. De caſtitate. Mat. xix. iteꝝ dñs inq̃t.
Sũt eunuchi q ſe caſtrauerũt pp regnũ celoꝝ.
De pauptate ẽt Mat. xix. dñs ait. Si vis ꝑfe/
ctus eẽ vade vẽde oia que hẽs ⁊ da paupib⁹: ⁊
hẽbis theſauꝝ in celo ⁊ veni ſeq̃re me. ¶ In/
ter hec ãt tria vota ꝑſtãtior atqꝫ ꝑfectior eſt vo
tum obie q̃ꝫ alia duo ſi ſumaꝭ in culmine ſuo.
¶ Quod ꝓbari põt triplici rõne. ¶ Primo
ꝓpter oblationẽ. ¶ Scđo pp cõprehenſionẽ.
¶ Tertio ꝓpter appropinquationeꝫ. ¶ Pri/

mo inq̄ꝫ ꝑpter oblationem. Nã p votuꝫ obe/
dientie hõ aliqd maius offert:deo.ſ.ipſam vo/
luntatẽ q̄ potioꝛ eſt q̄ꝫ ꝑpriuꝫ corp⁹ qd̃ hõ deo
p ꝯtinentiam offert. Et q̄ꝫ res exterioꝛes quas
offert hõ deo p votũ pauptatis. Un̄ id qd̃ per
obiam fit magis eſt gratũ deo q̄ꝫ id qd̃ fit p ꝑ/
priã volũtatẽ. ℭ 2° pp cõprehẽſionẽ:qꝛ votuꝫ
obie ꝯtinet ſub ſe alia duo vota:ſꝫ nõ ecõuerſo.
Nã religioſus licꝫ teneaꝛ ex voto ſuare ꝯtinẽ/
tiam ⁊ pauptatẽ:tñ hec ſub oia cõprehendunꝛ
ad quã multa alia ptinere ꝓbanꝛ pp ꝯtinẽtiaꝫ
⁊ pauptatẽ. ℭ 3° pp approximationem. Naꝫ
obie votũ ꝓprie ſe extẽdit ad act⁹ ꝓpinquos fi/
ni religiõis. Quãto.n.aliqd ꝓpinquius eſt fini
tãto meli⁹ eſt. Et ide ẽt eſt ꝙ votũ obie eſt eẽn/
tialius religioni. Nã ſi abſq̄ꝫ obie voto aliquis
ꝯtinẽtiam ⁊ volũtariam pauptatem ẽt ex voto
ſeruet nõ pp hꝫ ptinet ad religiõis pfectionem q̄
pferꝛ ẽt ipſi virginitati obſeruate ex voto. Un̄
Aug. ait in libro de virginitate. Nemo q̄ꝫtum
puto auſus fuit virginitatẽ pferre monaſterio.
Merito igiꝛ ſũma ſapia dei xp̄s in v̄bo ꝓpoſi/
to ad votũ obie nos hoꝛtaꝛ cũ ait. Tollite iugũ
meũ ſup vos. In qb⁹ ſacratiſſimis v̄bis tria p
oꝛdinẽ ꝯtẽplemur. Primũ ꝯſiliũ pfectiſſimũ:
quia dĩ Tollite. Scd̃o obiectuꝫ ſuauiſſimum:
quia inqt. Juguꝫ meum. Tertio ſubiectum cõ
uenientiſſimum:qꝛ ſubdit. Super vos.

ℭ Articulus primus de perfectione obedien/
tie que euangelica nuncupatur.

P Rimo cõtẽplemur circa obiaꝫ
⁊ maxime euãgelicã cõ/
ſiliũ pfectiſſimũ:qꝛ hoꝛtaꝛ dñs dicens.
Tollite.ſ.volũtarie a pn⁹ obie ſtatũ. Quaſi di/
cat. Nõ ipono vobis vt aſinis ſeu bob⁹:ſꝫ vos
vt hoĩes tollite vobis ſi vultis. Dñs qppe fi/
lios vult hr̃e nõ ſeruos. Proinde in edificio ta
bernacli. Exo.xxv. ait dñs Moyſi. Ab hoie q
offert vltroneus accipietis. Et.xv.q.ij.in cap.
Nõ eſt. Ambro.in li.de bona vita inqt. Uolun
tariũ ſibi militẽ eligit xp̄s volũtariũ ſeruũ ſibi
diabolus actionaꝛ.i.acqrit ſeu mercaꝛ. Et hoc
pꝫ q̄ꝫ ipie agũt q iuitos filios ſiue filias i mõa/
naſterijs ponũt ſeu poti⁹ carceranꝛ. Cõtra illd̃
qd̃ ꝓpheta ait. Uolũtarie ſacrificabo tibi. Et
xx.q.iij.in ca. Pñs.dĩ. Qd̃.n.qs nõ eligit nec
optat pfecto nõ diligit. Qd̃ aũt nõ diligit faci/
le ꝯtẽnit. Nullũ ẽ bonũ niſi volũtariuꝫ:ſicut ⁊
integritas coꝛpoꝛis res eſt voti non p̄cepti:vt
dĩ.xxxiij.q.j.in cap. Integritas. Sciens igitur
dñs obiam pfectiſſimã eſſe ad eam volũtarie ⁊
feruenter aſſumẽdaꝫ hoꝛtaꝛ di. Tollite.ſ.obiaꝫ
ſanctã. ℭ Quattuoꝛ qdem pfectiones hꝫ in ſe
obia ſcã maxime que euãgelicã eſt pp quas ta/
lis obia volũtarie aſſumenda eſt. Primo qꝛ in
ſũmo abdicatiua ⁊ ſeparatiua. Scd̃o eſt in ſũ/
mo vnitiua. Tertio eſt in ſummo promotiua.
Quarto eſt in ſũmo preſeruatiua.

ℭ Qꝫ obedientia euangelica primatum tenet
in abdicando omne quod ſubijcitur hominis
poteſtati. Caplm̃.j.

P Rimo qdẽ euãgelica obedien/
tia eſt in ſũmo abdicati/
ua ſeu ſeparatiua. Ipſa ſiqdem p̄ncipa
tum tenet in abdicãdo ſeu ſeparãdo omne qd̃
eſt ſub hominis poteſtate. Nam cũ nullius rei
poſſeſſoꝛes aut domini ſimus niſi per facultatẽ
⁊ vſum libertatis noſtre:iſtã abdicare a ſe quã/
tum nobis poſſibile ⁊ licitum eſt abdicare ꝑut
poſſibile eſt omnia quoꝛum eſſe poſſumus poſ
ſeſſoꝛes citra deum. Preterea cum nihil nobis
ſit carius itimius altius ⁊ maius ꝓpa libertate
ac facultate vſus eius:abdicare hãc a ſe ꝑut eſt
poſſibile tanto eſt perfectius ⁊ altius quanto
iſta pꝛeponderat omnibus alijs abdicabilibus
noſtris. Amplius quanto aliquid magis natu/
raliter diligitur tanto pꝛopter deum pfectius
abdicatur. Nihil enim nobis amabilius eſt li/
bertate pꝛopꝛie voluntatis. Per hanc homo
eſt dominus alioꝛum per hanc poteſt omnib⁹
alijs vti ⁊ frui per hanc homo in ſuis actioni/
bus dominatur. Nihil eniꝫ eſt quod homo na
turali affectu refugiat amplius q̄ꝫ priuari pro/
pꝛia libertate. Et hãc ꝑpter deum homo ſpon
te in euãgelice obedientie voto abdicat:⁊ quã/
tum fas eſt illa ſe p̄uat. Merito ergo.j. Re.xv.
c.ſcriptum eſt. Melioꝛ eſt obedientia q̄ꝫ victi/
me. Rationem huius reddit Grego. in vlti.
moꝛa.di. Obedientia victimis iure p̄ponitur:
quia per victimas aliena caro:per obedientiaꝫ
vero pꝛopꝛia voluntas mactatur.

ℭ Qꝫ obedientia euangelica pꝛimatum tenet
in viuendo regularem ſtatum. Caplm̃.ij.

S Ecundo aũt obedientia euã/
gelica eſt in ſummo
vnitiua. Tenet ſiquidem pꝛincipatum
in ꝯnectendo

in ꝯnectendo regularẽ ſtatum ⁊ ſocietatẽ quo/
rũcũq̄ꝫ ĩſimul ꝯuiuentiũ. Per hãc.n.maxime
vniunꝛ oẽs ꝓfeſſoꝛes eius foꝛtiſſima ⁊ idiſſo/
lubili ꝯiunctione tanq̄ꝫ mẽbꝛa ſub vno capite.
Un̄ ſine ea non põt eſſe in aliquo ſublimitas ⁊
ſingularis vnitas gregis ⁊ capitis ſui:⁊ ita nec
optimũ regimis genus:nec ẽt regni. Nam ſm
Ariſt.lib.politicoꝝ. Illud eſt in quo eſt dñium
regale ⁊ monarchicũ. Uniunꝛ ẽt p hãc diuerſe
⁊ diuerſoꝝ volũtates ad vnaꝫ.ſ.ad volũtatem
ſupioꝛis. Et ideo p hãc ceſſant oẽs diſſentiões:
⁊ oẽs iſtabiles vagationes:ſi vere obia obſuaꝛ.
Per hãc.n.oẽs ſe aſpiciũt tanq̄ꝫ frẽs ſm ꝓphe
ticum verbũ. Unius moꝛis in domo: qꝛ p hãc
quaſi ſenſibilr̃ dicunt ſe filios vnius pr̃is. Per
hãc ois religio fit vnũ coꝛpus: vnus ſpũs:ſeu
vna volũtas:⁊ vna fr̃nitas. Sine hac.n.nunq̄ꝫ
fieri põt vna imobilis ſocietas ſeu religio ag/
gregata ex multis. Proide religio illa q̄ ſũme ẽ
vna vnuꝫ hꝫ gñale caput ſup oẽs:oib⁹ p̄ſidens
oꝛdinarie ⁊ imediate. Sicut.n.apl̄i tenebãtur
obedire xp̄o:⁊ poſt moꝛtẽ eius Petro ſic oẽs
minoꝛes vni gñali miſtro. Et ideo in eoꝝ rl̄a
p̄cipiꝛ:ꝙ oẽs ſic familiariter ſe debeant hr̃e ad/
inuicẽ ac ſi oẽs eẽnt de eodem ſpãli collegio ⁊
ꝯuẽtu. Un̄ i hac ſola põt i plenitudie effũdi il/
la iucũdĩtas ſpũs ſci. Ecce q̄ꝫ bonũ ⁊ q̄ꝫ iucũdũ
hitare frẽs in vnũ. Sic vnguẽtũ in capite ⁊c.

ℭ Qꝫ obia euangelica pꝛimatum tenet in ꝓ/
mouendo ad bonum. Caplm̃.iij.

T Ertio v̄o hec obia eſt in ſũmo
ꝓmotiua. Nã tenet p̄n/
cipatũ in ꝓmouẽdo ⁊ impellẽdo atq̄ꝫ
in mouẽdo ad bonũ. Et hoc triplici mõ. Pri/
mo p ſuuꝫ habituale ꝓpoſitũ. Scd̃o p p̄latoꝝ
adiutoꝛiũ. Tertio p ꝯfratrũ ſuffragiũ. Primo
inquã p ſuũ habituale ꝓpoſitum.ſ.⁊ p ſuoꝛum
actuũ tã interioꝝ q̄ꝫ exterioꝝ exercitiũ q qdeꝫ
ſunt multũ humiliatiui ⁊ ois ꝓpꝛie volũtatis
in ſe moꝛtificatiui ⁊ abnegatiui:⁊ ſũt deo ⁊ ei⁹
vſibus ⁊ ſuitijs ſũme mãcipatiui ⁊ dedicatiui.
Nullũ.n.p̄cedentiũ ꝯſilioꝝ ita directe aut cõ/
plete dedicat hoieꝫ ſuitio dei ac ſequele xp̄i ſi/
cut obie votũ:vñ in pleriſq̄ꝫ locis vbi in voca/
tione diſcipuloꝝ xp̄s dicit. Seq̄re me. vel vbi
poſt verba illa. Uade ⁊ vẽde oia q̄ habes. ſub/
dit. Et ſeq̄re me. ſpãlr̃ itelligiꝛ huius obie vo/
tum. Scd̃o ꝓmouet ad bonũ p pꝛelatoꝝ mul/
tiplex adiutoꝛiũ. Subditi.n.p̄latoꝝ impio ex/
hoꝛtationi ⁊ documẽto:coꝛreptioni ⁊ flagello:
tã ſecreto q̄ꝫ publico:⁊ ſue ſcitatis iductione ⁊
exẽplo excitanꝛ:iſtigãtur:⁊ q̄ſi cogunꝛ arduaꝫ
pꝛeceptoꝝ ⁊ ꝯſilioꝝ ⁊ oĩum regulaꝝ ſtatutoꝝ
viã tenere. Un̄ videmus ꝙ ab vno capite ma/
nat i mẽbꝛa ſenſus ⁊ motus ⁊ vitalis pulchꝛi/
tudinis oꝛnatus:ſic ⁊ ab impio ⁊ diſcreto regi/
mine p̄latoꝝ manat in oia mẽbꝛa religiõis oꝛ/
dinata cõmiſſio ⁊ executio officioꝝ ⁊ omniuꝫ
actuũ virtuoſoꝝ. ℭ Tertio p cõfratrũ ſuffra/
giuꝫ. Hẽt.n.(ſm eccleſiaſticũ.iiij.c.) emolumẽ
tuꝫ ſocietatis ſue. Si vnus ceciderit ab altero
fulcieꝛ ⁊ ſi tepuerit ab altero calefiet. Et tanto
magis quãto magis hec ſocietas p hui⁹ regule
obiam eſt imobilr̃ vnita. Un̄ hic potiſſime ad/
impleꝛ:illud qd̃ ꝓuer.xviij. ſcriptũ eſt. Frater
qui adiuuatur a fratre quaſi ciuitas firma.

ℭ Qꝫ obia euãgelica p̄matũ tenet in p̄ſeruan/
do a multis periculis atq̄ꝫ malis. Cap.iiij.

Q Uarto euãgelica obia eſt in ſũ/
mo p̄ſeruatiua. Hẽt eniꝫ
p̄matũ ⁊ p̄ncipatũ i p̄ſeruãdo a mľtis
p̄iculis atq̄ꝫ malis. Nã p cohertionẽ obie p̄ſer/
uatur hõ ab iſtabilitate ⁊ leuitate vagatione ⁊
diſcurſu ſi fr̃ obediẽs eſſe cupit. Un̄ manifeſtũ
obie ſignũ eſt inſtabilitas:vagatio ⁊ diſcurſus.
Preterea religionũ capitula viſitationes ⁊ ſo/
lertia p̄latoꝝ peruigilantia ⁊ cuſtodia: oĩum
fr̃m ⁊ ſocioꝝ oculatus zelus nõ ſolum p̄ſeruãt
hoiem a p̄dictis:ſꝫ ẽt ſic inſtigãt ad ois v̄tutis
exercitiũ ꝙ nõ ſolum nõ libet male agere: ſed
nec ẽt licꝫ retrocedere aut tepeſcere vel ociari.
Preſeruat ẽt valde directe a ꝓpꝛio amoꝛe ſui ⁊
ſic a p̄ncipali radice ois iniq̄tatis. Scd̃m eniꝫ
Aug. de ci. dei. Ciuitas diaboli ichoat ab amo/
re ſui ⁊ terminaꝛ in ꝯtẽptum dei. Ciuitas v̄o
dei ichoat a ꝯtẽptu ſui ⁊ terminaꝛ in amoꝛem
dei. Preſeruat ẽt ab oi indebita ſeu diſtractiua
ſolicitudine ſui ⁊ oĩum ſuoꝝ actuũ tanq̄ꝫ ſub/
dens ⁊ cõmittẽs hoiem totalr̃ cure ⁊ regimini
pꝛelatoꝝ ſuoꝝ. Preſeruat ẽt ab incẽtiuo vitio/
rum. Nõ.n.ita faciliter tentaꝛ qs de illis ſuper
que tam ſupioꝛes q̄ꝫ ſocij iuigilãt ⁊ quoꝝ ꝑpe/
trationem ſtatim ſeq̄tur pena atq̄ꝫ ifamia:ſicut
de illis in q̄bus nullum hoꝝ timeꝛ:⁊ demões
nõ ita faciliter tẽtant tales ſicut alios. Proin/
de Ber. ait ꝙ vbi nõ timeꝛ repꝛehenſoꝛ faci/

lius accedit tentatoꝛ:atqꝫ facilius ꝑpetrat̃ iniquitas. De limitib⁹ huius obediẽtie in ſeq̃nti ſermone dicetur:⁊ ꝙ ſunt tres ⁊ nõ plures nec paucioꝛes ⁊ q̃re. Si qs aũt vellet plenius itueri q̃nto obia valet ad ois v̾tutis arduã pfectionez ⁊ ad ois mali tutã defenſionẽ ⁊ ꝓſeruationem iſpiciat modum ꝓbandi q in illa q̃one de pauptate habitus eſt:⁊ p ꝯſimiles equalentes modos ad ꝓpoſitũ poterit foꝛmare multas rationes:ac p hoc multiplicioꝛes oſtendere obie vtilitates:que ego cauſa bꝛeuitatis obmitto.

¶ Q̃õ an obia ſit maxima virtutũ.

¶ Si aũt queꝛat̃ an obia ſit maxima virtutũ.

¶ Dicẽdum ſm Tho.ij.ſecũde.q.ciiij. ar.iij. ꝙ ſicut pctm̃ ꝯſiſtit in hoc ꝙ hõ ꝯtempto deo cõmutabilius bonis iheret ita meritũ virtuoſi actus ꝯſiſtit in ꝯ̃rio in hoc ꝙ hõ ꝯtẽptis creatis bonis inheret deo. Finis aũt potioꝛ eſt his que ſunt ad finẽ. Si ergo bona creata pp hoc ꝯtẽnunt̃:vt deo inhereat̃ maioꝛ eſt laus v̾tutis ex hoc ꝙ deo iheret q̃ꝫ ex hoc ꝙ bona terrena ꝯtẽnit. Et iõ ille v̾tutes qb⁹ deo ſm ſe iheret̃.ſ. theologice:v̾tutib⁹ moꝛalib⁹ potioꝛes ſunt qb⁹ aliq̃d terrenũ ꝯtẽnit̃:vt deo inhereat̃. Inter ãt virtutes moꝛales tãto aliq̃ potioꝛ eſt quãto magis aliq̃d ꝯtẽnit vt deo inhereat. Sũt aũt tria gñia bonoꝝ hũanoꝝ q̃ hõ ꝯtẽnere põt pp deũ: quoꝝ infimũ ſunt exterioꝛa bona:media autez ſunt bona coꝛpis:ſupꝛemũ aũt ſunt bona aie inter q̃ quodãmõ p̃ncipiũ eſt volũtas iquãtũ.ſ.p volũtatẽ hõ oib⁹ alijs bonis vtit̃. Et iõ p ſe loquẽdo laudabilioꝛ eſt obie virtus que pp deuꝫ ꝯtẽnit ꝓpꝛiã voluntatẽ q̃ꝫ alie virtutes moꝛales q̃ pp deũ aliq̃ alia bona ꝯtẽnũt. Uñ Greg. in vl.moꝛa.ait ꝙ obia iure victime p̃ponit̃: qꝛ p victimas aliena caro:p obiam v̾o ꝓpꝛia volũtas mactat̃. Uñ ẽt quecũqꝫ alia virtutuꝫ opa ex hoc meritoꝛia ſunt apud deũ ꝙ fiant vt obediatur volũtati diuine. Nã ſi qs ẽt martyriuꝫ ſuſtineret vel oia ſua paupib⁹ erogaret niſi hec oꝛdinaret ad ipletionẽ diue volũtatis:qd̾ directe ad obiam ptinet meritoꝛia eſſe non poſſent ſicut nec ſi fierent ſine charitate q̃ ſine obia nõ põt eſſe. Dicit̃.n.j.Jo.ij. Qui dicit ſe noſſe vel amare deum ⁊ mãdata eius nõ cuſtodit mendax eſt:qui autez ſeruat verba eius vere in hoc charitas dei perfecta eſt. Et hoc ideo eſt quia amicitia facit idem velle ⁊ nolle. Hec ille.

¶ Articulus.ij.de.xij.que faciunt etiam ſuauem atqꝫ ad poꝛtandum leuem.

S Ecundo cõtẽplemur obiectũ ſuauiſſimũ. Et d̾ hoc dñs ait. Jugũ meũ qd̾ eſt obia maxime euãgelica pp deũ. Nõ inq̃t iugũ ꝓpꝛie volũtatis quod nõ eſt leue ⁊ ſimplex ſꝫ graue ⁊ multiplex:qꝛ ſinguli coꝛpoꝛei ſenſus p ꝓpꝛiã voluntatẽ aie iugũ ſuũ imponũt. Pꝛoinde Lu.xiiij. in pſona talis aie ait. Juga boũ emi q̃nqꝫ hoc eſt ſenſuũ curioſitatẽ nõ ſine magno laboꝛe acq̃ſiui mihi.ſ.varia iueſtigãdo ⁊ in eis delectãdo. Sicut.n.iugũ ceruicẽ p̃mit ſic coꝛpalis ſenſus cõpꝛimit rõnẽ. Hinc Aug.ait. Cũ exterioꝛ ſenſus carnis bono ſuo vtit̃ interioꝛ mẽtis ſenſus obdoꝛmit. Et iterũ Iſaac in libꝛo de vita ꝯtẽplatiua inq̃t. Cũ mens ab exterioꝛib⁹ ſenſibus trahit̃ cũ eis comedit cibum beſtiaꝝ: cũ vero ſenſus trahunt̃ a mente cũ ea cibũ comedunt angeloꝝ. ¶ Q̃ꝛ aũt graue ſit iugũ ꝓpꝛie volũtatis. Job.vij.c.d̾clarat dicẽs. Poſuiſti me cõtrariuꝫ tibi ⁊ factus ſum mihi metipſi grauis. Uñ Ber.ait. Nulluꝫ mihi ipoꝛtabilius onus meipſo. Nulla ſarcina grauioꝛ eſt. Fact⁹ ſuꝫ mihi metipſi talẽtũ plũbi ⁊ reſedit iniq̃tas ſup illud Zach.v. Jugũ igr̃ dñi aſſumam⁹:qꝛ ad illd̾ tollẽdũ añ verba thematis nr̃i. Matth.xj.ipſe hoꝛtat̃ cũ ait. Uenite ad me oẽs q laboꝛatis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego refi.vos. Quod exponens Chꝛyſ.ait. Nõ ãt dicit. Uenite ille ⁊ ille ſꝫ oẽs q in ſolicitudinib⁹:q i triſtitijs:q i pctis eſtis: nõ vt expetã noxas:ſꝫ vt ſoluã pctã. Uenite nõ qꝛ idigeo v̾a gl̾ia:ſꝫ vt volo v̾aꝫ ſalutẽ. Unde ẽt dicit. Et reficiã vos. Nõ dicit ſaluabo ſolũ: ſꝫ qd̾ multo amplius erat reficiã vos.i.i oi gere ꝯſtituã. Uñ ſeq̃tur. Et diſcite a me:quia mitis ſum ⁊ humilis coꝛde ⁊ inue.re.aiabus veſtris. Jugum.n.meũ ſuaue eſt ⁊ onus meum leue.

¶ Duodecim.n.ſunt q̃ ſuauem faciunt ⁊ leue obie iugum q̃ duodecim ſuauitates incipiunt.

¶ Pꝛime quattuoꝛ pertinẽt ad incipiẽtes.

¶ Pꝛima eſt exemplatio.
¶ Secunda humiliatio.
¶ Tertia ſeparatio.
¶ Quarta dilectio.

¶ Scd̾e q̃ttuoꝛ ptinent ad ꝓficientes.

¶ Pꝛima eſt ſubleuatio.
¶ Secunda emulatio.

¶ Tertia

¶ Tertia dominatio.
¶ Quarta diſcretio.

¶ Tertie quattuoꝛ pertinent ad perfectiones.

¶ Pꝛima eſt pꝛomiſſio.
¶ Secunda eſt vnctio.
¶ Tertia eſt aſſuefactio.
¶ Quarta eſt depoꝛtatio.

¶ De pꝛimis quattuoꝛ ſuauitatibus obedientie ſancte. Cap̃.p̃mum.

Pꝛime quattuoꝛ ſuauitates pertinent ad incipientes.

¶ Suauitas pꝛima.

¶ Pꝛima quippe ſuauitas obie ſcꝫ ab effectu eſt. Exemplatio.vꝫ.obediẽtiſſimi filij dei Jeſu xp̃i dñi nr̃i. Nã anteq̃ꝫ aſſumeret ſtatum p̃lati atqꝫ magr̃i parentib⁹ ſubditus erat. vt pꝫ.ij.c. Luc. Poſtmodũ aũt factus eſt obediẽs vſqꝫ ad moꝛtẽ:moꝛtẽ ãt crucis.ſicut pꝫ ad Phi.ij. Et didicit ex his q̃ paſſus eſt obiam.pꝛout hꝛ Ad heb.v. Intm̃ ꝙ vbiqꝫ oſtẽdit ſe velle obedire patri ẽt ꝯtra iſtinctũ nãlis voluntatis ſue. Uñ Matth.xxvi.c. In tpe paſſionis ait. Pr̃ nõ ſicut ego volo ſꝫ ſicut tu. Pꝛopter qd̾ ad heb.x. Apl̃s itroducit eũ dicentẽ. In capite libꝛi ſcriptum eſt de me vt facerẽ volũtatẽ tuã de⁹. Et ad Ro.xv.ait. Dico.n.xp̃m ieſum miſtrũ fuiſſe circũciſionis tanq̃ꝫ volũtarie ſubiectũ ⁊ obedientẽ legi Moyſi etiã quoad multa cerimonialia eius:eo ꝙ pfecte amauit ⁊ obſ̾uauit ſubiectionis ſtatũ. Quod ꝓbat Apl̃s ad heb.v.c. dicens. Nec quiſq̃ꝫ ſumit ſibi honoꝛẽ:ſed q vocatur a deo tanq̃ꝫ Aaron. Sic ⁊ xp̃s nõ ſemetipſum clarificauit vt põtifex fieret ſꝫ q locut⁹ eſt ad euꝫ. Filius meus es tu ego hodie genui te. Uñ ſicut dꝛ Joan.vj.qñ voluerũt eũ facere regẽ fugit. Et Luce.xxij.ait. Ego aũt i medio v̾m ſum ſicͤ q miſtrat. Et iteꝝ Mat.xx.c.ait. Filius hois nõ venit miſtrari ſꝫ miſtrare. Hoc etiaꝫ eſt in quo dñs ſe voluit imitari. Mat.xj. dicẽs. Diſcite a me qꝛ mitis ſuꝫ ⁊ humilis coꝛde. Et Joã.xij.in cena vltima inq̃t. Exẽplum enim dedi vobis vt quẽadmodũ ego feci vobis ita ⁊ vos faciatis. Et Mat.xvj.ait. Si qs vult poſt me venire abneget ſemetipm̃: ⁊ tollat crucẽ ſuaꝫ ⁊ ſequat̃ me. Et Luce.xiiij.c.inquit. Si qs venit ad me ⁊ nõ odit patrem.ſ.⁊ m̃rẽ ⁊ vxo.⁊ filios ⁊ fratres ⁊ ſo.adhuc autez ⁊ aiam ſuam nõ poteſt meus eſſe diſcipulus. In his verbis hoc ꝯſilium obie oñdit exemplo ⁊ alijs obſeruãdum dedit. Nã docẽdo abnegare ſe ⁊ odire ſuaꝫ que in ſcripturis ſepe ponit̃ pꝛo ꝓpꝛia volũtate ſatis hoc ꝯſilium docet. vñ ex ꝯcluſione quã in fine cuiꝫ iſert dicit. Sic ergo ois ex vobis q nõ renũciauerit oib⁹ q̃ poſſidet nõ põt meus eſſe diſcipulus. Ex his v̾bis apte inuit ꝙ in renunciatione oium poſſeſſoꝝ vult intelligi ⁊ icludi renunciationẽ ꝓpꝛie volũtatis que fit p hmõi obie ꝯſilium atqꝫ votuꝫ: nec imerito cũ ꝓpꝛia volũtas eſt inter poſſeſſa ⁊ illud per qd̾ oia poſſident. Sĩlr̃ aũt vbicunqꝫ xp̃s verbo vel ope laudat ⁊ docet humilitatez euãgelicã ⁊ eius ſtatũ ſatis hoc ꝯſilium docet. Et ne q̃d ſolẽnitatis huic ꝯſilio deſit ẽt virgo que vbiqꝫ ſingulariter ſe pꝛofitetur eſſe ancillã dei. Joan.ij.ca.conſuluit miniſtris nuptiarum dicẽs. Quodcũqꝫ dixerit vobis:facite. In quo ſi fiat vis in verbo valde expꝛeſſe hoc ꝯſilium docet. Et eſt vltimũ verbuꝫ qd̾ beata virgo dixiſſe refert̃. Ut per hoc miſtice inuat̃ ꝙ in hoc conſilio eſt conſumatio omnis perfectionis.

¶ Suauitas ſecunda.

¶ Scd̾a ſuauitas obie eſt humiliatio qꝛ humilitas ſuauiter ad obiam diſponit. Uñ ad Phi.ij. volens Apl̃s oñdere obiam xp̃i eius p̃miſit humilitatẽ. Humiliauit ſemetipm̃ factus obediens ⁊c̃. Et Aug.xiiij.de ciui.dei ait. Obia niſi humiliũ eſſe non põt. Humilitas.n.vacuitas eſt ꝓpꝛij ſenſus ⁊ voliti:ideo alienũ ſenſum ⁊ volituꝫ recipit quaſi vacua a ſuo. Et ex hoc fit homo obediẽs ⁊ deo ⁊ cuilibet: cui neceſſe eſt ei ⁊ vtile obedire. At ecõtra ſuperbus retinẽs ſuũ ꝓpꝛiũ ſenſum nõ recipit alienũ nec alteri⁹ volitũ. Pꝛoide ꝓuer.xxvj.c. Salomõ ait. Uidiſti hoiez ſapiẽtẽ ſibi videri:magis illo ſpem hẽbit iſipiẽs. Cib⁹ ꝑfecto nimis ſalit⁹ q̃ſi pdit⁹ eſt. Facili⁹ ſal cibo apponit̃ q̃ꝫ ſubtrahat̃. Sic q ad religionez accedit ſi ſal ꝓpꝛij ſenſus in eo nimis abũdat:oino religiõi ineptus eſt. Facilius q̃ppe hõ ſimplex fit bon⁹ religioſus q̃ꝫ q eſt ſapiẽs in oculis ſuis. Uñ Ber.ad fr̃es de monte dei. Supbia q̃ꝫuis ſibi pꝛudẽs videat̃ dimittẽda eſt ſibi ⁊ abigẽda eſt. Si.n.admittit̃ ſupbus pꝛima die qua icipit habitare icipit leges dare. Nimiꝝ v̾o ſtultus non põt diſcere leges quas inuenit i ſpirituali vita. Docet itaqꝫ Eccleſia